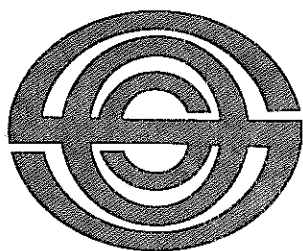

Skogsstatistisk årsbok 1980

Sveriges officiella statistik
Skogsstyrelsen
Jönköping 1982

Statistical Yearbook of Forestry 1980

Official Statistics of Sweden
National Board of Forestry
Jönköping 1982

Tidigare publicering

Årspublikationen Skogsstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Skogshushållning. Den är en fortsättning och utvidgning av Det enskilda skogsbruket som utgavs av skogsstyrelsen 1942–1950. I publikationen har tidigare ingått domänverkets driftsstatistik under åren 1969–1973.

Vissa preliminära uppgifter har tidigare publicerats i serien Skoglig statistikinformation.

Previous publication

The annual Statistical Yearbook of Forestry has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Forestry. It is a continuation and extension of Private Forestry which was published by The National Board of Forestry 1942–1950. The operating statistics of Swedish Forest Service have previously been included in the publication for the years 1969–1973.

Some preliminary data has been published in the Forestry statistical information series.

Published by
the National Board of Forestry, 551 83 Jönköping

Liber Förlag/Allmänna förlaget 146 81 036
ISBN 91-38-06801-X

ISSN 0491-7847

Printed in Sweden

Norstedts Tryckeri, Stockholm 1982

Förord

Skogsstyrelsen framlägger härmed "Skogsstatistisk årsbok 1980". Avsikten är att ge en samlad redovisning av skogliga och vissa skogsindustriella uppgifter. Förutom uppgifter från skogsstyrelsens egna undersökningar innehåller publikationen statistik producerad av andra myndigheter, institutioner, organisationer, föreningar etc.

Skogsstatistisk årsbok har utkommit sedan 1951. Under denna tid har omfånget gradvis ökat. Under åren 1977–1979 skedde en viss omarbetning av årsboken, grundad på en utredning som utförts av representanter för skogsstyrelsen och statistiska centralbyrån. Årets upplaga överensstämmer dock i huvudsak med föregående års bortsett från vissa smärre omdisponeringar.

Statistikuppgifterna i denna årsbok omfattar huvudsakligen kalenderåret 1980 (avverkningsåret 1979/80) men även vissa tillgängliga uppgifter av senare datum ingår.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande som lämnats av myndigheter, institutioner och organisationer samt enskilda personer vill skogsstyrelsen framföra sin stora tacksamhet.

Jönköping i januari 1982

BO S HEDSTRÖM

Nils Erik Nilsson

Innehåll

Contents

9	Faktarutor	Compressed facts
10	Figurer	Figures
12	Tabeller	Tables
3	Förord	Preface
16	Tecken och förkortningar	Symbols and abbreviations
18	Förändringar i Skogsstatistisk årsbok mellan 1979 och 1980	Changes in the Statistical Yearbook of Forestry between 1979 and 1980
20	1 Inledning	1 Introduction
20	1.1 Allmänt	1.1 General
20	1.2 Söksystemet	1.2 Search system
20	1.3 Områdesindelningar	1.3 Geographical divisions
22	1.4 Adresser	1.4 Addresses
22	1.5 Källhänvisningar	1.5 Bibliography
27	2 Den skogliga statistikproduktionen	2 The producers of forestry statistics
27	2.1 Statistikproducenter	2.1 Producers of statistics
27	2.1.1 Statliga myndigheter som producerar skoglig statistik	2.1.1 State authorities producing forestry statistics
29	2.1.2 Bransch- och intresseorganisationer som producerar skoglig statistik	2.1.2 Trade interest organization producing forestry statistics
29	2.1.3 Statistik rörande internationella frågor	2.1.3 Statistics concerning international questions
29	2.2 Skogsinventering	2.2 Forest inventory
29	2.2.1 Riksskogstaxeringen	2.2.1 The National Forest Survey
30	2.2.2 Övrig skogsinventering	2.2.2 Forest mapping and planning
31	2.3 Publikationer som innehåller skogsstatistiska uppgifter	2.3 Publications containing forest statistical data
31	2.4 Källhänvisningar	2.4 Bibliography
33	3 Skogspolitiska förhållanden	3 Forest policy conditions
33	3.1 Översikt	3.1 Review
33	3.2 Ägandeförhållanden	3.2 Ownership conditions

33	3.3	Skogsindustrins struktur	3.3	Structure of forest industry
34	3.4	Offentlig administration	3.4	Public administration
34	3.4.1	Skoglig administration	3.4.1	Forestry administration
34	3.4.2	Övrig administration med skoglig anknytning	3.4.2	Other administration connected to forestry
35	3.5	Skoglig utbildning och forskning	3.5	Education and research in forestry
35	3.5.1	Utbildning	3.5.1	Education
35	3.5.2	Forskning och utveckling	3.5.2	Research and development
36	3.6	Föreningar och organisationer	3.6	Associations and organizations
36	3.6.1	Föreningar och organisationer inom skogsnäringen	3.6.1	Associations and organizations in forestry
37	3.6.2	Arbetsmarknadens organisationer	3.6.2	Trade organizations
37	3.6.3	Internationella organisationer	3.6.3	International organizations
38	3.7	Lagar och förordningar	3.7	Laws and regulations
39	3.8	Källhänvisningar	3.8	Bibliography
46	4	Skog och skogsmark	4	Forest and forest land
46	4.1	Dataunderlaget	4.1	Basic data
46	4.2	Skogsmarken	4.2	Area of forest land
47	4.3	Virkesförråd, trädantal och tillväxt	4.3	Volume, number of trees and annual increment of growing stock
48	4.4	Källhänvisningar	4.4	Bibliography
64	5	Skogsvård	5	Silviculture
64	5.1	Fröanskaffning och plantproduktion	5.1	Seed acquisition and plant production
64	5.2	Beståndsanläggning	5.2	Forest regeneration
65	5.3	Beståndsvård	5.3	Stand treatment
66	5.4	Behandling med kemiska bekämpningsmedel	5.4	Use of chemicals in forestry
66	5.5	Skador på skogen	5.5	Damage to forest
68	5.6	Källhänvisningar	5.6	Bibliography
82	6	Avverkning och virkesmätning	6	Logging operations, fellings and removals
82	6.1	Begrepp	6.1	Terminology
82	6.2	Skogsbrukets drivningsmetoder	6.2	Logging methods
82	6.2.1	Storskogsbruket	6.2.1	Large-scale forestry

6 Innehåll

83	6.2.2	Drivningsmetoder inom privata skogsbruket	6.2.2	Logging methods in small-scale forestry
83	6.3	Anmälda slutavverkningar	6.3	Notified clear fellings
83	6.4	Stämpling	6.4	Marking or assessing for cutting
83	6.5	Avverkningsvolym	6.5	Production of timber
84	6.6	Virkesmätning	6.6	Timber measurement
85	6.7	Källhänvisningar	6.7	Bibliography
99	7	Virkestransporter	7	Timber transports
99	7.1	Flottningen i allmänna flottleder	7.1	Floating
100	7.2	Järnvägstransporter	7.3	Railway transports
100	7.3	Lastbilstransporter och skogsbilvägar	7.3	Lorry transports and forest roads
100	7.3.1	Lastbilstransporter	7.3.1	Lorry transports
100	7.3.2	Skogsbilvägar	7.3.2	Forest roads
100	7.4	Inrikes fartygstransporter	7.4	Domestic sea transports
100	7.5	Havsflooting	7.5	Sea floating
100	7.6	Källhänvisningar	7.6	Bibliography
109	8	Lager och förbrukning av skogsprodukter	8	Inventories and consumption of forest products
109	8.1	Allmänt	8.1	General
109	8.2	Lager av rundvirke och flis	8.2	Stock of timber and chips
109	8.3	Förbrukning av rundvirke och biprodukter	8.3	Consumption of roundwood and wood residues
110	8.4	Prövning enligt 136 a § byggnadslagen	8.4	Examination according to 136 a § the Building Act
110	8.5	Brännved och övrigt virke	8.5	Fuelwood and various timber assortments
110	8.6	Källhänvisningar	8.6	Bibliography
123	9	Skogsindustrins produktion	9	Forest industry production
123	9.1	Sågverksindustrin	9.1	Sawmill industry
123	9.2	Tryckimpregnering av virke	9.2	Pressure treatment of wood
123	9.3	Faner- och plywoodindustrin	9.3	Veneer and plywood industry
124	9.4	Massaindustrin	9.4	Pulp industry
124	9.5	Träfiberskiveindustrin	9.5	Fibreboard industry
124	9.6	Spånskiveindustrin	9.6	Particle board industry
124	9.7	Pappers- och pappindustrin	9.7	Paper and paperboard industry

125	9.8	Förbrukning av returpapper	9.8	Consumption of waste-paper
125	9.9	Producerade skogs- och skogsindustriprodukter	9.9	Produced forest and forest industry products
125	9.10	Källhänvisningar	9.10	Bibliography
141	10	Skogsprodukternas utnyttjande	10	The consumption of forest products and forest industry products and foreign trade
141	10.1	Utrikeshandel	10.1	Foreign trade
142	10.2	Inhemsk tillgång	10.2	Domestic supply
142	10.3	Källhänvisningar	10.3	Bibliography
153	11	Priser	11	Prices
153	11.1	Råvarupriser	11.1	Wood prices
154	11.2	Produktpriser	11.2	Prices for wood products
154	11.3	Källhänvisningar	11.3	Bibliography
164	12	Sysselsättning	12	Employment
164	12.1	Förvärvsarbetande och arbetslösa	12.1	Economically active and unemployed persons
164	12.2	Arbetskraften i skogsbruket	12.2	Labour force in forestry
166	12.3	Källhänvisningar	12.3	Bibliography
173	13	Löner, avtal och sociala kostnader	13	Wages, collective wages agreements and social costs
173	13.1	Löner	13.1	Wages
173	13.2	Avtal	13.2	Collective wages agreements
173	13.3	Sociala kostnader	13.3	Social costs
173	13.4	Källhänvisningar	13.4	Bibliography
177	14	Arbetskadorna och arbetarskydd	14	Occupational accidents and labour protection
177	14.1	Arbetskadeförsäkringen	14.1	Occupational injuries insurance
177	14.2	Yrkesskadestatistik ersätts av arbetsskadestatistik	14.2	Statistics on occupational accidents replaced by occupational safety statistics
177	14.3	Arbetskadorna i skogsarbete inom privatskogsbruket 1980	14.3	Working damage in forestry during 1980
178	14.4	Källhänvisningar	14.4	Bibliography
183	15	Skogsbrukets ekonomi	15	The economy of the forestry
183	15.1	Investeringar och underhåll	15.1	Investments and maintenance

183	15.2	Avverkningskostnader	15.2	Costs of logging
184	15.3	Produktionsvärde och rånet- tovärde	15.3	Production value and gross revenue
184	15.4	Skogens taxerade värde	15.4	The taxed value of the forest
185	15.5	Statligt stöd till skogsbruket	15.5	Government support to for- estry
186	15.6	Källhänvisningar	15.6	Bibliography
199	16	Skogsindustrins ekonomi	16	The economy of the forest in- dustry
199	16.1	Skogsindustrins omfattning och struktur	16.1	The extension and structure of the forest industry
199	16.2	Investeringar och under- hållskostnader	16.2	Investments and mainten- ance costs
199	16.3	Sysselsättning	16.3	Employment
199	16.4	Statligt stöd till skogsindu- strin	16.4	Government supports to for- est industry
200	16.5	Råvaruförbrukning	16.5	Wood consumption
200	16.6	Produktionskostnader	16.6	Production costs
200	16.7	Skogsindustrins lönsamhet	16.7	The profitability of the forest industry
200	16.8	Marknader för vissa av skogsindustrins produkter	16.8	The market for some forest industry products
201	16.9	Källhänvisningar	16.9	Bibliography
207	17	Skogsnäringens roll i sam- hällsekonomin	17	The forest sector in the nation- al economy
207	17.1	Utvecklingen under 1970-ta- let	17.1	Development during the 1970s
208	17.2	Långtidsutredningen 1980	17.2	The long-term investigation of 1980
208	17.3	Virkesförsörjningsutrednin- gen	17.3	Roundwood Supply Com- mission
210	17.4	Energi	17.4	Energy
210	17.5	Källhänvisningar	17.5	Bibliography
213	18	Internationella uppgifter	18	International statistics
213	18.1	Världens skogsresurser	18.1	World forest resources
213	18.2	Världens virkesuttag	18.2	World wood production
213	18.3	Världens produktion av skogsindustriprodukter	18.3	World production of wood industry products
213	18.4	Världshandeln med skogs- produkter	18.4	The world trade in forest products

213	18.5 Virkesbalanser och prognoser (för Europa)	18.5 Timber balances and prognoses (for Europe)
214	18.6 Källhänvisningar	18.6 Bibliography
225	Bilaga 1 Ordförklaringar	Appendix 1 Explanations of words
227	Bilaga 2 Definition av ägoslag enligt riksskogstaxeringen	Appendix 2 Definition of land-use categories according to the National Forest Survey
229	Bilaga 3 Definition av ägargrupper enligt riksskogstaxeringen	Appendix 3 Definition of ownership categories according to the National Forest Survey
230	Summary	Summary in English
237	List of terms	List of terms
245	Sakregister	Alphabetical index

Faktarutor

Compressed facts

	<i>2 Den skogliga statistikproduktionen</i>	<i>2 The producers of forestry statistics</i>
28	Skogsstyrelsens statistikpublikationer	Statistical publications edited by the National Board of Forestry
29	De viktigaste observationerna vid riksskogstaxeringen	Important observations made by the National Forest Survey
30	Uppgifter som insamlas vid översiktlig skogsinventering	Data collected from forest inventories
	<i>3 Skogspolitiska förhållanden</i>	<i>3 Forest policy conditions</i>
37	Arbetsmarknadens organisationer med skoglig anknytning	Employers' associations and labour unions connected to the forestry
	<i>5 Skogsvård</i>	<i>5 Silviculture</i>
64	Fröanskaffning	Seed supply
66	Skogsgödsling, olika tillförda kvävepreparat	Forest fertilization, various nitrogen fertilizers used
	<i>7 Virkestransporter</i>	<i>7 Timber transports</i>
99	Flottning	Floating
	<i>14 Arbetsskador och arbetarskydd</i>	<i>14 Occupational accidents and labour protection</i>
178	Arbets skador, arbetsskadornas fördelning samt dödsfall bland självverksamma skogsägare	Industrial injuries distribution of industrial injuries and deaths among self-working forest owners

Figurer	Figures
	<i>1 Inledning</i>
23–26	1.1–1.4 Områdesindelningar, län och landsdelar, avverkningskostnadsområden och prisområden, virkesmätningsföreningar och återstående flottleder samt skogsägareföreningar
	<i>3 Skogspolitiska förhållanden</i>
41	3.1 Skoglig utbildning
	<i>5 Skogsvård</i>
69–72	5.1, 5.2, 5.4–5.6 Skogsvårdsåtgärder
70–72	5.3, 5.5, 5.6 Avverkning
73	5.7 Granskog dödad av granbarkborren
73	5.8 Områden aktuella för bekämpning av granbarkborren 1979–80
74	5.9 Lagring av virke vid bilväg
	<i>6 Avverkning och virkesmätning</i>
86	6.1 Sambandet mellan bruttoavverkning, nettoavverkning och virkesuttag
87	6.2 Årlig bruttoavverkning enligt riksskogstaxeringens stubbinventering
88	6.3 Anmälda slutavverkningar enligt 17 § SVL
	<i>7 Virkestransporter</i>
101	7.1 Rundvirkestransporter med lastbil, järnväg och älvsflottning
102	7.2 Havsfloatat virke
	<i>8 Lager och förbrukning av skogsprodukter</i>
111	8.1 Ansökningar enligt 136 a § byggnadslagen om ökat behov av träfiberråvara
112	8.2 Regionindelning enligt Virkesråden
	<i>1 Introduction</i>
	1.1–1.4 Geographical divisions, counties and regions, felling costs and wood prices, timber measurement associations, remaining floatways and forest owners associations
	<i>3 Forest policy conditions</i>
	3.1 Forestry education
	<i>5 Silviculture</i>
	5.1, 5.2, 5.4–5.6 Silvicultural measures
	5.3, 5.5, 5.6 Felling
	5.7 Growing stock of Norway spruce killed by bark beetles
	5.8 Areas where bark beetles have been fought 1979–80
	5.9 Storage of unbarked, untreated timber by motorroads
	<i>6 Logging operations, fellings and removals</i>
	6.1 The relation between the terms gross fellings, net fellings and removals
	6.2 Annual felling according to the stump enumerations
	6.3 Notified clearcutting-areas according to the 17 § of the Forestry Act
	<i>7 Timber transports</i>
	7.1 Transport of roundwood by lorries, railroad and riverfloating
	7.2 Sea-floated logs and pulpwood
	<i>8 Inventories and consumption of forest products</i>
	8.1 Applications according to 136 a § of the Building Act concerning increased need of wood fibre
	8.2 Regions according to "Virkesråden"

	<i>9 Skogsindustrins produktion</i>	<i>9 Forest industry production</i>
126	9.1 Förbrukning av industrivirke och brännved samt produktionsflödet från den svenska skogsindustrin	9.1 Consumption of industrial wood and fuelwood and the flow of products from the Swedish forest industry
127, 128	9.2, 9.3 Produktionsbalans för barrsågverk	9.2, 9.3 Production-yield in sawmills
128	9.4 Returpapper. Förbrukning, insamling och utrikeshandel	9.4 Wastepaper. Consumption, recovery and foreign trade
129	9.5 Årlig produktion och export av sågade och hyvlade barrträvaror inkl lådämnen, slipers och sparrar	9.5 Annual production and export of sawn and planned soft wood and boxboards, ties and beams
	<i>10 Skogsprodukternas utnyttjande</i>	<i>10 The consumption of forest products and forest industry products and foreign trade</i>
143	10.1 Sveriges, Finlands, Sovjetunionens och Kanadas relativa andelar av exporten av sågade och hyvlade barrträvaror till vissa västeuropeiska importländer	10.1 Sweden's, Finland's, the Soviet union's and Canada's shares of the export of sawn and planned softwood of some West-European countries
144	10.2 Utomeuropeiska marknadernas andel av den svenska barrträvaruexporten	10.2 Non-european markets' share of the Swedish export of sawn softwood
144	10.3 Per capita konsumtion av papper och papp i Sverige	10.3 Per capita consumption of paper and paperboard in Sweden
	<i>11 Priser</i>	<i>11 Prices</i>
155	11.1 Prisutveckling för sågtimmer av tall och gran	11.1 The price trend for sawtimber of pine and spruce
156	11.2 Prisutveckling för massaved av tall, gran och björk	11.2 The price trend for pulpwood of pine, spruce and birch
	<i>12 Sysselsättning</i>	<i>12 Employment</i>
166	12.1 Åldersklassfördelningen vid domänverket	12.1 Age distribution at the Forest Service
167	12.2 Antal sysselsatta i beredskapsarbeten	12.2 Number of relief workers
	<i>15 Skogsbrukets ekonomi</i>	<i>15 The economy of the forestry</i>
188	15.1 De svenska avverkningarnas brutto- och rånettovärden	15.1 Estimated gross and stumpage values in Sweden
	<i>16 Skogsindustrins ekonomi</i>	<i>16 The economy of the forest industry</i>
202	16.1 Bruttomarginalen för skogsindustriföretag med mer än 500 anställda	16.1 Gross margin for forest enterprises with more than 500 employees

	<i>17 Skogsnäringens roll i samhälls- ekonomin</i>	<i>17 The forest sector in the national economy</i>
211	17.1 Den skogliga råvarans föräd- ling i Sverige och produktionsvär- dets uppbyggnad	17.1 The processing of primary for- est products in Sweden and the composition of the production value
	Tabeller	Tables
	<i>2 Den skogliga statistikproduk- tionen</i>	<i>2 The producers of forestry statis- tics</i>
32	2.1 Skogsindelningsarbeten	2.1 Forest mapping and planning
	<i>3 Skogspolitiska förhållanden</i>	<i>3 Forest policy conditions</i>
42, 43, 45	3.1–3.3, 3.5 Skogsmark och ägare- förhållanden	3.1–3.3, 3.5 Forest land, owner- ship and size structure in forestry
44	3.4 Skoglig utbildning	3.4 Forestry education
	<i>4 Skog och skogsmark</i>	<i>4 Forest and forest land</i>
49–52	4.1–4.4 Skogsmarksareal	4.1–4.4 Forest area
52–59	4.5–4.7 Virkesförråd	4.5–4.7 Growing stock
60–62	4.8 Trädantal	4.8 Number of trees
62, 63	4.9, 4.10 Tillväxt	4.9, 4.10 Annual growth
	<i>5 Skogsvård</i>	<i>5 Silviculture</i>
75, 80	5.1, 5.10 Skogsvårdsåtgärder	5.1, 5.10 Silvicultural measures
76	5.2 Tallfröskörd	5.2 Pine seed yields
76	5.3 Hjälpplantering	5.3 Beeting
77, 78	5.4, 5.5 Dikning	5.4, 5.5 Ditching
78–80	5.6–5.8 Gödsling	5.6–5.8 Forest fertilization
80	5.9 Försålda bekämpningsmedel	5.9 Sales of pesticides
81	5.11 Införseltillstånd för plantor och frö av skogsträd	5.11 Import licenses for plants and seed of forest trees
	<i>6 Avverkning och virkesmätning</i>	<i>6 Logging operations, fellings and removals</i>
89–91, 93–96	6.1–6.3, 6.5–6.9 Avverkning	6.1–6.3, 6.5–6.9 Felling
92	6.4 Stämpling	6.4 Marking or assessing for cutting
97, 98	6.10, 6.11 Virkesmätning	6.10, 6.11 Wood measurement
	<i>7 Virkestransporter</i>	<i>7 Timber transports</i>
103, 104	7.1, 7.2 Flottnig	7.1, 7.2 Floating
105	7.3 Järnvägstransporter	7.3 Railroad transportation
106, 107	7.4, 7.5 Lastbilstransporter	7.4, 7.5 Lorry transportation

107	7.6 Medeltransportavstånd	7.6 Average length of transportation
108	7.7 Skogsbilvägar	7.7 Forest roads
	<i>8 Lager och förbrukning av skogsprodukter</i>	<i>8 Inventories and consumption of forest products</i>
113	8.1 Lager av rundvirke och flis	8.1 Inventories of roundwood and chips
114, 115, 117, 118, 121	8.2–8.4, 8.6, 8.7, 8.10, 8.11 Virkesförbrukning	8.2–8.4, 8.6, 8.7, 8.10, 8.11 Wood consumption
116	8.5 Beräknat årligt virkesbehov	8.5 Calculated annual requirements of roundwood
119, 120	8.8, 8.9 Barrsågstimrets ursprung	8.8, 8.9 The origin of soft sawlogs
122	8.12 Brännved	8.12 Fuelwood
	<i>9 Skogsindustrins produktion</i>	<i>9 Forest industry production</i>
130– 135	9.1–9.7 Sågverksindustrin	9.1–9.7 Sawmills
136	9.8 Tryckimpregnerat virke	9.8 Pressure-treated wood
136– 140	9.9–9.13, 9.15 Massa- och pappersindustrin	9.9–9.13, 9.15 Pulp and paper industry
140	9.14 Träfiberskive- och spånplattindustrin	9.14 Wallboard and particle board industry
	<i>10 Skogsprodukternas utnyttjande</i>	<i>10 The consumption of forest products and forest industry products and foreign trade</i>
145, 147, 148, 150, 151	10.1, 10.3, 10.5–10.8 Export av skogsprodukter	10.1, 10.3, 10.5–10.8 Export of forest products and forest industry products
146, 149, 150, 151	10.2, 10.4, 10.5, 10.8 Import av skogsprodukter	10.2, 10.4, 10.5, 10.8 Import of forest products and forest industry products
152	10.9 Inhemsk tillgång på vissa skogsindustriprodukter	10.9 Domestic supply of certain forest industry products
	<i>11 Priser</i>	<i>11 Prices</i>
157, 158, 160	11.1–11.3, 11.6 Sågtimmerpriser	11.1–11.3, 11.6 Prices of sawtimber
159	11.4 Pris på sågverksflis	11.4 Price on chips

14 Innehåll

159, 160	11.5, 11.6 Massavedspriser	11.5, 11.6 Price on pulpwood
161	11.7 Stämplingsposter sålda på rot	11.7 Composition, prices obtained etc of standing timber
162, 163	11.8, 11.9 Exportpriser	11.8, 11.9 Exportprices
	<i>12 Sysselsättning</i>	<i>12 Employment</i>
168	12.1 Sysselsatta inom skogsbruk	12.1 Occupation in forestry
169, 170	12.2–12.4 Antal arbetstimmar för skogsarbete	12.2–12.4 Number of working hours in forest work
171, 172	12.5, 12.6 Antal arbetstillfällen och arbetsställen	12.5, 12.6 Number of employments and number of establishments
	<i>13 Löner, avtal och sociala kostnader</i>	<i>13 Wages, collective wages agreements and social costs</i>
174	13.1, 13.2 Löner	13.1, 13.2 Wages
175	13.3 Löneavtal	13.3 Collective wages and agreements
175, 176	13.4, 13.5 Sociala kostnader	13.4, 13.5 Social costs
	<i>14 Arbetskadorna och arbetarskydd</i>	<i>14 Occupational accidents and labour protection</i>
179– 182	14.1–14.4 Arbetskadorna	14.1–14.4 Occupational accidents
	<i>15 Skogsbrukets ekonomi</i>	<i>15 The economy of the forestry</i>
189	15.1 Investeringar och underhållskostnader	15.1 Investments and maintenance costs
190	15.2 Genomsnittliga avverkningskostnader	15.2 Average felling costs
191	15.3 Totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde	15.3 Volume and value of annual fellings
192– 198	15.4–15.10 Statsbidrag till skogsbruket	15.4–15.10 Government support to forestry
	<i>16 Skogsindustrins ekonomi</i>	<i>16 The economy of the forest industry</i>
203, 204	16.1, 16.2 Investeringar och underhåll	16.1, 16.2 Investments and maintenance costs
204	16.3 Skogsindustrins delbranscher	16.3 Major branches of the forest industry
205	16.4 Varslade nedläggningar inom skogsindustrin	16.4 Closing downs in the forest industry
206	16.5 Statligt lokaliseringssöd	16.5 Government localization assistance

	<i>17 Skogsnäringens roll i samhälls- ekonomin</i>	<i>17 The forest sector in the national economy</i>
212	17.1 Skogsnäringens utveckling	17.1 Development of the forest in- dustry sector
	<i>18 Internationella uppgifter</i>	<i>18 International statistics</i>
215	18.1 Världens skogsresurser	18.1 World forest resources
216– 218	18.2–18.4 Världens produktion av skogsprodukter	18.2–18.4 World wood production
219– 222	18.5–18.7 Världshandeln med skogsprodukter	18.5–18.7 The world trade in forest products
223	18.8 Virkesbalanser för Europa	18.8 Timber balances for Europe
224	18.9 Brännvedssituationen i ut- vecklingsländerna	18.9 The fuelwood situation in the developing countries

Tecken och förkortningar

Symbols and abbreviations

Symboler

”	Upprepning
—	Intet att redovisa
$\left\{ \begin{smallmatrix} 0 \\ 0,0 \end{smallmatrix} \right\}$	Mindre än $\left\{ \begin{smallmatrix} 0,5 \\ 0,05 \end{smallmatrix} \right\}$ av enheten
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan inte förekomma
P	Preliminära uppgifter
R	Reviderade uppgifter

Sorter

mkr	Miljoner kr
tkr	1 000 kr
mm	Millimeter
cm	Centimeter
dm	Decimeter
m	Meter
km	Kilometer
ha	Hektar
m ³	Kubikmeter
m ³ f	Kubikmeter fast mått
m ³ t	Kubikmeter travat mått
m ³ s	Kubikmeter stjälp-t mått
m ³ sk	Enhet för trädstams volym ovan stubbskåret inkl topp och bark
ton	Ton
kr	Kronor
US\$	Amerikanska dollar
%	Procent

Kvaliteter

o/s	Osorterad (sågad vara kval I–IV)
V	Kvinta (sågad vara kval V)
VI	Utskott (sågad vara kval VI)

Förkortningar

hb	Helbarkad
ob	Obarkad
pb	På bark (med bark)
ub	Under bark (utan bark)
brh	Brösthöjd

Symbols

Repetition
Nil
Magnitude less than half of unit employed
Not available or too uncertain to be stated
Category not applicable
Preliminary figures
Revised figures

Units of measurement

Million Sw. cr.
1 000 Sw. cr.
Millimetre
Centimetre
Decimetre
Metre
Kilometre
Hectare
Cubic metre
Cubic metre solid volume
Cubic metre piled volume
Cubic metre loose volume
Stem volume over bark (from stump to tip)
Metric ton
Swedish crowns
US dollars
Per cent

Qualities

Unsorted (u/s)
Quinta
Sixths

Abbreviations

Completely barked
Unbarked
Over bark
Under bark
Breast height

ca	Cirka	Approximately
st	Stycken	Pieces
kv	Kvartal	Quarter

**Namn på organisationer,
myndigheter etc**

FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations	Food and Agriculture Organization of the United Nations
SOS	Sveriges officiella statistik	Swedish Official Statistics
SOU	Statens offentliga utredningar	Investigations by the Swedish Government
SFS	Svensk författningssamling	Swedish statute register
SISU	Skogsindustriernas samarbetsutskott	The Joint Committee of the Swedish Forest Industries
SCB	Statistiska centralbyrån	National Central Bureau of Statistics
SM	Statistiska meddelanden utgivna av statistiska centralbyrån	Statistical reports published by the National Central Bureau of Statistics
SDC	Skogsbrukets Datacentral	Forestry Computing Centre
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet	Swedish University of Agricultural Sciences

**Names of organizations,
authorities etc.**

Län

Av länsstyrelsen använd beteckning

Counties

Symbols used by the County Government Board

Nbtn	Norrbottnens län	BD
Vbtn	Västerbottnens län	AC
Jmtl	Jämtlands län	Z
Vnrl	Västernorrlands län	Y
Gävl	Gävleborgs län	X
Kopp	Kopparbergs län	W
Vrml	Värmlands län	S
Öreb	Örebro län	T
Vstm	Västmanlands län	U
Upps	Uppsala län	C
Sthm	Stockholms län och stad	AB
Södm	Södermanlands län	D
Östg	Östergötlands län	E
Skbg	Skaraborgs län	R
Älvs	Älvsborgs län	P
Jkpg	Jönköpings län	F
Kron	Kronobergs län	G
Kalm	Kalmar län	H
Gotl	Gotlands län	I
Gtbg	Göteborgs och Bohus län	O
Hall	Hallands län	N
Blek	Blekinge län	K
Kris	Kristianstads län	L
Malm	Malmöhus län	M

**Förändringar i Skogsstatistisk årsbok
mellan 1979 och 1980**

Tabell i SKÅ 1980	Motsvarande tabell i SKÅ 1979	Tabell i SKÅ 1980	Motsvarande tabell i SKÅ 1979
2.1	2.1	9.4	9.3
3.1	3.1	9.5	9.4
3.2	3.4	9.6	9.5
3.3	3.5	9.7	Ny
3.4	3.6	9.8	9.6
3.5	3.7	9.9	9.7
4.1	4.1	9.10	9.8
4.2	4.2	9.11	Ny
4.3	4.3	9.12	Ny
4.4	4.4	9.13	9.9
4.5	4.5	9.14	9.10
4.6	4.6	9.15	9.11
4.7	4.7	10.1	10.1
4.8	4.8	10.2	10.2
4.9	4.9	10.3	10.3
4.10	4.10	10.4	10.4
5.1	5.1	10.5	10.5
5.2	Faktaruta sid 62	10.6	10.6
5.3	Faktaruta sid 64	10.7	10.7
5.4	5.2	10.8	10.8
5.5	5.3	10.9	10.9
5.6	5.4	11.1	11.1
5.7	5.5	11.2	11.2
5.8	Faktaruta sid 66	11.3	Ny
5.9	5.6	11.4	11.3
5.10	5.7	11.5	11.4
5.11	Ny	11.6	11.5
6.1	6.1	11.7	11.6
6.2	6.2	11.8	11.7
6.3	Ny	11.9	11.8
6.4	Ny	12.1	12.1
6.5	6.3	12.2	12.2
6.6	6.4	12.3	12.3
6.7	6.5	12.4	12.4
6.8	6.6	12.5	12.5
6.9	6.7	12.6	12.6
6.10	6.8	13.1	13.1
6.11	6.9	13.2	13.2
7.1	8.1	13.3	13.3
7.2	8.2	13.4	13.4
7.3	8.3	13.5	13.5
7.4	8.4	14.1	14.1
7.5	8.5	14.2	14.3
7.6	8.6	14.3	14.5
7.7	8.7	14.4	14.6
8.1	7.1	15.1	15.1
8.2	7.2	15.2	15.2
8.3	7.3	15.3	15.3
8.4	7.4	15.4	15.5
8.5	Ny	15.5	Ny
8.6	7.5	15.6	Ny
8.7	Ny	15.7	15.8
8.8	Ny	15.8	15.9
8.9	Ny	15.9	15.9
8.10	7.6	15.10	15.10
8.11	7.7	16.1	16.1
8.12	7.8, 7.9	16.2	16.2
9.1	9.1	16.3	16.3
9.2	Ny	16.4	16.4
9.3	9.2	16.5	16.6

Tabell i SKÅ 1980	Motsvarande tabell i SKÅ 1979
17.1	17.1
18.1	18.1
18.2	18.2
18.3	18.3
18.4	18.4

Tabell i SKÅ 1980	Motsvarande tabell i SKÅ 1979
18.5	18.5
18.6	18.6
18.7	18.7
18.8	18.8
18.9	Ny

De tabeller i Skogsstatistisk årsbok 1979 som utgått hade numren 3.2, 3.3, 5.8, 5.9, 14.2, 14.4, 15.4, 15.6, 15.7 och 16.5.

1 Inledning

1.1 Allmänt

Huvudsyftet med Skogsstatistisk årsbok är att ge en översiktlig och lättillgänglig redovisning av den befintliga statistik som är av betydelse för kunskapen om skogsnäringen. Årsboken bör kunna betjäna såväl skogliga fackmän som andra personer som har intresse av skogliga data. Den bör fylla måttliga krav på allsidighet och detaljrikedom när det gäller skoglig bakgrundsinformation. När kraven är lägre och endast avser allmänorientering är den populärt hållna och mindre omfattande faktasamlingen SVENSK SKOG (skogsstyrelsen) en lämplig källa. När högre krav på statistiskt underlag måste ställas, tex i samband med speciella undersökningar, fordras andra källor vid sidan om Skogsstatistisk årsbok. Läsaren skall dock i årsboken kunna hitta hänvisningar till sådana källor, både i form av publikationer och i form av myndigheter eller organisationer som kan förmedla information.

Vid urvalet av material är målet att man i denna årsbok skall finna den typ av statistik som man verkligen förväntar sig att i första hand finna i en skogsstatistisk årsbok.

I de fall information har hämtats från lättillgängliga källor har den koncentrerats så mycket som möjligt och hänvisning gjorts till originalkällan. Det måste förutsättas att personer med specialintressen inte har Skogsstatistisk årsbok som huvudkälla utan i första hand utnyttjar originalkällan.

Texten i årsboken skall ge en överblick över datainsamlingsmetoder och statistikens kvalitet. De i figurer och tabeller presenterade uppgifterna kommenteras endast i begränsad utsträckning. På vissa punkter ges kompletterande information, där denna inte lämpar sig för siffermässig framställning.

1.2 Söksystemet

Skogsstatistisk årsbok är indelad i 18 kapitel. Kapitelrubrikerna kan i första hand användas som söknyckel. Text, figurer och tabeller hålls samman för varje kapitel i ett block. Vissa sakuppgifter redovisas ibland i texten som faktarutor.

De huvudsakliga sökhjälpmedlen är innehållsförteckningen i början och sakregistret i slutet av boken. Innehållsförteckningen är uppdelad på textavsnitt, figurer, tabeller och faktarutor. I textavsnittet redovisas kapitel och underrubriker medan figurer och tabeller är upptagna gruppvis. Faktarutor är förtecknade var för sig.

Inuti årsboken anges aktuell kapitelrubrik överst på varje vänstersida och avsnitsrubrik på högersidan.

Till ytterligare hjälp innehåller årsboken:

- Tecken och förkortningar – en nyckel som följer efter innehållsförteckningen.
 - Ordförklaringar i bilaga 1.
 - Områdesindelningar i kapitel 1.
 - Nummerändringar av tabeller mellan nuvarande och föregående års årsbok.
 - Definitioner av ägoslag enligt riksskogstaxeringen i bilaga 2. Definitioner av ägargrupper enligt riksskogstaxeringen i bilaga 3.
- För att hjälpa den utländske läsaren är Skogsstatistisk årsbok dessutom utrustad med:
- Engelsk sammanfattning i slutet av boken
 - Engelsk rubrik under den svenska till alla figurer och tabeller.
 - List of terms – en översättning av främst de termer som används i figurer och tabeller.

1.3 Områdesindelningar

Inom skogsstatistiken sker en omfattande områdesredovisning av resultat som framkommer

genom skilda undersökningar. Redovisning lämnas sålunda för olika administrativa områden, för områden som avgränsats med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för skogsbruk, med hänsyn till transportförhållanden etc.

Administrativa områden

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för län. Länsindelningen har emellertid ändrats över tiden i och med att såväl hela församlingar som församlingsdelar flyttats mellan län. I Jordbruksstatistisk årsbok 1978 redovisas förändringar sedan 1952 i länsindelningen till följd av att hela församlingar flyttats mellan län.

I allmänhet används i statistikredovisningen den länsindelning som gällde vid undersökningens genomförande. Länsindelningen i denna årsbok hänför sig i princip till den nu gällande (dvs 1977 års), utom där annat anges.

Oftast sammanförs länen i redovisningen också till huvudområdena Götaland, Svealand och Norrland (ibland norra och södra Norrland). Viktiga administrativa indelningar visas i fig 1.1.

I de fall där statistik inhämtas via domänverket, bolag etc är länsuppdelningar ungefärliga. Detta beror på att dessa ägare inte internt redovisar statistiken per län. Länsuppdelningen görs i dessa fall ofta proportionellt mot skogsmarksarealen.

Avverkningskostnadsområden

Avverkningskostnaderna redovisas för fem områden. Dessa är redovisade i fig 1.2.

Flottningsföreningar

Flottningsföreningarna indelas i första hand efter den vattendomstol under vilken de lyder och i andra hand efter flodområden. Återstående flottningsföreningar visas i fig 1.3.

Prisområden

Landet är delat i fem prisområden. Deras utbredning visas i fig 1.2.

Skogsägareföreningar

Landet är indelat i nio skogsägareföreningar. De är redovisade i fig 1.4.

Virkesmätningsföreningar

Landet är indelat i åtta virkesmätningsföreningar. Deras omfattning redovisas i fig 1.3.

Övriga områdesindelningar

Inom skogsbruket finns det ytterligare ett antal områdesindelningar som används i olika sammanhang. Här kan nämnas riksskogstaxeringens regionindelning (dessa regioner är dock ej tänkta som redovisningsområden), indelningen i tillväxtområden, områden enligt 1973 års skogsutredning, industriområden etc. I de fall någon av dessa indelningar används ges speciell beskrivning.

Regionindelning i den internationella statistiken

I det internationella avsnittet används oftast FNs klassificering av länderna i ekonomiska klasser och regioner.

Denna indelning ser i stora drag ut som följer:

- A. Utvecklade marknadsekonomier (I-länder)
 - A.1 Nordamerika
 - A.2 Västeuropa: inkluderar Jugoslavien
 - A.3 Oceanien: Australien och Nya Zeeland
 - A.4 Övriga utvecklade marknadsekonomier: Israel, Japan, Sydafrika
 - B. Utvecklingsländer med marknadsekonomi (U-länder)
 - B.1 Afrika: alla länder utom Sydafrika, Egypten, Libyen och Sudan
 - B.2 Främre Orienten: i Afrika ingår Egypten, Libyen och Sudan, i Asien ingår länderna från Turkiet till Afganistan. Israel ingår ej
 - B.3 Fjärran Östern: Asien med undantag för länderna i Främre Orienten samt för Japan, Kina, Kambodja, Nordkorea, Mongoliet och Vietnam
 - B.4 Övriga utvecklingsländer med marknadsekonomi: Papua Nya Guinea och en mängd små öar i Oceanien. Inkluderar även öarna Grönland och Bermuda
 - C. Centralplanerade ekonomier
 - C.1 Asien: se under Fjärran Östern
 - C.2 Östeuropa utom Jugoslavien
 - C.3 Sovjetunionen
- Ofta görs vissa förenklingar i ovanstående schema. Ibland har också givits information för de traditionella världsdelarna.

1.4 Adresser

Arbetsarkyddsstyrelsen, Skogs- och jordbrukssektionen, 171 84 Solna, tel 08/7309000.
Arbetsmarknadsstyrelsen, 171 99 Solna, tel 08/7306000.

Domänverket, Huvudkontoret, 791 81 Falun, tel 023/84000.

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten, Drottninggatan 97, 113 60, tel 08/24 1920.

Fortifikationsförvaltningen, 631 89 Eskilstuna, tel 016/15 4000.

Institutet för skogsförbättring, Box 7007, 750 07 Uppsala, tel 018/10 2000.

Jordbruksdepartementet, 103 33 Stockholm, tel 08/763 1000.

Lantbrukarnas riksförbund (LRF), 105 33 Stockholm, tel 08/14 1600.

Lantbrukets utredningsinstitut, 105 33 Stockholm, tel 08/14 1600.

Lantbruksnämnd (finns en i varje län).

Lantbruksstyrelsen, 551 83 Jönköping, tel 036/16 94 20.

Produktkontrollnämnden, Statens naturvårdsverk, Box 1302, 171 25 Solna, tel 08/98 1800.

Riksförsäkringsverket, 103 51 Stockholm, tel 08/22 10 80.

Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, 901 83 Umeå, tel 090/16 5000.

SDC, Silvidata AB, 851 83 Sundsvall, tel 060/15 41 50.

Skogsbrukets Motortransportkommitté, Box 16026, 103 21 Stockholm, tel 08/24 39 00.

Skogsindustriernas Samarbetsutskott, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Skogs- och jordbrukets forskningsråd, Box 6806, 113 86 Stockholm, tel 08/30 11 50.

Skogs- och Lantbruksakademien, Box 6806, 113 86 Stockholm, tel 08/30 30 65.

Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping, tel 036/16 94 00.

Skogssällskapet, Stora Torp, 412 72 Göteborg, tel 031/40 01 85.

Skogsvårdsstyrelser (finns en i varje län).

Statens jordbruksnämnd, 551 83 Jönköping, tel 036/16 94 80.

Statens lantmäteriverk, Lantmäterigatan 2, 801 12 Gävle, tel 026/10 03 40.

Statens naturvårdsverk, Box 1302, 171 25 Solna, tel 08/98 1800.

Statistiska centralbyrån (SCB), 115 81 Stockholm, tel 08/14 05 60.

Statistiska centralbyrån (SCB) 701 89 Örebro, tel 019/14 03 20.

Stiftsnämnd (finns en i varje stift).

Svenska Cellulosa- och Pappersburksföreningen, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Svenska Plywoodföreningen, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Svenska Spånskiveföreningen, Box 8015, 171 08 Solna, tel 08/85 02 40.

Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningen, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Svenska Wallboardföreningen, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Svenska Åkeriförbundet, Box 504, 182 15 Danderyd, tel 08/755 27 20.

Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsvetenskapliga fakulteten, 770 73 Garpenberg, tel 0225/221 00.

Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsvetenskapliga fakulteten, 901 83 Umeå, tel 090/16 50 00.

Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsvetenskapliga fakulteten, 750 07 Uppsala, tel 018/10 20 00.

Sveriges Skogsindustrieförbund, S Blasieholmshamnen 4 A, 111 48 Stockholm, tel 08/762 60 00.

Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR), 105 33 Stockholm, tel 08/22 48 55.

Virkesmätningsrådet, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

1.5 Källhänvisningar

Rikets indelningar (årligen sedan 1968; uppgifter om administrativa områden). SCB.

Sveriges kommuner åren 1952–1974. Förändringar i kommunindelning och kommunkoder. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor 1973: 12.

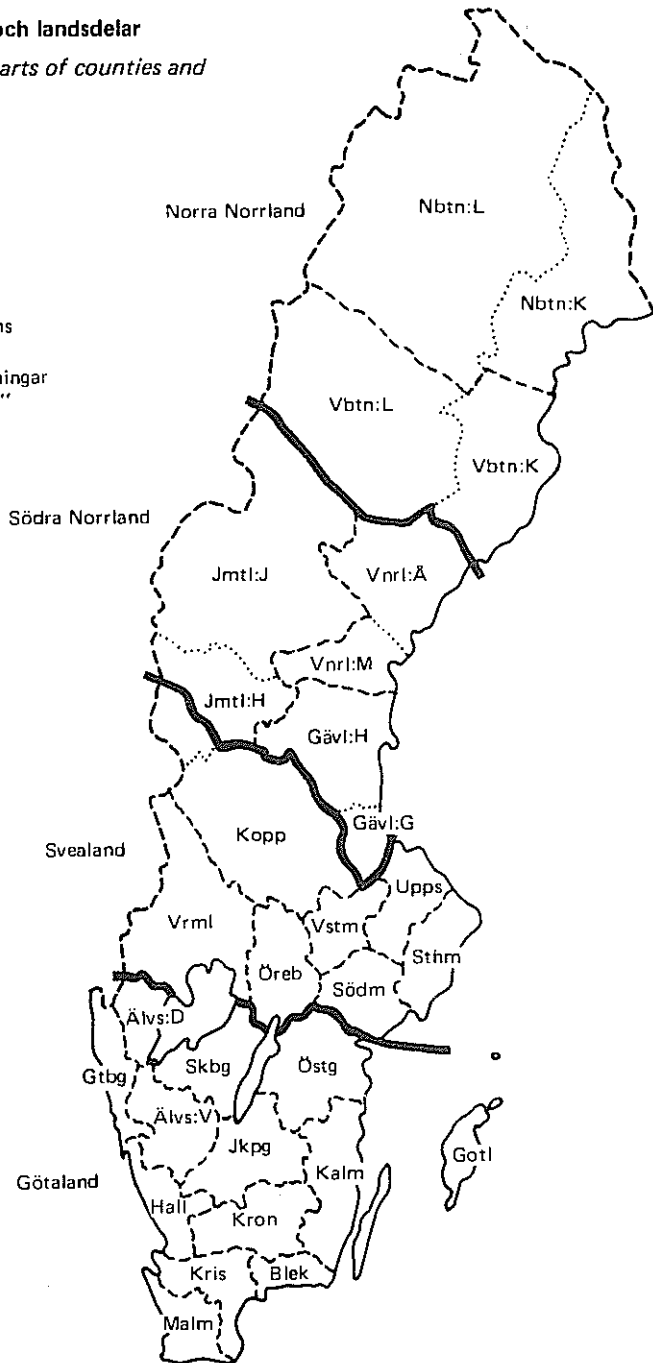
Figur 1.1

Indelning i län, länsdelar och landsdelar

Subdivision of counties, parts of counties and groups of counties

- Länsgräns
- Länsdelsgräns
- Landsdelsgräns

För förklaring av länsförkortningar se "Tecken och förkortningar"

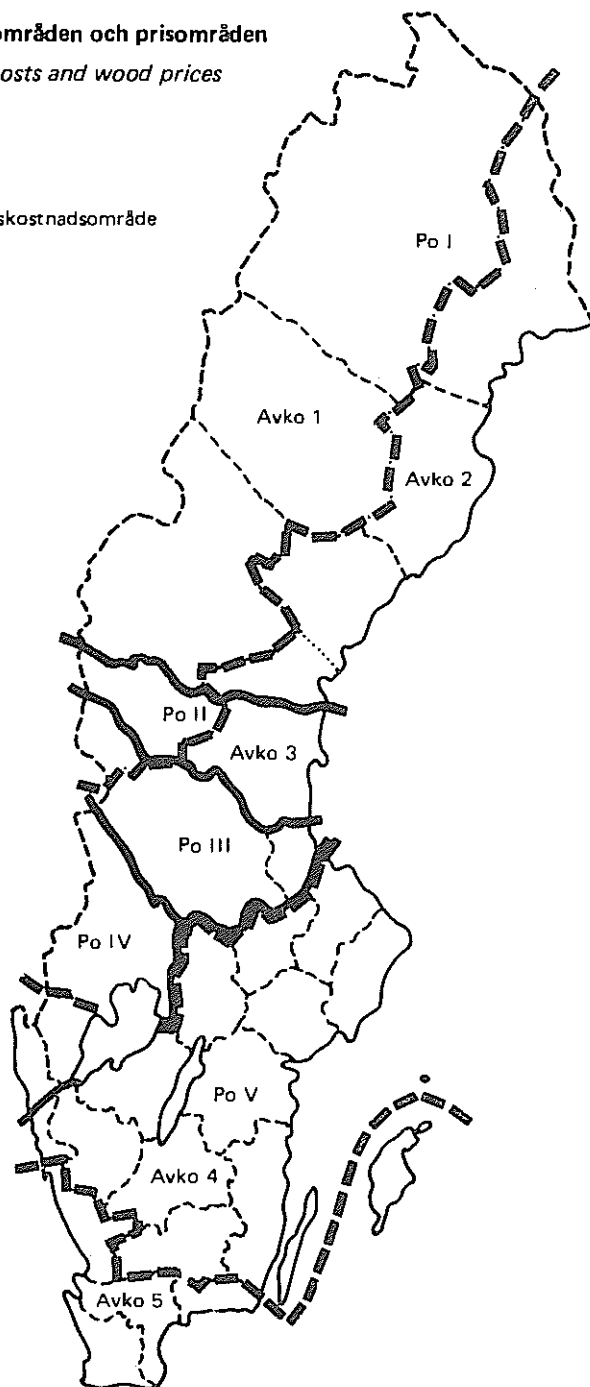

Figur 1.2

Indelning i avverkningskostnadsområden och prisområden

Extension of regions for felling costs and wood prices

- Gräns för avverkningskostnadsområde (Avko 1–5)
- Prisområdesgräns (Po I–V)

Figur 1.3

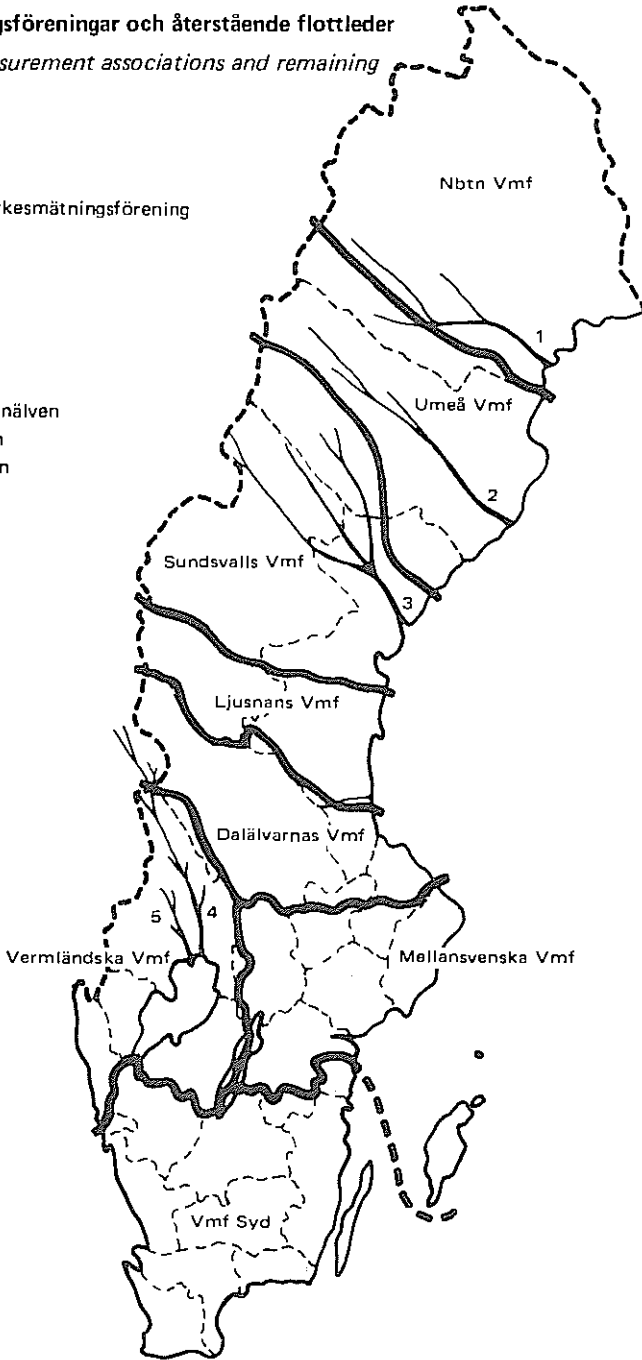
Indelning i virkesmättningsföreningar och återstående flottleder

Extension of timber measurement associations and remaining floatways.

— Gräns för virkesmättningsförening

— Flottled

- 1 Pite älv
- 2 Ume älv
- 3 Ängermanälven
- 4 Klarälven
- 5 Norsälven

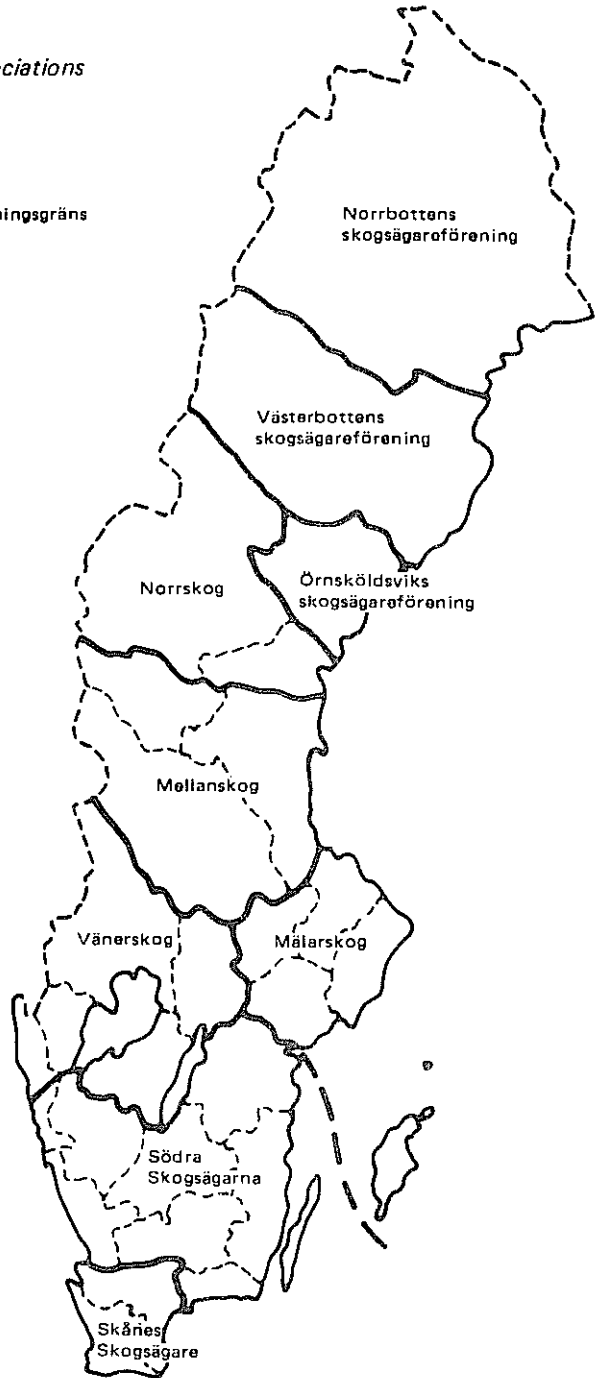

Figur 1.4

Indelning i skogsägareföreningar

Extension of forest owners associations

———— Skogsägareföreningsgräns

2 Den skogliga statistikproduktionen

2.1 Statistikproducenter

En väsentlig del av innehållet i denna bok bygger på material från regelbundet återkommande undersökningar utförda av olika myndigheter och organisationer. Merparten av statistiken produceras av skogsstyrelsen, riksskogstaxeringen och statistiska centralbyrån.

I det följande lämnas en redogörelse för den statistikproduktion som sker hos aktuella myndigheter och organisationer och som redovisas i denna bok.

Dessutom redovisas i avsnitt 2.3 de olika statistikorganisationernas regelbundet utkommande publikationer.

2.1.1 Statliga myndigheter som producerar skoglig statistik

Skogsvårdsorganisationen

Skogsvårdsorganisationen (se 3.3) har en omfattande statistikverksamhet med huvudsyfte att kunna lämna underlag för utformning och tillämpning av skogspolitiken. Statistikarbetet bedrivs i första hand av skogsstyrelsens prognosavdelning. Följande användningsområden kan urskiljas:

- prognoser över skogens och skogsnäringens utveckling under olika förutsättningar
- lagtillsyn
- administration (utformning och förmedling av bidrag, planering och uppföljning av organisationens verksamhet)
- allmän information

Skogsstatistisk årsbok (och den populariserade versionen *Svensk Skog*) utgör tillsammans med *Skoglig statistikinformation* skogsstyrelsens huvudsakliga statistikpublikationer. Till dessa insamlas årligen statistik över utförda skogsvårdsåtgärder, avverkningar, hyggesanmälningar, avverkningskostnader, priser på rotposter, företagna investeringar m.m. Sta-

tistikuppgifterna erhålls dels från och via skogsvårdsstyrelserna, dels från allmänna skogsägare och dels från vissa större skogsföretag.

En översikt över skogsstyrelsens ordinarie statistikpublikationer ges i faktarutan "Skogsstyrelsens statistikpublikationer".

Skogsvårdsstyrelserna samlar till *Skogsstatistisk årsbok* i sin tur in uppgifter från vissa allmänna mindre skogsägare, tex kommuner, vissa mindre aktiebolagsskogar och skogsägareföreningar.

Skogsvårdsstyrelsernas skogsvårdskonsulenter gör bedömningar över utförda åtgärder på återstående arealer.

De skogsägare som levererar uppgifter direkt till skogsstyrelsen är domänverket, fortifikationsförvaltningen, vattenfallsverket, lantbruksnämnderna (via lantbruksstyrelsen), Skogssällskapet, stiftsnämnderna, Uppsala universitet och de större skogsbolagen.

Skogsstyrelsen genomför också kontinuerligt eller med intervall diverse specialundersökningar varav vissa resultat redovisas i *Skogsstatistisk årsbok*. Som exempel kan nämnas sågverksinventeringen 1979, utförd i samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet (se kapitlet 8 och 9 och skogsstyrelsens årliga återväxtinventering).

På grundval av insamlad statistik gör skogsstyrelsen beräkningar över virkesförbrukningen, den årliga avverkningens storlek, investeringarnas storlek, rånettovärde m.m. För en närmare beskrivning av metodiken för dessa beräkningar hänvisas till respektive kapitel (se registret).

Statistiska centralbyrån (SCB)

SCBs bidrag till skogsstatistiken omfattar huvudsakligen delar av större statistikgrenar, så-

Faktaruta: Skogsstyrelsens statistikpublikationer

Statistikpublikation	Innehåll	Antal per år	Anm
Skogsstatistisk årsbok	Skoglig statistik, huvudsakligen i tabellform	1	
Svensk Skog	Se Skogsstatistisk årsbok	1	Populärredovisning av ovanstående
Skoglig statistik-information	Ett ämne per utgåva	ca 35 nr	För snabb spridning av viss skoglig statistik
Skogsvårdsstyrelsernas årsredogörelser	Skogsvårdsstyrelsernas verksamhet i text- och tabellform	1	Huvudsakligen intern statistik

som statistiken i anslutning till lantbruksregistret, industri-, utrikeshandels- och transportstatistiken. SCB utför också kvartalsvisa undersökningar av antalet sysselsatta inom storskogsbruket samt årsvisa undersökningar om arbetsvolymen och antal arbetstillfällen i hela skogsbruket.

Grundläggande uppgifter om jordbruksföretagen och om förhållanden som belyser företagets struktur, såsom uppgifter om antal, ägoslagsfördelning, storleksgrupper och företagarkategorier erhålls sedan 1968 ur det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade Lantbrukets företagsregister. Uppgifter till registret insamlas årligen från bl a samtliga företag med minst 2 ha åker. Från företag med mindre än 2 ha åker inkluderande rena skogsföretag, insamlas uppgifter med ca 5 års mellanrum vid den sk lantbruksräkningen.

SCBs industristatistik ger produktionen av skogsprodukter. Industristatistiken täcker eubart in arbetsställen med minst fem årsanställda. För massa-, board-, faner- och plywoodindustrin är den heltäckande, medan däremot ett flertal småsågverk och andra trämaterialtillverkare hamnar utanför statistiken.

SCBs handelsstatistik bygger på uppgifter som insamlats genom tullverket i samband med varornas införsel och utförsel.

Skogsvetenskapliga fakulteten, Sveriges lantbruksuniversitet (skogshögskolan)

Sveriges lantbruksuniversitet är en betydelsefull statistikproducent främst genom att den är huvudman för riksskogstaxeringen. Denna beskrivs närmare i avsnitt 2.2.1.

Statens naturvårdsverk

Produktkontrollnämnden vid statens naturvårdsverk insamlar uppgifter över försålda kvantiteter bekämpningsmedel från producenterna och sammanställer uppgifter om skogsarealer som flygbesprutats med bekämpningsmedel.

Övriga statliga statistikproducenter

Ett flertal myndigheter utöver de ovan nämnda samlar in statistik av betydelse för skogsnäringen. Här kan tex nämnas riksförsäkringsverket som samlar in statistik om yrkesskador och publicerar dem i SOS Arbets-skador, arbetsmarknadsstyrelsen som publicerar statistik över regionalpolitiska insatser genom lokaliseringsstöd och utbildningsstöd samt lantbruksstyrelsen som redovisar uppgifter över lantbruksnämndernas verksamhet med den yttre rationaliseringen av jord- och skogsmark genom förvärv och försäljning av fastigheter (se också 2.3).

2.1.2 Bransch- och intresseorganisationer som producerar skoglig statistik

En mängd bransch- och intresseorganisationer inom skogsbruket insamlar skoglig statistik av allmän betydelse. Särskilt kan nämnas de regionala virkesråden, Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen, Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningen mfl, vilka lämnar uppgifter om skogsindustrin och dess virkesförbrukning. Vidare kan nämnas virkesmättningsföreningarna som redovisar volymen inmätt virke, flottningsföreningarna som lämnar uppgifter beträffande flottningens omfattning, Skogsbrukets Motortransportkommitté, Institutet för skogsförbättring, Forskningsstiftelsen Skogsarbeten mfl.

2.1.3 Statistik rörande internationella frågor

Internationell statistik över skogsbruk och skogsindustri sammanställs och publiceras i olika internationella organ. De viktigaste av dessa är Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), Economic Commission for Europe (ECE) samt Organization for Economic Cooperation and Development (OECD). Ett flertal tidskrifter publicerar också internationell statistik över bl a vissa branscher av skogsindustrin (se 2.3).

2.2 Skogsinventering

2.2.1 Riksskogstaxeringen

Riksskogstaxeringen är en stickprovsinventering av landets skogstillgångar som varje år täcker hela Sveriges landareal. Den utförs av institutionen för skogstaxering vid skogsvetenskapliga fakulteten, Sveriges lantbruksuniversitet.

Den första riksskogstaxeringen utfördes åren 1923–1929. Sedan 1953 täcker taxeringen hela landet varje år med ett glest nät av provytor. Stickprovet har varierat till storlek och utformning. Sedan 1973 utgörs det av årligen ca 25 000 systematiskt utlagda cirkelprovytor med en radie av 10 meter. Provytorna besöks och beskrivs i fält med undantag för provytor på fjäll, tomt, åker, i nationalparker och vissa reservat och skjutfält. Stickprovstätheten vari-

erar mellan olika områden. Den är störst i söder och avtar successivt mot norr.

Riksskogstaxeringen har som mål att ge underlag för planering och kontroll av naturresursen skog på riksnivå och regional nivå samt att ge underlag för den skogliga forskningen. Dess centrala arbetsuppgift är därmed att samla in data om tillstånd och förändringar i skog och markanvändning samt bearbeta och redovisa dessa.

Arbetet med riksskogstaxeringen omfattar alla moment från datainsamlingen i fält till resultatredovisning. En översiktlig sammanställning av de viktigaste observationerna som ingår i datainsamlingen ges i faktarutan "De viktigaste observationerna vid riksskogstaxeringen". Dessutom görs ett antal observationer av mer eller mindre tillfällig karaktär. Dessa kan röra tex älgskador, tungmetallhalten i mossor, mark för energiskog osv.

Faktaruta: De viktigaste observationerna vid riksskogstaxeringen

På all mark

Ägoslag, ägargrupp

Belägenhet, höjd över havet

Virkesförråd, trädantal

Tillväxt

Utförd avverkning, volym och areal

Trädegenskaper

– volym- och tillväxtbestämmande

– skador

– ålder

Endast på skogsmark

Terrängförhållanden

Mark-, busk- och trädvegetation (även på myr)

Huggningsklass, beståndsålder

Bonitet

Åtgärder, utförda och föreslagna

Slutenhet, grundytta, medelhöjd

Skador på skogen

Återväxtförhållanden

– utförda åtgärder

– tillstånd

Fältarbetet utförs av omkring 20 taxeringslag med fem man i varje. Två speciella lag utför en systematisk kontrolltaxering som ger information om svagheter i metoderna och om storleken av vissa fel, tex mät- och registreringsfel.

Taxeringens noggrannhet är så avpassad att resultaten – i första hand virkesförrådet – efter ett femårigt omdrev skall kunna redovisas länsvis för stora och medelstora län med tillfredsställande säkerhet.

Resultatredovisning. – Vissa huvudresultat publiceras årligen i Skogsstatistisk årsbok medan mera detaljerade redovisningar lämnas i form av resultatrapporter från institutionen. En årlig enkel redovisning, "SKOGSDATA", har för första gången och på försök publicerats 1981. Dessutom sker en omfattande redovisning på uppdrag.

En närmare redogörelse för riksskogstaxeringens metoder med redovisning och diskussion av resultat och deras kvalitet avseende taxeringsåren 1973–1977 finns i rapport 30 från riksskogstaxeringen (Svensson 1980). Resultat från riksskogstaxeringens återväxtinventering 1973–1977 redovisas i rapport 28 (Kempe 1980). Ändamål, utformning och användningsområden för riksskogstaxeringen finns beskrivna i rapport 20 i samma serie (Ohlsson 1975).

2.2.2 Övrig skogsinventering

Skogliga företag och organisationer genomför en omfattande heltäckande datainsamling och registrering av skogliga data främst som underlag för skogsbrukets operativa planering och skötsel. Vid inventeringen indelas skogen i avdelningar och en skogskarta upprättas. Numa dominerar ortofotokartorna och vanligen används skalorna 1:20 000 eller 1:10 000.

Denna verksamhet har förekommit sedan slutet av 1800-talet. Bland skogsvårdsstyrelsernas första arbetsuppgifter fanns att upprätta skogsbruksplaner, och den verksamheten har varit och är omfattande. Från och med 1980 utför skogsvårdsorganisationen enligt riksdagsbeslutet översiktliga skogsinventeringar över landets privata skog. Storskogsbruket har motsvarande inventeringar och är därför inte berört av beslutet. Riksdagsbeslutet anger också att sk naturvårdsinriktad skogsbruksplan

kan upprättas där detta är särskilt påkallat pga att området har utpräglat intresse för naturvården eller det rörliga friluftslivet.

Den översiktliga skogsinventeringen ska kunna användas av markägare, serviceorganisationer, skogsvårdsorganisationen och andra samhällsorgan. Skogsinventeringen ska främst vara användbar som underlag för skoglig planläggning, planering av skogsskötselåtgärder, service, lagtillsyn, rådgivning, stödgivning, statistik- och prognosverksamhet och samhällsplanering. Innehållet i den översiktliga skogsinventeringen presenteras i faktaruta.

Faktaruta: Uppgifter som insamlas vid översiktlig skogsinventering

Datainsamlingen utförs på skogsmark och mark som är imtressant ur skoglig synpunkt. Övriga ägoslag figurläggas i viss utsträckning på skogskartan.   – Koordinater i rikets system 2,5° W – Vissa ägoslag – Areal – Ståndortsindex – Ålder – Trädslag – Virkesförråd – Huggningsklass – Åtgärdsbehov – Angelägenhetsgradering – Vissa bidragsobjekt – Kompletterande beskrivningar i vissa fall

Skogsindelningen omfattar alla moment från datainsamlingen till resultatsammanställning. Inventeringen presenteras i regel dels i datautskriften och dels på skogskartor. Normalt ingår beskrivningar av identitet, skog och skogsmark samt skogliga åtgärder. På grund av det stora antalet företag m fl som utför skogsindelningsarbeten så varierar innehållet i inventeringarna betydligt. Sättet att utföra datainsamlingen varierar också. Vanligast är dock okuläruppskattning i samband med fältbesök. Datainsamlingen är i mycket stor utsträckning ett ensamarbete. Kontroll av erhållna resultat utförs ibland genom sk företagstaxeringar.

Vanligt är dessutom att resultaten avstäms mot riksskogstaxeringen.

Någon fullständig statistik över skogsindelningarnas arealomfattning finns inte. Tillgänglig statistik täcker arbeten utförda av domänverket, skogsägareföreningarna och skogsvårdsstyrelserna. Den redovisas i tabell 2.1 för åren 1972–1980. Som framgår har skogsvårdsstyrelsernas indelning av skogen i huvudsak formen av inventeringar för större sammanhängande områden med många berörda fastigheter.

2.3 Publikationer som innehåller skogsstatistiska uppgifter

SOS–publikationer

- Allmän månadsstatistik
- Arbetsmarknadsstatistisk årsbok
- Arbetsskador
- Folk- och bostadsräkningen
- Industri
- Lantbruksräkningen
- Statistiska meddelanden (SM)
- Utrikeshandel

Internationella publikationer

- ECE Timber Bulletin for Europe
- FAO Yearbook of Forest Products
- Pulp and Paper International
- Timber Trade Journal
- World Wood

Övriga

- AMS Meddelanden från utredningsenheten
- Institutet för skogsförbättring, "Information"
- SCB Arbetskraftsundersökningen

2.4 Källhänvisningar

- Kempe, G 1980: Riksskogstaxeringens återväxtinventering åren 1973–77. Inst för skogstaxering, Sveriges lantbruksuniversitet. Rapp 28.
- Ohlsson, S 1975: Riksskogstaxeringen. – Ändamål, utformning och användningsområden. Inst för skogstaxering, skogshögskolan. Rapp o upps 20.
- SKOGSDATA 81. Aktuella uppgifter om de svenska skogarna från riksskogstaxeringen. Inst för skogstaxering. Sveriges lantbruksuniversitetet 1981
- Svensson, S A 1980: Riksskogstaxeringen 1973–1977. Skogstillstånd, tillväxt och avverkning. Inst för skogstaxering, Sveriges lantbruksuniversitet. Rapp 30.

Tabell 2.1 Under 1972—1980 utförda skogsindelningsarbeten
 Management planning and mapping carried out during the
 years 1972—1980

Landsdel, år	Domän- verket	Skogsägare- föreningarna	Skogsvårdsstyrelserna (budgetårsvis)		
			Områdes- planer	Fastighetspla- ner ingående i områdesplaner	Fastighetspla- ner ej ingående i områdesplaner
1 000 ha					
N Norrland			143	52	18
S Norrland			101	38	18
Svealand			94	52	38
Götaland			44	48	83
Hela landet	¹ 260	¹ 62	382	189	157
1979	274	55	321	156	144
1978	192	89	353	173	139
1977	219	59	368	133	120
1976	228	46	404	142	103
1975	339	60	320	105	105
1974	263	..	422	111	127
1973	435	..	² 394	² 143	² 86
1972	263	..	² 527	² 95	² 97

¹ Endast summa p g a annan landsuppdelning.

² Avser kalenderår.

Källa: Skogsstyrelsen.

3 Skogspolitiska förhållanden

3.1 Översikt

Detta kapitel redovisar förhållanden av skoglig betydelse rörande:

- ägande och andra strukturförhållanden i skogsbruk och skogsindustri,
- offentlig administration,
- utbildning och forskning,
- föreningar och organisationer,
- lagar och förordningar.

Redovisningen sker kortfattat, huvudsakligen i textform. En fylligare redovisning finns i Skogsstatistisk årsbok 1977.

3.2 Ägandeförhållanden

Skogsmarken kan med hänsyn till äganderätten indelas i två huvudgrupper: allmänna skogar och enskilda skogar. Allmänna skogar är kronoskogar, ecklesiastiska skogar och övriga allmänna skogar. Enskilda skogar består av aktiebolagsskogar och övriga enskilda skogar, de senare benämns vanligen privatskogar. Definitioner enligt riksskogstaxeringen för de olika ägargrupperna anges i bilaga 3.

Statistik beträffande olika ägargruppers skogsmarksinnehav insamlas främst av riksskogstaxeringen. I tabell 3.1 redovisas fördelningen på ägargrupper i olika län för skogsmark och de sk impedimenten (myr och berg). Den stora gruppen privata skogsägare är mycket heterogen vad avser huvudsaklig förvärvskälla, ålder, boende, fastighetsstorlek m.m.

Uppgifter om skogsinnehavens storlek och koppling med åkerarealer av olika storlek samlas in vid lantbruksräkningarna vilka utförs av statistiska centralbyrån vart femte år. Skogsinnehavens fördelning på storleksgrupper för olika skogsägarkategorier enligt lantbruksräkningen 1976 redovisas i tabell 3.2.

Vissa uppgifter om boendeförhållanden och

ålderssammansättningen för privata skogsägare har redovisats i Skogsstatistisk årsbok 1979, tabellerna 3.2 och 3.3. De är resultat från en sambearbetning utförd av statistiska centralbyrån mellan 1976 års lantbruksräkning och 1975 års folk- och bostadsräkning (SM J 1979:14 Ägareförhållandena inom skogsbruket). I undersökningen har endast ingått skogsägare på företag ägda av en eller flera fysiska personer (ej dödsbon).

3.3 Skogsindustrins struktur

Till skogsindustrin hänförs trävaruindustrin (SNI33) samt massa- och pappersindustrin inkl pappers- och pappvaruindustri (SNI 341). Plywood- och lamellträindustrin (SNI 331191) hänförs till trävaruindustrin och fiberplattindustrin (SNI 34113) till massa- och pappersindustrin.

Den gemensamma basen för sektorn är det direkta eller indirekta beroendet av träfiberråvara i olika förädlingsstadier. En överblick över skogsnäringens ägareförhållanden och industristruktur ges i tabell 3.3. Skogsindustrins struktur redovisas mera detaljerat i avsnitt 9. Dess sammansättning framgår av tabellerna 9.1, 9.2, 9.3, 12.6 och 16.3.

När det gäller storleksstrukturen skiljer sig trävaruindustrin bl.a. av produktionstekniska skäl väsentligt från övriga delar av skogsindustrin så till vida att antalet små anläggningar är mycket stort inom trävaruindustrin medan cellulosaindustrin domineras av ett litet antal mycket stora anläggningar.

Strukturförändringarna inom trävaruindustrin har lett till att antalet arbetsställen minskat kraftigt. Det gäller både sågverken och snickerifabrikerna, de två största delbrän-

scherna inom trävaruindustrin. Det är framför allt små arbetsställen som lagts ned.

Förändringarna inom sågverksnäringen redovisas i avsnitt 9.

Massaindustrin (SNI 34111) samt pappers- och pappindustrin (SNI 34112) är de två största delbranscherna inom den fiberförädlade delen av skogsindustrin. Strukturuomvandlingen har inom denna del av skogsindustrin hittills inte varit lika stark som inom sågverksindustrin.

Utvecklingen inom trävaruindustrin och massa- och pappersindustrin är likartad i det att strukturen förändrats i riktning mot färre och större enheter.

När det gäller ägareförhållandena inom skogsindustrin har de största förändringarna under senare år skett genom det ökade statliga engagemanget, som bl.a tagit sig uttryck i delägarskap i Södra Skogsägarnas Industri AB och NCB.

3.4 Offentlig administration

3.4.1 Skoglig administration

Skogsvårdsorganisation

Skogsvårdsorganisationen är sedan 1980, då den nya skogsvårdslagen trädde i kraft, tillsynsmyndighet över all skog oavsett ägare.

Skogsvårdsorganisationen svarar under jordbruksdepartementet för den statliga skogspolitikens praktiska tillämpning. Den består av skogsstyrelsen och 24 skogsvårdsstyrelser – en i varje län.

Skogsstyrelsen är ett centralt ämbetsverk som är placerat i Jönköping. Det är indelat i följande avdelningar:

- skogsavdelning
- prognosavdelning
- rådgivningsavdelning
- administrativ avdelning

Skogsvårdsstyrelserna är länsorgan. Huvuddelen av deras fältverksamhet och kontakter med skogsägare sker inom cirka 270 lokala distrikt.

Skogsvårdsstyrelsernas arbetsuppgifter.

Offentlig verksamhet

- tillämpning av skogsvårdslagen
- förmedling av statsbidrag till skogsvård, vägbyggnad m m

- skoglig planläggning
- medverkan i samhällsplanering
- rådgivning till skogsägare m fl
- information om skogsbruk
 - Uppdragsverksamhet
- frö- och plantförsörjning
- uppdrag åt skogsägare – stämpling, skogsbruksplaner m m
- uppdrag åt andra myndigheter – beredskapsarbeten, naturvård m m

Domänverket

Domänverket är ett affärsdrivande verk som under industridepartementet har att förvalta merparten av statens skogs- och jordbruksinnehav.

Domänverket har sitt huvudkontor i Falun. Organisatoriskt är verket indelat i 6 regioner och 41 revir (1981). 1980 var antalet revir 47 st.

3.4.2 Övrig administration med skoglig anknytning

Vid sidan om den statliga tillsynen förekommer inom offentlig förvaltning en rad verksamheter som berör skogsbruket. Några särskilt betydelsefulla skall nämnas i det följande, myndighetsvis.

Arbetskyddsstyrelsen

Arbetskyddsstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för frågor på arbetskyddsområdet. I styrelsens uppgifter ingår att utfärda föreskrifter om tillämpningen av arbetsmiljölagen. På det arbetsmedicinska området bedrivs forskning och utbildning. För de skogligena frågorna svarar en sektion på tillsynsavdelningens byggnadsbyrå.

Arbetskyddsstyrelsen är tillsynsmyndighet för yrkesinspektionen. Denna utövar tillsyn över tillämpningen av arbetsmiljölagen och andra författningar inom arbetskyddets område. Landet är indelat i 19 yrkesinspektionsdistrikt. På varje distrikt finns en specialinspektör för skogligena ärenden.

Såväl arbetskyddsstyrelsen som yrkesinspektionen bedriver upplysnings- och rådgivande verksamhet.

Statens naturvårdsverk

Statens naturvårdsverk är under jordbruksdepartementet en central förvaltningsmyndighet för ärenden om naturvård, däri inbegripet vattenvård, luftvård och renhållning utomhus, samt om rörligt friluftsliv, jakt och viltvård.

Naturvårdsverket samråder och samarbetar i åtskilliga frågor med andra centrala myndigheter, vars verksamhet griper in på natur- och miljövårdsområdet, tex planverket, skogsstyrelsen, domänverket, lantbruksstyrelsen, industriverket, riksantikvarieämbetet, fiskeristyrelsen.

I frågor som rör tillämpningen av naturvårdslagen och naturvårdskungörelsen har verket huvudsakligen rådgivande och planerande funktioner. Beslutande organ är i allmänhet länsstyrelserna. När det gäller vattenvård och luftvård och åtgärder mot buller har verket mer omfattande funktioner. Verket är bl a tillsynsmyndighet enligt miljöskyddslagen. På produktkontrollens område är verket tillsynsmyndighet enligt lagen om hälso- och miljöfarliga varor. Verkets produktkontrollbyrå svarar också för beredning och verkställande av Produktkontrollnämndens beslut. I frågor om sk rörligt friluftsliv har verket förutom planeringsuppgifter även att besluta om statsbidrag till friluftsanläggningar. Bland uppgifterna på jakt- och viltvårdssidan kan nämnas frågor om tillämpningen av jaktlagstiftningen.

Skogsbranschrådet

Skogsbranschrådet har bildats 1973 för att bedriva samråd mellan berörda samhällsorgan, företag och de anställda, främst i frågor rörande skogsindustrins utveckling och rörande den råvarubas industrin kan räkna med på sikt. Rådet består av högst 18 sakkunniga ledamöter och lyder under industridepartementet.

3.5 Skoglig utbildning och forskning

3.5.1 Utbildning

Skoglig utbildning ges vid gymnasieskolans skogsbrukslinjer samt på skogstekniker-, skogsmästar- och jägmästarlinjerna vid Sveriges lantbruksuniversitet. Dessutom finns en privat skogsteknikerutbildning i Gammel-

kroppa i Värmland. Parallellt med grundutbildningen bedriver dessa läroanstalter också fortbildning och vidareutbildning. De skogligen utbildningsvägarna åskådliggörs i figur 3.1 och omfattningen av skoglig utbildning hos olika utbildningsanordnare redovisas i tabell 3.4.

Utbildning för skogsindustrin (sågverks-, pappers- och pappersmasseindustri m fl) sker vid gymnasieskolor, Skogsindustrins Utbildningscentrum, Rikssågverksskolan och tekniska högskolan.

3.5.2 Forskning och utveckling

Den skogsvetenskapliga fakulteten vid Sveriges lantbruksuniversitet bedriver forskning och utbildning. Av skogshögskolans budget faller ca 80 procent på forskning och 20 procent på utbildning. Till skogshögskolan hör 15 institutioner, spridda på orterna Uppsala, Umeå, Garpenberg och Stockholm samt Skogsmästarskolan i Skinnskatteberg. Sedan 1 juli 1979 ingår även de båda skogsinstituten i Bispgården och Värnamo som institutioner i Sveriges lantbruksuniversitet, nu under beteckningen Norra resp Södra skogsinstitutet. Den centrala förvaltningen ligger i Uppsala och skogsbiblioteket i Umeå.

För fältförsök finns ett antal försöksparker.

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten i Stockholm är ett organ för rationalisering och utveckling av metoder inom skoglig produktion och administration. Intressenter är stats- och bolags-skogsbruk, skogsägareföreningar m fl. Verksamheten finansieras genom intressentbidrag, anslag från staten, vissa fonder samt genom egna intäkter.

Forskningen har följande huvudmål:

- rationellare beståndsanläggning
- rationellare beståndsbehandling
- rationellare beståndsutveckling
- rationellare lagring och vidaretransport av virke.

Institutet för skogsförbättring

Institutet är ett branschforskningsinstitut som finansieras genom bidrag från skogsbranschen, statsmedel, fondanslag samt serviceintäkter.

Verksamheten är främst skogsträdsförädling och forskning om gödsling av skogsmark.

Svenska Träforskningsinstitutet (STFI)

Träforskningsinstitutet i Stockholm är ett branschforskningsinstitut. Det finansieras genom ett avtal mellan Stiftelsen Cellulosa- och Pappersforskning och Styrelsen för teknisk utveckling (STU), samt genom ett likartat avtal mellan Stiftelsen svensk träteknisk forskning och STU.

Forskningen bedrivs främst inom områdena träteknik, massa och papper.

Skogs- och jordbrukets forskningsråd

Det tidigare "statens råd för skogs- och jordbruksforskning" har från 1 juli 1981 omorganiserats. Rådet skall i fortsättningen främst lämna stöd till forskning om mer grundläggande, långsiktiga frågor beträffande jord- och skogsbruk samt veterinärmedicin. Särskilda medel har avsatts för tillämpad skogsproduktionsforskning i anslaget för "främjande av skogsvård" (se nedan). Den tidigare uppdelningen av rådet i en jordbruks- och en skogssektion har slopats. Medelstilledningen var för 1980/81 26,2 milj kr för hela rådets arbetsfält, varav 9,15 milj kr för skoglig forskning. För 1981/82 har anslagits sammanlagt 35,8 milj kr utan uppdelning på jord- resp skogsbruk, dock med den anmärkningen, att en viss prioritering av den skogliga forskningen skall ske.

Främjande av skogsvård m m

Ett anslag om 1 milj kr får enligt beslut av regeringen efter förslag av skogsstyrelsen disponeras för särskilda utredningar och undersökningar i syfte att främja bla skogsvården och arbetsmiljön inom skogsbruket.

Från budgetåret 1981/82 disponerar skogsstyrelsen ett nytt anslag om 5 milj kr för bidrag till tillämpad skogsproduktionsforskning. Medlen skall fördelas efter samråd med företrädare för skogsbruket och på sådant sätt att de kompletterar övrigt statligt stöd till skogsforskningen.

3.6 Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste lämnas här en kort beskrivning. En något fylligare beskrivning finns i Skogsstatistisk årsbok 1977. En mera omfattande överblick över olika grupper av föreningar ges i skriften Vem gör vad i Skogssverige, utgiven årligen av Sveriges Skogsvårdsförbund.

3.6.1 Föreningar och organisationer inom skogsnäringen

Sveriges Skogsvårdsförbund

Förbundet är en ideell förening med syfte att främja skogsbruket och den därmed sammanhängande naturvården. Den anordnar konferenser, exkursioner och den årligen återkommande skogsveckan.

På olika sätt informerar förbundet om skogliga frågor. Det ger ut tidningen Skogen och Sveriges Skogsvårdsförbunds Tidskrift samt har egen förlagsverksamhet.

Skogsägareföreningarna

I landet finns nio skogsägareföreningar. De är ekonomiska föreningar med uppgift att förbättra lönsambeten i medlemmarnas skogsbruk och tillvarata det privata skogsbrukets intressen. Det gör man främst genom att

- driva rundvirkeshandel
- driva avverknings- och skogsvårdsverksamhet
- förädla medlemmarnas virke
- informera och utbilda medlemmar i skogliga frågor.

Skogsägareföreningarna samverkar i Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR) i Stockholm, som är en branschorganisation i lantbrukskooperationen (LRF). Antal medlemmar och ansluten skogsmarksareal i de olika föreningarna framgår av tabell 3.5.

Skogsindustriernas Samarbetsutskott (SISU)

SISU handlägger frågor som är av gemensamt intresse för skogsindustrin och bolagsskogsbruket. Skogskommittén, vilken är en av SISUs fackkommittéer, är bolagsskogsbrukets beredande instans i skogspolitiska ställningsta-

ganden och dess gemensamma kontaktorgan med myndigheter och organisationer.

Skogssällskapet

Skogssällskapet är en ideell stiftelse med uppgift att främja skogshushållning och naturvård.

Sällskapet biträder offentliga och enskilda skogsägare med skötsel och förvaltning av skogsegendomar och naturvårdsområden. Förvaltningsverksamheten omfattar ca 330 000 ha produktiv skogsmark.

De regionala virkesråden

Skogsföretagen träffade 1975 en frivillig överenskommelse om samverkan kring virkesförbrukningen. Tre regionala virkesråd bildades i vilka ingår företrädare för skogsindustriföretagen, domänverket, skogsägareföreningarna och andra skogsägargrupper samt skogsvårdsorganisationen.

Rådets uppgift är bla att samla in och sammanställa data som belyser den aktuella och förutsebara virkesbalansen inom regionerna och därmed underlätta en lämplig strukturanpassning hos skogsindustrin, inom ramen för de beräknade virkestillgångarna.

Skogsbrukets datacentral (SDC)

SDC är en ekonomisk förening med syfte att ntföra databehandling, bedriva konsultverksamhet och sköta andra därmed sammanhängande uppgifter åt sina medlemmar och som uppdragsverksamhet åt andra.

Medlemmar är ett stort antal skogsföretag och samtliga skogsägareföreningar.

Till de större regelbundet pågående ADB-rutinerna hör redovisning av den virkesråvara som virkesmättningsföreningarna mätt in.

Virkesmättningsrådet

Virkesmättningsrådet är en sammanslutning med ändamål att verka för en rättvis, praktisk, ekonomisk och i möjligaste mån enhetlig virkesmätning med beaktande av de krav som föranleds av utvecklingen inom skogsbruket och skogsindustrin.

Med utgångspunkt från skogsstyrelsens virkesmättningsföreskrifter utarbetar rådet mättningsinstruktioner som är avsedda för

praktiskt bruk av virkesmarknadens parter och av virkesmättningsföreningarna.

3.6.2 Arbetsmarknadens organisationer

Faktaruta: Arbetsmarknadens organisationer med skoglig anknytning

Arbetsgivare

- Statens arbetsgivarverk
- Skogs- och Lantarbetsgivarförbundet

Arbetstagare

- Svenska Skogsarbetareförbundet (SSAF)
- Skogsfederationen inom Sveriges Arbetares Centralorganisation
- Sveriges Jägmästares och Forstmästares Riksförbund (SJFR)
- Sveriges Arbetsledareförbund
 - Sveriges Skogstjänstemannaförening
- Statstjänstemannaförbundet
 - ST-Skog
 - Sveriges Kronojägareförbund

3.6.3 Internationella organisationer

Nordiska skogsunionen

Organisationen verkar för samarbete på skogsbrukets område mellan de fem nordiska länderna.

ECE Timber Committee, Trävarukommittén i Förenta Nationernas Europakommission

Kommittén följer upp rundvirkesförbrukningen och utför rundvirkesbalanser, framställer prognoser rörande produktion, kapacitet och avsaluförhållanden för olika skogsindustriprodukter m m och publicerar rapporter och statistiska uppgifter i *The Timber Bulletin for Europe*. Medlemmar i trävarukommittén är alla europeiska länder samt Sovjetunionen, USA och Kanada.

FAO Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (Food and Agriculture Organization of the United Nations)

FAO är Förenta Nationernas fackorgan för hela livsmedels- och jordbrukssidan, vari även inräknas de skogliga frågorna.

ILO, Internationella arbetsbyrån (The International Labour Organization)

Byrån har som syfte att främja arbets- och levnadsvillkoren genom internationellt samarbete över hela världen.

Gemensamma kommittéer

FAO håller gemensamt med Förenta Nationernas Europakommission (ECE) ett sekretariat med säte i Genève. Detta sekretariat betjänar ett flertal kommittéer, bland dem Europakommissionens trävarukommitté (ECE Timber Committee) och följande två underkommittéer till denna:

- Joint FAO/ECE/ILO Committee on Forest Works & Forest Working Techniques, som arbetar med frågor kring effektivitet i skogsarbete, arbetarskydd med mera.
- Joint FAO/ECE Working Party on Forest Economics and Statistics, som har till uppgift att utreda statistisk metodik och samordning, jämförbarhet och likformighet i skogsproduktstatistiken samt insamling och publicering av sådan statistik.

IUFRO, Internationella skogsforskningsunionen (International Union of Forestry Research Organizations)

Internationellt förbund för skogliga forskningsorganisationer. Dess syfte är att underlätta samarbete och utbyte av idéer mellan forskare i olika länder.

3.7 Lagar och förordningar

Några av de viktigaste lagar och förordningar som reglerar skogsnäringens förhållanden återges i listan nedan, med uppdelning på tillämpningsområden. Därutöver har myndigheterna i många fall riksdagens uppdrag att utfärda föreskrifter som äger lagens kraft. I skogliga frågor utfärdas sådana föreskrifter av skogsstyrelsen. De finns samlade i skogsstyrelsens författningssamling (SKSFS).

Skogsvårdslagen

- Skogsvårdslagen (1979:429)
- Skogsvårdsförordningen (1979:791)

- Föreskrifter m m (SKSFS 1979:3) angående tillämpning av skogsvårdslagen.

Den 1 januari 1980 trädde 1979 års skogsvårdslag i kraft. Den nya skogspolitiken har grundlagts i betänkandet Skog för framtid SOU 1978:6, i propositionen Riktlinjer för skogspolitiken m m 1978/79:110 och i jordbruksutskottets betänkande 1978/79:30. I väsentliga delar kan den nya skogspolitiken ses som en naturlig utveckling av de mål för skogsnäringen som statsmakterna hade ställt upp i 1948 års skogsvårdslag. Skogsvårdslagen får även i fortsättningen betraktas som det viktigaste skogspolitiska mediet. Stor vikt läggs även vid det statliga stödet till skogsbruket.

Skogsvårdslagens första paragraf anger samhällets målsättning för skogsbruket. Markens avkastning skall vara hög, varaktig och värdefull. Hänsyn skall tas till naturvården.

De viktigaste bestämmelserna i övrigt säger att:

- Gles, skadad eller på annat sätt undermålig skog skall avverkas och ny skog anläggas (5, 6 §§).
- Sådana föryngringsåtgärder skall vidtas att skog av tillfredsställande täthet och beskaffenhet tryggas (7 §).
- Villkor för användning av och handel med skogsodlingsmaterial ställs upp (8 §).
- Plant- och ungskog skall röjas (9 §).
- Avverkning måste främja skogens utveckling (12 §).
- Skog får inte slutavverkas förrän den nått viss ålder (13 §).
- Slutavverkningarna skall bedrivas i jämn takt (14 §).
- Vissa skogar nära fjällen eller på utsatta ställen utmed kusterna förklaras som svår-föryngrade eller skyddsskogar och ges därmed ökat skydd (18, 19 §§).
- Regler för att minska och förhindra insektsangrepp ställs upp (20 §).
- Hänsyn skall tas till naturvårdens intressen (21 §).

Skoglig administration

- Förordning (1981:531) med instruktion för skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna

- Regeringsbeslut (1975:34) med instruktion för nämnden för skoglig flygbildteknik
- Förordning (1975:1021) med instruktion för domänverket (senast ändrad 1979:796)
- Lag (1952:166) om häradsallmänningar (senast ändrad 1975:678)
- Lag (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (senast ändrad 1975:679)

Statligt stöd

- Förordningen (1979:792) om statligt stöd till skogsbruket (senast ändrad 1981:374) samt skogsstyrelsens verkställighetsföreskrifter (SKSFS 1981:6) till densamma
- Kungörelse (1974:472) om statsbidrag till skogsvård i norra Sverige (senast ändrad 1979:472) samt skogsstyrelsens verkställighetsföreskrifter (SKSFS 1981:4 och 7) till densamma

Skogsbruk m m

- Byggnadslagen (1947:385, 136 a § gällande lydelse 1976:213)
- Jordförvärvslagen (1965:290 senast ändrad 1979:230)
- Jordförvärvsförordningen (1979:231)
- Lag (1946:324) om skogsvårdsavgift (senast ändrad 1981:343)
- Lag (1979:595) om tillfällig skogsavgift
- Skogskontolag (1954:142, senast ändrad 1980:389)
- Skogsstyrelsens anvisningar (SKSFS 1977:2) för hantering av handelsgödselmedel vid skogsgödsling
- Lag om extra avdrag för vissa skogsuttag (1981:342)

Vägar och transporter

- Anläggningslag (1973:1149 senast ändrad 1981:380)
- Lag om förvaltning av samfälligheter (1973:1150 senast ändrad 1981:136)
- Väglag (1971:948 senast ändrad 1981:379)
- Vägtrafikkungörelse (1972:603 senast ändrad 1981:65)
- Terrängkörningslag (1975:1313)
- Terrängtrafikkungörelse (1972:954 senast ändrad 1981:69)

Virkesmätning

- Virkesmätningsslag (1966:209)
- Skogsstyrelsens virkesmätningföreskrifter (SKSFS 1981:5)

Miljövård

- Förordning (1967:444) med instruktion för statens naturvårdsverk (omtryckt 1973:336 senast ändrad 1981:310)
- Naturvårdslag (1964:822 omtryckt 1974:1025)
- Naturvårdsförordning (1976:484 senast ändrad 1979:794)
- Lag (1974:434) om besvarande av bokskog (senast ändrad 1979:430)
- Kungörelse (1974:436) om besvarande av bokskog
- Miljöskyddslag (1969:387 omtryckt 1972:78 senast ändrad 1981:920)
- Miljöskyddskungörelse (1969:388 senast ändrad 1980:734)
- Lag (1973:329) om hälso- och miljöfarliga varor (senast ändrad 1980:217)
- Kungörelse (1973:334) hälso- och miljöfarliga varor (senast ändrad 1981:200)
- Miljöskyddsförordning (1981:574)
- Förordning (1981:351) om fortsatt förbud mot spridning av bekämpningsmedel över skogsmark enligt lagen (1980:368) om förbud under viss tid mot spridning av bekämpningsmedel över skogsmark

3.8 Källhänvisningar

Den träbearbetande industrin 1976–80. SIND Utredning 1977:1.
 Industriutvecklingen i Sverige. SIND Utredning 1976:7.
 Industriutvecklingen i Sverige. SIND Utredning 1977:11.
 Industriutvecklingen i Sverige. SIND Utredning 1978:9.
 Industriutvecklingen i Sverige. SIND Utredning 1979:11.
 Lantbruksräkningen 1976. SCB 1977.
 Skogsindustrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter.
 Ds I 1979:5. Industridepartementet.

Sågverksindustri och skivindustri. SIND Utredning 1977:7.

Träfiberskiveindustrin – förslag till framtida struktur.

Ds I 1978:6. Industridepartementet.

Vem gör vad 82/83 i Skogssverige. Sveriges Skogsvårdsförbund 1981.

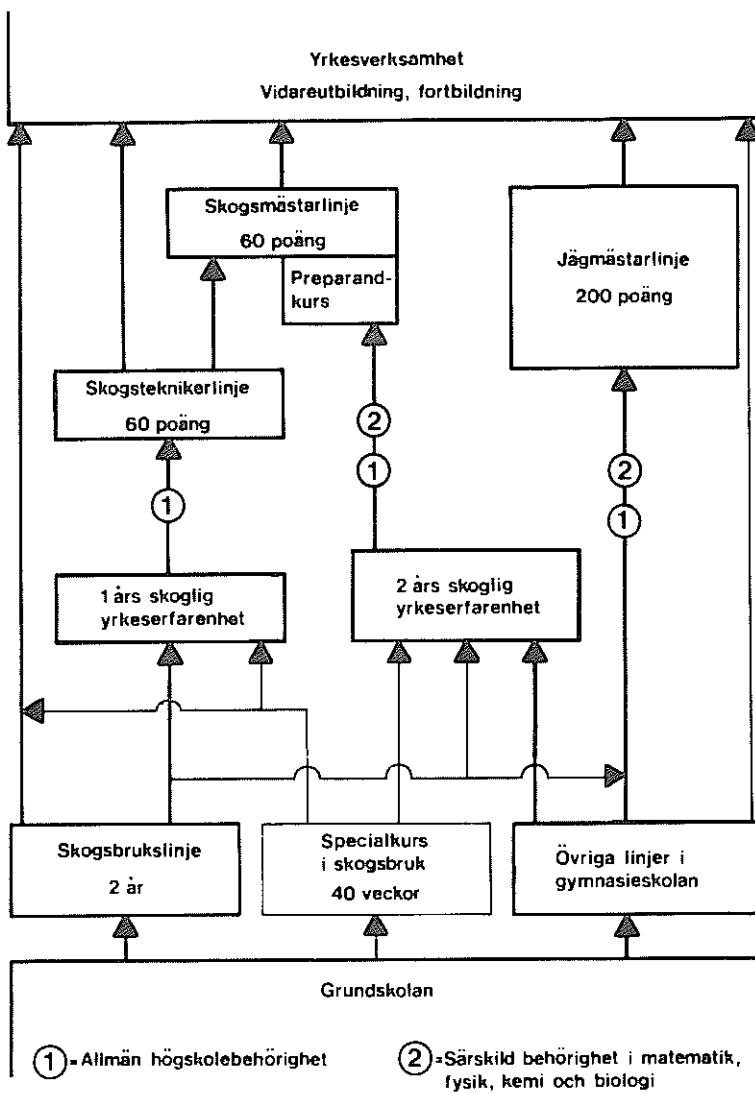
Ägareförhållandena inom skogsbruket. SM serie J 1979:14.

Övriga källor:

Riksskogstaxeringen. Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogstaxering, 901 83 Umeå.

Figur 3.1

De skogliga utbildningsvägarna

Possible courses of forestry education

Källa: Skogsstyrelsen

Tabell 3.1 Areal av skogsmark och impediment¹ med fördelning på län och ägargrupper under perioden 1976—1980

Area of forest and unproductive land by county and ownership category during the period 1976—1980

Län och landsdel	Ägargrupp ²								Samtliga	
	Kronan		Övriga allmänna		Aktiebolag		Privata		Skogs- mark	Impedi- ment
	Skogs- mark	Impedi- ment	Skogs- mark	Impedi- ment	Skogs- mark	Impedi- ment	Skogs- mark	Impedi- ment		
	Areal, procent av hela arealen skogsmark resp impediment								Areal, 1 000 ha	
Nbtn	54	54	8	6	10	8	28	32	3 936	1 910
Vbtn	33	29	4	4	23	26	40	41	3 259	1 000
Jmtl	6	5	8	14	46	42	41	39	2 820	924
Vnrl	6	6	3	3	47	48	44	42	1 714	305
Gävl	7	10	8	12	43	38	42	40	1 474	168
Kopp	11	20	12	15	33	29	44	35	2 058	419
Vrml	6	6			36	40	57	54	1 303	214
Öreb	28	31			28	36	44	32	586	56
Vstm	29	31			26	37	45	31	388	46
Upps	21	29			32	21	47	50	416	46
Sthm	33	37			9	9	58	53	275	88
Södm	25	29			9	15	66	56	319	52
Östg	25	23			14	19	61	58	599	86
Skbg	26	37			5	5	69	58	378	46
Älvs	12	9			7	9	81	82	699	126
Jkpg	15	11			4	10	81	79	673	80
Kron	10	10			11	8	79	81	627	70
Kalm	17	13			6	8	77	79	729	125
Gotl	11	11			6	18	83	71	138	40
Gtbg	19	19			2	2	79	79	178	168
Hall	14	16			4	3	82	81	276	66
Blek	8	9			5	2	87	89	181	16
Kris	10	4			4	8	86	88	291	19
Malm	25	16			5	8	70	76	77	4
N Norrland	44	45	6	6	17	14	33	35	7 195	2 910
S Norrland	6	6	7	11	45	43	42	40	6 008	1 397
Svealand	9	14	11	14	30	29	50	43	5 346	922
Götaland	8	5	8	10	7	8	77	77	4 845	844
Hela landet	19	26	8	9	25	22	48	43	23 394	6 073

¹ Med impediment avses ägoslagen myr och berg. I tidigare redovisningar till och med Skogsstatistisk årsbok 1977 ingick även fjällbarrskog. För definition av ägoslagen se bilaga 2.

² Definition av ägargrupper se bilaga 3.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 3.2 Skogsmarksarealens fördelning efter skogsinnehavets storlek inom ägargrupper, 1976

Forest area distributed into enterprises according to size of forest area held, by ownership category, for the year 1976

Skogs- marksinne- havets storlek	Ägargrupp					Statens, kommun, kyrka, övriga	Samtliga
	Enskild person	Enkelt bolag	Dödsbo	Aktie- bolag			
Ha	1 000 ha						
0,1— 5,0	90	10	12	0	1	113	
5,1— 25,0	985	155	132	3	8	1 283	
25,1— 50,0	1 374	278	165	5	14	1 836	
50,1—100,0	1 806	458	188	9	28	2 488	
100,1—200,0	1 561	539	167	16	58	2 340	
200,1—400,0	936	396	102	27	97	1 558	
400,1+	708	350	145	5 960	5 816	12 979	
Samtliga	7 459	2 187	910	6 020	6 022	22 599	

Källa: Lantbruksräkningen 1976. Tabell 5.4.

Tabell 3.3 Den svenska skogsnäringens ägareförhållande och industristruktur år 1979
Ownership pattern and structure of Swedish forestry and forest industry for the year 1979

Ägare	Andel av industriproduktionen			Andel av rå- varubehovet	Andel av skogsproduk- tionen
	Sågverk	Massa	Skivor		
	Procent				
Staten ¹	7,4	7,2	14,0	7,4	12,2
Övriga allmänna	—	—	—	—	7,8
Integrerade skogsbolag	21,6	73,2	50,8	52,9	20,8
Privata skogsägare och deras föreningar	15,6	19,6	35,2	18,5	57,9
Köpsågverk	55,3	—	—	21,2	1,3
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Hänsyn har ej tagits till statens andelar i Ncb och Södra Skogsägarna.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 3.4 Omfattningen av skoglig utbildning hos olika utbildningsanordnare åren 1978/79 och 1979/80

Volume of forestry education by organizing body for the years 1978/79 and 1979/80

Utbildningsanordnare, typ av utbildning	Antal kurser		Antal elever		Antal elevdagar	
	1978/79	1979/80	1978/79	1979/80	1978/79	1979/80
Gymnasieskolor						
Skogsbrukslinje, årskurs 1	25	24	638	635	127 600	127 000
Skogsbrukslinje, årskurs 2	24	24	579	598	115 800	119 600
Grundutbildning, 40 veckor	13	13	226	217	45 200	43 400
Driftsekonomisk kurs, 16 veckor	4	3	45	28	3 775	2 240
Körning med skogstraktor, 10 veckor	10	8	94	81	4 700	40 500
Förmanskurs, 14 veckor	4	3	60	44	7 050	4 400
Fortbildning, 1—5 veckor	174	164	2 149	1 660	15 043	11 191
Kombinerade skogs- och jordbruks- företag	2	11	30	98	2 250	7 350
Skogsinstituten ¹						
Skogsteknikerkurs	3	5	135	164	31 550	30 624
Fortbildning	19	34	357	594	1 715	2 232
Skogsmästarskolan						
Skogsmästarutbildning	1	2	31	56	9 765	8 600
Preparandkurs	1	1	22	24	2 200	2 400
Fortbildning	12	10	390	256	2 823	1 849
Skogshögskolan						
Jägmästarutbildning ²	4	4	173	173	36 300	35 507
Fortbildning	16	19	627	843	1 487	2 439
Arbetsmarknadsutbildning						
Avverkning och skogsvård	5	24	203	331	4 530	4 085
Körning med skogstraktor och maskinlära	6	2	190	23	1 755	1 150
Kurs för skogs- och byggnads- arbetare med ryggbesvär	1	7	55	56	2 750	2 800
Forskningsstiftelsen						
Skogsarbeten						
Fortbildning	29	24	1 037	846	1 922	1 791
Umeå universitet						
Skoglig produktionslära	2	4	22	33	1 210	1 815
Skogsvårdsstyrelsernas rådgivning	—	—	106 800	142 500	107 300	146 300

¹ Inkl Gammelkroppa skogsskola.² Uppskattade värden.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 3.5 Skogsägareföreningarnas medlemsantal, ansluten skogsmarksareal samt virkesfångst 1980

Number of members, area of forest and logging volume connected to the forest owners' associations 1980

Förening	Antal medlemmar ¹	Ansluten areal ² 1 000 ha	Virkesfångst 1 000 m ³ sk
Skånes Skogsägare	1 223	61	350
Södra Skogsägarna	41 602	1 913	5 642
Vänerskog	22 602	875	2 427
Mälarskog	9 317	614	1 648
Mellanskog	13 129	865	2 166
Norrskog	14 012	1 143	1 275
Örnsköldsviks Skogsägareförening	3 076	218	254
Västerbottens Skogsägareförening	9 739	538	480
Norrbottnens Skogsägareförening	6 396	474	221

¹ Ca 121 000 privata skogsägare är medlemmar i någon av landets skogsägareföreningar.

² Ca 6,7 milj ha skogsmark, dvs ca 60 % av de enskilda skogarna eller knappt 1/3 av landets skogsmarksareal ägs av skogsägareföreningens medlemmar.

Källa: Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund.

4 Skog och skogsmark

4.1 Dataunderlaget

I detta kapitel redovisas uppgifter om virkesförråd, trädantal, tillväxt och arealer, främst skogsmarksarealens sammansättning. Källa är i samtliga fall riksskogstaxeringen, vilken beskrivs närmare i avsnitt 2.2.1.

De redovisade uppgifterna är medeltal från fem års riksskogstaxering, vanligen avseende perioden 1976–1980. De förnyas – med undantag för tillväxtuppgifterna – varje år, dvs det äldsta året i femårsmedeltalet utesluts och ett nytt år läggs till.

Riksskogstaxeringens karaktär av stickprovsinventering medför att uppgifterna är behäftade med slumpmässiga fel. Ett mått på dessa är medelfelen. Dessa har senast beräknats för perioden 1968–1972 och redovisats i rapport 21 från riksskogstaxeringen (Eriksson och Janz 1975). De metodförändringar som har förekommit sedan dess bedöms inte ha påverkat noggrannheten väsentligt. Av rapporten framgår att skogsmarksarealen i hela landet enligt fem års taxering är skattad med ett medelfel av 0,5 procent. För enskilda län är medelfelen mellan 1 och 4 procent, något högre för de allra minsta länen. Medelfelet till uppgiften om virkesförråd per hektar skogsmark enligt fem års taxering är också 0,5 procent för hela landet och mellan 1,5 och knappt 6 procent för länsvisa uppgifter allt efter länets storlek och förhållanden. Inom mindre klasser, t ex virkesförrådet av tall inom en viss diameterklass i ett län, är medelfelet avsevärt större.

Medelfelen begränsar särskilt våra möjligheter att utläsa förändringar. Skillnader mellan medeltal för två delvis överlappande femårsperioder är mera sällan statistiskt säkerställda. För att följa en utveckling behöver man vanligen en längre tidsserie. Vid sidan av medelfel förekommer andra fel som har olika orsaker, är

svåra att upptäcka och mäta och kan vara systematiska, dvs dra åt ett håll. Systematiska fel är till skillnad från medelfel oberoende av stickprovets storlek.

För hela landet måste man räkna med att avgränsningssvårigheter leder till fel som är flera gånger större än medelfelet, medan i de mindre länen medelfelet sannolikt blir större än övriga fel.

Bland övriga fel kan också nämnas det fel som beror på att man vid mätningen och registreringen i fält inte får med alla träd som står på en provyta. Av regelmässigt utförda kontroller kan man dra slutsatsen att virkesförrådet på grund av sådana fel underskattas något, som medeltal för landet med ca 1 procent. Betydande variationer förekommer dock mellan områden och år. Resultat från kontrolltaxeringen 1973–1977 har redovisats i en rapport från riksskogstaxeringen (Daamen 1980).

4.2 Skogsmarken

I detta avsnitt redovisas landarealens fördelning på ägoslag (tab 4.1) samt skogsmarkens fördelning på åldersklasser (tab 4.2), huggningsklasser (tab 4.3) och bonitetsklasser (tab 4.4). Redovisningen sker för län och landsdelar och avser perioden 1976–1980. De i tabellerna använda definitionerna överensstämmer med dem som gäller inom riksskogstaxeringen. Ägoslagsdefinitionerna återges i bilaga 2. För övrigt kan de viktigaste definitionerna sammanfattas på följande sätt.

- Definitionen av skogsmark ansluter sig till det skogsmarksbegrepp som gäller i skogsvårdslagen.
- Åldersklasser avser skogsbeståndens volymvägda medelålder, bestämd på provytan och dess närmaste omgivning (cirkel med ra-

dien 20 meter). Kalmark har inom riksskogstaxeringen fram till och med år 1972 redovisats som en egen åldersklass (0–2 år). Sedan 1973 anges dock även på kalmark i förekommande fall åldern för de utvecklingsbara träd som där finns. Därför är arealen i åldersklass 0–2 år ej jämförbar mellan redovisningar före och efter början av 1973 (lägre efter 1973). Övriga åldersklasser påverkas givetvis också av denna förändring, men endast i försumbar utsträckning. – Huggningsklasser är i tabell 4.3 grupperade i fyra grupper som avgränsas på följande sätt (med riksskogstaxeringens huggningsklassbeteckningar inom parentes).

- * Kalmark (huggningsklass A) – skog med en slutenhet under 0,3. Med slutenhet 0,3 menas att skogens täthet är 30 procent av ett riktvärde för full slutenhet. Fram t o m 1977 har även plantskog yngre än 3 år förts till kalmark. Fr o m 1978 ingår sådan skog i ungskog.
 - * Ungskog (huggningsklass B) – plant- eller ungskog (beträffande plantskog yngre än 3 år se kalmark) där härskande och medhärskande träd till övervägande del är klenare än 10 cm i brösthöjd.
 - * Gallringsskog (huggningsklass C, D1, D2 och D4) – skog i vilken härskande och medhärskande träd till övervägande del är 10 cm eller grövre i brösthöjd och där minst en ytterligare gallring föreslås. Som gallringsskog redovisas även sådan äldre skog som inte bör gallras någon mer gång, men som vid inventeringstillfället ännu ej är slutavverkningsmogen.
 - * Slutavverkningsskog (huggningsklass D3 och E) – slutavverkningsmogen skog och tras- och skräpskog.
- Boniteringen avser att gruppera skogsmarken i klasser med likartad produktionsförmåga. Den sker efter Tor Jonsons schema och indelar skogsmarken i 8 klasser betecknade I–VIII, där I är den bästa och VIII är den sämsta klassen. En närmare redogörelse för bonitetsbegreppet finns i Skogsstatistisk årsbok 1976, sid 31 f. Medelboniteter områdesvis har beräknats genom vägning med idealbonitet i m³sk räknat enligt Jonson.

4.3 Virkesförråd, trädantal och tillväxt

Tabellerna 4.5–4.8 återger vissa viktigare resultat beträffande virkesförrådets storlek och sammansättning samt trädantal per hektar för åren 1976–1980, tabellerna 4.9 och 4.10 ger tillväxtuppgifter för perioden 1973–1977.

Metoderna för insamling och beräkning av dataunderlaget finns översiktligt beskrivna i rapport 30 från riksskogstaxeringen (se kapitel 2).

Virkesförrådet på alla ägoslag har i hela landet ökat från 1760 milj m³sk under 1920-talet till ca 2450 milj m³sk i mitten av 1960-talet. Sedan dess är förrådets storlek i stort sett oförändrad med en svag tendens till ökning under senare år. Den tidigare förrådsökningen har varit koncentrerad till Götaland som på 1920-talet hade det lägsta och nu det högsta virkesförrådet bland de fyra redovisade landsdelarna. Den förrådsökning under senare år som har konstaterats är nästan helt att hänföra till lövträdsförrådet. Förrådet av björk anges i tabell 4.6 till 267 m³sk. Av denna volym är 29 procent vårtbjörk och 71 procent glasbjörk.

Virkesförrådets årliga tillväxt redovisas i tabellerna 4.9 för skogsmark och 4.10 för samtliga ägoslag. I båda fallen anges dels avsatt tillväxt, vilken är den för senaste femårsperiod uppmätta tillväxten i genomsnitt per år, dels väderkorrigerad tillväxt, vilket är årlig tillväxt korrigerad att avse "normala" väderleksbetingelser.

Tillväxten mäts för respektive senaste femårsperiod på träd som står kvar och är levande vid inventeringstillfället.

Den tillväxt som under perioden har avsatts på träd vilka under perioden har avverkats eller dött på annat sätt registreras inte och är ej med i redovisningen. Ett tillägg för sådan "tillväxt på avverkat virke" har gjorts i fotnot till tabellerna. Närmast föregående tillväxtredovisning avsåg perioden 1968–1972. Den är redovisad i Skogsstatistisk årsbok 1977. Jämfört med denna period har en markant ökning av lövträdens tillväxt skett (en ökning med 25 procent för avsatt tillväxt på skogsmark), medan barrträdens tillväxt har minskat något. Denna

utveckling bör till stor del vara en följd av en starkt ökande andel lövträd i ungskogarna.

4.4 Källhänvisningar

Daamen, W 1980: Kontrolltaxeringen åren 1973–1977. Resultat från en kontroll av dattainsamlingen vid riksskogstaxeringen. Inst för skogstaxering, Sveriges lantbruksuniversitet. Rapp 27.

Eriksson, A och Janz, K 1975: Riksskogstaxeringen åren 1968–1972. Inst för skogstaxering, skogshögsskolan. Rapp o Upps 21.

Övriga källor

Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogstaxering, 901 83 Umeå.

Tabell 4.1 Landarealens fördelning på ägoslag inom län och landsdelar under perioden 1976—1980

Land use categories within counties and regions during the period 1976—1980

Län och landsdel ¹	Ägoslag							Total landareal
	Inägor ²	Skogs- mark	Fjäll- barrskog	Myr	Berg	Diverse mark	Fjäll ²	
	1 000 ha							
Nbtn	112	3 936	319	1 796	114	65	3 549	9 891
Vbtn	153	3 259	67	928	72	69	994	5 543
Jmtl	78	2 820	172	867	57	53	944	4 991
Vnrl	121	1 714	—	220	85	37	1	2 178
GävI	136	1 474	—	147	22	39	2	1 819
Kopp	137	2 058	35	411	8	36	149	2 835
Vrml	213	1 303	—	168	46	30	—	1 760
Öreb	193	586	—	47	9	16	—	852
Vstm	189	388	—	34	12	7	—	630
Upps	229	416	—	17	28	9	—	699
Sthm	277	275	—	7	81	9	—	649
Södm	223	319	—	11	41	12	—	606
Östg	356	599	—	22	64	15	—	1 057
Skbg	361	378	—	36	11	8	—	794
Älvs	298	699	—	77	49	16	—	1 139
Jkpg	215	673	—	75	4	27	—	994
Kron	131	627	—	69	1	17	—	845
Kalm	248	729	—	27	97	16	—	1 117
Gotl	133	138	—	9	30	4	—	314
Gtbg	160	178	—	22	145	6	—	511
Hall	195	276	—	50	16	9	—	545
Blek	89	181	—	4	12	6	—	292
Kris	288	291	—	18	1	9	—	606
Malm	409	77	—	4	—	4	—	493
N Norrland	265	7 195	386	2 724	186	135	4 544	15 434
S Norrland	335	6 008	172	1 234	163	129	947	8 988
Svealand	1 460	5 346	35	696	225	119	149	8 031
Götaland	2 880	4 845	—	413	432	137	—	8 707
Hela landet	4 940	23 394	593	5 067	1 006	520	5 640	41 159
Perioden 1923—1929 ³								
N Norrland	364	7 323	282	2 841	80	74	4 460	15 423
S Norrland	424	5 866	75	1 318	120	40	1 158	9 002
Svealand	1 504	5 154	50	901	197	58	81	7 946
Götaland	2 925	4 435	—	778	437	113	—	8 688
Hela landet	5 217	22 778	406	5 838	834	286	5 699	41 058
Perioden 1938—1952 ⁴								
N Norrland	384	7 278	309	2 782	95	91	4 467	15 406
S Norrland	480	6 006	167	1 127	103	50	1 065	8 998
Svealand	1 696	5 179	52	717	179	61	90	7 974
Götaland	3 199	4 458	—	549	422	85	—	8 713
Hela landet	5 758	22 921	528	5 175	799	287	5 622	41 090

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

² Ägoslagsgruppen nationalparker, reservat, skjutfält m m redovisas i Norrland och Kopparbergs län som fjäll, i övriga landet som inägor.

³ Följande ingrepp i grunddata har gjorts för att göra uppgifterna jämförbara med dem som redovisas för övriga perioder. Arealer som 1923—1929 registrerats som skogsmark i bonitetsklass IX har här redovisats som fjällbarrskog. För Gotska Sandön har lagts till 700 ha under rubriken inägor och 2 900 ha skogsmark. På Öland har 1923—1929 endast skogsmark identifierats. Övrig areal har i denna tabell fördelats på ägoslag med ledning av uppgifter från taxeringen 1948. Därvid utföll på inägor 77 800, på myr 1 000, på berg 35 300 och på diverse mark 2 100 ha.

⁴ Följande ingrepp i grunddata har gjorts för att göra uppgifterna jämförbara med dem som redovisas för övriga perioder. Under rubriken inägor har lagts till otaxerade områden. Dessa är 16 500 ha skjutfält i Örebro län, 89 000 ha för Storstockholm och Utö skjutfält och 1 000 ha för nationalpark och impediment på Gotska Sandön. Vidare har lagts till 2 700 ha skogsmark på Gotska Sandön.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.2 Skogsmarksarealens fördelning på åldersklasser inom län och landsdelar under perioden 1976—1980

Forest area by age class within counties and regions during the period 1976—1980

Län och landsdel ¹	Areal 1 000 ha	Åldersklass, år ²									
		0—2	3—20	21—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121—140	141—160	160+
		Procent av skogsmarksarealen									
Nbtt	3 936	4	15	9	9	8	11	17	10	7	9
Vbt	3 259	6	14	9	10	11	15	18	10	5	4
Jmtl	2 820	6	13	5	4	9	17	20	14	6	6
Vnrl	1 714	7	17	9	9	15	19	15	6	2	1
Gävl	1 474	5	19	12	11	17	18	11	4	1	1
Kopp	2 058	7	18	7	6	12	16	17	10	3	3
Vnrl	1 303	6	23	15	10	14	15	10	4	1	0
Öreb	586	6	23	12	16	17	17		10		
Vstm	388	6	19	14	14	20	18		9		
Upps	416	7	16	13	18	20	16		10		
Sthm	275	7	14	12	14	19	19		14		
Södm	319	5	19	17	24	16	11		7		
Östg	599	5	21	14	17	17	15		10		
Skbg	378	5	21	15	22	20	11		6		
Älvs	699	4	21	12	20	21	14		8		
Jkpg	673	5	18	13	21	22	14		7		
Kron	627	4	17	12	25	23	14		5		
Kalm	729	5	17	12	23	21	14		8		
Gotl	138	7	14	6	9	13	21	17	9	2	1
Gtbg	178	5	15	13	26	22	14		5		
Hall	276	3	19	16	32	20	9		2		
Blek	181	4	17	14	32	21	10		1		
Kris	291	4	21	17	28	18	9		3		
Malm	77	6	25	23	22	11	8		5		
N Norrland	7 195	5	15	9	9	9	13	17	10	6	7
S Norrland	6 008	6	16	8	7	13	18	16	9	4	3
Svealand	5 346	6	20	11	11	15	16	11	5	2	2
Götaland	4 845	4	19	13	23	20	13	5	1	0	0
Hela landet	23 394	5	17	10	12	14	15	13	7	3	3

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

² Värdena ej helt jämförbara med motsvarande värden från 1972 och tidigare — se texten.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.3 Skogsmarksareal med fördelning på huggningsklasser inom ägargrupper och landsdelar under perioden 1976—1980

Forest area by cutting class within ownership categories and regions during the period 1976—1980

Landsdel ¹	Ägargrupp	Huggningsklass				Summa
		Kalmark	Ungskog	Gallrings- skog	Slutav- verknings- skog	
		Procent av skogsmarksarealen				1 000 ha
N Norrland	Allmänna	7	25	29	38	3 603
	Aktiebolag	7	25	35	33	1 193
	Privata	11	21	36	32	2 399
	Samtliga	9	24	32	35	7 195
S Norrland	Allmänna	5	22	29	43	764
	Aktiebolag	6	25	27	42	2 719
	Privata	8	18	31	43	2 525
	Samtliga	7	21	29	43	6 008
Svealand	Allmänna	7	25	31	37	1 099
	Aktiebolag	7	32	28	33	1 597
	Privata	8	20	34	38	2 649
	Samtliga	7	25	32	36	5 346
Götaland	Allmänna	5	30	36	29	769
	Aktiebolag	5	33	32	30	346
	Privata	5	20	40	35	3 731
	Samtliga	5	22	38	34	4 845
Hela landet	Allmänna	7	26	30	38	6 234
	Aktiebolag	7	27	29	37	5 856
	Privata	8	20	36	37	11 304
	Samtliga	7	23	33	37	23 394

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.4 Skogsmarkens fördelning på bonitetsklasser och medelbonitet inom län och landsdelar under perioden 1976—1980

Forest area by site class and mean site quality within counties and regions during the period 1976—1980

Län och landsdel ¹	Skogsmark I 000 ha	Bonitetsklass (Jonson)								Medelbonitet m ³ sk/ha/år
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
		Areal i procent								
Nbtn	3 936	—	—	1	5	31	40	20	4	2,7
Vbtn	3 259	—	—	3	14	39	31	11	2	3,1
Jmtl	2 820	—	—	3	17	37	30	12	2	3,2
Vnrl	1 714	—	3	17	36	30	10	3	—	4,3
Gävl	1 474	1	6	29	37	18	7	2	—	4,9
Kopp	2 058	1	4	16	27	27	18	6	1	4,1
Vrml	1 303	6	16	27	27	15	7	2	—	5,5
Öreb	586	5	19	39	26	8	2	1	—	5,9
Vstm	388	3	18	44	26	7	2	1	—	5,8
Upps	416	3	19	42	27	6	2	1	—	5,8
Sthm	275	3	19	34	28	10	4	1	—	5,7
Södm	319	9	22	41	17	7	3	—	—	6,3
Östg	599	8	24	38	21	6	2	1	—	6,3
Skbg	378	16	34	32	11	5	2	1	—	7,0
Älvs	699	12	29	31	15	8	4	2	—	6,5
Jkpg	673	16	32	32	13	4	2	1	—	7,0
Kron	627	13	33	33	15	4	2	1	—	6,8
Kalm	729	12	26	34	22	5	1	—	—	6,5
Gotl	138	1	3	6	22	34	23	10	2	3,6
Gtbg	178	12	22	31	19	11	5	1	—	6,2
Hall	276	26	32	25	9	5	2	1	—	7,5
Blek	181	24	43	22	7	2	—	—	—	7,8
Kris	291	44	31	15	6	3	1	1	—	8,4
Malm	77	63	22	10	4	1	—	—	—	9,2
N Norrland	7 195	—	—	1	9	35	35	16	3	2,9
S Norrland	6 008	—	3	14	27	30	19	7	1	3,9
Svealand	5 346	3	13	28	26	17	10	3	1	5,1
Götaland	4 845	16	29	30	15	6	3	1	—	6,8
Hela landet	23 394	4	10	17	19	23	18	8	1	4,5

¹ Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.5 Virkesförråd på skogsmark inom län och landsdelar med fördelning på trädslag och diameterklasser under perioden 1976—1980

Growing stock on forest area within counties and regions by species and diameter class during the period 1976—1980

Län och landsdel ¹	Trädslag ²	Diameterklass (cm på bark)			Summa	Procent av samtliga trädslag
		0—15	15—25	25+		
Milj m ³ sk						
Nbtn	Tall	25	55	52	132	53
	Gran	21	27	19	66	26
	Löv	27	12	3	42	17
	Torra	2	3	4	10	4
	Summa	75	97	77	250	100
Vbtn	Tall	20	43	39	102	38
	Gran	30	51	38	118	45
	Löv	22	12	3	37	14
	Torra	2	3	3	8	3
	Summa	74	108	83	265	100
Jmtl	Tall	15	39	33	87	31
	Gran	39	65	48	152	54
	Löv	18	12	4	34	12
	Torra	2	3	3	8	3
	Summa	74	118	88	280	100
Vnrl	Tall	6	19	25	50	25
	Gran	29	50	35	115	58
	Löv	13	10	5	27	14
	Torra	2	2	1	6	3
	Summa	51	81	66	198	100
Gävl	Tall	11	29	38	77	45
	Gran	19	32	22	73	42
	Löv	10	8	4	21	12
	Torra	1	1	1	3	2
	Summa	40	69	64	173	100
Kopp	Tall	13	43	51	106	51
	Gran	20	36	26	82	39
	Löv	9	6	3	17	8
	Torra	1	2	1	4	2
	Summa	43	86	81	209	100
Vrml	Tall	6	16	23	45	31
	Gran	16	29	32	77	54
	Löv	7	6	4	18	13
	Torra	1	2	1	3	2
	Summa	30	53	60	143	100
Öreb	Tall	2	8	16	26	36
	Gran	7	14	14	34	48
	Löv	4	4	3	10	14
	Torra	0	1	0	2	2
	Summa	13	27	32	72	100
Vstm	Tall	2	7	12	21	43
	Gran	4	8	7	20	41
	Löv	2	3	2	7	15
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	9	18	21	48	100

Län och landsdel ¹	Trädslag ²	Diameterklass (cm på bark)			Summa	Procent av samtliga trädslag
		0—15	15—25	25+		
Milj m ³ sk						
Upps	Tall	2	7	13	22	41
	Gran	4	9	10	23	43
	Löv	3	3	2	8	15
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	9	19	25	53	100
Sthm	Tall	1	3	9	14	39
	Gran	2	5	7	14	39
	Löv	2	3	2	7	21
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	6	11	19	36	100
Södm	Tall	2	5	9	16	42
	Gran	3	5	7	15	40
	Löv	2	2	2	6	17
	Torra	0	0	0	0	1
	Summa	7	13	18	38	100
Östg	Tall	3	9	22	34	44
	Gran	5	10	16	31	40
	Löv	4	4	3	11	14
	Torra	0	0	1	1	2
	Summa	12	23	42	77	100
Skbg	Tall	1	5	13	20	40
	Gran	4	7	9	19	39
	Löv	3	3	3	10	19
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	8	15	26	49	100
Älvs	Tall	2	7	14	23	25
	Gran	7	16	27	51	56
	Löv	5	6	4	15	17
	Torra	0	1	1	2	2
	Summa	15	30	47	91	100
Jkpg	Tall	2	8	18	28	30
	Gran	8	19	27	53	57
	Löv	4	4	3	12	12
	Torra	0	1	0	1	1
	Summa	15	32	47	94	100
Kron	Tall	2	8	16	26	29
	Gran	8	18	24	51	57
	Löv	4	3	3	11	12
	Torra	0	0	0	1	1
	Summa	15	31	43	88	100
Kalm	Tall	3	9	21	33	37
	Gran	7	15	19	41	45
	Löv	5	6	5	15	17
	Torra	0	0	0	1	1
	Summa	15	30	46	90	100
Gotl	Tall	1	3	5	9	74
	Gran	0	1	1	2	17
	Löv	0	0	0	1	9
	Torra	0	0	0	0	1
	Summa	2	4	6	12	100
Gtbg	Tall	0	2	4	6	25
	Gran	2	4	7	12	50
	Löv	2	2	2	5	22
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	4	8	12	24	100

Län och landsdel ¹	Trädslag ²	Diameterklass (cm på bark)			Summa	Procent av samtliga trädslag
		0—15	15—25	25 +		
		Milj m ³ sk				
Hall	Tall	1	3	6	10	25
	Gran	3	7	10	20	52
	Löv	2	3	3	8	21
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	7	13	20	39	100
Blek	Tall	0	1	2	4	14
	Gran	3	5	7	14	57
	Löv	2	2	3	7	27
	Torra	0	0	0	0	2
	Summa	5	8	13	25	100
Kris	Tall	1	2	5	8	18
	Gran	4	6	8	18	42
	Löv	3	5	8	16	38
	Torra	0	0	0	0	1
	Summa	8	13	22	42	100
Malm	Tall	0	0	0	0	3
	Gran	1	2	2	4	36
	Löv	1	1	5	7	60
	Torra	0	0	0	0	1
	Summa	2	3	7	12	100
N Norrland	Tall	45	98	91	234	45
	Gran	50	78	56	184	36
	Löv	49	24	6	79	15
	Torra	4	6	7	18	3
	Summa	149	206	161	515	100
S Norrland	Tall	32	87	95	214	33
	Gran	88	147	105	339	52
	Löv	40	29	13	81	12
	Torra	5	6	5	16	2
	Summa	165	269	217	650	100
Svealand	Tall	28	89	133	249	42
	Gran	56	106	101	264	44
	Löv	28	27	18	74	12
	Torra	3	5	3	11	2
	Summa	115	227	255	598	100
Götaland	Tall	17	57	126	200	31
	Gran	52	109	156	316	49
	Löv	35	40	43	118	18
	Torra	3	4	3	10	2
	Summa	107	209	328	644	100
Hela landet	Tall	121	330	445	896	37
	Gran	246	440	418	1 104	46
	Löv	154	120	80	353	15
	Torra	15	21	18	54	2
	Summa	535	910	961	2 407	100

¹ Betr områdesindelningen se fig 1.1.² "Torra" avser döda och vindfällda träd.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.6 Virkesförråd inom landsdelar med fördelning på trädslag och diameterklasser under perioden 1976—1980. Samtliga ägoslag
 Growing stock within regions by species and diameter class during the period 1976—1980. All land use categories

Landsdel ¹	Trädslag ²	Diameterklass (cm på bark)								Summa	
		0—5	5—10	10—15	15—20	20—25	25—30	30—35	35—45		45+
Milj m ³ sk											
N Norrland	Tall	3	17	34	48	55	46	28	17	4	252
	Gran	4	17	34	42	39	27	16	12	4	194
	Björk	9	21	24	16	7	3	1	0	0	81
	Asp	0	0	1	1	1	0	0	0	0	4
	Gråal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Övr lövträd	0	1	1	1	0	0	0	0	0	4
	Torra	0	2	3	4	4	3	2	3	0	21
	Summa	18	59	97	111	106	80	47	32	8	558
S Norrland	Tall	2	10	25	41	51	45	29	20	3	225
	Gran	5	28	58	76	73	52	31	20	4	347
	Björk	5	13	19	15	9	4	2	1	0	69
	Asp	0	1	1	1	2	1	1	1	0	8
	Klibbal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Gråal	0	1	1	1	0	0	0	0	0	4
	Övr lövträd	0	1	1	1	1	0	0	0	0	5
	Torra	0	2	3	3	3	2	1	1	0	17
Summa	13	57	109	138	139	105	65	44	8	678	
Svealand	Tall	2	9	21	38	55	55	44	33	4	261
	Gran	3	18	36	51	57	47	31	22	3	266
	Björk	3	8	11	11	9	6	3	2	1	54
	Asp	1	1	1	2	2	1	1	1	0	11
	Klibbal	0	1	1	1	1	1	0	0	0	6
	Gråal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Ek	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
	Övr lövträd	0	1	1	1	1	0	0	0	0	5
	Torra	0	1	2	3	3	2	1	1	0	12
	Summa	10	39	75	107	127	112	80	60	9	618
Götaland	Tall	1	6	13	24	37	45	41	38	7	211
	Gran	3	17	33	49	61	58	45	43	11	319
	Björk	4	8	12	13	11	7	5	4	1	63
	Asp	1	1	1	2	2	2	1	1	0	10
	Klibbal	0	1	3	3	3	2	1	1	0	14
	Ek	1	1	2	2	2	2	2	3	4	19
	Bok	0	0	1	1	2	2	2	3	3	14
	Ask, alm, lind	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	Övr lövträd	1	1	1	1	1	0	0	0	0	7
	Torra	0	1	2	2	2	2	1	1	0	11
	Summa	10	37	67	97	120	120	97	94	26	668
Hela landet	Tall	8	42	93	150	198	191	142	109	17	949
	Gran	15	80	161	217	229	184	122	97	21	1 127
	Björk	21	50	66	55	36	20	10	7	2	267
	Asp	2	3	5	6	6	5	3	3	1	33
	Klibbal	1	2	4	5	4	3	2	1	0	23
	Gråal	1	2	2	1	1	0	0	0	0	7
	Ek	1	1	2	2	2	2	2	3	4	21
	Bok	0	0	1	1	2	2	2	3	3	14
	Ask, alm, lind	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	Övr lövträd	2	4	4	3	2	1	1	1	1	20
	Torra	0	6	11	12	11	8	5	5	1	60
	Summa	51	191	347	452	492	417	289	230	51	2 522

¹ Betr områdesindelningen se fig 1.1.

² "Torra" avser döda och vindfällda träd.

Tabell 4.7 Virkesförråd per ha skogsmark åldersklassvis inom ägargrupper och län under perioden 1976—1980
 Growing stock per hectare of forest within age classes, ownership categories and counties during the period 1976—1980

Län och landsdel ¹	Ägargrupp	Åldersklass, år										Samtliga
		0—2	3—20	21—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121—140	141—160	161+	
M ³ sk/ha												
Nbtn	Kronan	10	9	14	45	61	85	96	82	81	92	62
	Övr allm	14	14	12	44	58	84	97	87	70	89	57
	Aktiebolag	7	13	22	57	78	100	119	108	111	93	71
	Privata	9	12	22	53	77	99	95	105	91	72	65
	Samtliga	9	11	17	49	69	91	98	91	84	90	63
Vbtn	Allmänna	8	6	19	58	79	97	107	110	115	113	72
	Aktiebolag	4	6	31	68	95	126	145	128	141	135	87
	Privata	5	10	32	70	103	119	125	132	116	116	87
	Samtliga	6	7	28	66	94	113	123	121	120	117	82
Jmtl	Kronan	2	10	27	110	93	135	149	142	115	106	92
	Övr allm	1	6	25	89	76	121	129	125	120	108	100
	Aktiebolag	7	8	27	77	109	130	138	121	124	102	91
	Privata	5	12	30	80	117	133	146	141	142	114	109
	Samtliga	6	9	28	80	110	131	142	131	129	107	99
Vnrl	Allmänna	1	18	34	89	140	142	144	141	128	162	93
	Aktiebolag	4	10	38	104	154	169	184	164	141	131	112
	Privata	4	9	49	115	158	189	199	187	182	171	123
	Samtliga	4	11	42	108	155	177	187	169	152	150	115
Gävl	Kronan	11	11	42	99	125	144	156	168	0	178	99
	Övr allm	3	13	48	119	141	150	197	176	211	154	112
	Aktiebolag	11	8	60	129	167	175	176	210	207	150	111
	Privata	8	17	70	144	172	202	203	212	163	82	130
	Samtliga	9	12	63	134	164	183	186	204	189	151	119
Kopp	Kronan	3	11	29	94	102	84	88	92	90	97	68
	Övr allm	8	7	43	107	114	102	117	124	123	129	82
	Aktiebolag	2	9	46	122	157	157	172	156	144	115	101
	Privata	7	17	62	126	168	159	153	145	132	102	116
	Samtliga	5	12	51	122	155	145	148	136	125	106	102
Vrml	Allmänna	0	15	82	138	179	163	167	113	135	0	106
	Aktiebolag	0	7	52	144	178	169	168	162	132	160	89
	Privata	8	18	68	168	199	190	181	141	139	147	123
	Samtliga	4	13	62	159	191	182	176	149	137	148	110
Öreb	Allmänna	8	10	70	156	186	193			179		120
	Aktiebolag	5	10	88	159	190	191			187		108
	Privata	9	16	96	159	191	185			235		133
	Samtliga	7	12	88	158	189	210			197		122
Vstm	Allmänna	15	16	68	157	179	212			165		122
	Aktiebolag	13	14	71	138	173	181			210		111
	Privata	14	18	66	143	186	211			183		132
	Samtliga	14	16	68	146	181	207			184		124
Upps	Allmänna	0	15	66	116	170	195			213		119
	Aktiebolag	2	6	81	148	200	243			215		132
	Privata	6	27	60	129	180	187			215		127
	Samtliga	4	16	69	132	185	206			213		127
Sthm	Allmänna + aktiebolag	0	20	72	150	171	196			202		126
	Privata	6	16	74	132	170	192			192		130
	Samtliga	6	18	74	139	170	193			196		128
Södm	Allmänna + aktiebolag	1	12	77	130	192	191			217		110
	Privata	9	19	87	163	178	191			211		127
	Samtliga	7	16	83	154	183	191			213		121

Län och landsdel ¹⁾	Ägargrupp	Åldersklass, år									Samtliga	
		0—2	3—20	21—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121—140	141—160		161+
		M ³ sk/ha										
Östg	Allmänna	11	15	79	158	183	229			202	129	
	Aktiebolag	6	12	63	124	188	197			209	101	
	Privata	9	17	92	156	198	221			210	135	
	Samtliga	8	16	84	153	193	218			209	129	
Skbg	Allmänna + aktiebolag	17	9	80	164	217	213			172	115	
	Privata	8	13	99	163	209	225			222	138	
	Samtliga	11	12	92	163	211	222			202	131	
Älvs	Allmänna	1	18	64	174	186	197			189	114	
	Aktiebolag	26	15	64	166	222	187			171	108	
	Privata	18	18	82	160	188	205			192	134	
	Samtliga	17	17	78	162	189	203			189	130	
Jkpg	Allmänna + aktiebolag	0	15	67	160	165	203			227	118	
	Privata	9	12	82	173	209	219			228	146	
	Samtliga	7	13	79	171	202	216			229	141	
Kron	Allmänna	3	16	99	159	183	183			249	126	
	Aktiebolag	7	8	77	151	206	184			152	104	
	Privata	8	13	85	173	207	223			211	150	
	Samtliga	7	13	86	170	205	216			209	143	
Kalm	Allmänna + aktiebolag	3	12	73	139	167	175			158	99	
	Privata	7	15	82	150	186	182			171	131	
	Samtliga	6	14	80	148	182	180			168	124	
Gotl	Samtliga	14	6	67	88	101	116	103	118	110	99	84
Gtbg	Allmänna + aktiebolag	49	24	79	140	162	185			196	113	
	Privata	16	18	97	172	195	182			178	139	
	Samtliga	25	20	92	166	188	182			180	134	
Hall	Allmänna + aktiebolag	0	11	121	215	223	211			168	145	
	Privata	28	15	114	175	195	222			207	142	
	Samtliga	24	14	115	182	200	220			197	142	
Btek	Allmänna + aktiebolag	0	13	94	172	215	213			101	124	
	Privata	12	15	99	165	203	229			207	141	
	Samtliga	11	15	99	166	205	226			182	138	
Kris	Allmänna + aktiebolag	3	14	107	202	203	175			132	131	
	Privata	21	26	118	185	219	236			245	149	
	Samtliga	19	24	117	187	216	230			236	147	
Malm	Allmänna + aktiebolag	33	33	164	224	246	266			219	153	
	Privata	15	37	133	227	215	278			307	152	
	Samtliga	19	36	143	226	221	275			267	152	
N Norrland	Kronan	9	8	16	49	69	91	101	94	91	95	66
	Övr allm	16	13	13	46	57	79	93	82	77	96	60
	Aktiebolag	5	9	28	64	90	116	135	121	132	111	81
	Privata	7	11	27	62	92	111	111	119	105	96	77
	Samtliga	8	9	22	57	82	103	110	105	98	97	72
S Norrland	Kronan	4	11	33	96	113	136	145	146	116	126	92
	Övr allm	2	13	41	108	126	138	151	132	130	113	105
	Aktiebolag	7	9	42	105	142	152	157	141	135	107	102
	Privata	5	13	51	117	149	166	169	155	148	120	118
	Samtliga	6	10	45	111	142	157	161	146	138	114	108

Län och landsdel ¹	Ägargrupp	Åldersklass, år									Samtliga	
		0—2	3—20	21—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121—140	141—160		161+
		M ³ sk/ha										
Svealand	Kronan	3	12	55	139	152	146	123	97	94	97	89
	Övr allm	10	13	68	136	170	159	153	140	129	138	108
	Aktiebolag	2	9	59	140	174	175	175	161	149	118	102
	Privata	8	18	72	148	182	180	175	151	142	116	123
	Samtliga	6	13	66	144	176	173	168	146	134	113	112
Götaland	Kronan	6	11	77	173	185	188	182	218	135	103	107
	Övr allm	15	18	90	163	181	215	201	247	140	225	129
	Aktiebolag	11	12	75	154	196	180	178	144	126	144	107
	Privata	12	16	93	166	198	208	193	191	176	122	139
	Samtliga	11	15	90	166	196	205	192	197	159	136	133
Hela landet	Kronan	7	9	30	81	106	111	109	101	93	97	74
	Övr allm	11	14	61	127	151	152	136	124	112	109	101
	Aktiebolag	5	9	47	110	146	153	156	140	136	109	98
	Privata	8	15	68	140	169	170	155	145	129	109	117
	Samtliga	7	12	56	126	155	155	144	130	115	103	103

¹ Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.8 Trädantal per ha skogsmark i olika diameterklasser åldersklassvis inom län och landsdelar under perioden 1976—1980
 Number of trees per hectare of forest within diameter classes, age classes, counties and regions during the period 1976—1980

Län och landsdel	Diameterklass cm på bark	Åldersklass år										
		0—2	3—10	11—20	21—30	31—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121+	Samtliga
Antal stammar per ha												
Nbtn	0—10	1 009	702	1 918	3 067	3 641	3 138	3 098	2 300	1 825	1 535	2 051
	10—25	30	29	19	67	157	395	482	514	456	362	318
	25+	7	10	8	3	3	7	18	37	54	72	36
	Summa	1 046	742	1 944	3 137	3 801	3 539	3 598	2 851	2 335	1 969	2 405
Vbtn	0—10	736	937	2 294	3 484	3 366	3 580	2 778	2 090	1 723	1 533	2 114
	10—25	18	25	32	162	343	499	582	576	516	449	399
	25+	6	5	5	2	2	10	31	55	78	93	45
	Summa	761	967	2 331	3 648	3 711	4 089	3 390	2 721	2 318	2 075	2 558
Jmtl	0—10	546	1 158	2 895	3 795	4 185	3 426	2 795	1 998	1 714	1 430	1 959
	10—25	32	23	45	147	298	558	645	660	611	499	462
	25+	3	6	4	4	6	18	37	57	80	89	53
	Summa	581	1 187	2 944	3 946	4 489	4 001	3 478	2 715	2 405	2 018	2 474
Vnri	0—10	640	1 507	3 856	3 717	4 188	3 453	2 526	2 147	1 892	1 805	2 374
	10—25	12	9	36	226	475	686	739	688	670	571	488
	25+	2	6	5	4	7	27	68	96	114	104	59
	Summa	654	1 522	3 897	3 948	4 670	4 166	3 333	2 932	2 677	2 480	2 921
Gävl	0—10	500	1 203	3 303	3 937	4 174	2 619	2 022	1 430	1 314	1 128	2 059
	10—25	11	15	60	353	694	753	687	595	520	448	460
	25+	10	4	7	5	13	40	82	118	130	154	66
	Summa	522	1 222	3 370	4 295	4 881	3 412	2 792	2 144	1 963	1 729	2 585
Kopp	0—10	349	997	2 706	3 616	3 529	2 810	1 688	1 214	1 044	834	1 530
	10—25	15	11	53	272	544	689	614	544	500	384	385
	25+	3	7	6	8	10	38	82	86	96	101	61
	Summa	368	1 016	2 765	3 896	4 083	3 537	2 385	1 843	1 640	1 320	1 976
Vrml	0—10	394	1 976	4 504	4 246	3 621	2 183	1 390	1 195	1 127	1 032	2 198
	10—25	11	23	55	319	634	717	547	495	511	437	379
	25+	3	5	6	7	12	69	126	128	123	116	66
	Summa	408	2 004	4 565	4 573	4 266	2 969	2 063	1 818	1 761	1 586	2 644
Öreb	0—10	973	2 024	4 877	4 403	4 164	2 070	1 257	919	795		2 135
	10—25	16	11	63	441	750	681	519	457	370		388
	25+	8	5	2	10	25	75	132	150	182		80
	Summa	997	2 039	4 943	4 854	4 940	2 826	1 908	1 526	1 348		2 602
Vstm	0—10	1 100	2 071	4 805	3 730	3 270	1 652	1 130	894	970		1 931
	10—25	22	16	76	433	679	718	517	453	345		405
	25+	14	11	2	9	10	56	133	174	164		84
	Summa	1 136	2 098	4 883	4 171	3 958	2 426	1 781	1 521	1 478		2 420
Upps	0—10	595	1 777	4 999	3 582	2 840	1 776	1 243	910	1 556		1 868
	10—25	13	6	105	410	702	658	499	422	354		402
	25+	4	7	6	5	15	61	142	182	193		90
	Summa	611	1 791	5 110	3 997	3 557	2 495	1 884	1 514	2 104		2 361
Sthm	0—10	844	1 538	4 177	5 149	2 543	2 193	1 174	1 039	918		1 818
	10—25	44	19	92	371	608	630	478	378	325		369
	25+	5	15	3	6	30	73	139	169	184		98
	Summa	892	1 572	4 272	5 526	3 180	2 897	1 791	1 586	1 427		2 284
Södm	0—10	1 166	2 381	4 276	4 052	2 704	1 701	1 298	1 164	976		2 096
	10—25	8	13	119	439	673	622	415	329	212		378
	25+	8	5	7	9	31	84	150	171	215		84
	Summa	1 181	2 399	4 402	4 500	3 408	2 407	1 863	1 665	1 403		2 558
Östg	0—10	905	3 011	4 074	3 650	2 261	1 495	1 049	907	1 167		1 928
	10—25	31	12	115	522	716	607	419	316	248		353
	25+	9	2	4	8	23	86	161	201	200		96
	Summa	945	3 025	4 194	4 179	3 001	2 187	1 629	1 424	1 613		2 377

Län och landsdel	Diameterklass cm på bark	Åldersklass år										Samtliga
		0—2	3—10	11—20	21—30	31—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121+	
Antal stammar per ha												
Skbg	0—10	495	3 176	6 189	4 516	2 866	1 929	1 416	916	678	2 440	
	10—25	14	18	41	504	757	605	418	369	245	369	
	25+	8	0	2	9	34	101	181	201	199	96	
	Summa	517	3 194	6 232	5 029	3 657	2 635	2 015	1 486	1 122	2 905	
Älvs	0—10	1 406	3 292	6 296	5 168	4 029	1 581	1 256	1 011	1 202	2 421	
	10—25	43	17	73	375	630	596	463	413	438	380	
	25+	12	7	12	10	28	102	148	173	156	93	
	Summa	1 461	3 316	6 381	5 554	4 687	2 280	1 867	1 597	1 796	2 895	
Jkpg	0—10	676	1 749	4 103	4 082	2 363	1 592	1 345	1 078	807	1 833	
	10—25	28	10	74	461	638	611	493	422	390	404	
	25+	6	5	3	8	33	99	147	173	190	95	
	Summa	710	1 764	4 180	4 551	3 034	2 301	1 984	1 673	1 388	2 332	
Kron	0—10	666	2 738	4 752	3 435	2 355	1 401	1 196	817	984	1 828	
	10—25	18	16	75	529	668	649	454	384	341	415	
	25+	4	2	2	6	29	90	157	180	183	95	
	Summa	688	2 756	4 829	3 970	3 052	2 140	1 808	1 381	1 507	2 339	
Kalm	0—10	573	1 950	3 901	3 549	2 964	1 670	1 371	1 068	1 168	1 833	
	10—25	37	10	85	414	638	563	413	336	269	359	
	25+	1	3	7	9	30	86	145	163	168	90	
	Summa	612	1 963	3 993	3 972	3 631	2 318	1 929	1 567	1 604	2 283	
Gotl	0—10	358	486	2 113	2 581	2 848	1 669	1 062	990	703	1 092	
	10—25	35	30	43	392	662	580	414	363	285	305	
	25+	16	0	0	21	21	43	98	129	126	140	
	Summa	409	517	2 156	2 994	3 532	2 292	1 573	1 482	1 114	1 182	
Gtbg	0—10	1 191	3 656	7 110	3 542	2 595	1 771	1 329	1 043	975	2 288	
	10—25	33	30	101	564	712	597	440	401	413	422	
	25+	27	3	12	12	41	118	168	172	148	104	
	Summa	1 251	3 690	7 224	4 118	3 348	2 487	1 936	1 616	1 536	2 818	
Hall	0—10	1 716	2 138	4 857	3 551	2 052	1 322	1 279	1 239	1 540	1 971	
	10—25	40	17	112	726	788	556	411	343	366	431	
	25+	17	2	4	10	41	127	171	186	163	99	
	Summa	1 773	2 156	4 974	4 287	2 880	2 005	1 861	1 768	2 069	2 501	
Blek	0—10	647	2 985	5 390	3 928	2 740	1 575	1 700	1 405	1 110	2 265	
	10—25	51	18	89	509	680	587	393	275	254	400	
	25+	11	2	3	14	39	98	165	186	139	91	
	Summa	708	3 004	5 482	4 452	3 459	2 260	2 257	1 866	1 502	2 756	
Kris	0—10	1 429	2 399	5 243	3 822	2 066	1 428	1 358	1 097	1 326	2 175	
	10—25	72	26	155	759	735	576	387	294	313	419	
	25+	9	4	7	14	47	126	180	187	172	98	
	Summa	1 510	2 428	5 406	4 595	2 848	2 129	1 926	1 578	1 812	2 692	
Malm.	0—10	1 480	2 238	5 753	2 672	1 356	740	973	574	973	2 013	
	10—25	53	11	291	958	927	533	294	96	63	428	
	25+	20	5	14	13	46	163	206	192	143	92	
	Summa	1 553	2 253	6 059	3 642	2 329	1 435	1 473	862	1 179	2 533	
Norra Norrland	0—10	867	807	2 067	3 255	3 517	3 343	2 929	2 191	1 778	1 534	
	10—25	24	28	24	110	241	443	535	546	483	395	
	25+	7	8	7	3	3	8	25	46	65	80	
	Summa	897	843	2 098	3 367	3 760	3 795	3 488	2 783	2 327	2 009	
Södra Norrland	0—10	570	1 282	3 297	3 820	4 182	3 129	2 456	1 902	1 695	1 462	
	10—25	20	16	47	245	511	677	691	652	612	506	
	25+	4	5	5	4	9	29	62	84	97	97	
	Summa	594	1 303	3 349	4 070	4 702	3 835	3 209	2 638	2 404	2 065	

Lärl och landsdel	Diameterklass cm på bark	Åldersklass år										
		0—2	3—10	11—20	21—30	31—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121+	Samtliga
Antal stammar per ha												
Svealand	0—10	558	1 645	3 907	4 027	3 399	2 141	1 402	1 114	1 055	893	1 863
	10—25	16	15	64	347	644	680	543	487	467	383	385
	25+	5	7	5	8	16	63	118	126	123	112	71
	Summa	578	1 667	3 977	4 382	4 060	2 885	2 063	1 726	1 646	1 389	2 320
Götaland	0—10	868	2 590	4 921	3 929	2 649	1 551	1 291	1 001	1 051	979	2 020
	10—25	34	15	92	521	692	596	437	365	326	300	387
	25+	9	3	6	10	33	100	157	178	172	175	94
	Summa	911	2 609	5 020	4 459	3 374	2 248	1 885	1 554	1 549	1 454	2 501
Hela landet	0—10	700	1 535	3 542	3 742	3 336	2 357	1 934	1 624	1 549	1 400	2 024
	10—25	22	19	57	300	528	590	544	531	508	424	398
	25+	6	6	6	6	17	59	97	101	96	93	63
	Summa	728	1 559	3 605	4 048	3 880	3 006	2 576	2 256	2 153	1 916	2 484

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.9 Årlig tillväxt¹ i virkesförrådet under perioden 1973—1977. Skogsmark
Annual growth of standing volume during the period 1973—1977. Forest land

Landsdel ²	Trädslag				Summa
	Tall	Gran	Björk	Övr löv	
Milj m ³ sk per år					
<i>Avsatt tillväxt</i>					
N Norrland	5,9	4,6	2,2	0,3	13,0
S Norrland	5,3	9,7	1,9	0,7	17,6
Svealand	6,4	9,1	2,0	1,2	18,7
Götaland	5,5	12,1	2,5	2,0	22,2
Hela landet	23,1	35,4	8,7	4,3	71,5
<i>Väderkorrigerad tillväxt</i>					
N Norrland	6,1	4,7	2,1	0,3	13,2
S Norrland	5,2	9,6	1,9	0,7	17,5
Svealand	6,5	9,4	2,0	1,2	19,0
Götaland	5,7	12,5	2,5	2,1	22,8
Hela landet	23,4	36,2	8,6	4,2	72,4

¹ Tillkommer ca 5,5 milj m³sk tillväxt på avverkat virke.

² Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Kommentarer se texten.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.10 Årlig tillväxt¹ i virkesförrådet under perioden 1973—1977. Alla ägoslag
 Annual growth of standing volume during the period 1973—1977. All land use categories

Landsdel ²	Trädslag				Summa
	Tall	Gran	Björk	Övr löv	
	Milj m ³ sk per år				
<i>Avsatt tillväxt</i>					
N Norrland	6,4	4,9	2,7	0,3	14,2
S Norrland	5,6	9,8	2,1	0,8	18,3
Svealand	6,7	9,2	2,1	1,3	19,3
Götaland	5,9	12,2	2,7	2,3	23,2
Hela landet	24,6	36,1	9,6	4,7	75,0
<i>Väderkorrigerad tillväxt</i>					
N Norrland	6,6	4,9	2,6	0,3	14,4
S Norrland	5,5	9,8	2,1	0,8	18,2
Svealand	6,7	9,5	2,1	1,3	19,6
Götaland	6,1	12,6	2,7	2,3	23,7
Hela landet	24,9	36,8	9,5	4,7	75,9

¹ Tillkommer ca 6,0 milj m³sk tillväxt på avverkat virke.

² Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Kommentarer se texten.

Källa: Riksskogstaxeringen.

5 Skogsvård

5.1 Fröanskaffning och plantproduktion

Fröanskaffningen i Sverige har tre källor: insamling inom landet av kott, ollon och frö i utvalda inhemska skogsbestånd, fröplantager och fröimport. I genbankutredningens betänkande (Ds Jo 1978: 12) har en skattning gjorts efter bästa tillgängliga kunskap, som visar hur de tre källorna bidrar till att täcka den totala åtgången av barrträdsfrö inom landet enligt trend för året 1977. På sidan 15 i betänkandet redovisas följande resultat med frömängder angivna i ton (i betänkandet har värdena för inhemska bestånd och import beträffande granfrö blivit förväxlade, de är korrekta här nedan).

Faktaruta: Fröanskaffning

Trädslag	Källa			Summa
	In- hemska bestånd	Plan- tager	Im- port	
Gran	2,8	0,4	2,2	5,4
Tall	2,3	1,9	0,1	4,3
Contorta	—	—	0,6	0,6

De angivna värdena speglar förhållandena 1977 enligt en trend som är baserad på observationer under en serie av år.

Under säsongen 1980/81 har 46 svenska tallfröplantager skördats på kott. Totalt skördades 388 ha tallfröplantager på 2073 kg frö vilket innebär 5,5 kg frö per ha. Landets granfröplantager är så unga att de ännu inte nått sitt produktiva stadium och har därför inte producerat någon frömängd av praktisk betydelse (Wilhelmsson 1981).

5.2 Beståndsanläggning

I detta avsnitt redovisas årlig slutavverkningsareal i fig 5.3, 5.5 och 5.6. Slutavverkningsarealen behandlas också i kap 6 (hyggesanmälningarna). Den areal som under en period behandlats med någon av återväxtåtgärderna hyggesrensning, markberedning eller skogsodling redovisas i fig 5.4, 5.5 och 5.6 samt i tab 5.1.

Datainsamling

Uppgifter om slutavverkad areal och om de arealer som har behandlats med olika skogsvårdsåtgärder samlas dels in genom riksskogstaxeringen, dels genom skogsvårdsorganisationens interna rapporteringssystem, dels genom direkta rapporter från domänverket, aktiebolag m fl stora skogsägare.

Noggrannhet

Stubbinventeringens uppgift om slutavverkad areal i hela landet enligt ett års taxering är behäftad med ett medelfel av ca 10 procent. Motsvarande uppgift för de olika ägargrupperna har sannolikt medelfel upp till 20 procent. Därmed har man nått gränsen för vad som är meningsfullt att redovisa.

För skattad areal av hyggesrensning och markberedning från riksskogstaxeringen är medelfelet på hela landets areal ca 10 procent. Skogsodlingsuppgiften från riksskogstaxeringen på hela landets areal har ett medelfel på ca 15 procent.

Uppgifter från skogsstyrelsen om arealer där hyggesrensning (inklusive hyggesbränning) har utförts är insamlade med mycket bristfälliga metoder.

Skogsstyrelsens uppgifter om markberedning och skogsodling antas vara något säkrare då datainsamlingen kan få stöd i uppgifter om maskininsatser och om plantutflämning. Ett

speciellt osäkerhetsmoment när det gäller skogsodlad areal ligger dock i att en ökand andel av utlämnade plantor används för hjälpplantering.

Resultat

Figur 5.6 ger en jämförelse mellan slutavverkad areal enligt riksskogstaxeringen och skogsodlad areal enligt skogsstyrelsen för de två senaste femårsperioderna för ägargrupperna storskogsbruk och småskogsbruk och för tre landsdelar.

Den årliga slutavverkningsarealen (fig 5.3) har för kronan och aktiebolagen varit trendmässigt oförändrad sedan mitten av 1950-talet. För privata har trenden stigit. Under de sista åren av 1970-talet har den avverkade arealen dock minskat avsevärt för de privata skogsägarna.

Den skogsodlade arealen (tab 5.1) har sedan mitten av 1950-talet ökat i stort sett i samma takt hos alla ägandegrupper. 1979 minskade dock de privatas skogsodlingsareal med 20 procent.

Skogsvårdsstyrelserna, domänverket och de större skogsbolagen redovisar antal utlämnade plantor för hjälpplantering. Arealerna har ej efterfrågats då de ofta kan vara svåra att uppskatta.

5.3 Beståndsvård

I detta avsnitt redovisas uppgifter om de arealer som varit föremål för röjning (tab 5.1), gallring (fig 5.2) och gödsling (tab 5.7). Mekanisk röjning respektive kemisk röjning genom flygbesprutning särredovisas så att fig 5.1 avser endast mekanisk röjning och tab 5.10 endast kemisk röjning (en mindre andel av flygbesprutningen har karaktär av hyggesrensning). Dessutom anges dikningens omfattning hos olika ägargrupper i längd grävda diken (tab 5.4). För de dikningsföretag, till vilka statsbidrag har beviljats kan även båtnadsarealen redovisas (tab 5.5). Arealomfattningen hos åtgärderna mekanisk röjning och gallring sedan 1954/55 visas även gemensamt och tillsammans med arealer slutavverkning och skogsodling (fig 5.5).

Datainsamling

Uppgifter om mekaniskt röjd och om gallrad areal enligt fig 5.1, 5.2 och 5.5 härstammar från riksskogstaxeringens stubbinventering, uppgifter om kemiskt röjd areal (flygbesprutning mot lövbuskar) från naturvårdsverkets produktkontrollnämnd. Uppgifter om röjd areal insamlas också genom rapportering till skogsvårdsstyrelserna (tab 5.1).

Dikningsföretag med statsbidrag samt deras omfattning är kända genom att bidragen förmedlas genom skogsvårdsstyrelserna. Uppgifter om övrig dikning inrapporteras från storskogsbruket direkt till skogsstyrelsen, för småskogsbruket rapporterar skogsvårdsstyrelserna den dikning som kommer till deras kännedom.

Skogsstyrelsen samlar genom en enkät årligen in uppgifter om skogsgödsling. Enkäten går dels ut till skogsägare och dels till de flygföretag som utför gödslingen. Resultaten avseende 1980 har redovisats i skogsstyrelsens serie Skoglig statistikinformation (nr 472) samt publicerats i Kungl Skogs- och Lantbruksakademins tidskriftsserie.

Noggrannhet

För noggrannheten i de uppgifter som är hämtade från riksskogstaxeringen (röjd areal och gallrad areal) gäller i stora drag det som har sagts i avsnitt 5.2 beträffande slutavverkad areal.

Uppgifterna om användningen av kemiska bekämpningsmedel inom skogsbruket, vilka samlas in genom naturvårdsverkets produktkontrollnämnd, bör vara relativt tillförlitliga, de täcker visserligen bara flygbesprutning, men behandling från marken har mycket ringa omfattning. Dikningsuppgifterna kan betraktas som tillförlitliga bara i fråga om den dikning som utförts med statsbidrag. Gödslingskartläggningen kan betraktas som relativt tillförlitlig.

Resultat

Den areal som under ett år behandlas med mekanisk röjning har ökat under hela den redovisade perioden (fig 5.1). Utvecklingen har dock varit olika hos olika ägargrupper.

Den årliga gallringsarealen har minskat kontinuerligt sedan 1950 (fig 5.2) och utvecklingen har varit likartad hos samtliga ägargrupper.

Skogsgödslingens omfattning (tab 5.7) var under 1980 ca 163 000 ha (ca 0,7 procent av skogsmarksarealen) vilket innebär en kraftig ökning sedan föregående år. Torvmarksgödslingen har nästan fördubblats sedan 1979 och omfattade 1980 ca 2 800 ha. Under 1980 om-

gödslades ca 42 500 ha. 15 företag inklusive domänverket svarade 1980 för 95 procent av den gödslade arealen.

Använda gödselmedel på fastmark var utslutande kvävegödsel och på torvmark mest PK- och NPK-produkter (tab 5.6). Av det använda kvävet tillfördes i stort sett allt genom produkter av ammoniumnitrat.

Faktaruta: Skogsgödsling, olika tillförda kvävepreparat

Gödselmedel	Tillförd mängd ton	
Urea	7	varav kväve 3
Skogs-AN	39 840	varav kväve 13 740
Ammoniumnitrat	29 300	varav kväve 9 820
Härtill kommer kväve i sammansatta gödselmedel för plantskolor, fröplantager och torvmark		

För plantskolor, fröplantager och torvmark var förbrukningen av fosfor 127 ton och kalium 266 ton.

Gödselmedlen sprids i huvudsak med flygplan eller helikopter. På fastmark dominerar flygplansspridning medan traktorspridning och helikopterspridning dominerar på torvmark.

5.4 Behandling med kemiska bekämpningsmedel

Kemiska bekämpningsmedel används i skogsbruket i huvudsak för följande ändamål.

- Fungicider för behandling av frö och planter mot svampskador.
- Herbicider för ogräsbekämpning vid åkerplantering och i plantskolor samt för bekämpning av lövvegetation på hyggen.
- Insekticider för skydd av obarkat virke mot insektsangrepp.
- Blandpreparat med både insekticider och fungicider för jordbehandling i plantskolor.
- Avskräckningsmedel mot vilt och sork.

Statistiken över användningen av kemiska bekämpningsmedel baseras på en obligatorisk anmälan till naturvårdsverkets produktkontrollnämnd.

Statistikredovisningen belyser dels mängden till skogsbruket försålda preparat, dels flygbesprutningens arealomfattning. I tab 5.9 anges mängden till skogsbruket försålda kemiska bekämpningsmedel under 1980. Mängderna avser verksam substans och anges för skilda produkter och användningsområden dels i ton, dels i procent av all försäljning till samtliga konsumenter. Försäljningen till skogsbruket av sådana preparat utgör ca 0,5 procent av motsvarande försäljning till alla konsumenter inom landet.

I maj 1980 utfärdades en ny lag om "förbud under viss tid mot spridning av bekämpningsmedel över skogsmark". Med viss tid menas to m juni 1981. Ingen flygbesprutning har därför skett under 1980.

I tabell 5.10 redovisas flygbesprutningen i sammandrag för åren 1976–1979.

5.5 Skador på skogen

Uppgifter om insektsskador insamlas i huvudsak av skogsstyrelsen. Uppgifter om övriga skador insamlas genom rapportering från skogsvårdsstyrelserna. Från 1980 utgår inte längre statsbidrag för släckning av skogsbrand.

Som en följd härav var 1979 det sista år skogsbrandstatistiken redovisades i Skogsstatistisk årsbok.

Väderleksbetingade skador

Några mera omfattande väderleksbetingade skador har inte rapporterats under 1980.

Insektskadorna

Inventering av granbarkborreskadorna från flygplan har utförts av skogsstyrelsen under ett flertal år i de mest skadedrabbade länen. Volymer granskog dödad av granbarkborre enligt dessa inventeringar för åren 1971–1981 redovisas i figur 5.7. Den uppåtgående tendensen från 1976 har brutits. Skadorna har minskat 1979, 1980 och 1981.

Under 1979, 1980 och 1981 har en massiv bekämpningsinsats mot granbarkborren genomförts varvid nya bekämpningsmetoder används (se också Skogsstatistisk årsbok 1978, avsnitt 5.3). Bekämpningen har genomförts i Jönköpings, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Kopparbergs, Gävleborgs och Västernorrlands län. I Värmlands län som är svårast drabbat har bekämpningen varit intensivast.

1979 användes 320 000, 1980 och 1981 användes 360 000 insektsfällor. Fällorna har varje år fångat ett par miljarder granbarkborrar. Under 1979, 1980 och 1981 beviljade regeringen ca 24, 27 resp 20 miljoner kronor i statsbidrag till bekämpningen. Enligt forskarna och erfarenheten från fältet har bekämpningen givit god effekt vilket ju också framgått av inventeringen.

Märgborreskadorna förekommer utbrett. Rapporterna tyder dock på en tillbakagång pga förbättrad skogshygien. Enligt skogsstyrelsens inventering av obarkat virke vid bilväg i juli månad har lagren minskat mer än hälften från 1974 till 1981 (se fig 5.9). Fortfarande fanns dock vid bilväg 1981 ungefär en miljon m³ obarkat obehandlat virke fördelat på 60 000 vältor.

Under senare år har snytbaggesskadorna minskat något. Ökad markberedningsinsats och förlängd hyggesvila har hjälpt till att minska skadornas omfattning. 1979 registrerades

några nya medel innehållande syntetiska pyretroider för skyddsbehandling av skogsplanter mot insektsangrepp. Under 1980 skyddsbehandlades ungefär 5% av plantorna i södra och mellersta Sverige.

Angrepp av röda tallstekeln har förekommit i flera län i södra och mellersta Sverige av vilka följande speciellt kan nämnas, nämligen Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Blekinge, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands och Örebro län. Tyvärr finns ingen bekämpningsmetod tillgänglig.

I Vittskövle, Kristianstads län, har konstaterats angrepp av barrskogsnunna i tallskog. Framgångsrik bekämpning har genomförts 1980.

Vilt- och sorkskador

Den stora älgstammen förorsakar i ökande grad allvarliga skador på skogen. Totalt anger ungefär hälften av skogsvårdsstyrelserna att älgskadorna nu börjar anta helt oacceptabla proportioner. Såväl i norra som i södra delarna av landet är skadorna på tallungskog svåra. Från Kalmar län rapporteras att "40 procent av arealen har ej acceptabla betningsskador" och från Kronobergs län att "älgarna redan i maj-juni äter av de späda tallskotten".

Skogsstyrelsen har i samarbete med ett antal intressenter under 1980 börjat utarbeta en modell för inventering av älgskador. Metoden är klar för användning 1981.

På Gotland förekommer vildkaninen rikligt lokalt med betydande skadegörelse som följd. I stort förefaller emellertid vildkaninstammen för närvarande vara decimerad genom myxomatosisangrepp. I övrigt rapporteras inga större vildkaninskadorna.

Tack vare en kraftig nedgång i sorkpopulationen har skogsbruket förskonats från sorkskador. Sorkstammen i norrlandsläna befinner sig nu på en mycket låg nivå och förväntas förbli så under ytterligare något år.

Svampskador

Ett flertal län i Svealand och Götaland rapporterar under 1981 svåra angrepp av knäckesjuka.

5.6 Källhänvisningar

Eriksson, A och Janz, K 1975: Riksskogstaxeringen år 1968–72. Inst för skogstaxering, skogshögskolan, Rapp och Upps 21.

Holmen, H 1980: Skogsgödsling i Sverige 1980. Skoglig statistikinformation nr 472, skogsstyrelsen.

Ohlsson, S 1975: Riksskogstaxeringen. Ändamål, utformning och användningsområden. Inst för skogstaxering, skogshögskolan, Rapp o Upps 20.

Skogliga genресurser – bevarande, utnyttjande och förnyelse. Ds Jo 1978: 12. Jordbruksdepartementet.

Skogsvårdsstyrelsernas årsredogörelser 1979–1980 och 1980–1981.

Wilhelmsson, L 1981: Skogsfröplantagernas avkastning skördeåret 1980/81. Inst för skogsförbättring, Information 1981/82 nr 2.

Övriga källor

Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogstaxering, 901 83 Umeå.

Statens naturvårdsverk, informationsenheten, Box 1302, 171 25 Solna.

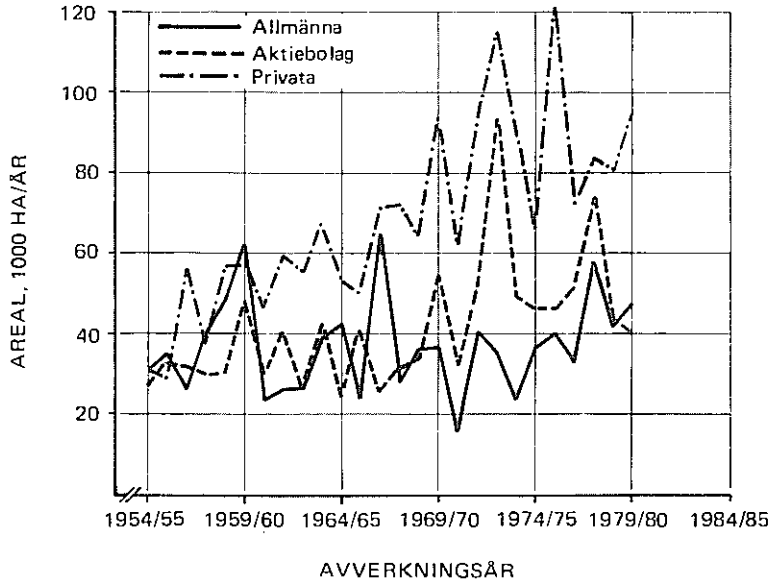
Figur 5.1

Årlig röjningsareal hos olika ägargrupper under avverkningsåren 1954/55–1979/80.

Area subject to cleaning, by ownership category, per annum for the felling years 1954/55–1979/80

Anm: Avverkningsår 1974/75 omfattar tiden från knoppsprickningen 1974 till knoppsprickningen 1975.

Källa: Riksskogstaxeringen

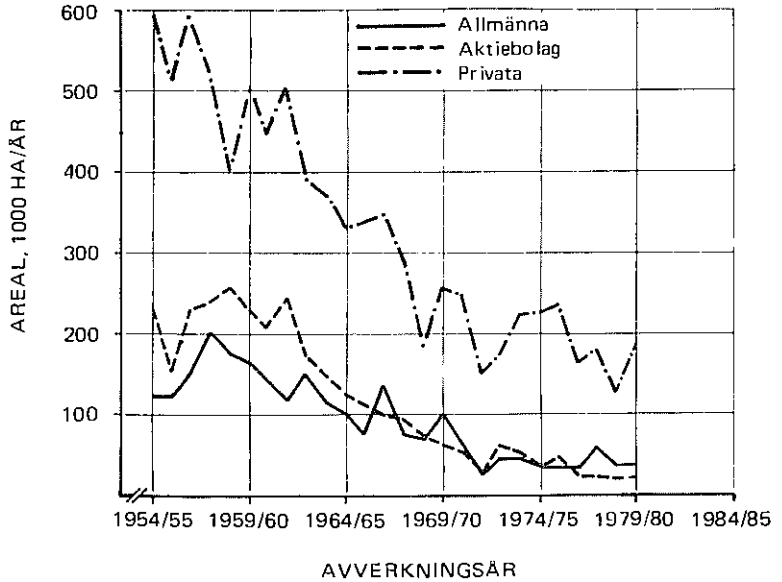
Figur 5.2

Årlig gallringsareal hos olika ägargrupper under avverkningsåren 1954/55–1979/80

Area subject to thinning, by ownership category, per annum for the felling years 1954/55–1979/80

Anm: Avverkningsår 1974/75 omfattar tiden från knoppsprickningen 1974 till knoppsprickningen 1975.

Källa: Riksskogstaxeringen

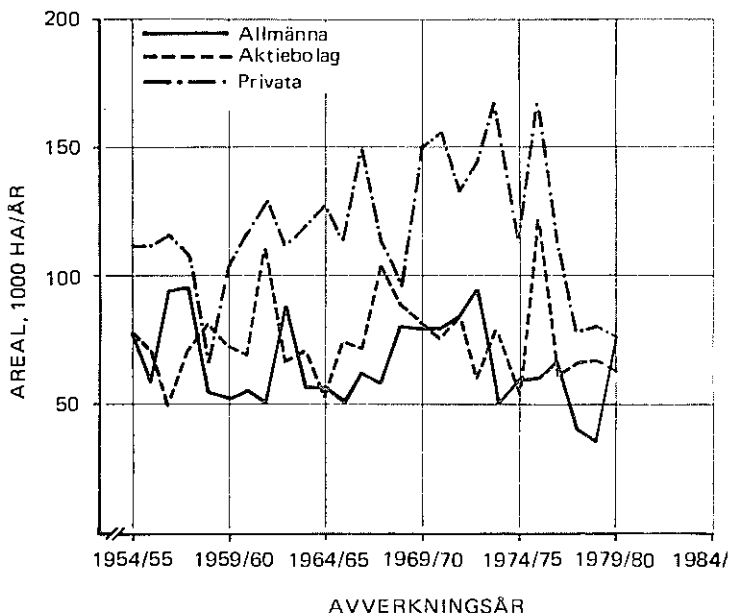
Figur 5.3

Årlig slutavverkningsareal för olika ägargrupper under avverkningsåren 1954/55–1979/80

Area subject to final felling, by ownership category, per annum for the felling years 1954/55–1979/80

Anm: Avverkningsår 1974/75 omfattar tiden från knoppsprickningen 1974 till knoppsprickningen 1975.

Källa: Riksskogstaxeringen

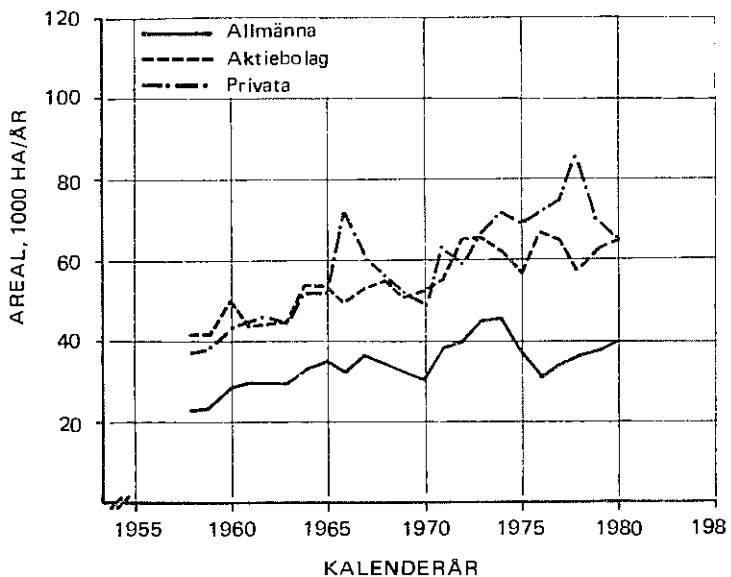

Figur 5.4

Årlig skogsodlingsareal för olika ägargrupper åren 1958–1980.

Area subject to artificial regeneration, by ownership category, per annum for the years 1958–1980.

Källa: Skogsstyrelsen

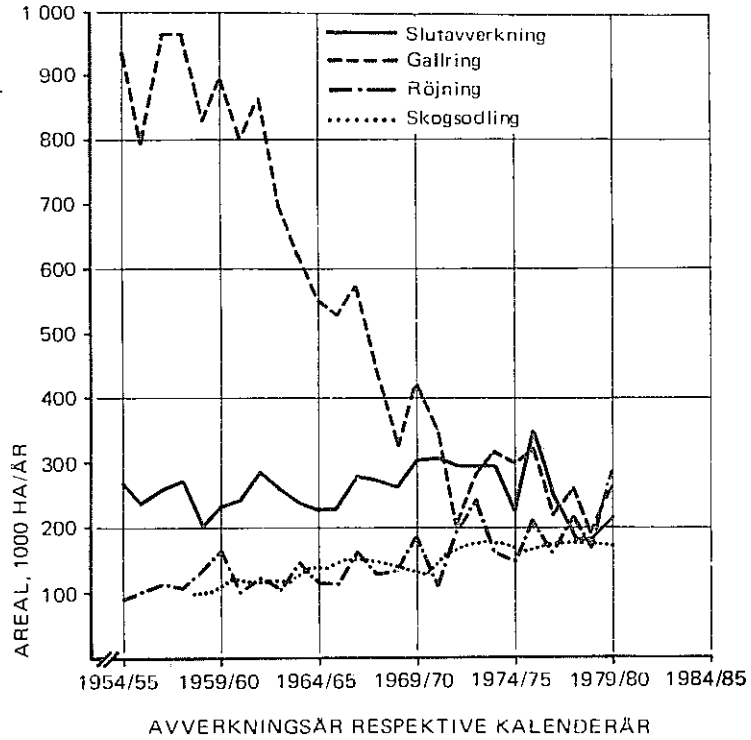

Figur 5.5

Arealer behandlade med röjning, gallring, slutavverkning eller skogsodling, årsvis för avverkningsåren 1954/55–1979/80 respektive kalenderåren 1958–1980

Area subject to cleaning, thinning, final felling or artificial regeneration, per annum for the felling years 1954/55–1979/80 and the calendar years 1958–1980 respectively.

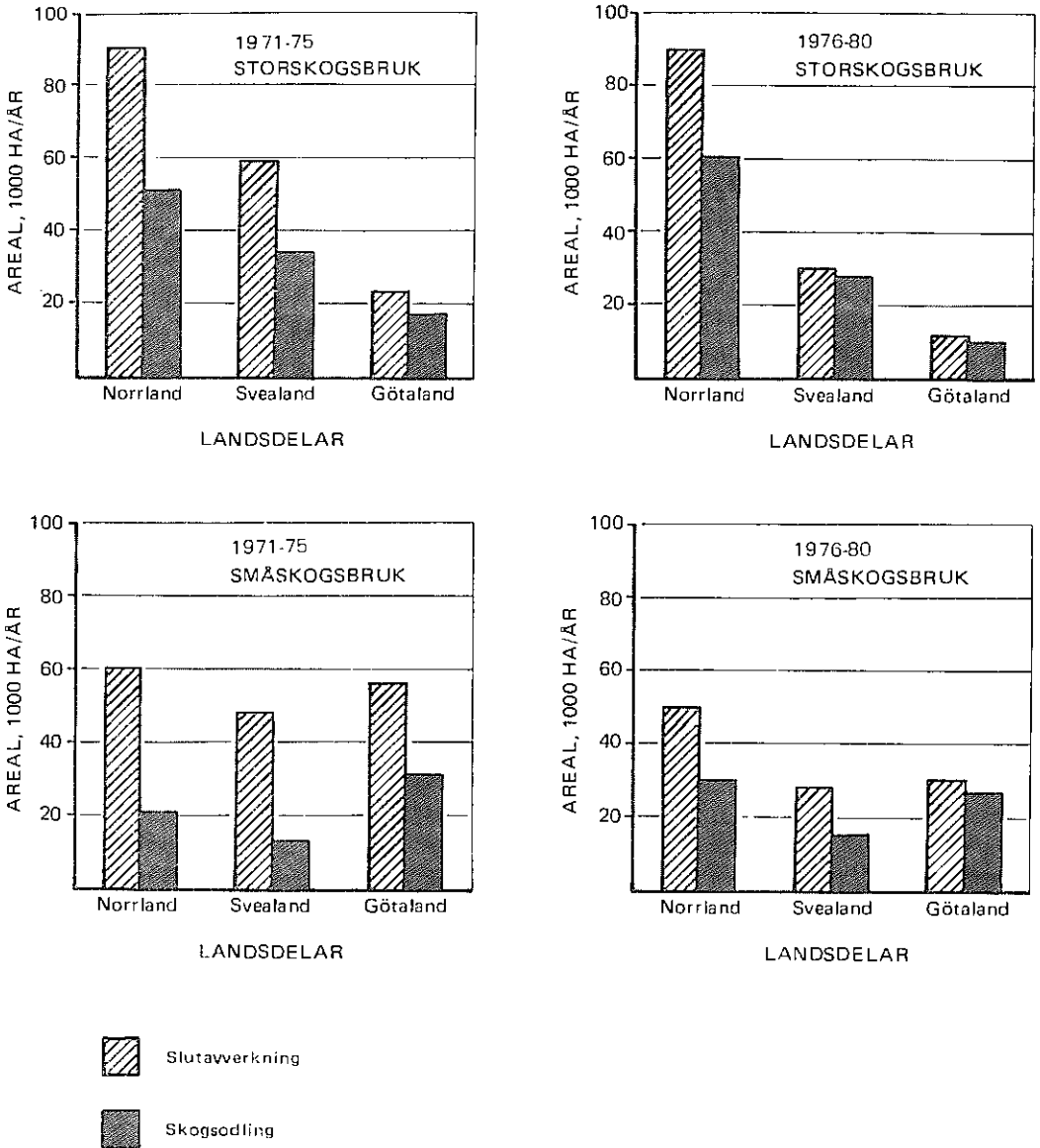
Källa: Riksskogstaxeringen för avverkningar, skogsstyrelsen för skogsodling.

Figur 5.6

Genomsnittlig årlig slutavverkningsareal och skogsodlingsareal för storskogsbruket och för småskogsbruket inom tre landsdelar och två femårsperioder.

Area subject to final felling and area subject to artificial regeneration. Means per annum for large-scale forestry and for small-scale forestry with a breakdown into three regions and two five-year-periods.

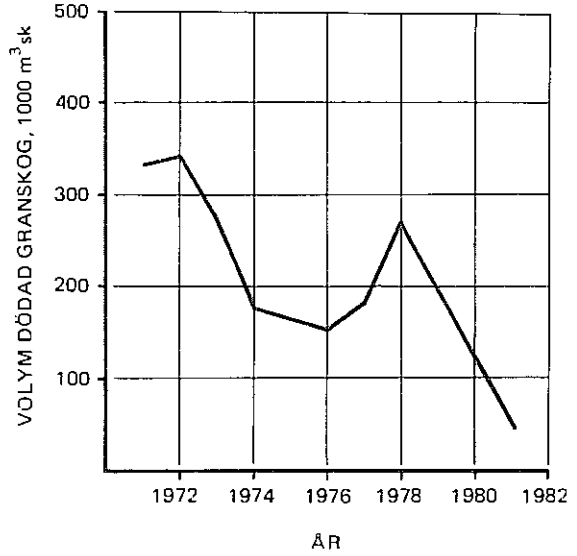

Figur 5.7

Volym granskog som dödats av granbarkborren.

Growing stock of Norway Spruce, killed by bark beetles.

Källa: Skogsstyrelsen

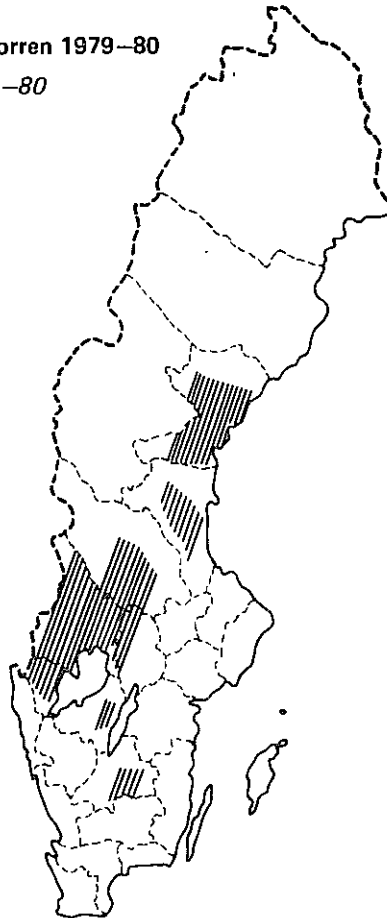

Figur 5.8

Områden aktuella för bekämpning av granbarkborren 1979–80

Areas where bark beetles have been faught 1979–80

Källa: Skogsstyrelsen

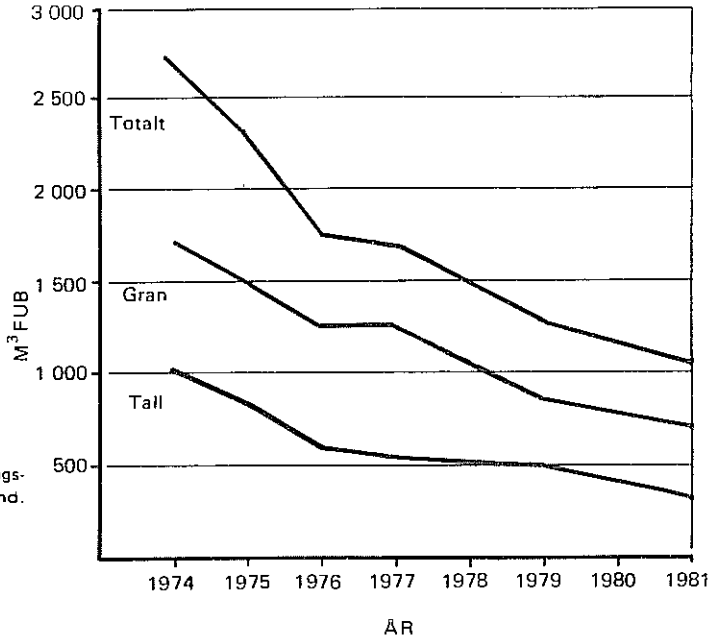
Figur 5.9

Lagring av obarkat, obehandlat virke vid bilväg i juli månad¹

Storage of unbarked, untreated timber by motor-roads in July¹

— 78 % av skogsmarksarealen

¹ Skogsstyrelsen har inventerat all skogs-
mark utom höjdlägen i Norrlands inland.

Källa: Skogsstyrelsen

Tabell 5.1 Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder 1980, fördelade på skogsägargrupper¹ och län
Area covered by different silvicultural measures during the year 1980, by ownership category and county

Län och landsdel ²	Hyggesrensning					Markberedning					Mekanisk röjning i plant- och ungskog					Skogsodling				
	Kr	ÖA	AB	Priv	Summa	Kr	ÖA	AB	Priv	Summa	Kr	ÖA	AB	Priv	Summa	Kr	ÖA	AB	Priv	Summa
	1 000 ha																			
Nbtn	13,8	2,7	2,3	7,2	26,0	15,5	2,8	6,0	6,6	30,9	8,9	2,2	3,4	10,7	25,2	7,7	1,6	4,0	4,5	17,8
Vbtn	12,0	0,6	7,9	7,8	28,3	10,7	0,6	7,2	4,4	22,9	6,9	0,9	6,1	12,8	26,7	6,3	0,8	7,9	7,7	22,7
Jmtl	1,4	0,5	4,3	5,7	11,9	1,9	0,7	12,0	6,2	20,8	1,5	0,6	8,8	3,9	14,8	1,9	0,9	15,7	8,8	27,3
Vnrl	1,4	0,3	6,5	3,4	11,6	1,6	0,3	7,6	2,5	12,0	1,2	1,1	7,5	5,0	14,8	1,8	0,4	8,9	4,7	15,8
Gävl	0,7	0,6	3,8	2,5	7,6	0,8	0,7	6,4	2,1	10,0	0,7	0,9	10,5	5,1	17,2	1,1	0,6	7,5	3,0	12,2
Kopp	1,7	1,3	5,9	4,9	13,8	1,8	2,5	6,2	4,7	15,2	1,5	1,8	7,5	3,4	14,2	1,3	2,2	8,5	5,4	17,4
Vrml	0,8	0,4	4,8	4,7	10,7	0,7	0,2	5,3	2,5	8,7	1,0	1,8	8,1	6,7	17,6	0,4	0,6	6,9	4,7	12,6
Öreb	2,3	0,4	1,4	1,0	5,1	1,7	0,3	1,6	0,7	4,3	3,2	1,1	2,4	1,9	8,6	1,3	0,3	1,5	0,7	3,8
Vstm	1,3	0,4	0,6	0,8	3,1	1,1	0,2	0,5	0,7	2,5	1,4	0,8	1,1	0,7	4,0	1,0	0,3	0,4	0,5	2,2
Upps	0,1	0,4	1,0	0,9	2,4	0,3	0,4	1,4	0,4	2,5	0,4	0,8	2,3	0,9	4,4	0,2	0,5	2,0	1,0	3,7
Sthm	0,0	0,5	0,1	0,9	1,5	0,2	0,4	0,1	0,5	1,2	0,4	1,2	0,4	1,2	3,2	0,2	0,5	0,2	0,6	1,5
Södm	0,2	0,4	0,2	1,7	2,5	0,4	0,1	0,2	1,1	1,8	0,7	0,9	0,3	2,7	4,6	0,2	0,3	0,2	1,4	2,1
Östg	1,0	0,6	1,4	3,5	6,5	0,8	0,3	1,1	3,1	5,3	1,7	1,5	1,9	5,2	10,3	0,6	0,6	1,2	3,4	5,8
Skbg	0,9	0,2	0,1	1,8	3,0	0,7	0,2	0,2	1,2	2,3	1,4	0,8	0,2	2,0	4,4	0,6	0,4	0,1	2,0	3,1
Älvs	0,4	0,3	0,4	1,7	2,8	0,5	0,2	0,3	2,4	3,4	0,9	1,2	0,7	7,5	10,3	0,5	0,5	0,3	3,6	4,9
Jkpg	0,8	0,3	0,1	4,0	5,2	0,9	0,2	0,1	2,3	3,5	1,5	0,7	0,3	6,9	9,4	0,8	0,3	0,1	3,6	4,8
Kron	0,3	0,2	0,4	2,2	3,1	0,4	0,3	0,5	1,0	2,2	0,9	0,7	1,5	3,9	7,0	0,4	0,3	0,6	2,0	3,3
Kalm	1,2	0,3	0,3	3,3	5,1	1,2	0,2	0,2	2,6	4,2	2,3	0,8	0,5	4,2	7,8	0,9	0,2	0,3	3,2	4,6
Gotl	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,1	0,1	0,6	0,8	0,0	0,0	—	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7
Gtbg	0,1	0,0	0,0	0,2	0,3	1,0	0,0	0,0	0,1	1,1	0,2	0,4	0,2	1,9	2,7	0,1	0,1	0,1	0,7	1,0
Hall	0,0	0,1	0,1	1,2	1,4	1,0	0,1	0,0	0,3	1,4	0,4	0,4	0,1	2,3	3,2	0,2	0,2	0,1	1,2	1,7
Blek	0,0	0,0	0,3	0,8	1,1	0,0	0,1	0,1	0,2	0,4	0,2	0,3	0,1	1,9	2,5	0,1	0,1	0,1	1,0	1,3
Kris	0,2	0,0	0,1	0,5	0,8	0,3	0,1	0,2	1,1	1,7	0,7	0,6	0,3	6,1	7,7	0,3	0,1	0,2	1,7	2,3
Malm	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,8	1,0	0,1	0,1	0,0	0,4	0,6
N Norrland	25,8	3,3	10,3	15,0	54,4	26,2	3,4	13,2	11,0	53,8	15,8	3,2	9,5	23,5	52,0	14,0	2,3	11,8	12,2	40,3
S Norrland	3,5	1,4	14,6	11,5	31,0	4,3	1,6	25,9	10,8	42,6	3,4	2,6	26,8	14,1	46,9	4,8	1,9	32,2	16,5	55,4
Svealand	6,5	3,8	13,9	14,9	39,1	6,2	4,1	15,1	10,6	36,0	8,6	8,4	22,0	17,4	56,4	4,6	4,6	19,7	14,2	43,1
Götaland	4,9	2,1	3,2	20,0	30,2	5,0	1,7	2,8	15,1	24,6	10,3	7,5	5,9	42,8	66,5	4,6	3,0	3,1	23,6	34,3
Hela landet	40,8	10,7	41,9	61,5	154,9	41,7	10,9	57,1	47,5	157,2	38,1	21,6	64,3	97,8	221,8	28,0	12,0	66,8	66,5	173,3
1979	46,6	10,0	43,6	59,5	159,7	34,0	10,6	56,6	45,0	147,1	41,6	19,8	53,6	86,8	201,7	26,1	11,7	62,1	70,4	170,3

¹ Kr = kronan, ÖA = övriga allmänna, AB = aktiebolag, Priv = privata.

² Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.2 Tallfröskörd (fröplantager) 1980/81 samt medeltal för åren 1975/76—1980/81. Total fröskörd i kg, skördad areal och utbyten i kg per hl kott

Pine seed yields (seed orchards) 1980/81 and average in the years between 1975/76—1980/81. Total seed yield in kg, harvested area and gain in kg per hl cone

År	Landsdel	Kg	Areal, ha	Kg/hl
1980/81	Norra Sverige	260	95	0,64
	Mellersta Sverige	1 467	209	0,75
	Södra Sverige	346	84	0,59
	Hela landet	2 073	388	0,71
Medeltal för 1975/76—1980/81	Norra Sverige	466	99	0,55
	Mellersta Sverige	1 494	204	0,64
	Södra Sverige	380	75	0,57
	Hela landet	2 340	378	0,62

Källa: Institutet för skogsförbättring.

Tabell 5.3 Hjälpplantering: 1 000-tal utsatta plantor 1980
Beeting: Plants used for beeting in 1980

Landsdel	Privata	Domänverket ¹	Aktiebolagen
N Norrland	3 791		1 745
S Norrland	4 187		3 346
Svealand	2 822		4 033
Götaland	8 121		1 273
Hela landet	18 921	ca 8 000	10 397
1979	22 529	10 869	13 288

¹ Endast summa p g a annan landsuppdelning.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.4 Under 1980 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper inom län
 Draining ditches completed during the year 1980, by forest ownership category within counties

Län och landsdel ¹	Ägargrupp				Summa
	Kronan	Övr allm	Aktiebolag	Privata	
Km					
Nbtn	186	89	121	935	1 331
Vbtn	277	32	222	791	1 322
Jmtl	40	5	198	297	540
Vnri	44	0	233	58	335
Gävl	—	14	372	212	598
Kopp	9	89	140	100	338
Vrml	17	1	120	116	254
Öreb	30	9	24	35	98
Vstm	9	25	6	56	96
Upps	—	8	7	15	30
Sthm	—	9	1	22	32
Södm	—	1	—	24	25
Östg	—	5	21	63	89
Skbg	39	2	12	67	120
Älvs	33	—	5	204	242
Jkpg	75	1	1	233	310
Kron	18	—	2	146	166
Kalm	41	—	1	50	92
Gotl	—	0	—	20	20
Gtbg	9	—	3	12	24
Hall	18	—	3	103	124
Blek	2	—	—	13	15
Kris	12	0	—	48	60
Malm	2	—	—	—	2
N Norrland	463	121	343	1 726	2 653
S Norrland	84	19	803	567	1 473
Svealand	65	142	298	368	873
Götaland	249	8	48	959	1 264
Hela landet	861	290	1 492	3 620	6 263

Dikningens omfattning under tidigare år för hela landet					5 999
1979					5 095
1977					5 683
1976					5 721
1975					5 779
1974					4 640
1973					4 459
1972					3 595
1971					3 437
1970					2 546

¹ Betr områdesindelning se fig 1.1.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.5 Dikning med statsbidrag slutförd och avsynad under budgetåren 1969/70—1980/81
Subsidized ditching completed during the fiscal years 1969/70—1980/81

Budgetår	Dikeslängd	Båtnadsareal	Beviljade statsbidrag
	Km	1 000 ha	1 000 kr
1969/70	990	6,7	781
1970/71	1 004	6,2	769
1971/72	1 745	11,4	1 382
1972/73	2 267	13,2	2 100
1973/74	3 757	29,2	3 628
1974/75	2 251	12,9	2 822
1975/76	4 285	24,4	6 308
1976/77	3 672	20,9	6 323
1977/78	4 254	22,5	7 003
1978/79	3 499	20,9	6 207
1979/80	2 780	16,4	8 680
1980/81	3 179	18,7	..

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.6 Medelförbrukning av olika växtnäringsämnen vid skogsgödsling 1971—1980
Average consumption of various mineral nutrients by forest fertilization 1971—1980

År	Fastmark			Torvmark			Plantskolor			
	Kväve	Kväve	Fosfor	Kalium	Kväve	Fosfor	Kalium	Kväve	Fosfor	Kalium
1971	144	52	38	81	71	19	74	71	19	74
1972	149	40	29	89	81	21	74	81	21	74
1973	145	58	43	82	80	21	82	80	21	82
1974	146	50	37	76	79	21	75	79	21	75
1975	148	84	32	85	64	16	60	64	16	60
1976	143	78	40	81	71	22	70	71	22	70
1977	144	71	32	57	66	21	71	66	21	71
1978	147	68	35	72	68	19	70	68	19	70
1979	144	92	39	88
1980	147	82	40	74	67	23	82	67	23	82

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.7 Skogsgödslingens fördelning på fastmark och torvmark och på första gödsling och omgödsling, länsvis för året 1980

Forest area fertilized in the year 1980, with breakdowns into mineral soils/peat soils and first time fertilization/refertilization within counties

Län och landsdel ¹	Fastmark			Torvmark	Summa
	Första gödsling	Omgödsling	Summa		
	t 000 ha				
Nbtn	6,0	—	6,0	—	6,0
Vbtn	13,9	—	13,9	—	13,9
Jmtl	15,3	6,4	21,7	—	21,7
Vnrl	4,4	7,3	11,8	0,0	11,8
Gävl	24,4	9,5	33,9	0,4	34,3
Kopp	12,6	9,1	21,6	—	21,6
Vrml	0,9	3,2	4,1	—	4,1
Öreb	16,7	2,8	19,4	0,5	19,9
Vstm	7,2	1,0	8,1	—	8,1
Upps	0,7	2,9	3,6	—	3,6
Sthm	0,2	—	0,2	—	0,2
Södm	0,6	0,1	0,6	—	0,6
Östg	3,0	0,1	3,2	0,1	3,3
Skbg	0,2	—	0,2	—	0,2
Älvs	0,3	0,2	0,4	0,1	0,6
Jkpg	0,8	—	0,8	1,1	1,9
Kron	1,8	0,0	1,8	0,1	1,9
Kalm	8,7	—	8,7	0,3	9,0
Gotl	—	—	—	—	—
Gtbg	0,1	—	0,1	—	0,1
Hall	0,0	—	0,0	0,1	0,1
Blek	—	—	—	—	—
Kris	—	—	—	—	—
Malm	—	—	—	—	—
N Norrland	20,0	—	20,0	—	20,0
S Norrland	44,1	23,2	67,3	0,5	67,8
Svealand	38,7	19,0	57,7	0,5	58,2
Götaland	14,8	0,3	15,1	1,8	17,0
Hela landet	117,6	42,5	160,1	2,8	162,9
1979	98,8	—	—	1,4	133,1
1978	105,7	—	—	2,4	135,7
1977	186,1	—	—	1,6	187,8
1976	188,8	—	—	0,4	189,1
1975	157,4	—	—	1,5	158,9
1974	167,4	—	—	0,8	168,2
1973	121,1	—	—	1,8	122,9
1968	81,0	—	—	1,0	82,0
1963	6,0	—	—	1,1	7,1

¹ Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.8 Spridningsmetoder vid skogsgödsling 1975—1980
Application methods in forest fertilization 1975—1980

Spridningsmetod	Fastmark				Torvmark			
	1975	1977	1979	1980	1975	1977	1979	1980
Procent av all under året gödslad areal								
Fastvingeflyg	72	56	59	53	49	30	13	15
Helikopter	27	40	36	42	45	37	42	62
Traktor	1,0	4	5	5	1,1	30	41	22
För hand	0,5	0,3	0,1	0,1	5	4	5	1

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.9 Kemiska bekämpningsmedel försålda till skogsbruket år 1980 (1979)
Sales of pesticides for use in forestry during the year 1980 (1979)

Produktslag	Användningsområde	Mängd verksam substans	
		Ton	Procent av all försäljning
Fungicider	Plantskolor	8 (1)	1,5
Herbicider	Plantskolor och plantering på tidigare åker	10 (77)	0,2
Insekticider	Lövbekämpning	11 (14)	4,2
	Öbarkat virke		
	Plantskolor		
	Plantbehandling		
	Jordbehandling i plantskolor ¹		
Avskräckningsmedel	Vilt och sork	3 (4)	75,0
Summa		32 (96)	0,5

¹ Innehåller både fungicider och insekticider och räknas ibland till de förra

Källa: Statens naturvårdsverk.

Tabell 5.10 Flygbesprutning av skogsmark med kemiska bekämpningsmedel 1976—1979
Spraying of herbicides from airplanes. Treated forest area 1976—1979

År	Anmäld areal hos olika skogsägargrupper				Faktiskt besprutad areal Totalt
	Kronan	Aktiebolag	Övriga	Totalt	
Ha					
1976	6 830	15 234	8 280	30 345	..
1977	14 705	15 801	4 667	35 173	28 923
1978	13 178	18 743	2 880	34 801	29 756
1979	13 667	22 744	3 929	40 340	35 320

Källa: Statens naturvårdsverk.

Tabell 5.11 Under 1980 beviljade införseltillstånd för plantor och frö av skogsträd
 Import licenses given in 1980 for plants and seed of forest trees

Exportland	Tall- Pinus silvestris		Tall Pinus contorta		Gran Picea abies		Övriga barrträd		Ek och bok		Övriga lövträd		Summa	
	Plantor 1 000-tal	Frö Kg	Plantor 1 000-tal	Frö Kg	Plantor 1 000-tal	Frö Kg	Plantor 1 000-tal	Frö Kg	Plantor 1 000-tal	Frö Kg	Plantor 1 000-tal	Frö Kg	Plantor 1 000-tal	Frö Kg
Västtyskland	¹ 11 845	—	¹ 350	—	¹ 33 523	2	270	4 528	151	200	199	144	46 338	4 874
Danmark	—	—	—	—	162	—	582	72	132	—	769	27	1 645	99
Norge	5	23	—	10	3	313	—	—	4	—	—	—	12	346
Polen	—	—	—	—	3 000	—	—	—	210	—	1	—	3 211	—
Östtyskland	—	—	—	—	¹ 1 868	—	2	—	9	—	—	—	1 879	—
Finland	1 800	1 084	—	—	4 250	125	—	—	—	—	16	—	6 066	1 209
Sovjetunionen	—	30	—	—	—	5 199	—	105	—	—	—	—	—	5 334
Kanada	—	—	—	688	—	150	—	51	—	—	—	200	—	1 089
Nederländerna	—	—	—	—	3	—	17	1	30	2	37	1	87	4
USA	—	—	—	50	—	—	—	900	—	—	—	—	—	950
Frankrike	¹ 680	241	¹ 500	—	260	27	123	2 556	30	—	45	—	1 638	2 824
Turkiet	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	200
Tjeckoslovakien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
Belgien	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	28	—	43	—
Honduras	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	3	—	3	12
Summa	14 330	1 378	850	748	43 069	5 816	994	8 425	581	202	1 100	372	60 924	16 941
1979	18 843	2 592	320	620	41 698	2 667	982	1 201	142	11 696	773	1 071	62 758	19 847
1978	12 928	2 227	1 160	1 555	36 298	852	1 358	6 511	150	6 201	889	464	53 412	17 810
1977	3 230	100	300	1 059	29 904	1 461	1 643	3 394	228	5 501	847	433	36 152	11 948

¹ Legoodling.

Källa: Skogsstyrelsen.

6 Avverkning och virkesmätning

6.1 Begrepp

Avverkningen i landets skogar redovisas vanligen i måttenheten skogskubikmeter (m^3sk). I skogskubikmetern ingår hela stamvolymen ovan stubbskåret inklusive trädstammens bark.

Avverkningsvolymen kan anges som bruttoavverkning, nettoavverkning eller virkesuttag.

Med bruttoavverkning avses hela stamvolymen som avskilts från stubben, således även fällda men ej tillvaratagna stammar såsom röjningsvirke. Med nettoavverkning avses endast stammar som helt eller delvis tillvaratagits. Med virkesuttag avses den gagnvirkesvolym som bortforslats från avverkningsplatsen. Virkesuttaget kan antingen redovisas i något av de gängse handelsmått (m³f pb, m³f ub eller m³to) eller omräknas till skogskubikmeter. Sambandet mellan de olika redovisningssätten framgår i huvuddrag av figur 6.1.

6.2 Skogsbrukets drivningsmetoder

6.2.1 Storskogsbruket

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten inventerar regelbundet med hjälp av enkätundersökningar det skogliga mekaniseringsläget i Sverige. De senaste undersökningarna, vilka speglar förhållandena under åren 1970, 1972, 1974, 1976 och 1979, representerar ca 60, 60, 60, 65 och 69% av landets årliga avverkning.

Enkäterna riktas till det sk storskogsbruket och har begränsats till företag som under 1979 avverkade mer än 20 000 m^3sk i egen regi. Följande kategorier är representerade:

- Bolag, entreprenadföretag och rotpostköpare
- Domänverket

- Skogsägareföreningarnas serviceorganisation (ej självverksamma)

- Övriga allmänna skogar och Skogssällskapet

Avverkningsvolymens fördelning på drivningsmetod, dvs virkets form vid terrängtransport samt antalet enheter för avverkning och terrängtransport, framgår av tabell 6.1.

Enkätgruppens avverkningsvolym under 1979 har också uppdelats efter drivningssystem enligt nedan:

Motormanuell sortimentsmetod	44%
Kvistaresystem	9%
Kvistare-kaparesystem	42%
Skördaresystem	4%
Övriga system	1%

Med mekaniseringsgrad avses den procentandel av tiden för motormanuell sortimentshuggning som ersatts med maskinella metoder. De olika operationernas tidsandel antas vara:

Fällning	15%	Kapning	15%
Kvistning	55%	Brossling	15%

Mekaniseringsgraden har med hjälp av dessa uppgifter beräknats för åren 1972, 1974, 1976 och 1979. Resultaten var för respektive år 16, 28, 43 och 53%. Denna trend belyses av kraftiga minskningar under motsvarande period för de motormanuella arbetena. Det är emellertid endast i slutavverkningarna som de maskinella systemen vunnit inbäst, i gallringarna utförs fortfarande större delen av arbetet med motormanuella metoder.

Under senare delen av 1970-talet har dagsverksåtgången per avverkad m^3sk legat i huvudsak stilla. Orsaken härtil kan bli förklarad av övergången till månadslön samt att den ökade mekaniseringen i slutavverkningarna för

vissa delar av skogsbruket uppvägts av större andelar gallring.

Enligt beräkningar som utförts av Forskningsstiftelsen Skogsarbeten på uppdrag av ekonomidepartementet åtgick 0,15 dv/m³sk för samtliga arbeten inom hela skogsbruket under 1979. I södra Sverige var åtgången 0,17 dv/m³sk och i mellersta och norra Sverige 0,14 dv/m³sk. Av dagsverksåtgången för samtliga arbeten (0,15 dv/m³sk) krävdes 0,11 dv för avverkning och terrängtransport och 0,04 dv/m³sk för skogsvård och övriga arbeten.

Den årliga avverkade kvantitetens procentuella fördelning på olika avverkningsformer kan beräknas på grundval av riksskogstaxeringens stubbinventering. I tabell 6.7 framgår volymförhållandet mellan gallring och slutavverkning samt övrig avverkning (virke som utfallit i samband med röjning, huggning av överståndare, huggning för väg- och kraftledningar m m).

6.2.2 Drivningsmetoder inom privatskogsbruket

Skogshögskolan har inom projektet "Driftsformer för små skogsbruksenheter" bl a studerat vilka drivningsmetoder och vilken utrustning som används inom privatskogsbruket. Drivningsundersökningen hänför sig till perioden 1968/69–1972/73 medan den om använd utrustning avser förhållandena 1975. Resultat från undersökningarna finns redovisade i tidigare årsböcker. Några nya rapporter om privatskogsbrukets drivningsmetoder har inte presenterats.

6.3 Anmälda slutavverkningar

Markägare är skyldiga att till sin skogsvårdsstyrelse anmäla slutavverkningsarealer större än 0,5 ha senast en månad innan avverkningen påbörjas.

Antalet anmälda hyggen per län och ägarkategori samt uppgifter om medelhyggenas storlek under budgetåret 1980/81 redovisas i tabell 6.2. Under budgetåret anmäldes drygt 40 000 hyggen med en medelareal av 5,9 ha mot 35 400 hyggen med medelarealen 6,7 ha under föregående budgetår.

I tabellen redovisas även den anmälda arealens andel av respektive ägarkategoriens hela skogsmarksinnehav inom län samt för hela landet. Uppgifterna för de olika ägarkategorierna är dock inte helt jämförbara eftersom andelen hyggen som inte omfattas av anmälningsskyldigheten är olika.

I tabell 6.3 redovisas antalet beviljade tillstånd om slutavverkning inom svärföringrad skog och skyddsskog jämte berörd hyggesareal med fördelning på län och ägarkategori. Under budgetåret 1980/81 har knappt 1 000 tillstånd beviljats vilket totalt omfattat något mer än 18 000 ha.

6.4 Stämpling

Skogsvårdsstyrelserna bedriver en omfattande stämplings- och utsyningsverksamhet. Under budgetåret 1980/81 utstämplades 11 812 poster på tillsammans 5,6 milj m³sk. Något mer än 80% av volymen utgjordes av stämpling för slutavverkning. I tabell 6.4 redovisas uppgifter över stämplingsverksamheten under budgetåret 1980/81 med fördelning på län samt för hela landet under budgetåret 1979/80.

6.5 Avverkningsvolymer

Uppskattningar av de årliga avverkningarnas storlek utförs fortlöpande enligt två olika modeller. Den ena, som baseras på den årliga virkesförbrukningen, utförs av skogsstyrelsen och ger ett mått på nettoavverkningen under respektive avverkningssäsong. Den andra, som baseras på material från riksskogstaxeringens stubbinventering, utförs av Sveriges lantbruksuniversitet och ger ett mått på bruttoavverkningen (fellings) under en 12-månadersperiod räknat från knoppsprickningens början. Vid beräkning av nettoavverkningen (skogsstyrelsen modell) utgör industrins redovisade rundvirkesförbrukning under ett kalenderår utgångsmaterial. Uppgifterna korrigeras sedan med saldot i utrikeshandeln med rundvirke samt med nettolagerförändringen under kalenderåret. Slutligen görs tillägg för transportförluster, avtumning m m varefter erhållna volymer tillsammans med den beräkna-

de brännvedsförbrukningen samt förbrukningen av övrigt virke inklusive bla lövsågstimmer, stolpar, pålar, fanérstock, tändsticksvirke m m anses motsvara virkesuttaget under en 12-månadersperiod som inleds med 4:e kvartalet året innan beräkningsåret. Nettoavverkningen enligt denna beräkningsmodell erhålls efter tillägg för de stamdelar som kvarlämnats på avverkningsplatsen såsom toppar och lump samt tillägg för stammarnas barkvolym.

I riksskogstaxeringen skattas de verkställda avverkningarnas storlek genom registrering av stubbar från det senast avslutade avverkningsåret, varvid knoppsprickningens början utgör tidsgränsen. Registreringarna görs på stubbprovtyor, varav en del sammanfaller med provtyor för förrådsuppskattning. Den skattning av verkställd årlig avverkning som görs i stubbinventeringen är behäftad med relativt stora fel av olika slag. För åren 1971/72 och närmast föregående var medelfelen till den redovisade avverkningsvolymen under ett år strax under 20 procent i de två Norrlandsområdena och något mindre än 10 procent i Svealand och Götaland. För hela riket låg medelfelet kring 6 procent. Från kontrolltaxeringarna 1973–1976 avseende datainsamlingen redovisas skillnader mellan kontrollagens och de ordinarie taxeringslagens resultat. Sålunda befanns den av ordinarie taxeringslag inmätta volymen vara i genomsnitt 1,6% lägre än kontrollagens med en spridning kring medeldifferensen om 8,6%. Utöver diametermätfelet förekommer även andra fel, t ex felbedömd avverkningssäsong. Vid beaktande av dessa fel (inkl mätfelen) ökar de ordinarie taxeringslagens volymunderskattning till ca 4,5% med en spridning av ca 16% kring medelavvikelsen.

Svårigheterna att bedöma "rätt" avverkningssäsong framgår av sammanställningen nedan.

<i>Stubbinventering utförd av:</i>	<i>Antal ytor</i>	<i>Andel, procent</i>
Endast ordinarie taxeringslag	149	14,0
Endast kontrollag	189	17,7
Båda taxeringslagen	729	68,3
Antal jämförda ytor	1067	100,0

Bedömning av avverkningssäsong tenderar att vara mer osäker vid sk diverse huggningar samt huggningar på icke skogsmark men någon signifikant skillnad mellan de olika avverkningstyperna föreligger inte.

I fig 6.2 redovisas den årliga bruttoavverkningen enligt stubbinventeringen med fördelning på landsdelar samt skogsstyrelsens beräknade avverkningsvolym för hela riket.

Den av skogsstyrelsen beräknade årliga netto- och bruttoavverkningen i landet redovisas i tab 6.5 med fördelning på olika sortiment. Uppgifter om bruttoavverkningen enligt stubbinventeringen med fördelning på trädslag resp landsdel finns i tab 6.6. Bruttoavverkningen på skogsmark fördelad på ägargrupper och huggningsarter enligt riksskogstaxeringen redovisas i tab 6.7 och den genomsnittliga årliga bruttoavverkningen under perioden 1975/76–1979/80 på samtliga ägoslag med fördelning på landsdelar och ägargrupper återfinns i tab 6.8. Skogsmarksarealer som varit föremål för slutavverkning, gallring, röjning eller annan avverkning med fördelning på ägarkategorier och landsdelar under säsongen 1979/80 redovisas i tabell 6.9.

6.6 Virkesmätning

Virkesmätningen i landet utförs till övervägande delen av landets åtta virkesmätningföreningar. Deras verksamhetsområden framgår av figur 1.3. Virkesmätningrådet, vars sekretariat är placerat i Stockholm, har bla till uppgift att samordna aktiviteter inom mätningområdet samt verka för en likformig mätning inom landet. Regler för mätning av de större rundvirkes Sortimenten utfärdas av skogsstyrelsen med stöd av virkesmätningsslagen.

Virkesredovisningen, innefattande bla volym- och prisberäkning, utförs till största delen av Skogsbrukets datacentral i Sundsvall. Virkesredovisningen, som hittills varit uppdelad på två redovisningsrutiner, kommer från hösten 1981 att överföras till en för hela virkesmarknaden gemensam rutin, den sk VIOL-rutinen.

I tabellerna 6.10 och 6.11 redovisas bla av

resp virkesmättningsförening inmätta virkesvolymerna per sortiment och mätplatstyp samt genomsnittliga kostnader för mätning och redovisning.

6.7 Källhänvisningar

Daamen W: Kontrolltaxeringen åren 1973–1977. Inst för skogstaxering, Rapport nr 27, skogshögskolan, Umeå.

Drakenberg K & Höök, L 1975: Drivningsundersökning inom privatskogsbruket. Inst för skogsteknik, skogshögskolan. Rapp o Upps nr 93.

Drakenberg K, Liden E & Sennblad G 1978: Skogsvårdsundersökning inom privatskogsbruket. Inst för skogsteknik, skogshögskolan. Rapp o Upps nr 122.

Enkätundersökningar rörande mekaniserings-

grad m m vid avverkning inom storskogsbruket. Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Industri del 1 och 2. SCB.

Långtidsutredningen 1980, Bilaga 1, Skogsbruket. Ds E 1980:4. Ekonomidepartementet.

Skog för framtid, SOU 1978:7. Jordbruksdepartementet.

Skoglig statistikinformation nr 479, skogsstyrelsen.

Verksamhetsberättelser. Virkesmättningsföreningarna.

Årsredovisning 1980. Virkesmättningsrådet.

Årsredovisningar. Skogsbrukets Datacentral.

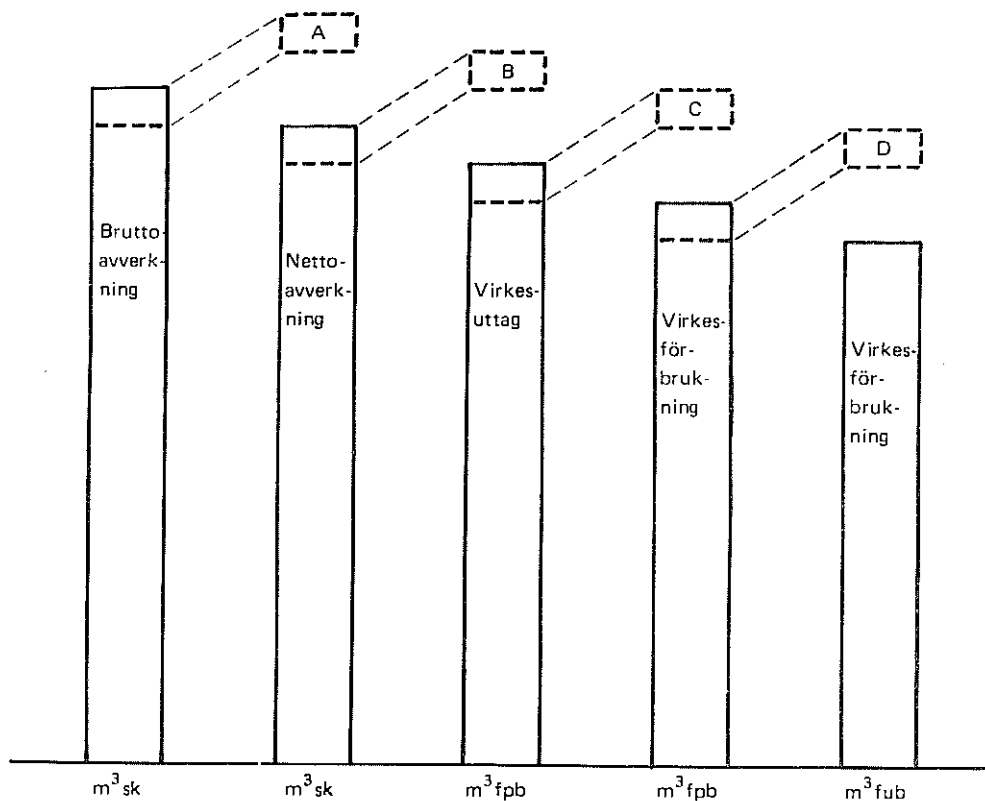
Övriga källor:

Redovisningar från stubbinventeringarna. Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogstaxering, 90183 Umeå.

Figur 6.1

Sambandet mellan begreppen bruttoavverkning, nettoavverkning och virkesuttag. (Principskiss)

The relation between the terms gross felling, net felling and removal

A = Kvarlämnade fällda hela träd

B = Kvarlämnade ej gagnvirkesdugliga stamdelar, t ex toppar, lump

C = Transportförluster, lagerförluster o dyl

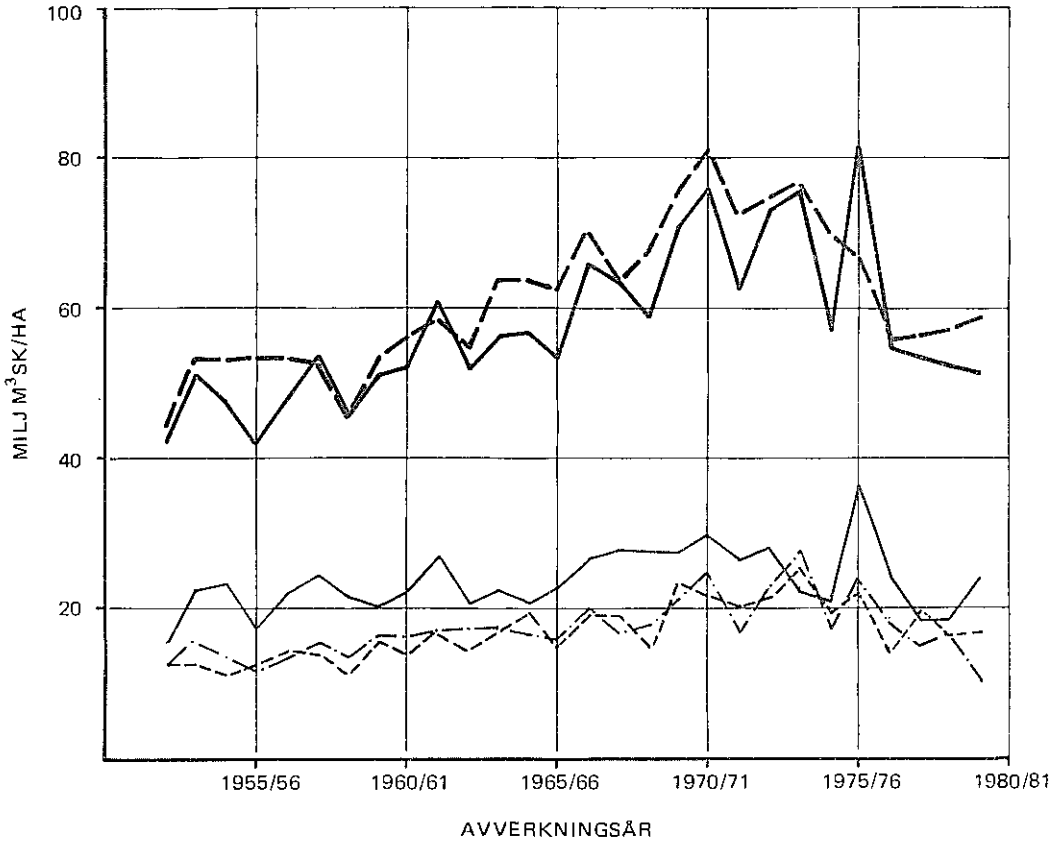
D = Bark

Källa: Skogsstyrelsen

Figur 6.2

Årlig bruttoavverkning enligt riksskogstaxeringens stubbinventering med fördelning på landsdelar samt av skogsstyrelsen beräknad nettoavverkning (virkesuttag) med tillägg för kvarlämnade fällda hela träd (rullande 5-årsmedeltal) enligt stubbinventeringen.

Annual fellings according to the stump enumerations, the whole country and per part of the country. Annual removals, calculated at the National Board of Forestry, added with felled but not removed volumes.

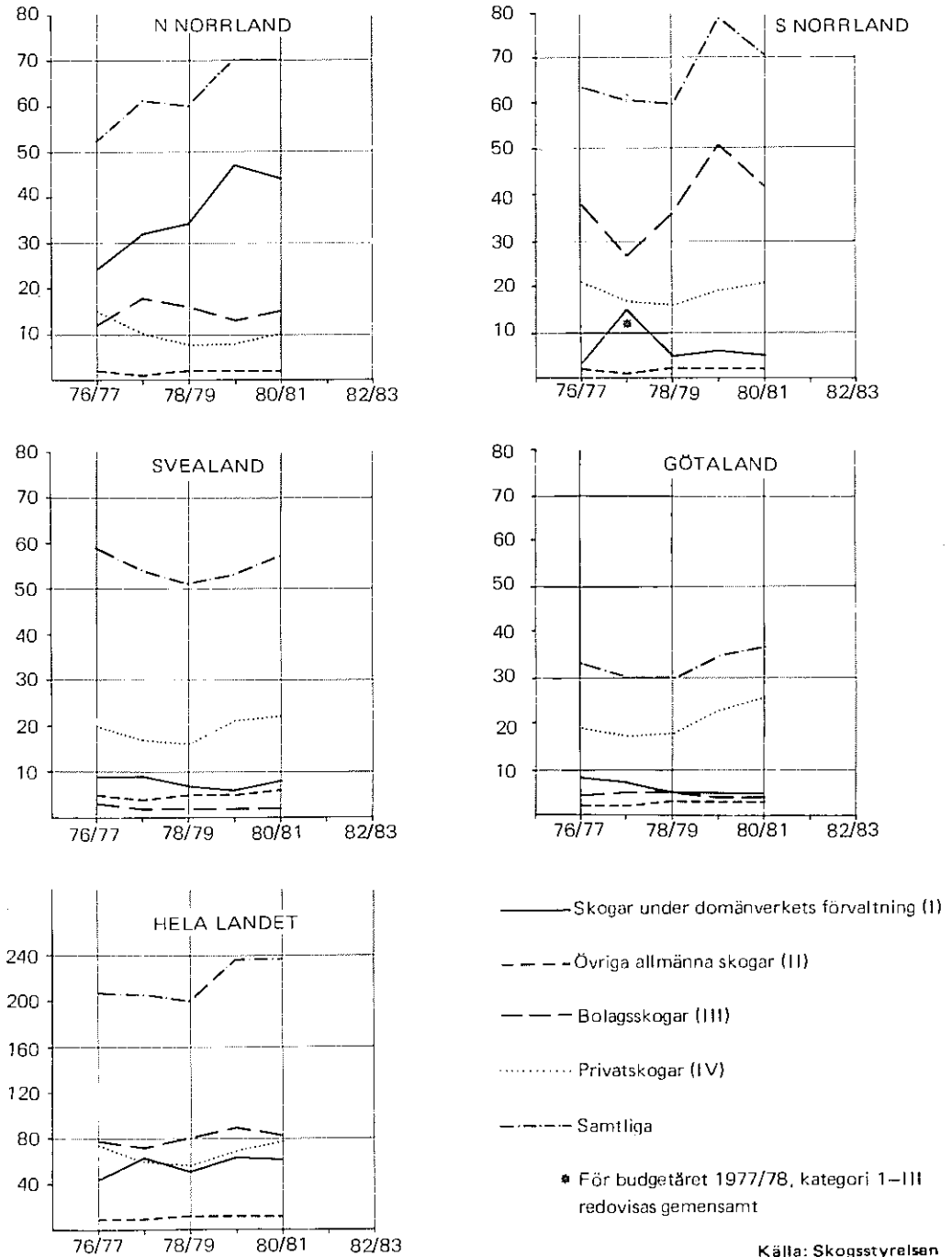
Diagrammets övre del

— Skogshögskolans stubbinventering
 - - - Skogsstyrelsens beräkningar

Diagrammets nedre del

— Norrland
 - . - Svealand
 - - - Götaland

Figur 6.3
Anmälda slutavverkningar enligt 17 § SVL under budget-
åren 1976/77–1980/81
Notified clearcutting-areas according to the 17 § of the
Forestry Act during the fiscal years 1976/77–1980/81

Tabell 6.1 Antal avverknings- och terrängtransportenheter inom storskogsbruket¹ samt drivningsmetodernas relativa fördelning

Number of logging machines and off-road transport units in large-scale forestry and percentage of annual logging per logging method

Enhet	Antal enheter per år och metod				
	1970	1972	1974	1976	1979
Fällare-läggare	} 64	9	13	227	263
Fällare-lunnare		118	106	86	36
Kvistare, terränggående	35	113	145	144	121
Kvistare-kapare, terränggående	16	132	273	} 507	667
Kvistare-kapare, avläggsbundna	26	11	8		
Skördare	—	—	—	11	90
Skotare med griplastare	2 900	2 415	2 615	2 557	2 607
Jordbrukstraktor m griplastare	700	81	65	33	18
Enkel traktor	300
Klämbankslunnare	40	92	84	65	37
Stropplunnare	560	311	239	218	170
Trädmetod (%)	2,5	2,0	0,5	0,0	0,2
Stammetod (%)	13,0	10,8	7,3	4,6	3,1
Sortimentsmetod (%)	84,5	87,2	92,2	95,4	96,7

¹ Avverkning i egen regi större än 20 000 m³sk/år.

Källa: Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Tabell 6.2 Anmälda slutavverkningar större än 0,5 ha per län och ägarkategori under budgetåret 1980/81
 Notified clear cutting areas larger than 0.5 ha per county and ownership category during the fiscal year 1980/81

Län	Skogar under domän- verkets förvaltning (I)			Övriga allmänna skogar (II)			Bolagsskogar (III)			Privatskogar (IV)			Samtliga (I—IV)		
	Antal hyggen	Medel- hygge	Andel av skogs- marken	Antal hyggen	Medel- hygge	Andel av skogs- marken	Antal hyggen	Medel- hygge	Andel av skogs- marken	Antal hyggen	Medel- hygge	Andel av skogs- marken	Antal hyggen	Medel- hygge	Andel av skogs- marken
	St	Ha	Procent	St	Ha	Procent	St	Ha	Procent	St	Ha	Procent	St	Ha	Procent
Nbtn	491	44,6	1,5	61	29,8	1,5	258	24,5	2,4	916	4,8	0,5	1 726	19,9	1,2
Vbtn	483	45,2	3,3	27	4,1	0,6	279	31,0	1,4	1 531	3,4	0,5	2 320	15,4	1,5
Jmtl	106	32,5	1,3	45	12,6	0,7	703	28,4	1,9	1 129	9,0	1,0	1 983	17,2	1,4
Vnrl	34	27,9	0,9	70	5,7	1,0	599	24,7	1,9	1 766	4,0	0,9	2 469	9,4	1,3
Gävl	34	28,4	1,0	80	10,3	0,9	434	17,6	1,2	1 765	2,4	0,7	2 313	5,9	0,9
Kopp	128	23,0	1,3	210	9,2	0,9	512	17,8	1,3	2 721	2,9	0,9	3 571	6,1	1,1
Vrml	38	12,3	2,5	122	6,3	2,5	690	9,5	1,3	2 744	2,4	0,9	3 594	4,0	1,1
Öreb	189	11,5	1,5	113	4,3	1,0	336	7,9	2,0	643	2,4	0,6	1 281	5,3	1,2
Vstm	134	13,1	1,9	77	5,3	0,9	87	7,9	1,1	679	1,8	0,7	977	4,2	1,1
Upps	22	7,4	0,9	69	5,7	0,8	103	15,9	1,1	543	2,6	0,7	737	4,9	0,9
Sthm	46	4,9	0,8	212	4,7	1,6	67	5,4	1,4	458	2,2	0,6	863	3,0	0,7
Södm	61	7,1	1,4	116	5,1	1,3	44	5,1	0,9	824	2,7	1,0	1 045	3,3	1,0
Östg	102	9,1	1,6	203	3,2	1,0	156	8,5	1,2	1 933	2,0	1,0	2 394	2,9	1,1
Skbg	126	7,4	0,2	65	3,6	0,7	38	4,6	0,8	1 019	2,2	0,9	1 248	2,2	0,8
Älvs	80	7,8	1,8	165	3,7	1,5	105	5,5	1,2	2 078	1,8	0,6	2 428	2,3	0,8
Jkpg	58	12,9	1,7	104	3,3	1,2	69	3,5	0,9	2 870	1,4	0,7	3 101	1,7	0,8
Kron	75	5,6	1,5	71	3,8	0,7	130	4,2	0,8	2 021	1,5	0,7	2 297	1,8	0,8
Kalm	150	8,8	1,6	109	3,5	0,9	94	5,5	1,1	2 361	1,8	0,8	2 714	2,4	0,9
Gotl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gtbg	22	7,4	1,6	84	3,3	2,0	33	4,1	2,5	394	1,7	0,5	533	2,3	0,7
Häll	15	4,9	0,5	32	3,5	0,6	31	3,6	1,7	814	1,7	0,7	892	1,9	0,7
Blek	—	—	—	29	1,7	1,3	30	3,0	1,5	630	1,6	0,6	689	1,7	0,7
Kris	8	1,9	0,1	56	2,3	0,2	33	2,8	1,4	675	1,7	0,5	772	1,8	0,5
Malm	14	5,0	1,4	16	2,3	0,4	—	—	—	174	1,8	0,5	204	2,0	0,6
Hela landet	2 416	25,9	1,8	2 136	5,8	1,1	4 831	17,1	1,6	30 688	1,1	0,7	40 151	5,9	1,1
1979/80	2 112	30,5	1,4	1 779	6,6	0,9	4 615	19,4	1,7	26 861	2,6	0,6	35 367	6,7	1,1
1978/79	1 911	26,6	1,1	1 900	6,2	0,9	4 775	16,9	1,4	21 876	2,7	0,5	30 462	6,6	0,9

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 6.3 Ansökan om slutavverkning inom svårföryngrad skog och skyddsskog enligt 19 § skogsvårdslagen under budgetåret 1980/81
 Applications about clear cutting within forest difficult to regenerate and protected forests according to the 19 § of the Forestry Act during the fiscal year 1980/81

Län	Skogar under domänverkets förvaltning (I)		Övriga allmänna skogar (II)		Bologsskogar (III)		Privatskogar (IV)		Samtliga (I—IV)	
	Antal tillstånd	Hyggesareal Ha	Antal tillstånd	Hyggesareal Ha	Antal tillstånd	Hyggesareal Ha	Antal tillstånd	Hyggesareal Ha	Antal tillstånd	Hyggesareal Ha
	St		St		St		St		St	
Nbbtn	10	4 991,0	9	695,0	10	971,0	76	1 213,0	105	7 870,0
Vbbtn	4	1 210,0	—	—	18	1 111,0	261	2 925,0	283	5 246,0
Jmtl	2	273,0	3	134,0	26	2 688,0	52	614,0	83	3 709,0
Kopp	—	—	—	—	—	—	4	10,2	4	10,2
Kaln	—	—	8	36,8	—	—	58	48,4	66	85,2
Gott	2	18,5	30	51,7	6	72,3	378	992,8	416	1 135,3
Hall	—	—	—	—	—	—	3	5,8	3	5,8
Blek	—	—	—	—	—	—	6	7,8	6	7,8
Kris	—	—	5	41,2	—	—	18	43,2	23	84,4
Hela landet	18	6 492,5	55	958,7	60	4 842,3	856	5 860,2	989	18 153,7

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 6.4 Stämpling inom skogsvårdsorganisationen¹ under budgetåret 1980/81
 Marking or assessing for cutting during the fiscal year 1980/81

Län	Antal poster	Gallring			Gallring			Summa	Varav	
		Slutav- verkning	Annan avverkning	M ³ sk	Slutav- verkning	Annan avverkning	med kubering		utan kubering	
		Ha								
Nbtn	512	1 148,1	3 630,6	3 047,9	40 708	199 255	61 022	300 985	151 095	149 890
Vbtn	785	778,6	3 286,2	1 533,7	35 350	391 964	53 916	481 230	231 673	249 557
Jmtl	273	300,0	2 587,4	295,3	18 213	369 587	7 256	395 056	12 760	382 296
Vnrl	423	45,1	1 692,5	138,0	4 031	305 316	4 162	313 509	12 946	300 563
Gävl	393	263,7	820,0	543,7	20 712	166 806	27 431	214 949	—	214 949
Kopp	1 011	820,6	2 840,3	1 351,3	45 025	475 889	48 537	569 451	131 676	437 775
Vrml	565	622,3	1 518,4	149,1	33 198	327 849	11 031	372 078	3 350	368 728
Öreb	275	438,2	636,6	133,2	28 448	125 886	6 132	160 466	151 365	9 101
Vstm	154	312,5	249,1	129,3	19 833	45 299	7 033	72 165	64 383	7 782
Upps	145	57,3	426,1	35,0	2 940	73 736	2 248	78 924	74 085	4 839
Sthm	169	466,4	327,4	155,2	24 254	54 697	7 985	86 936	43 952	42 984
Södm	131	210,5	341,3	48,6	11 751	53 924	2 633	68 308	50 295	18 013
Östg	511	534,6	1 172,1	53,0	29 858	243 361	2 963	276 182	252 517	23 665
Skbg	278	297,0	487,2	5,2	17 198	112 485	940	130 623	118 148	12 475
Älvs	507	355,3	968,8	108,7	21 179	202 751	8 123	232 053	216 239	15 814
Jkpg	1 532	1 086,0	1 992,8	237,0	56 313	442 753	17 974	517 040	502 757	14 283
Kron	780	689,6	1 163,3	69,9	39 021	255 409	4 179	298 609	293 805	4 804
Kalm	1 283	2 548,6	2 307,1	308,5	130 424	379 933	18 751	529 108	488 558	40 550
Gotl	469	134,5	1 107,2	17,0	4 947	113 133	2 275	120 355	58 931	61 424
Gtbg	190	284,8	204,6	17,7	15 495	35 030	925	51 450	35 156	16 294
Hafl	256	420,1	253,2	3,2	22 052	56 116	466	78 634	59 522	19 112
Blek	362	1 007,2	268,5	31,5	49 142	53 296	2 262	104 700	65 125	39 575
Kris	630	1 624,3	209,4	137,0	85 828	41 730	9 312	136 870	67 597	69 273
Malm	178	562,9	20,1	4,6	32 449	4 609	838	37 896	8 420	29 476
Hela landet	11 812	15 008,3	28 510,2	8 553,6	788 369	4 530 814	308 394	5 627 577	3 094 355	2 533 222
Motsvarande period 1979/80 ²	12 199	21 490,0	22 710,1	5 298,1	1 110 662	3 810 271	235 516	5 156 449	2 835 747	2 320 702

¹ Exkl skriftliga anvisningar, vilka uppgår till: Sthm 1 st 12,4 ha Kopp 1 st 4,0 ha Nbtn 4 st 28,6 ha

² Inkl skriftliga anvisningar. Östg 2 '' 9,2 '' Jmtl 7 '' 126,0 '' Totalt 130 st 1 109,6 ha

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 6.5 Beräknad årlig bruttoavverkning i riket under drivningsåren 1973/74—1980/81
 Calculated annual gross fellings by assortments during the felling seasons 1973/74—1980/81

Sortiment	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81 ¹
	Milj m ³ f ub							
Sågtimmer av barrträd ²	28,4	21,1	22,2	21,7	22,1	21,8	22,2	20,8
Massaved av barr- och lövträd	30,0	33,0	28,9	21,4	20,5	21,4	22,0	24,1
Brännved ³	1,2	1,2	1,2	1,3	1,5	1,7	2,0	2,3
Övrigt virke ⁴	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Summa nettoavverkning	60,5	56,2	53,2	45,3	45,0	45,8	47,1	48,1
i milj m ³ sk ⁵	72,6	67,5	63,8	54,4	54,0	55,0	56,5	57,7
Kvarlämnade fällda hela träd ⁶								
milj m ³ sk	3,7	2,1	2,9	1,6	2,6	2,1	2,4	2,3
Bruttoavverkning milj m ³ sk	76,3	69,6	66,7	56,0	56,6	57,1	58,9	60,0

¹ Prognos.

² Inkl bjälk-, sparr- och slipersämnen samt fanérvirke.

³ Långved, kastved (även för husbehov).

⁴ Props, stolpar, kolved, såg-, fanér- och tändsticksvirke av lövträd, träullsved, gruvtimmer, flottningsbom och dylikt samt virke för jordbruket exkl barrsågtimmer.

⁵ Omräknad till m³sk, varvid summan m³f ub ökats med 20 %.

⁶ Enligt riksskogstaxeringens stubbinventering.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 6.6 Årlig bruttoavverkning med fördelning på landsdelar och trädslag. Avverkningsåren 1975/76—1979/80. Samtliga ägoslag. Milj m³sk
 Total gross fellings in million m³sk by species during the felling seasons 1975/76—1979/80 according to the stump enumerations. All land categories

Avverkningsår ¹	Hela landet					Varav			
	Tall	Gran	Löv	Torra+ Vindf	Samtl	Norra Norrland ²	Södra Norrland ³	Svealand	Götaland
1975/76	22,5	44,2	10,8	4,1	81,6	14,1	22,1	23,6	21,8
1976/77	18,9	29,0	5,8	2,0	55,7	11,3	12,1	17,9	14,5
1977/78	15,0	28,4	7,9	2,0	53,4	7,1	11,5	15,0	19,8
1978/79	14,3	26,9	7,1	4,1	52,4	4,9	13,7	16,9	16,8
1979/80	13,3	27,8	9,4	2,2	52,6	9,2	15,3	10,4	17,8
Periodmedeltal	16,8	31,2	8,2	2,9	59,1	9,3	14,9	16,8	18,1

¹ Avverkningsåret 1979/80 = tiden mellan vegetationsperiodens början 1979 och dess början 1980.

² AC och BD län.

³ X, Y och Z län.

Källa: SLU, riksskogstaxeringens stubbinventering.

Tabell 6.7 Årlig bruttoavverkning på produktiv skogsmark enligt stubbinventeringen fördelad på ägarkategori och huggningsart

Total gross fellings on forest land by owner category and fellingtype according to the stump enumerations

Avverkningsår	Ägargrupp	Huggningsart				Summa
		Slutavv	Gallring	Röjning	Övriga	
		Milj m ³ sk				
1974/75	Kronan	7	0	0	1	8
	Övr allm	2	1	0	0	4
	Aktiebolag	10	2	0	0	13
	Privata	16	12	1	4	32
	Samtliga	35	15	1	5	57
1975/76	Kronan	6	1	0	1	7
	Övr allm	2	1	0	0	4
	Aktiebolag	22	3	0	1	26
	Privata	26	12	1	4	43
	Samtliga	56	17	1	6	80
1976/77	Kronan	6	1	0	0	7
	Övr allm	3	1	0	0	4
	Aktiebolag	11	1	0	0	12
	Privata	18	8	0	4	31
	Samtliga	38	11	1	5	55
1977/78	Kronan	4	1	0	1	6
	Övr allm	2	2	0	1	5
	Aktiebolag	12	1	1	1	14
	Privata	13	9	0	4	27
	Samtliga	31	14	1	7	52
1978/79	Kronan	3	1	0	1	5
	Övr allm	1	1	0	0	3
	Aktiebolag	13	1	0	1	16
	Privata	14	7	1	6	27
	Samtliga	32	10	1	8	51
1979/80	Kronan	7	1	0	0	8
	Övr allm	2	2	0	0	4
	Aktiebolag	10	1	0	1	12
	Privata	13	11	1	3	28
	Samtliga	31	14	1	5	52

Källa: SLU, riksskogstaxeringens stubbinventering.

Tabell 6.8 Genomsnittlig årlig avverkning under fem-årsperioden 1975/76—1979/80, med fördelning på landsdelar och ägargrupper. Samtliga ägoslag. Milj m³sk

Mean annual fellings during the felling seasons 1975/76—1979/80 within regions and ownergroups. Comparison with the period 1970/71—1974/75. All land categories

Landsdel	Ägargrupp			Samtliga
	Allmänna skogar	Aktiebolags- skogar	Privat- skogar	
N Norrland ¹	4,6	..	3,1	9,3
S Norrland ²	1,2	7,4	6,3	14,9
Svealand	2,5	5,4	8,7	16,8
Götaland	2,6	1,9	13,5	18,1
Hela landet	10,9	16,3	31,6	59,1
Jämförelse med perioden 1970/71—1974/75 (perioden 1970/71—1974/75 = 100)				
N Norrland ¹	102	..	66	92
S Norrland ²	86	96	98	96
Svealand	60	90	78	79
Götaland	84	119	81	85
Hela landet	83	101	81	87

¹ AC och BD län.

² X, Y och Z län.

Källa: SLU, riksskogstaxeringens stubbinventering.

Tabell 6.9 Skogsmarksareal som varit föremål för slutavverkning, gallring, röjning och övrig avverkning under perioden 1975/76—1979/80 med fördelning på ägarkategorier¹ samt per landsdel för 1979/80
 Forest land area subject to final felling, thinning, cleaning or other fellings during the period 1975/76—1979/80 by ownergroup

Landsdel	Slutavverkning				Gallring				Röjning				Övrigt			
	Allm	AB	Priv	Summa	Allm	AB	Priv	Summa	Allm	AB	Priv	Summa	Allm	AB	Priv	Summa
	1 000 ha															
N Norrland ²	59,9	6,1	8,3	74,4	8,1	—	15,4	23,5	6,3	8,8	19,8	34,9	35,2	7,1	25,5	67,9
S Norrland ³	10,2	44,8	20,2	75,2	3,7	2,3	19,7	25,6	4,9	8,3	14,6	27,8	6,4	16,3	26,4	49,2
Svealand	6,5	5,4	20,6	32,6	15,1	8,8	35,1	59,0	8,9	20,0	17,4	46,3	11,1	2,1	37,5	50,6
Götaland	2,6	5,8	27,8	36,2	15,7	17,2	120,1	153,0	27,0	3,5	43,6	74,1	7,6	6,6	90,3	104,6
Hela landet	79,3	62,1	76,9	218,3	42,6	28,3	190,3	261,2	47,0	40,6	95,4	183,1	60,4	32,1	179,8	272,3
1978/79	35,3	67,6	79,5	182,5	39,7	21,0	128,6	189,3	42,0	43,6	81,4	167,0	67,6	91,8	276,5	435,9
1977/78	40,9	66,0	78,2	185,2	57,4	21,7	181,9	261,1	58,3	72,5	83,2	213,9	66,2	51,2	179,5	296,9
1976/77	65,8	61,4	117,0	244,4	34,7	17,5	167,7	219,8	33,1	50,6	72,2	155,9	49,6	32,4	183,8	265,7
1975/76	61,1	122,3	166,9	350,4	35,2	48,9	239,8	323,9	39,4	46,3	121,3	207,0	67,1	57,4	212,4	336,8
Periodmedeltal	56,5	75,9	103,7	236,2	41,9	27,5	181,7	251,1	44,0	50,7	90,7	185,4	62,2	53,0	206,4	321,5

¹ Allm = allmänna, AB = aktiebolag, Priv = Privata.

² AC och BD län.

³ X, Y och Z län.

Källa: SLU, riksskogstaxeringen.

Tabell 6.10 Av virkesmättningsföreningarna inmätta kvantiteter¹ och sågtimrets medelvoly m säsongerna 1979/80 och 1980/81 samt kvantiteternas procentuella fördelning på olika mätplatstyper säsongen 1980/81
 Total volumes measured by the wood measurement associations and mean volumes of the sawlogs during the felling seasons 1979/80—1980/81. Percentage of total volumes measured along roads, at mills and elsewhere 1980/81

Virkesmättnings- förening	Sågtimmer		Massaved		Övrigt virke		Summa inmätt volym		Sågtimmer medelvoly m		Volymfördelning på mätplats- typ 1980/81		
	1979/80	1980/81	1979/80	1980/81	1979/80	1980/81	1979/80	1980/81	1979/80	1980/81	Bilväg	Industri	Övriga
	1 000 m ³ f ub								m ³ f ub		Procent		
Norrbottnen ²	1 179	1 315	2 253	2 508	623	890	4 055	4 713	0,157	0,163	0	92	8
Umeå ²	2 219	2 247	2 680	2 917	633	708	5 532	5 872	0,165	0,164	0	100	0
Sundsvall ²	2 059	2 070	3 754	3 730	1 926	1 932	7 739	7 732	0,194	0,195	6	71	23
Ljusnan	1 869	2 246	1 851	1 764	1 299	1 188	5 019	5 198	0,174	0,180	1	99	0
Dalälvarna	2 385	2 671	4 108	4 151	1 661	1 898	8 154	8 720	0,150	0,152	1	99	0
Wermländska ³	3 110	2 899	3 834	3 618	1 151	1 085	8 095	7 602	0,168	0,170	5	89	6
Mellansvenska ³	2 539	2 417	3 482	3 581	1 432	1 433	7 453	7 431	0,186	0,187	5	91	4
Syd ³	4 282	4 531	6 839	7 250	2 705	2 701	13 826	14 482	0,176	0,176	11	85	4
Hela landet	19 642	20 396	28 801	29 519	11 430	11 835	59 873	61 750	—	—	5	89	6

¹ Inkl dubbelmätt volym.

² Enl SDC:s omräkningstal.

³ Inkl bemyndigad mätning.

Källa: Virkesmättningsföreningarnas årsredovisningar.

Tabell 6.11 Genomsnittliga¹ kostnader för virkesmätning redovisade av virkesmätningssammanslutningarna 1980/81 samt genomsnittliga kostnader för virkesredovisning genom Skogsbrukets Data-central (SDC) för prisområde 1—2 resp 3—5 under 1980

Average measuring costs by wood measurement associations 1980/81 and average costs for volume calculation and price calculation within price area 1—2 and 3—5 1980

Pris- område (Po)	Virkesmätningssammanslutning	Förvaltning	Fältkostnader				Kontroll	Totalt	SDCs genomsnittliga redovisningskostnad 1980
			Uppräkning, US-mätning	Trav-/skäpp-/TS-mätning	Vägning, VS-mätning	Stockmätning			
Kr/m ³ f ub									
1—2	Norrbotten ²	0,17	0,36	0,90	0,61	3,61	0,09	1,24	Po 1—2
	Umeå	0,26	0,39	0,86	0,51	3,36	0,10	1,41	
	Sundsvall	0,16	³ 0,72	⁴ 0,68	1,00	3,25	0,11	1,19	
	Ljusnan	0,25	—	0,95	—	2,85	0,08	1,59	
3—5	Dalälvarna	0,21	⁵ 0,26	0,76	—	3,23	0,07	1,29	Po 3—5
	Wernländska	0,28	0,09	0,97	—	2,93	0,10	2,05	
	Mellansvenska	0,46	—	1,05	—	2,55	0,17	1,86	
	Syd	0,20	—	1,22	—	3,03	0,12	2,06	

¹ Med genomsnittlig kostnad för mätning avses beträffande förvaltning och kontroll den totala kostnaden dividerad med totalt redovisad volym i m³fub (inkl bemyndigad mätning). Genomsnittliga fältkostnader och genomsnittlig kostnad totalt avser enbart volymer mätta av VMF-avlönad personal.

² Inkluderar redovisningskostnader.

³ Avser enbart US-mätning.

⁴ Inkl TT- och TTS-mätning.

⁵ Avser UTB-mätning.

⁶ 1979 års siffror var för Po 1—2 0,41 kr/m³f och för Po 3—5 0,58 kr/m³f.

Källa: Virkesmätningssammanslutningarnas och SDCs årsredovisningar.

7 Virkestransporter

7.1 Flottningen i allmänna flottleder

Flottningen i allmänna flottleder ombesörjs av flottningsföreningar och regleras genom lagen från den 19 juli 1919.

Varje flottande – bolag, förening eller enskild person – är medlem i den flottningsförening eller de flottningsföreningar inom vilkas verksamhetsområde deras gods flottas.

För de tre nordliga föreningarna rapporteras att väderbetingelserna varit relativt gynnsamma. Dock meddelar Piteå flottningsförening att

betydande kvantiteter kvarlämnats i älven pga låg vattenföring.

Klarälvens flottningsförening rapporterar god vattenföring efter en sen islossning. Flottningen har utförts med samma personalstyrka som förra året. Tillgången på god arbetskraft har varit otillfredsställande för Umeå flottningsförenings del.

Detaljerad redovisning finns i SCBs Statistiska meddelande Serie T.

Regeringen har föreskrivit att kungörelsen

Faktaruta: Flottning

Från 1978 upphörande flottleder	Kalix, Lule och Öre älvar
Från 1980 upphörande flottleder	Ume älv
Flottning första gången	
Kalix älv	1700-talets senare hälft
Lule älv	1800-talets mitt (4-årig flottning)
Ume älv	1700-talets mitt
Flottledernas sammanlagda längd	I förhållande till föregående år
1960 31 927 km	– 1 210 km
1970 14 527 km	– 5 389 km
1980 5 832 km	– 63 km
Flottad kvantitet	I förhållande till föregående år
1960 11,6 milj m ³ fub	– 2,1 milj m ³ fub
1970 4,2 milj m ³ fub	– 1,4 milj m ³ fub
1980 1,0 milj m ³ fub	– 0,5 milj m ³ fub
Antal sysselsatta arbetare i flottningsarbete	I förhållande till föregående år
1960 9 166 helårsarbetare	– 2 676 helårsarbetare
1970 672 helårsarbetare	– 115 helårsarbetare
1980 96 helårsarbetare	– 37 helårsarbetare
Arbetsproduktivitet	I förhållande till föregående år
1960 17 m ³ fub/dagsverke	+ 3 m ³ fub/dagsverke
1970 28 m ³ fub/dagsverke	– 5 m ³ fub/dagsverke
1980 57 m ³ fub/dagsverke	– 2 m ³ fub/dagsverke

(1952:44) om skyldighet för flottningsstyrelse att avge statistiska uppgifter skall upphöra att gälla vid utgången av juni 1981. Detta innebär att avsnittet om "Flottningen i allmänna flottleder" hädanefter utgår ur denna publikation.

7.2 Järnvägstransporter

Transporter av rundvirke med järnväg har under den senaste tioårsperioden ökat i omfattning bland annat till följd av en minskad älvflottning. På flera håll i landet har utvecklats särskilda omlastningsterminaler till vilka rundvirket transporteras på lastbil för vidare befordran med järnvägsvagn.

En betydande del av skogsindustrins produkter och biprodukter transporteras på järnväg, vilket bl a framgår av tabell 7.3 och figur 7.1.

7.3 Lastbilstransporter och skogsbilvägar

7.3.1 Lastbilstransporter

Statistiska centralbyrån har alltsedan ingången av år 1972 redovisat kvartals- och årsvisa översikter över "Varustransporter med lastbil". Statistiken bygger på kvartalsvisa stratisifierade urvalsundersökningar.

I figur 7.1 redovisas transportarbete utfört vid lastbilstransport av rundvirke. Värdena har framräknats genom att de årliga avverkningskvantiteterna har multiplicerats med medeltransportlängden.

Från år 1965 till 1972 har ej funnits möjlighet att erhålla värden på transportarbetet när statistiken vid denna tid ej upptog delgruppen rundvirke.

I tabellerna 7.4–7.6 redovisas uppgifter över lastbilstransport av rundvirke och skogsindustriprodukter under 1980 samt under de senaste åren.

7.3.2 Skogsbilvägar

Genom en omläggning av uppgiftsinsamlingen redovisas från 1979 skogsbilvägar byggda utan statsbidrag på ägarkategorier medan skogsbilvägar byggda med statsbidrag endast anges för samtliga ägarkategorier tillsammans.

Under 1980 färdigbyggdes 3 625 km skogsbilvägar, vilket redovisas i tabell 7.7

Skogsbilvägnätets samlade längd och dess fördelning på olika väg- och bärighetsklasser redovisas i Skogsstatistisk årsbok 1972.

Skogsvårdsstyrelserna slutavsynade under budgetåret 1980/81 306 st bidragsbeviljade skogsvägföretag med en sammanlagd längd av 1 075 km. Totalkostnaden för ifrågavarande vägbyggnad uppgick till ca 66 milj kr, varav bidrag utgick med ca 37 milj kr. I kapitel 15 behandlas det statliga stödet till skogsbruket utförligare och i tabellerna 15.8 och 15.9 redovisas bidragsbeviljade (icke slutavsynade) skogsvägföretag för budgetåret 1980/81 fördelat på olika typer av anslag.

7.4 Inrikes fartygstransporter

Under 1980 transporterades i inrikes fraktfart runt 108 000 ton rundvirke och sågad vara enligt statistiska centralbyråns hamnstatistik för inrikes varutrafik.

Någon särredovisning av sågtimmer och massaved förekommer ej.

7.5 Havsflottning

Enligt statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik hade år 1980 omkring 2,1 milj m³ f rundvirke transporterats i timmerflottor till industri eller annan mottagningsplats, vilket är en minskning med ca 34% jämfört med föregående år. Av dessa 2,1 milj m³ f hade inget transporterats till utlandet. Från Finland flottades 135 000 m³ f till främst hamnar längs Norrlandskusten.

Transporternas fördelning mellan olika grupper av transportområden framgår av figur 7.2 (volymer mindre än 10 000 m³ f redovisas ej) och transportarbetet framgår av figur 7.1.

7.6 Källhänvisningar

Allmän månadsstatistik. SCB.

Industri del 1 och 2. SCB.

Sjöfartsstatistik. SCB.

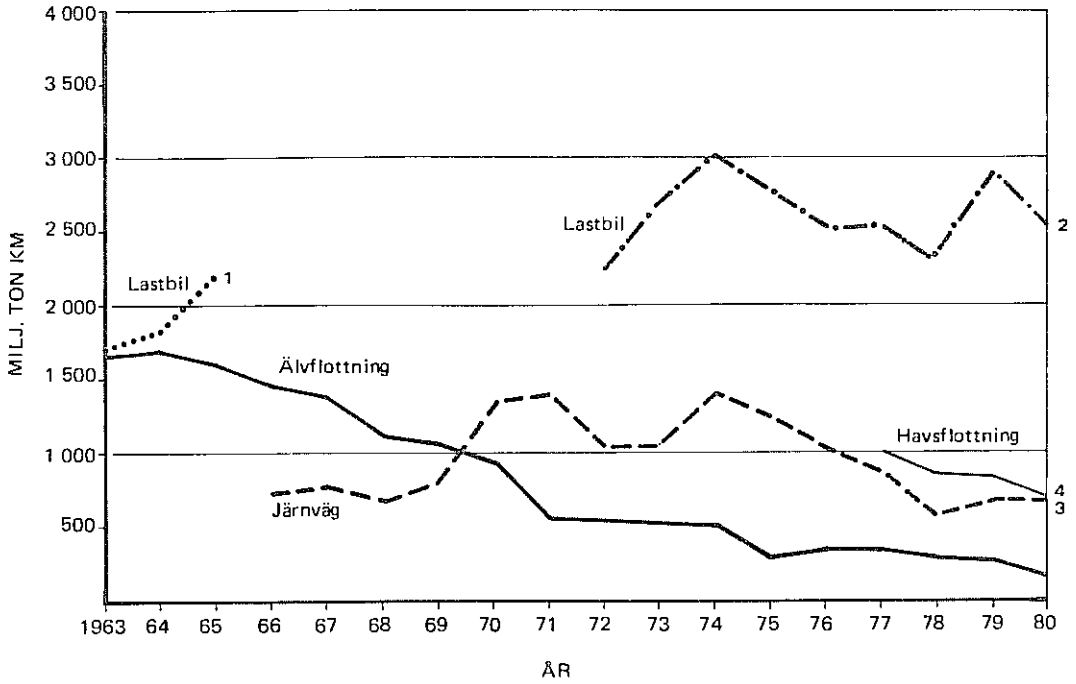
Statens järnvägar, transportredovisningssektionen.

Varustransporter med lastbil. SM serie T.

Årsredogörelser. Flottningsföreningarna.

Figur 7.1

Utfört transportarbete vid rundvirkestransporter med lastbil, järnväg, älvflottning och havsflottning
Transport of roundwood by lorries, railroad, riverfloating and seafloating, performed ton-km

1 Källa: Skogsbrukets motortransportkommitté

2 Källa: SCB SM T Varutransporter med lastbil

3 Källa: Statens Järnvägar, ekonomiavdelningen

4 Källa: SCB SM T Godstransporter i inrikesjöfart

Figur 7.2

Havsflottat virke 1980 fördelat på transportområden.

Sea-floated logs and pulpwood 1980 distributed by transportarea.

—— Gräns för tulltransportområden
 - - - - - Länsgräns

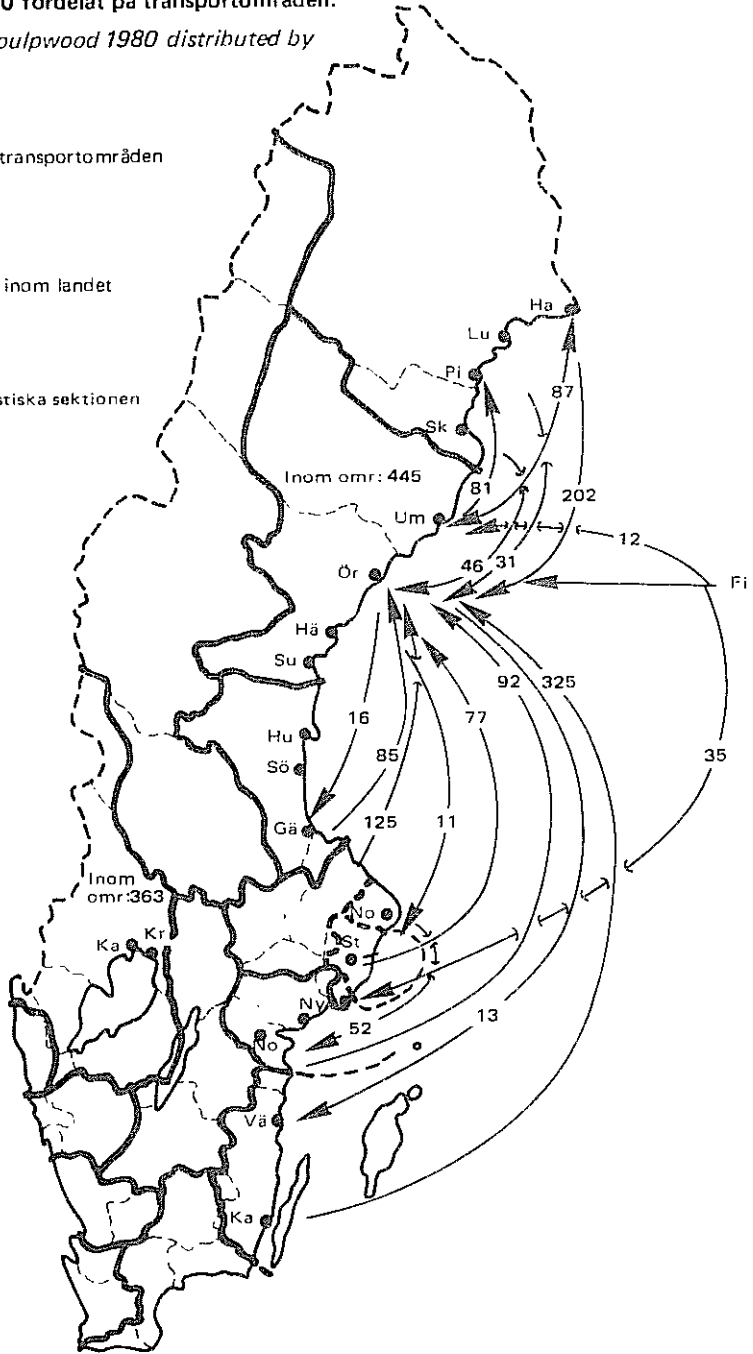
Enhet: 1000 m³f

Totalt: 2 071 000 m³f inom landet

Export: 0 m³f

Import: 135 000 m³f

Källa: SCB Sjöfartsstatistiska sektionen

Tabell 7.1 Flottledernas längd samt tillsläppt och redovisat flottgods under 1980
Length of floating channels, wood admitted and accounted for during 1980

Vattendomstols- och flodområde	Flottlederna		Under året tillsläppt flottgods	Sortimentsfördelning av redovisat flottgods			Summa	Kvar- liggande i flott- lederna
	Total längd	Under året tra- fikerad längd		Såg- timmer ¹	Gran- massa- ved	Tall- massa- ved		
	Km			I 000 m ³ ub				
Luleå tingsrätt	1 474	180	162	67	30	37	134	28
Kalix älv	537	—	—	—	—	—	—	—
Lule älv	319	—	—	—	—	—	—	—
Pite älv	618	180	162	67	30	37	134	28
Umebygdens tingsrätt	1 159	397	235	119	91	20	230	—
Ume älv	1 159	397	235	119	91	20	230	—
Jämtbygdens tingsrätt	1 580	689	282	59	199	27	285	—
Ångermanälven	1 580	689	282	59	199	27	285	—
Vänersborgs tingsrätt	1 619	487	355	53	57	245	355	—
Klarälven	1 093	487	355	53	57	245	355	—
Norsälven	526	—	—	—	—	—	—	—
Övriga	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela landet 1980	5 832	1 653	1 034	298	377	329	1 004	28
Hela landet 1979	5 895	2 055	1 522	379	792	309	1 480	5
Hela landet 1978	5 985	2 455	1 581	431	760	340	1 531	—
Hela landet 1977	6 200	2 945	1 961	470	1 119	462	2 051	2
Hela landet 1976	6 200	3 147	2 371	527	1 010	459	2 269	194

¹ Fanér och plywood ingår.

Källa: Flottningsföreningarnas årsredogörelser.

Tabell 7.2 Medelflottningslängd, transportarbete, kostnader och personalförhållanden under 1980

Average floating distance, transport work, costs and personnel in 1980

Vattendomstols- och flodområde	Medel- flott- nings- längd	Transport- arbete ¹	Kostnader (flottning o sortering)			Summa kost- nader	Antal årsarbetare ²		
			Totalt	Varav			Förvalt- nings- personal	Summa	I flott- nings- arbete
				Flott- ning	Skilj- ning				
Km	1 000 tonkm	Öre/ tonkm	Öre/ ton	1 000 kr					
Luleå tingsrätt	122	22 583	11,4	6,9	569	3 779	7,0	28,0	9,2
Kalix älv	—	—	—	—	—	257	—	—	—
Lule älv	—	—	—	—	—	514	—	—	—
Pite älv	122	22 583	11,4	6,9	569	3 008	7,0	28,0	9,2
Umebygdens tingsrätt	201	53 878	9,2	4,6	935	4 776	6,5	43,6	21,4
Ume älv	201	53 878	9,2	4,6	935	4 776	6,5	43,6	21,4
Jämtbygdens tingsrätt	198	64 281	13,3	8,8	896	7 385	14,0	78,0	42,0
Ångermanälven	198	64 281	13,3	8,8	896	7 385	14,0	78,0	42,0
Vänersborgs tingsrätt	163	66 083	14,8	4,3	780	15 167	15,1	77,5	23,7
Klarälven	163	66 083	14,8	4,3	780	15 167	15,1	77,5	23,7
Norsälven ³	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela landet 1980	157	186 500	12,1	6,9	830	31 107	42,6	227,1	96,3
Hela landet 1979	184	271 030	10,8	6,1	874	41 157	48,0	337,1	133,4
Hela landet 1978	190	291 858	10,3	6,0	815	41 169	58,8	374,1	158,6
Hela landet 1977	194	356 753	11,2	6,7	772	51 445	68,4	493,7	229,0
Hela landet 1976	146	355 968	10,7	5,5	608	48 285	73,6	515,5	247,5

¹ 0,85 ton = 1 m³f.² Den totala arbetstiden har här omräknats till årsarbetare enligt riksförsäkringsverkets normer.³ Administreras av Klarälvens flottningsförening.

Källa: Flottningsföreningarnas årsredogörelser.

Tabell 7.3 Järnvägstransport av rundvirke och skogsindustriprodukter 1970—1980
 Railroad transportation of roundwood and forest industry products 1970—1980

År	Rundvirke		Medel- transport- längd Km	Sågade trä- varor	Trä- avfall, flis	Övr trä- varor	Trä- fiber- plattor	Snickeri- varor och andra trä- fabrikat	Summa	Pappers- massa	Papper och papp
	Vikt 1 000 ton	Milj tonkm									
1970	4 983	1 331,8	267	1 690	110	..	332	171	2 309	1 783	2 422
1971	4 868	1 343,7	276	..	93	..	329	178	2 498	1 744	2 336
1972	4 415	1 035,5	235	1 896	372	205	2 792	2 156	2 690
1973	4 612	1 014,5	220	2 128	86	..	382	272	2 699	2 417	2 934
1974	5 291	1 407,1	266	1 926	118	1 988	1 482	2 024
1975	4 436	1 249,6	284	1 168	308	..	258	252	2 569	1 602	2 406
1976	3 888	1 036,3	266	1 524	514	..	394	275	2 644	1 746	2 501
1977	3 298	867,9	263	1 318	619	..	396	311	2 888	1 972	2 756
1978	2 766	570,1	206	1 387	582	307	375	237	3 219	1 988	3 084
1979	3 051	665,9	218	1 599	607	428	336	249	3 445	1 878	3 032
1980	3 034	687,1	226	1 630	502	543	293	251

Källa: Statens järnvägar.

Tabell 7.4 Rundvirke transporterat med lastbil år 1980
 Roundwood transported by lorries 1980

Mått på lastbils- transporter	Totalt	Därav i procent på transportavståndsklasser Km						
		0—9	10—24	25—49	50—99	100—149	150—299	300—
Rundvirke 1 000 ton	30 917	5	18	17	25	17	16	1
Varav i yrkesmässig trafik	28 635	5	17	18	26	18	16	1
Transportarbete milj tonkm	2 555	—	4	8	23	24	39	3
Varav i yrkesmässig trafik	2 393	—	3	8	22	26	37	3
Erhållna fraktintäkter för den yrkesmässiga trafiken milj kr	682,7	2	8	11	25	22	30	2

Källa: SOS, SM T 1981: 5.4 jämte motsvarande äldre meddelanden.

Tabell 7.5 Transporter av skogs- och skogsindustriprodukter med lastbil 1974—1980
 Transportation of forest and forest industry products by lorries 1974—1980

Produkt	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
	Mjölj tonkm													
Trävaror o dyl	53 359	49 444	39 761	39 409	36 889	43 635	38 463	3 612	3 330	3 059	3 036	2 814	3 634	3 162
Varav:														
Rundvirke	44 437	41 372	32 761	33 152	29 696	36 227	30 917	3 013	2 820	2 472	2 490	2 305	2 898	2 555
Sågade och hyvlade trävaror	5 301	4 316	4 625	5 328	5 202	511	506	458	671	535
Pappersmassa och pappersavfall	1 986	1 409	3 249	2 141	2 026	3 400	1 888	159	115	179	166	218	302	236
Papper, papp och varor därav	4 933	3 628	3 689	4 104	4 235	3 197	6 035	518	403	571	518	483	574	603
Flis och träavfall	8 647	6 052	9 000	9 609	6 032	555	416	597	748	516

Källor: SOS, SM T 1981: 5.4 jämte motsvarande äldre meddelanden.

Tabell 7.6 Medeltransportlängd och medelfrakttäkt för yrkesmässig transport av skogs- och skogsindustriprodukter
 Average length of haul and average freight revenue for transports for hire or reward by commodity from forestry or forest industry

Produkt	Medeltransportavstånd								Medelfrakttäkt							
	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980		
Trävaror o dyl	68	67	77	77	76	83	82	0,18	0,20	0,21	0,23	0,25	0,252	0,258		
Varav:																
Rundvirke	68	68	75	75	78	80	83	0,18	0,19	0,21	0,23	0,25	0,255	0,267		
Sågade och hyvlade trävaror	96	117	99	126	103	0,22	0,22	0,25	0,225	0,198		
Pappersmassa och pappersavfall	80	82	55	78	108	89	125	0,17	0,16	0,17	0,20	0,17	0,211	0,280		
Papper, papp och varor därav	105	111	155	126	114	180	100	0,19	0,21	0,21	0,23	0,23	0,258	0,261		
Flis och träavfall	64	69	66	78	86	0,20	0,21	0,24	0,240	0,250		

Källor: SOS, SM T 1981: 5.4 jämte motsvarande äldre meddelanden.

Tabell 7.7 Nybyggda skogsbilvägar utan statsbidrag med fördelning på skogsägargrupper samt med statsbidrag åtgärdade skogsbilvägar, 1980

New built forest roads without subsidies by forest owner groups and forest roads constructed with state subsidies, in 1980

Län och landsdel ¹	Utan statsbidrag				Med statsbidrag Samtliga	Summa
	Krono- skogar	Övriga allm skogar	Aktie- bolags- skogar	Privat- skogar		
	Km					
Nbtn	402,0	15,0	21,9	21,0	151,6	611,5
Vbtn	297,0	2,0	71,4	10,0	290,9	671,3
Jmtl	46,0	18,5	225,3	13,8	229,4	533,0
Vnrl	44,0	12,4	145,9	1,0	121,6	324,9
Gävl	14,0	1,6	96,8	62,0	103,8	278,2
Kopp	13,0	9,4	82,2	51,0	147,6	303,2
Vrml	—	—	6,5	48,0	50,5	105,0
Öreb	12,0	6,9	0,5	3,5	5,0	27,9
Vstm	6,0	0,3	5,4	2,0	13,2	26,9
Upps	2,0	6,3	12,5	5,0	19,0	44,8
Sthm	4,0	3,3	—	—	14,4	21,7
Södm	—	—	—	5,8	10,0	15,8
Östg	2,0	2,1	26,1	18,5	19,0	67,7
Skbg	—	0,5	2,0	20,0	2,8	25,3
Älvs	1,0	2,0	3,0	44,0	21,3	71,3
Jkpg	4,0	3,9	3,0	95,0	20,6	126,5
Kron	11,0	—	1,6	72,0	11,7	96,3
Kalm	17,0	4,2	0,6	95,0	12,6	129,4
Gotl	—	0,2	—	—	—	0,2
Gtbg	1,0	0,6	0,7	10,4	5,9	18,6
Hall	1,0	—	—	64,0	7,7	72,7
Blek	—	5,0	—	26,0	4,1	35,1
Kris	3,0	1,4	0,4	7,7	5,1	17,6
Malm	—	—	—	—	—	0,0
N Norrland	699,0	17,0	93,3	31,0	442,5	1 282,8
S Norrland	104,0	32,5	468,0	76,8	454,8	1 136,1
Svealand	37,0	26,2	107,1	115,3	259,7	545,3
Götaland	40,0	19,9	37,4	452,6	110,8	660,7
Hela landet	880,0	95,6	705,8	675,7	1 267,8	3 624,9
1979						2 874
1978						2 794
1977						3 497
1976						3 485
1975						2 683
1970						3 054
1965						3 928
1960						3 302
1955						2 462

¹ Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Skogsstyrelsen.

8 Lager och förbrukning av skogsprodukter

8.1 Allmänt

I detta kapitel redovisas uppgifter om skogsindustrins råvarulager och dess förbrukning av skogsprodukter. Materialet redovisas där så är möjligt med uppdelning på typ av råvara, träslag mm samt per län och landsdel för de olika delbranscherna. För sågverkens del ingår material ur den slutliga redovisningen från 1979 års sågverksinventering. I kapitlet finns även en redovisning av beviljade ansökningar, prövningspliktiga enligt 136 a § byggnadslagen. Kapitel 8 avslutas med en redovisning av resultaten från en undersökning avseende tillvaratagandet av brännved och dylikt på enskild skogsmark.

8.2 Lager av rundvirke och flis

Uppgifter om volymen avverkat eller importerat men ej förbrukat eller exporterat rundvirke (inkl flis för massa- och skivtillverkning) insamlas kvartalsvis av statistiska centralbyrån. Bland uppgiftslämnarna ingår vid resp årsslut alla de större virkesförbrukande industrierna samt ett urval bland de mindre företagen. Vidare ingår tex skogsägareföreningarna och domänverket samt de större skogsägarna i landet. Vid övriga kvartalsslut baseras undersökningen på ett mindre urval bland uppgiftslämnarna. Uppgifterna som redovisas i tabell 8.1 avser lagervolymen vid resp årsslut samt för de senaste åren resp kvartalsslut.

8.3 Förbrukning av rundvirke och biprodukter

Statistik över den industriella förbrukningen av rundvirke, flis och övriga biprodukter sammanställs och publiceras årligen av statistiska centralbyrån i SOS Industri. Denna statistik omfattar endast arbetsställen med fem eller fler

helårssysselsatta personer, varför bla ett större antal mindre sågverk och vissa smärre träindustrier ej omfattas i materialet. Den samlade förbrukningen vid dessa enheter är emellertid, trots antalet, av begränsad storlek och kan uppskattas med stöd av tex utförda sågverksinventeringar (den senaste avsåg år 1979).

Samtliga fiber- och skivindustrier ingår i industristatistiken medan övrig industriell förbrukning, som dock är av mycket ringa omfattning, endast delvis innefattas. I tabellerna 8.4, 8.10 och 8.11 redovisas uppgifter ur industristatistiken avseende förbrukningen.

Sedan några år har skogsindustribranscherna gemensamt via virkesråden årligen insamlat uppgifter om produktions- och förbrukningsvolymen hos skogsindustriföretagen. Materialet som redovisas i tabellerna 8.2 och 8.3 omfattar förbrukningen vid samtliga fiber- och skivindustrier samt sågverk med en årsproduktion större än 1000 m³. Småsågverkens förbrukningsvolym, vilken antagits vara densamma som vid sågverksinventeringarna 1973 resp 1979, ingår i redovisningen.

Under 1980 har inst för virkeslära vid Sveriges lantbruksuniversitet, på skogsstyrelsens uppdrag, genomfört en sågverksinventering för att belysa förhållandena inom den svenska sågverksnäringen under 1979. Resultaten finns redovisade i rapport nr 119 resp nr 120, 1981 från institutionen.

I tabellerna 8.6 resp 8.7 finns uppgifter över sågverkens samlade förbrukning av barr- resp lövsågtimmer under 1979.

Barrsågtimrets ursprung med avseende på leveransform vid sågverk med en årsproduktion större än 1000 m³ sågad vara redovisas i tabell 8.8. I tabell 8.9 anges barrsågtimrets geografiska ursprung på länsnivå jämte en beräknad självförsörjningsgrad för resp län.

Det beräknade virkesbehovet vid 85-procent-

tigt kapacitetsutnyttjande i den svenska skogsindustrin under 1980 uppgick till 56,6 milj m^3 ub, varav 7,2 milj m^3 ub utgjordes av lövvirke. I tabell 8.5 återfinns uppgifter per bransch och region över beräknat virkesbehov.

8.4 Prövning enligt 136 a § byggnadslagen

Som ett led i den fysiska riksplaneringen lade riksdagen i december 1972 fast vissa riktlinjer för hushållningen med landets mark- och vattentillgångar. I december 1975 beslutade riksdagen att även sådan verksamhet som är av väsentlig betydelse för hushållningen med träfiberråvara skall prövas av regeringen. Bestämmelserna finns införda i 136 a § byggnadslagen. Gällande lydelse av 136 a § återfinns i SFS 1976: 213 med giltighet från och med den 1 juni 1976. I Skogsstatistisk årsbok 1977 redogörs för i vilka fall prövnings skyldighet gäller enligt nämnda lagrum. Här bör tilläggas att regeringen kan särskilt förordna, med hänsyn till hushållningen med träfiberråvara, att annan än skogsindustriell verksamhet kan prövas enligt 136 a § byggnadslagen, tex anläggning för produktion eller förbrukning av träflis för energiframställning.

I fig 8.1 redovisas det ökade behovet av träfiberråvara från ansökningar prövningspliktiga enligt 136 a § byggnadslagen med undantag av sk övergångs ärenden. Vid utgången av år 1980 hade regeringen beviljat en ökad förbrukning om 7 449 540 m^3 ub träfiberråvara, varav 5 419 500 m^3 ub till massaindustrin, 866 350 m^3 ub till sågverken och 1 163 700 m^3 ub till fiber- och skivindustrin inklusive övriga förbrukare.

8.5 Brännved och övrigt virke

Under 1980 har skogsstyrelsen i samarbete med skogsvårdsstyrelserna genomfört en stickprovsundersökning bland landets enskilda skogsägare för att belysa tillvaratagandet av brännved och dylikt. Stickprovet omfattade 4975 brukningsenheter med mer än 0,1 ha skogsmark och de bearbetningsbara svaren uppgick till 4266 st. I tabell 8.12 redovisas under 1979 tillvaratagna volymer brännved per län för hela populationen som uppgick till 234 100 brukningsenheter. Uppgifterna redovisas per län samt med procentuell uppdelning på sortiment och avverkningstyp.

8.6 Källhänvisningar

Betänkande av virkesförsörjningsutredningen, SOU 1981:81. Skogsindustrins Virkesförsörjning.

Eldning med helved och flis 1979. Privatskogsbruket. Skogsstyrelsen 1980.

Englund A: Sågverkens produktion och virkesbehov m.m. Inst för virkeslära, Rapport nr 119, skogshögskolan, 1981.

Industri del 1 och 2. SCB.

Rapporter över lager, tillförsel m.m. SCB.

Sammanställningar över enkätundersökningar beträffande virkesförbrukning m.m. Virkesråden inom region 1-3.

Övriga källor:

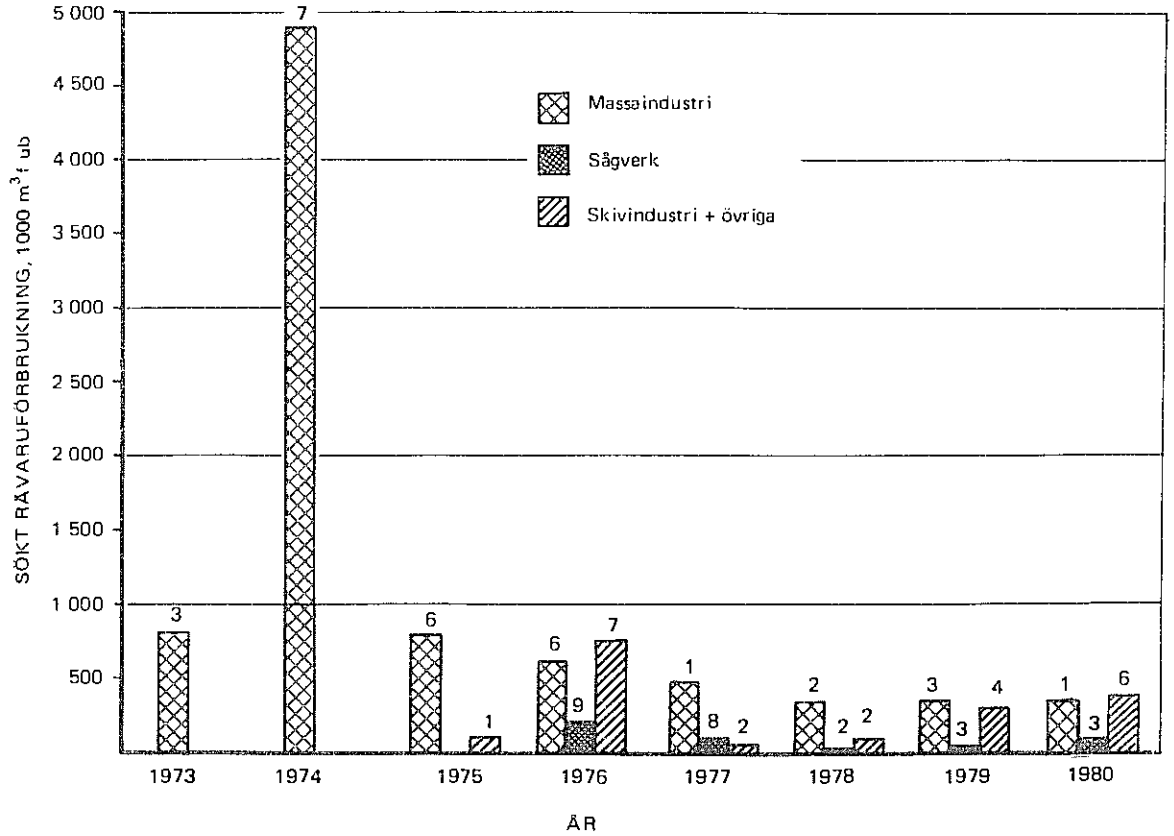
Bostadsdepartementet, F-enheten, 103 33 Stockholm.

Redovisningar från stubbinventeringarna. Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, inst för skogstaxering, 901 83 Umeå.

Figur 8.1

Ansökningar enligt 136 a § byggnadslagen om ökat behov av träfiberråvara, fördelat på massa-industri, sågverk och skivindustri, 1973–1980. Siffrorna anger antalet ansökningar.

Applications according to 136 a § the Building Act concerning increased need of wood fibre, divided into pulp mills, sawmills and board mills, in 1973–1980. The figures stands for the number of applications.

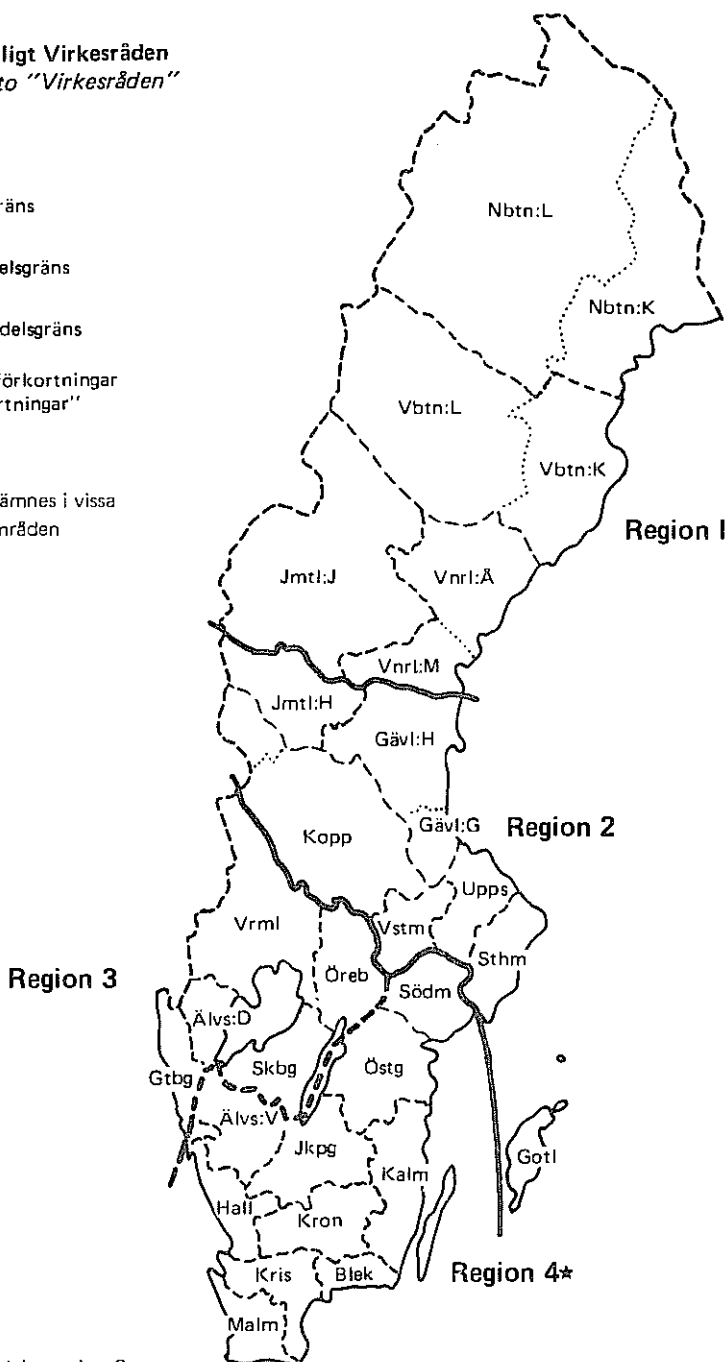
Källa: Sicogsstyrelsen

Figur 8.2
Regionindelning enligt Virkesråden
Regions according to "Virkesråden"

- Länsgräns
- Länsdelsgräns
- Landsdelsgräns

För förklaring av länsförkortningar
 se "Tecken och förkortningar"

Anm. Regionerna benämnes i vissa
 sammanhang balansområden

★ I vissa sammanhang delas region 3
 enligt streckade linjen i region 3 och 4.

Tabell 8.1 Lager av massaved, flis och barrsågtimmer vid årsslut respektive kvartalslut
 Inventories of pulpwood, chips and coniferous sawlogs at the end of the year
 resp the quarter

År, kvartal	Massaved				Flis	Summa massa- ved o flis	Barrsåg- timmer	Summa massaved, flis o barr- sågtimmer
	Tall	Gran	Annan	Summa				
1 000 m ³ fub								
1955	6 812	12 051	..	18 863	4 451	23 314
1960	8 305	9 855	1 578	19 738	2 926	22 664
1965	6 959	9 768	2 892	19 619	3 912	23 531
1970	6 067	5 711	2 056	13 834	1 054	14 888	4 576	19 464
1975	5 595	5 696	4 098	15 389	1 993	17 382	3 572	20 954
1976 I	5 870	6 366	4 333	16 569	1 893	18 462	4 583	23 045
II	6 874	6 991	5 091	18 956	1 850	20 806	4 717	25 523
III	7 124	6 594	5 379	19 097	1 887	20 984	4 238	25 222
IV	6 330	5 965	5 296	17 591	1 845	19 436	3 927	23 363
1977 I	5 950	5 849	5 234	17 033	1 863	18 896	4 812	23 708
II	6 160	6 068	4 839	17 067	2 031	19 098	5 399	24 497
III	7 367	5 559	4 700	17 626	1 767	19 393	4 838	24 231
IV	6 663	5 290	4 142	16 095	2 058	18 153	4 405	22 558
1978 I	6 664	5 787	4 030	16 481	1 543	18 024	5 453	23 477
II	6 865	5 662	3 789	16 316	1 576	17 892	5 480	23 372
III	6 567	4 941	3 671	15 179	1 277	16 456	4 536	20 992
IV	5 106	4 020	3 094	12 220	1 223	13 443	4 174	17 617
1979 I	3 938	3 808	2 804	10 550	1 161	11 711	4 994	16 705
II	4 075	3 726	2 517	10 318	1 529	11 847	4 973	16 820
III	3 528	2 711	1 773	8 012	1 205	9 217	4 142	13 359
IV	2 891	2 112	1 771	6 774	1 118	7 892	3 525	11 417
1980 I	2 419	2 133	1 731	6 283	917	7 200	4 176	11 376
II	2 898	2 328	1 719	6 945	1 155	8 100	4 229	12 329
III	2 124	1 542	1 722	5 388	748	6 136	3 532	9 668
IV	1 761	1 357	1 434	4 552	863	5 415	3 097	8 512
1981 I	1 806	1 362	1 421	4 589	918	5 507	4 265	9 772
II	2 630	1 954	1 516	6 100	959	7 059	5 007	12 066
Förändring i % från I kv 1981	+46	+43	+7	+33	+4	+28	+17	+23
från II kv 1980	-9	-16	-12	-12	-17	-13	+18	-2

Källa: Statistiska centralbyrån.

Tabell 8.2 Skogsindustrins virkesförbrukning 1975—1980 enligt Virkesråden
Industrial consumption of wood raw-material 1975—1980

Bransch	1975	1976	1977	1978	1979	1980	Medeltal för perioden 1976—1980			
							Hela landet	Varav från region		
								1	2	3
Milj m ³ f ub										
Plywoodindustrin	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
Sågverksindustrin	21,7	23,1	22,2	^R 22,4	^R 22,7	22,3	22,5	5,2	5,3	12,0
Massa- och pappersindustrin	35,0	34,1	31,0	33,2	35,7	33,3	33,5	11,5	9,0	13,0
Träfiberskiveindustrin	1,3	1,4	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	0,4	0,5	0,2
Spånskiveindustrin	1,4	1,4	1,6	1,7	1,7	1,6	1,6	0,3	0,2	1,1
Biprodukter från sågverksindustrin förbrukade i massa-, träfiberskive- och spånskiveindustrin ./.	8,0	10,0	9,4	9,2	9,9	9,4	9,4	2,4	2,3	4,7
Skogsindustrins virkesförbrukning, summa	51,7	50,3	46,9	^R 50,4	^R 52,2	49,0	49,7	15,2	12,8	21,7

^R Reviderade uppgifter.

Källa: Virkesråden region 1—3.

Tabell 8.3 Skogsindustrins rundvirkesförbrukning
Industrial consumption of roundwood

Område	Tall		Gran		Löv			Summa rundvirke		
	1979	1980	1979	1980	1979	1980	Varav björk			
							1979	1980		
	Milj m ³ f ub									
Region 1	6,4	6,4	7,8	6,9	1,8	1,7	1,2	1,1	16,0	15,0
Region 2	6,1	5,8	5,7	5,0	1,1	0,9	0,9	0,8	12,9	11,7
Region 3	9,2	8,0	10,6	10,9	3,1	2,5	2,9	2,3	22,9	21,4
Hela landet	21,7	20,2	24,1	22,8	6,0	5,1	5,0	4,2	51,8	48,1
Procent	41,9	42,0	46,5	47,4	11,6	10,6	9,7	8,7	100,0	100,0

Källa: Virkesråden region 1—3.

Tabell 8.4 Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1975—1980
 Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1975—1980

Anm: redovisningen omfattar samtliga i den officiella, årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). *Only enterprises which usually have at least five workers engaged*

Industrigren och sortiment	1975	1976	1977	1978	1979	1980
	1 000 m ³ f ub					
Trävaruindustri						
Sågtimmer och fanérstock ¹	21 082	22 126	21 942	22 430	22 795	..
furu	9 116	9 702	9 384	9 571	9 913	..
gran	11 051	11 624	11 307	11 602	11 686	..
lövträd ²	485	267	276	284	264	..
Varav:						
Fanér- och plywoodindustri	311	297	341	327	304	..
furu	97	95	131	123	116	..
gran	180	164	165	158	145	..
lövträd ²	34	38	45	46	43	..
Wallboardindustri ³						
Massaved	160	174	114	94	114	108
furu	21	9	21	5	4	22
gran	3	5	7	4	4	4
lövträd	3	1	—	3	6	3
ej spec	133	159	87	82	100	79
Massaindustri ³						
Massaved	27 396	26 400	22 951	24 674	27 335	25 562
furu	12 123	11 553	9 251	10 035	10 982	10 595
gran	11 341	11 029	9 388	10 086	11 298	10 300
asp	1	2	7	6	14	29
björk	3 657	3 541	4 054	4 230	4 666	4 329
ej spec	274	275	251	317	375	242

¹ Inkluderar "massaved till försågning" utan uppdelning på träslag i 1 000-tal m³f per år enl följande: 1975: 430, 1976: 533, 1977: 975, 1978: 973, 1979: 932.

² Inkl importerat utomnordiskt lövträd.

³ Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen.

Källa: SCB, Enheten för industristatistik.

Tabell 8.5 Beräknat årligt virkesbehov vid 85-procentigt kapacitetsutnyttjande i den svenska skogsindustrin 1980

Calculated annual requirements of roundwood in the Swedish forest industry in 1980 (85 % operating rate)

Bransch		Region			Hela landet
		1	2	3	
Milj m ³ ub					
Massaindustrin	Barr	10,2	9,0	12,0	31,2
	Löv	1,6	0,9	1,8	4,3
	Totalt	11,8	9,9	13,8	35,5
Sågverksindustrin	Barr	5,2	5,7	13,7	24,6
	Löv	—	—	0,4	0,4
	Totalt	5,2	5,7	14,1	25,0
Skivmaterial- industrin (inkl plywood)	Barr	0,9	0,8	1,4	3,1
	Löv	—	0,1	0,3	0,4
	Totalt	0,9	0,9	1,7	3,6
Övrigt virkesbehov	Barr	0,3	0,2	0,5	1,0
	Löv	0,6	0,5	1,0	2,1
	Totalt	0,9	0,7	1,5	3,1
Avgår utnyttjade biprodukter	Barr	-2,4	-2,6	-5,7	-10,6
	Löv	—	—	—	—
	Totalt	-2,4	-2,6	-5,7	-10,6
Summa virkes- behov	Barr	14,2	13,1	21,9	49,2
	Löv	2,2	1,5	3,5	7,2
	Totalt	16,4	14,6	-25,4	56,6

Källa: Skogsindustrins virkesförsörjning, SOU 1981: 81.

Tabell 8.6 Förbrukning av barrsågtimmer med fördelning på län samt storleksklasser enligt 1979 års sågverksinventering^R
Consumption of coniferous saw-logs in 1979

Län	Storleksklass 1 000 m ³ årsproduktion 1979									Summa
	—0,1	0,1—	1—	2—	5—	10—	25—	50—	100—	
	1 000 m ³ f ub									
Nbtn	6,4	39,1	2,0	23,4	93,4	348,9	227,5	291,0	517,1	1 548,8
Vbtn	6,9	39,2	8,4	59,7	76,4	442,3	711,3	316,3	—	1 660,5
Jmtl	8,2	25,9	8,5	33,2	57,8	236,8	164,0	—	—	534,2
Vnrl	4,3	19,1	3,8	41,8	79,5	179,4	299,7	435,7	443,1	1 506,4
Gävi	4,1	17,2	7,6	11,6	107,2	226,1	75,0	730,5	1 336,3	2 515,6
Kopp	4,2	21,5	16,7	57,6	95,6	402,0	440,8	404,9	—	1 443,3
Vrml	4,0	17,2	7,4	44,5	45,0	324,5	412,3	—	833,8	1 688,7
Öreb	2,2	16,6	11,2	14,9	18,4	18,3	66,0	426,0	460,9	1 034,5
Vstm	1,5	6,0	—	27,2	13,4	35,8	45,9	287,5	215,9	633,2
Upps	2,3	16,3	1,9	—	18,5	50,5	77,8	163,0	341,8	672,1
Sthm	2,6	6,1	—	13,2	28,9	—	—	—	—	50,8
Södm	2,5	8,0	—	12,3	28,8	122,4	126,3	253,5	—	553,8
Östg	5,0	15,9	3,0	—	76,2	295,1	69,5	168,8	306,7	940,2
Skbg	1,6	20,7	3,8	9,8	53,3	81,9	238,4	136,6	—	546,1
Älvs	3,5	49,4	10,6	93,6	39,7	256,6	187,9	274,8	272,1	1 188,2
Jkpg	3,7	33,7	28,8	58,0	244,0	490,6	644,5	—	—	1 503,3
Kron	0,9	10,3	9,3	49,3	126,0	368,0	195,0	69,5	—	828,3
Kalm	1,1	14,3	16,1	56,0	140,6	527,9	557,6	166,7	214,0	1 694,3
Gotl	2,6	18,0	5,1	—	—	41,6	—	—	—	67,3
Gtbg	2,6	14,4	—	4,6	—	35,4	—	—	—	57,0
Hall	2,7	24,3	3,0	35,5	51,3	232,4	40,1	—	220,2	609,5
Blek	0,8	6,5	3,3	3,7	—	136,3	172,5	—	—	323,1
Kris	1,5	7,7	22,2	59,4	88,3	243,5	—	—	—	422,6
Malm	0,3	3,5	1,3	11,8	18,5	22,8	—	—	—	58,3
Hela landet	75,6	450,9	174,0	721,1	1 500,8	5 119,1	4 752,1	4 124,8	5 161,9	22 080,3

^R Reviderade uppgifter.

Källa: SLU, inst för virkeslära, Rapport nr 119.

Tabell 8.7 Förbrukning av lövsågtimmer år 1979
Consumption of broadleaved sawlogs in 1979

Län	Storleksklass efter produktion i 1 000 m ³						Summa
	—1	1—	2—	5—	10—	25—	
Nbtt	0,71	—	0,18	—	0,33	—	1,22
Vbtt	0,39	—	—	1,20	0,60	—	2,19
Jmtl	0,07	0,03	0,20	—	—	—	0,30
Vnrl	0,17	—	—	—	—	—	0,17
Gävl	2,08	4,93	6,92	1,34	—	—	15,27
Kopp	0,71	—	8,80	—	2,89	—	12,40
Vrml	0,84	4,03	—	15,00	3,66	7,62	31,15
Öreb	3,51	6,34	—	—	—	—	9,85
Vstm	0,49	—	2,41	—	—	—	2,90
Upps	0,67	—	—	—	—	—	0,67
Sthm	0,22	—	—	1,72	—	—	1,94
Södm	2,07	2,45	0,24	—	—	—	4,76
Östg	1,96	1,00	4,14	8,55	—	—	15,65
Skbg	3,07	4,97	—	11,22	—	—	19,26
Älvs	1,28	2,93	11,01	—	0,15	—	15,37
Jkpg	6,91	3,38	6,08	10,53	0,47	—	27,37
Kron	1,02	1,47	0,20	—	—	—	2,69
Kalm	8,36	0,49	15,17	1,46	38,79	24,49	88,76
Gotl	0,44	—	—	—	—	—	0,44
Gtbg	1,13	—	4,00	—	—	—	5,13
Hall	6,01	4,39	1,37	—	3,29	—	15,06
Blek	0,30	—	0,15	—	1,22	6,10	7,77
Kris	3,93	0,87	32,58	30,47	15,29	—	83,14
Malm	2,91	1,34	14,60	—	—	—	18,85
Hela landet	49,25	38,62	108,05	81,49	66,69	38,21	382,31

Källa: SLU, inst för virkeslära, Rapport nr 119.

Tabell 8.8 Barrsågtimrets ursprung vid sågverk med årsproduktion större än 1 000 m³ sågad vara
 The origin of soft sawlogs (kind of purchase) at sawmills producing more than 1 000 m³ sawn softwood per year

Län	Egen skog	Rotposter	Leveransvirke	Leveransrotposter	Summa
1 000 m ³ f					
Nbtn	165,4	162,0	1 100,2	75,7	1 503,3
Vbtn	170,1	232,5	1 033,4	178,2	1 614,2
Jmtl	8,0	52,7	430,1	—	500,8
Vnrl	613,8	183,6	63,5	50,8	911,7
Gävl	1 326,3	361,0	764,8	42,2	2 494,3
Kopp	94,2	200,1	1 082,4	41,0	1 417,7
Vrml	607,1	171,5	785,3	103,6	1 667,5
Öreb	222,1	78,3	702,5	10,9	1 013,8
Vstm	46,2	49,0	457,8	72,7	625,7
Upps	346,2	18,0	183,0	106,3	653,5
Sthm	6,9	7,9	27,4	—	42,2
Södm	50,9	28,6	381,9	82,1	543,5
Östg	128,8	80,9	554,1	155,8	919,6
Skbg	29,4	89,2	384,3	20,9	523,8
Äivs	55,3	139,7	890,6	49,6	1 135,2
Jkpg	45,1	599,8	732,7	88,3	1 465,9
Kron	34,5	229,0	483,6	70,1	817,2
Kalm	87,4	523,4	985,9	82,1	1 678,8
Gotl	—	2,7	18,9	4,1	25,7
Gtbg	—	4,7	33,2	2,2	40,1
Hall	32,3	96,5	342,8	110,9	582,5
Blek	10,8	108,2	177,2	19,6	315,8
Kris	18,3	98,7	279,4	16,9	413,3
Malm	0,4	8,2	39,2	6,8	54,6
Hela landet	4 099,5	3 526,2	11 944,2	1 390,8	20 960,7

Källa: SLU, inst för virkelslära, rapport nr 119.

Tabell 8.9 Barrsågtimrets geografiska ursprung samt självförsörjningsgrad per län

The geographical origin of soft sawlogs and self-sufficiency per county

Län	Förbrukning av barrsågtimmer 1 000 m ³ f	Anskaffningsandel				Självförsörjningsgrad
		Eget län	Grannlän	Andra län	Import	
		Procent				
Nbtn	1 548,8	87,0	10,9	—	2,1	95
Vbtn	1 660,3	86,5	12,2	—	1,3	112
Jmtl	534,4	163,8	36,2	—	—	542
Vnrl	1 506,4	83,8	16,2	—	—	93
Gävl	2 515,6	72,0	23,7	4,3	0,01	82
Kopp	1 443,3	84,3	14,6	0,9	0,2	143
Vrml	1 688,7	91,5	6,9	—	1,6	106
Öreb	1 034,5	65,0	34,9	0,1	0,02	71
Vstm	633,2	64,3	34,7	0,4	0,6	96
Upps	672,1	29,8	29,1	41,1	—	45
Sthm	50,8	80,7	19,3	0,1	—	358
Södm	533,8	70,2	23,1	1,8	4,9	97
Östg	940,2	89,2	9,5	1,3	—	115
Skbg	546,1	76,2	19,0	1,5	3,3	100
Älvs	1 188,2	69,5	24,5	0,8	5,4	92
Jkpg	1 503,3	73,4	16,4	8,3	1,9	83
Kron	828,3	79,9	15,5	1,4	3,2	119
Kalm	1 694,3	67,9	22,4	6,0	3,7	67
Gotl	67,3	100,0	—	—	—	72
Gtbg	57,0	69,4	24,3	—	6,3	191
Hall	609,5	41,9	47,6	1,8	8,7	45
Biek	323,1	67,0	19,7	1,3	12,0	95
Kris	422,6	68,9	25,6	2,2	3,3	83
Malm	58,3	66,6	23,6	9,8	—	139

Källa: SLU, inst för virkelslära, Rapport nr 119.

Tabell 8.10 Förbrukning av vedråvara i massa- och pappersindustrier 1965—1980
Consumption of wood raw-material in pulp- and papermills 1965—1980

År	Rundvirke			Biprodukter				Totalt
	Barr	Löv	Summa	Såg- verks- flis	Ribb- och bakaved	Annat och ej spec	Summa	
1 000 m ³ ub								
1965	21 739	4 197	25 936	3 116	295	14	3 425	29 361
1970	24 425	3 865	28 290	5 603	120	216	5 939	34 229
1971	22 581	3 513	26 094	6 804	103	245	7 152	33 246
1972	23 199	3 746	26 945	7 531	152	229	7 912	34 857
1973	26 683	4 215	30 898	8 412	145	291	8 848	39 746
1974	27 253	4 342	31 595	8 464	21	282	8 767	40 362
1975	23 737	3 657	27 394	7 234	9	236	7 479	34 873
1976	22 856	3 543	26 399	7 828	7	264	8 099	34 498
1977	18 890	4 061	22 951	8 096	7	257	8 360	31 311
1978	20 438	4 236	24 674	9 038	6	225	9 269	33 943
1979	22 655	4 680	27 335	8 849	0	228	9 077	36 412
1980	21 137	4 425	25 562	8 538	0	186	8 724	34 286

Källa: Statistiska centralbyrån.

Tabell 8.11 Förbrukning av vedråvara vid träfiberskiveindustrin 1970—1980
Consumption of wood raw-material in wallboard factories 1970—1980

År	Rundvirke				Biprodukter			Totalt
	Barr	Löv	Ej spec	Summa	Såg- verks- flis	Ribb- och bakaved	Annat och ej spec	
1 000 m ³ ub								
1970	198	3	148	349	726	187	685	1 598
1971	147	1	113	261	672	164	740	1 576
1972	83	7	123	213	650	170	804	1 624
1973	35	8	65	108	702	178	830	1 710
1974	27	0	91	118	627	205	828	1 660
1975	24	3	133	160	514	126	613	1 253
1976	14	1	159	174	514	139	685	1 338
1977	28	0	87	115	424	134	641	1 199
1978	9	3	82	94	423	154	588	1 165
1979	8	6	100	114	404	131	579	1 114
1980	26	3	79	108	349	135	509	993

Källa: Statistiska centralbyrån.

Tabell 8.12 Brännved, tillvaratagen på enskild skogsmark under 1979, per län, sortiment och avverkningstyp

Fuelwood, collected on private forest land in 1979 per county, assortment and felling type

Län	Procent					Procent				
	Grenar	Toppar, lump och stubbar	Klena träd som ej ger massaved	Annan stamved	Summa volym 1 000 m ³ pb	Därav barrved	Röjning och byggesrensning	Gallring	Slutavverkning	Dikes-, hagmarksrensning och övrigt
Nbtn	1,1	12,0	66,3	20,6	128,7	25	54,9	23,1	3,3	18,7
Vbtn	2,1	12,8	65,2	19,9	174,6	26	49,4	26,6	6,3	17,7
Jmtl	1,4	13,7	60,4	24,5	85,5	43	46,7	25,0	5,0	23,3
Vnrl	1,5	10,7	66,4	21,4	105,3	35	47,2	31,9	2,8	18,1
Gävl	0,6	18,9	68,6	11,9	116,9	31	27,9	29,8	3,8	38,5
Kopp	2,7	23,5	60,4	13,4	195,2	42	30,0	32,5	8,8	28,7
Vrml	0,7	18,3	62,7	18,3	167,3	27	45,9	22,4	2,3	29,4
Öreb	6,6	24,2	58,2	11,0	89,3	36	11,7	53,2	3,9	31,2
Vstm	6,9	28,2	48,9	16,0	49,3	40	18,1	42,2	9,5	30,2
Upps	10,5	17,5	44,8	27,2	51,4	39	25,7	49,5	5,0	19,8
Sthm	12,3	29,7	37,4	20,6	28,9	33	18,1	49,4	3,6	28,9
Södm	9,4	20,0	52,5	18,1	41,3	48	28,4	46,8	2,8	22,0
Östg	15,4	20,5	51,9	12,2	71,9	32	25,5	39,8	6,1	28,5
Skbg	9,6	21,2	54,8	14,4	114,8	45	39,1	33,7	9,8	17,4
Älvs	3,1	20,1	54,7	22,1	183,1	28	23,8	53,5	1,0	21,7
Jkpg	6,3	30,7	55,2	7,8	192,2	36	24,7	44,2	4,5	26,6
Kron	7,9	21,7	55,3	17,1	132,6	42	31,3	44,6	6,2	17,9
Kalm	7,1	24,4	50,0	18,5	125,0	30	30,0	32,5	5,0	32,5
Gotl	21,1	29,4	31,4	18,1	54,2	83	28,4	41,8	15,7	14,1
Gtbg	8,7	15,7	57,5	18,1	64,9	32	31,3	28,1	4,1	36,5
Hall	6,9	27,1	41,7	24,3	86,2	34	34,8	42,4	5,4	17,4
Blek	6,2	22,9	46,0	24,9	53,4	19	30,1	38,9	7,1	23,9
Kris	12,0	24,1	47,4	16,5	65,3	16	33,3	51,4	1,4	13,9
Malm	11,5	23,6	46,0	18,9	12,6	11	19,6	58,8	3,9	17,6
Hela landet	5,2	20,6	56,8	17,4	2 387,7	34	33,7	36,8	5,3	24,2

Källa: Skogsstyrelsen.

9 Skogsindustrins produktion

9.1 Sågverksindustrin

Uppgifter som belyser verksamheten inom landets sågverksnäring insamlas årligen av statistiska centralbyrån och redovisas i SOS Industri. Statistiken omfattar företag med minst 5 helårssysselsatta. I tabellerna 9.5 och 9.6 finns uppgifter över sågverksnäringens produktion av dels sågade och hyvlade produkter med fördelning på län, dels biprodukter med fördelning på sortiment och användning.

För att få en samlad bild av hela sågverksbranschen görs särskilda sk sågverksinventeringar. Under 1980 har Sveriges lantbruksuniversitet på skogsstyrelsens uppdrag utfört en total sågverksinventering avseende förhållandena under 1979. Totala antalet sågverk i drift under 1979 var 2611 st mot 3567 st vid 1973 års inventering. Av tabell 9.2 framgår bl.a. att sågverk med en årsproduktion av 10 000 m³ eller mer tillsammans svarade för 86% av produktionen (11 028 000 m³) under 1979 mot 81% vid 1973 års sågverksinventering. I tabell 9.1 redovisas antalet sågverk i drift vid fyra tidigare inventeringstillfällen. Antalet producerande verk per län och storleksklass jämte motsvarande produktionsvolym under 1979 redovisade i tabellerna 9.3 och 9.4. Produktionens fördelning på sågat virke, flis, spån och ribb framgår av figurerna 9.2 och 9.3. I genomsnitt var sågutbytet vid barrsågverken 49,9% av mängden förbrukat timmer mätt i kubikmeter fast mätt under bark (m³f ub).

Hyvling är den vanligaste formen av vidareförädling vid de svenska sågverken. 350 verk hyvlade tillsammans 2,1 milj m³ under 1979. I tabell 9.7 redovisas antal sågverk per storleksklass och typ av vidareförädling samt berörda volymer enligt 1979 års sågverksinventering.

Enligt preliminära uppgifter från SCB uppgick 1980 års produktion av sågade och hyvlade barrträvaror till 11 077 000 m³.

9.2 Tryckimpregnering av virke

Enligt en nyligen, av Svenska Träskyddsinstitutet, genomförd totalinventering fanns 243 st tryckimpregneringsanläggningar i produktion under 1980. Flertalet (200 st) producerade mindre än 3 000 m³ under året medan 10 st producerade mer än 10 000 m³. Sedan föregående inventering, 1967, har antalet anläggningar i landet ökat med 15 st. Av den samlade produktionen, 461 000 m³ under 1980, utgjordes 340 000 m³ av sågade varor och stängselstolpar. Ca 3/4 av produktionen behandlades med vattenlösliga medel medan kreosotolja, ett derivat av stenkolstjära, svarade för 18% av volymen. Resten, 43 000 m³, behandlades med oljelösliga preparat. I tabell 9.8 redovisas produktionen av tryckimpregnerat virke i landet tom 1980.

9.3 Faner- och plywoodindustrin

Produktionen av plywood och lamellträ år 1980 har av Svenska Plywoodföreningen uppskattats till 87 000 m³ (få 93 000 m³) varav 7 000 m³ utgjordes av lamellträ. Enligt industristatistiken som anger produktionen i ton uppgick 1979 års produktion av plywood till 48 600 ton och av lamell- och skikträ till 8 500 ton.

Enligt Svenska Plywoodföreningen fanns 1979 nio fabriksenheter i landet med produktion av plywood samt lamell- och skikträ. Av dessa tillverkade fem enheter både plywood och lamellträ medan två enheter tillverkade enbart plywood och de övriga två enbart lamellträ. Deras sammanlagda kapacitet uppges vara ca 115 000 m³ per år.

Den svenska plywoodproduktionen baseras nästan helt på barrvirke och omfattar, utöver lamellträ, i huvudsak tre typer av produkter med följande andelar av 1979 års leveranser: Snickeriplywood 20%

K-plywood	60%
Formplywood	20%

Landets produktion av enkelfaner under 1979 har med stöd av industristatistiken uppskattats till ca 8 000 ton.

9.4 Massaindustrin

Den internationella marknaden för pappersmassa präglades under 1980 av en stark efterfrågan. Först mot slutet av året kunde vissa avmattningstendenser märkas. Den svenska massaindustrin kunde emellertid inte helt utnyttja konjunkurläget utan totalproduktionen av pappersmassa sjönk med ca 4 procent till 8 713 000 ton. Den under 1980 minskade totalproduktionen hade flera orsaker bland vilka kan nämnas det för Sverige ofördelaktiga kostnadsläget samt svårigheter med råvaruförsörjningen. Huvudorsaken torde dock ha varit de arbetskonflikter som drabbade näringen under våren.

Den totala produktionskapaciteten för framställning av cellulosa och mekanisk massa beräknas under 1980 ha varit 10,54 milj ton enligt branschorganisationen SCPF. Kapacitetsutnyttjandet, som numera hänförs till en from 1980 något annorlunda beräknad produktionskapacitet, uppgick till ca 83 procent. Produktionskapaciteten för avsalumassa uppges ha varit 4,57 milj årston enligt den nya definitionen och kapacitetsutnyttjandet nådde ca 79 procent. Avsaluproduktionen blev ca 8 procent lägre än under 1979 och nådde 3,6 milj ton.

I tabell 9.9 redovisas produktionen av pappersmassa per kvalitet jämte andelen avsalumassa. En länsvis redovisning av massaproduktionen enligt SCBs industristatistik finns i tabell 9.10. Produktionskapacitetens förväntade utveckling under första hälften av 1980-talet återges i tabell 9.11 med fördelning på olika kvaliteter.

9.5 Träfiberskiveindustrin

Den samlade produktionen av träfiberskivor i landet nådde enligt Svenska Wallboardföreningen 433 000 ton under 1980, en minskning med 10% från föregående år. Ca 14% av voly-

men eller 59 000 ton utgjordes av porös board, vilken därmed sjönk med 16% från 1979. Per capita-konsumtionen av träfiberskivor i landet under 1980 beräknas ha varit 27 kg mot närmare 40 kg under första hälften av 1970-talet.

Produktionen av träfiberskivor sedan 1960 enligt SCB redovisas i tabell 9.14 med fördelning på porösa och hårda kvaliteter.

9.6 Spånskiveindustrin

Produktionskapaciteten för spånskivor har efter en kraftig ökning minskat något under senare delen av 1970-talet. Den nuvarande kapacitetsnivån beräknas vara 1,5 milj årston vid landets 14 fabriksenheter. En mindre enhet lades ner under senare delen av 1980.

Produktionen av spånskivor under 1980 blev ca 5 procent lägre än föregående år och stannade vid 1 193 000 m³. Kapacitetsutnyttjandet blev därmed 80 procent. Den minskande spånskiveproduktionen orsakades främst av en fortsatt avmattning inom byggsektorn med åtföljande konsumtionsminskning. Exportvolymen beräknas därtill ha fallit ca 14% från 1979.

I tabell 9.14 redovisas produktionsvolymen sedan 1960 dels enligt Svenska Spånskiveföreningen i 1 000-tal kubikmeter, dels enligt SCB i 1 000-tal ton.

9.7 Pappers- och pappindustrin

Den totala produktionen av papper och papp i landet uppgick till 6,18 milj ton under 1980, en minskning med 1,6 procent från 1979 enligt Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningens statistik. Produktionen av tidningspapper och journalpapper ökade under året med 3,4 respektive 7,2% medan bla kraftpapper och fänpapper minskade med 9,3 resp 4,5 procent.

Pappersindustrin hade under 1980 en relativt god efterfrågan och kunde under större delen av året upprätthålla ett relativt högt kapacitetsutnyttjande. Mot slutet av året dämpades emellertid efterfrågan över hela kvalitetsregistret.

Den samlade produktionskapaciteten för tillverkning av papper och papp i landet beräknas ha varit 7,2 milj årston och kapacitetsutnyttjandet ca 86 procent under 1980. Enligt av FAO offentliggjorda uppgifter över kapacitetsförändringar i den svenska pappers- och pappindustrin förväntas kapaciteten komma att öka med ca 9 procent fram till 1985. I tabell 9.12 redovisas dessa uppgifter per kvalitet och år. I tabell 9.13 återges produktionen enligt SCBs industristatistik för 1979 med fördelning på län och landsdelar samt kvalitetsgrupper.

9.3 Förbrukning av returpapper

Under senare hälften av 1970-talet har användningen av returpapper vid de svenska brnken ökat kraftigt. 1980 förbrukades 673 000 ton returpapper vilket motsvarar mer än 2 milj m³ ub massaved. 30 procent av den förbrukade volymen, 205 000 ton 1980, tvingades bruken importera. Trots importökningen, ca 4 ggr större import än 1975, har tidningsinsamlingen i landet utvecklats positivt. Återvinningsgraden ligger på nära 40 procent men det anses möjligt att kunna öka den med ytterligare 50 000 ton till 50 procent.

Exporten av returpapper och returpapp som under 1980 nådde 83 000 ton har sedan 1950-talet varierat mellan 50 000 och 100 000 ton per år.

I tabell 9.15 redovisas förbrukning av och utrikeshandel med returpapper och returpapp sedan 1950 med en kvalitetsfördelning för det senaste året. I figur 9.4 återges motsvarande uppgifter enligt Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen varvid även insamlingsutvecklingen ingår.

9.9 Producerade skogs- och skogsindustriprodukter

Förbrukade (förädlade) kvantiteter rundvirke år 1979 uppdelade på sortiment och användningsområden redovisas schematiskt i figur 9.1. Figuren hygger på sammanställt siffermaterial ur SOS Industri 1979 samt på uppgifter från branschföreningarna.

Den översta siffran i figuren (52 172) anger

den totala rundvirkesförbrukningen av industrivirke och brännved, uttryckt i 1 000 m³f. Rundvirkesförbrukningen vid olika industrigrenar framgår av den näst översta sifferraden. Kvantiteterna är för vissa branscher större än vad som uppges i industristatistiken, beroende på att olika uppräkningsfaktorer utnyttjas för beräkning av den totala konsumtionen av rundvirke. Detta förfarande motiveras av att SCBs statistik endast omfattar tillverkningsställen med mer än fem anställda. Beträffande faner-, plywood-, wallboard- och spånskivefabriker samt massa- och pappersindustrier har någon uppräknning inte förekommit. Färdigvaruproduktionen anges på den nedersta raden i de fall den kan uttryckas i sorterna m³ eller ton.

För att göra figur 9.1 någorlunda överskådlig har endast mera betydande leveranser mellan olika industrigrenar redovisats. Sålunda förekommer tex även leveranser av faner, spånskivor och träfiberplattor till bla trämöbelvaru- och snickeriindustrin.

9.10 Källhänvisningar

Englund A: Sågverk 1979 Del 1. – Inst för virkeslära, Rapport nr 119, skogshögskolan. Impregneringsstatistik. Svenska Träskyddsinstitutet.

Industri del 1 och 2. SCB.

Jermer J och Nilsson K: Träimpregneringsindustrin i Sverige. Produktion mm 1980. Meddelande nr 139 från Svenska Träskyddsinstitutet.

Nylinder M: Sågverk 1979 Del 2. – Inst för virkeslära, Rapport nr 120, skogshögskolan. Produktionsstatistik m.m. Svenska Plywoodföreningen.

Produktionsstatistik m.m. Svenska Spånskiveföreningen.

SM serie Iv. SCB.

Trävaruåret 1980. Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningen.

Utrikeshandel del I och 2. SCB.

Verksamhetsberättelse 1980. Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen.

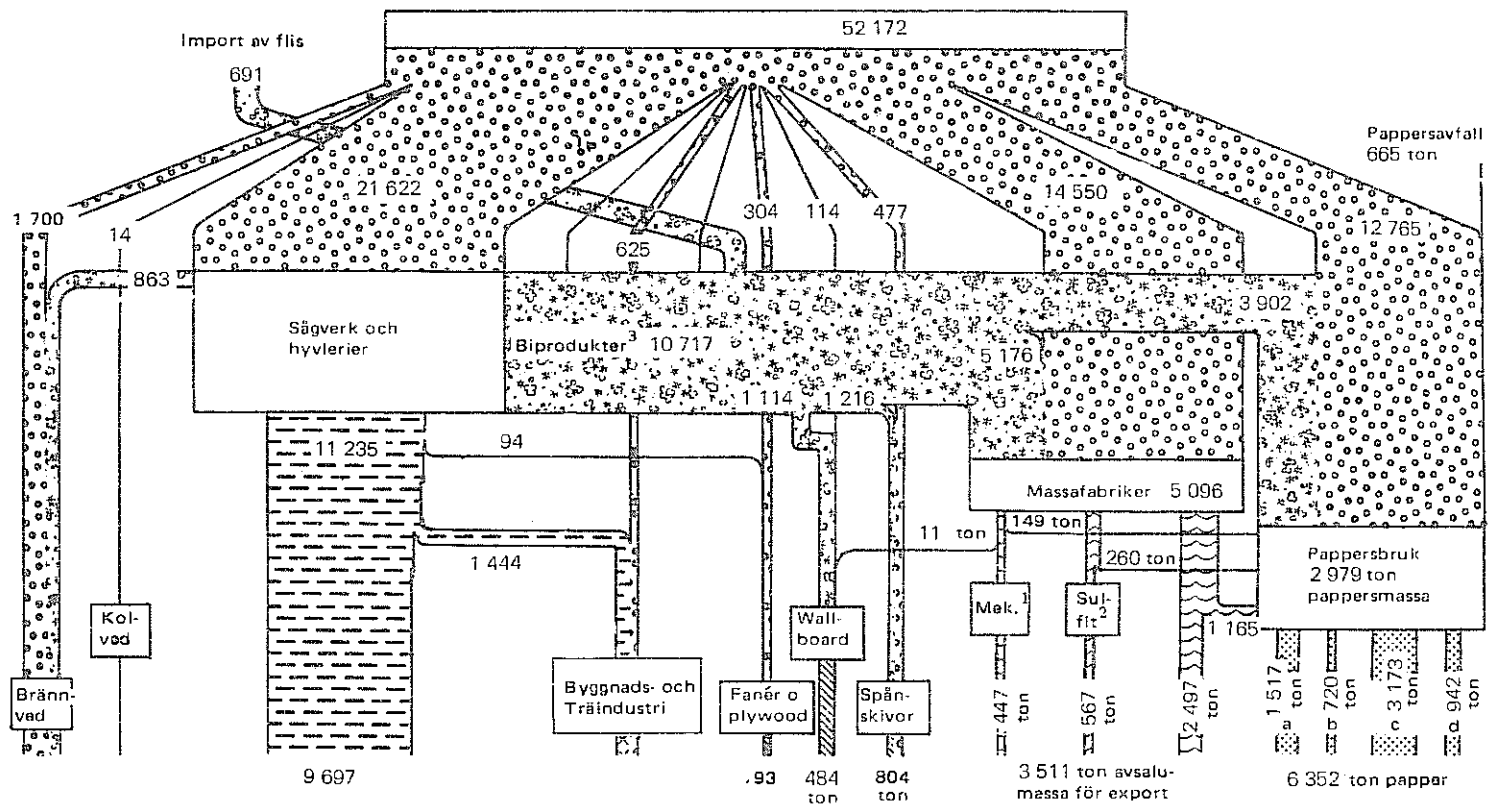
Övriga källor:

Material ur industristatistiken för 1979 och 1980. SCB.

Figur 9.1

Schematisk bild över förbrukningen av industrivirke och brännved samt produktionsflödet från den svenska skogsindustrin 1979 (1000-tal enheter, m³f där ej annat anges.)

A schematic figure over the consumption of industrial wood and fuel wood and the production flow from Sweden's forest industry in 1979 (1000 units, m³f if not otherwise stated.)

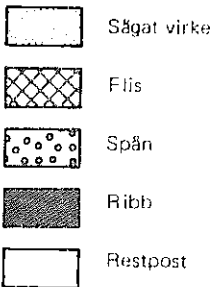
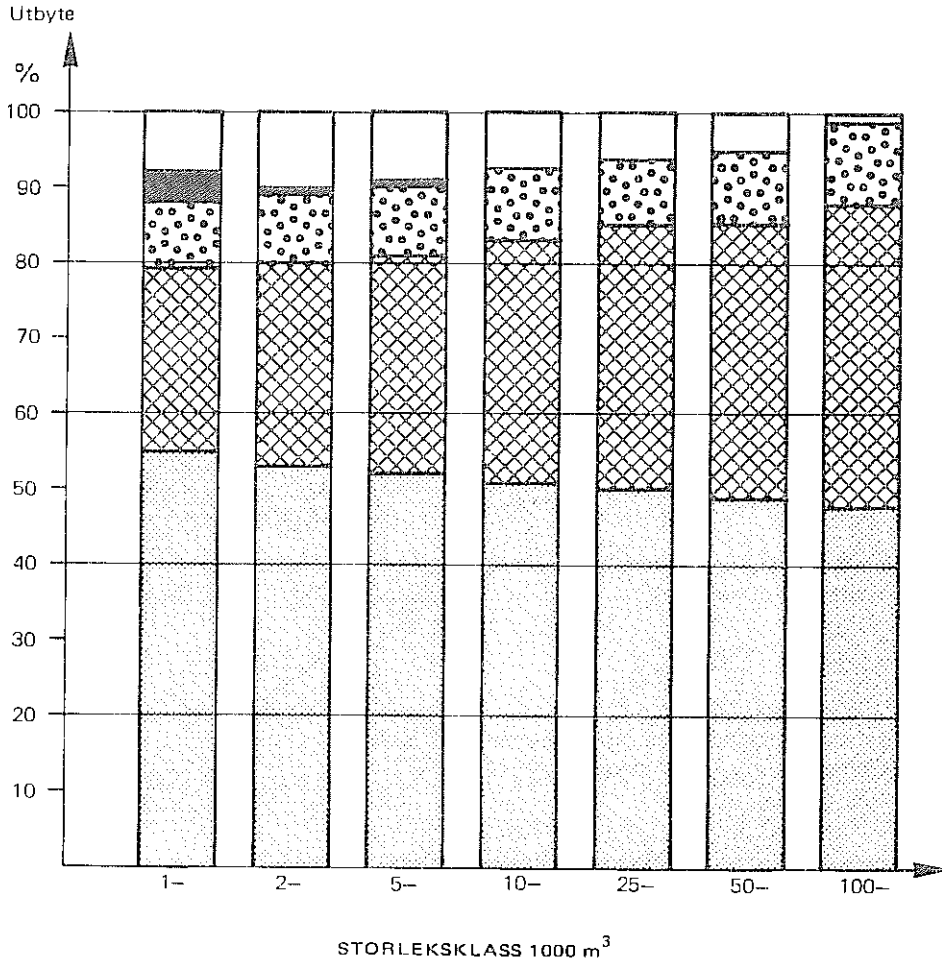

1 Inkl halvkemisk massa.
 2 Inkl dissolvingmassa.
 3 Flis, ribb, spån m m.

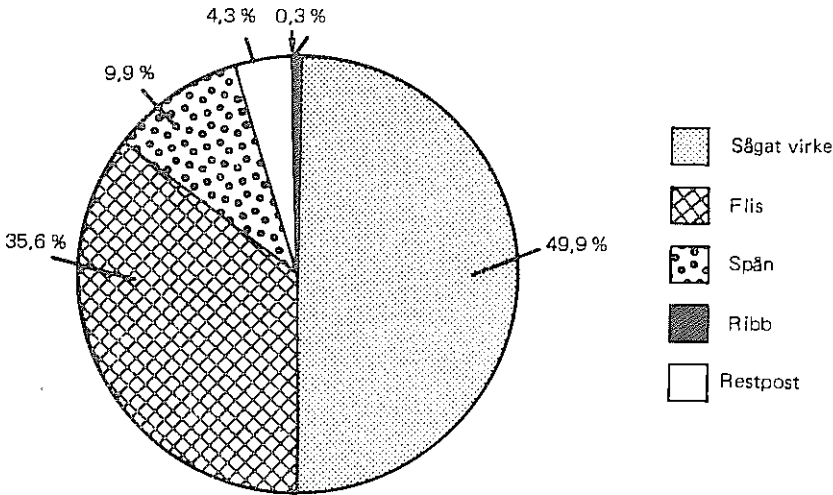
a Tidningspapper.
 b Annat tryck- o skrivpapper.
 c Annat papper o papp ej vidare bearbetat.
 d Annat papper eller papp.

Källa: Skogsstyrelsen

Figur 9.2
Produktionsbalans för barrsågverk 1979 per storleksklass
Production-yield in sawmills (softwood) in 1979 per size-class

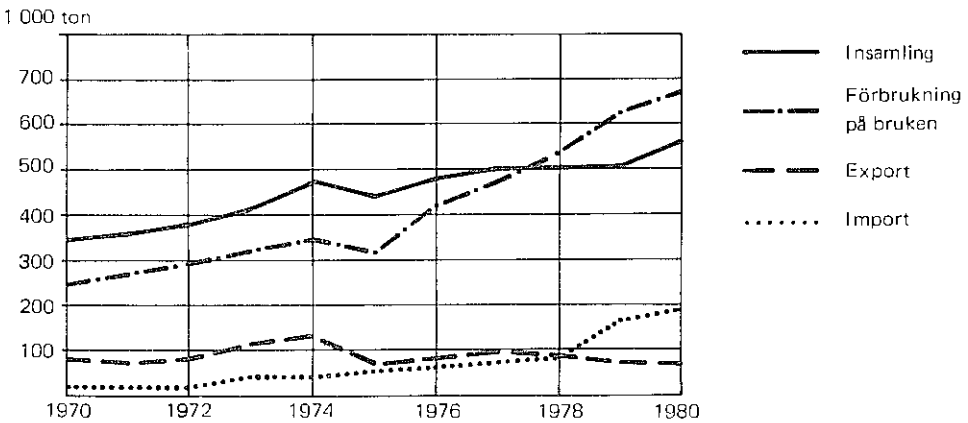

Figur 9.3
Produktionsbalans för barrsågverken 1979
Production-yield in sawmills (soft wood) in 1979

Källa: Sägverk 79. Rapport nr 120, Inst. för virkeslära, SLU

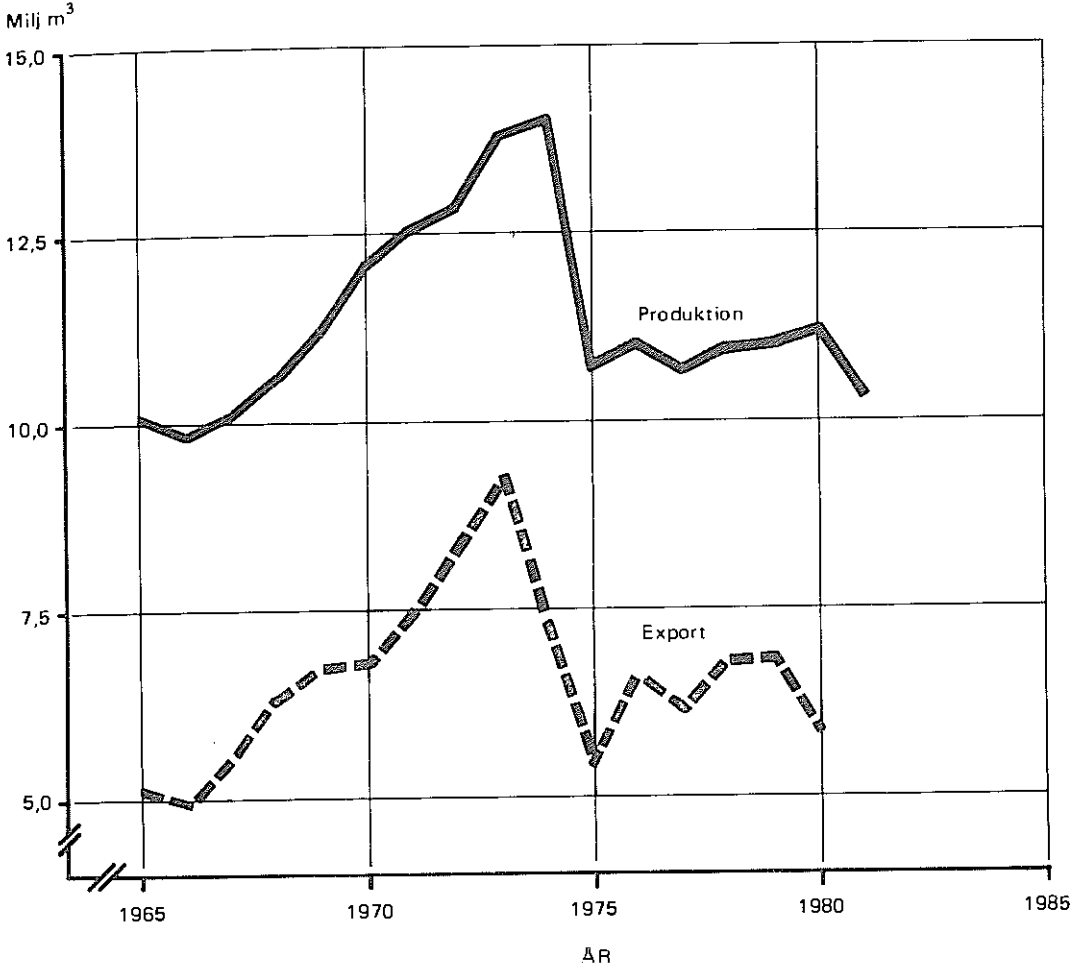
Figur 9.4
Returpapper. Förbrukning, insamling och utrikeshandel 1970-1980.
Wastepaper. Consumption recovery and foreign trade 1970-1980.

Källa: Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen.

Figur 9.5

Årlig produktion och export av sågade och hyvlade barrträvaror inkl lådämnen, slippers och sparrar
 Annual production and export of sawn and planned soft wood and boxboards, ties and beams

Källa: Statistiska Centralbyrån

Tabell 9.1 Antal sågverk i drift åren 1953, 1958, 1965 och 1973 med fördelning på landsdelar och storleksklasser
 Number of sawmills in operation in the years of 1953, 1958, 1965 and 1973 distributed by county and size class

Område	År	Storleksklass efter produktion i stds									Summa
		< 60	60—	300—	500—	1 000—	2 000—	5 000—	10 000—	15 000—	
		Storleksklass efter produktion i m ³									
		< 280	280—	1 400—	2 335—	4 670—	9 340—	23 350—	46 700—	70 050—	
Övre och mellersta Norrland	1953	1 084	300	48	46	13	5	6	9	5	1 516
	1958	1 098	298	42	49	28	6	6	12	2	1 541
	1965	668	187	57	43	34	20	5	6	8	1 028
	1973	586	162	26	22	27	35	17	4	8	887
Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län	1953	474	208	64	38	37	26	7	1	5	860
	1958	459	147	47	52	37	25	11	2	5	785
	1965	297	85	30	39	31	37	13	6	6	544
	1973	281	87	11	22	22	37	18	6	12	496
Östra Svealand	1953	757	223	41	45	15	17	6	—	1	1 105
	1958	620	216	38	35	16	25	4	1	2	957
	1965	404	110	27	20	14	29	7	3	3	617
	1973	334	86	11	12	15	19	9	6	7	499
Götaland	1953	1 750	1 252	253	175	52	15	2	—	—	3 499
	1958	1 582	1 133	279	199	86	23	4	—	—	3 306
	1965	977	675	179	193	157	78	16	1	—	2 276
	1973	741	444	93	104	121	117	52	9	4	1 685
Hela landet	1953	4 065	1 983	406	304	117	63	21	10	11	6 980
	1958	3 759	1 794	406	335	167	79	25	15	9	6 589
	1965	2 346	1 057	293	295	236	164	41	16	17	4 465
	1973	1 942	779	141	160	185	208	96	25	31	3 567

Källa: 1973 års skogsutredning: "Virkesbehov och Virkestillgång" DsJo 1975:1.

Tabell 9.2 Antal sågverk i drift samt produktion och medelproduktion per storleksklass 1973 och 1979
Number of producing sawmills, production and mean production per size class in 1973 and 1979

Storleksklass	År	Antal sågar	Andel av antal	Produktion sågat barrvirke		
				Totalt	Andel av total produktion	Medeltal per såg
1 000 m ³			Procent	1 000 m ³	Procent	m ³
—0,1	1973	1 226	34,4	39,8	0,3	33
	1979	1 213	46,5	38,8	0,4	32
0,1—	1973	1 442	40,4	472,6	3,4	328
	1979	783	30,0	234,2	2,1	299
1—	1973	138	3,9	171,7	1,2	1 244
	1979	79	3,0	94,7	0,9	1 200
2—	1973	229	6,4	663,4	4,8	2 897
	1979	136	5,2	380,1	3,4	2 796
5—	1973	190	5,3	1 294,3	9,4	6 812
	1979	117	4,5	788,4	7,1	6 737
10—	1973	201	5,6	3 203,8	23,2	15 939
	1979	163	6,2	2 619,5	23,8	16 071
25—	1973	89	2,5	2 947,6	21,4	33 119
	1979	75	2,9	2 402,3	21,8	32 031
50—	1973	33	0,9	2 179,8	15,8	66 055
	1979	28	1,1	2 004,7	18,2	71 596
100—	1973	19	0,5	2 820,1	20,5	148 426
	1979	17	0,7	2 465,4	22,4	145 023
Summa	1973	3 567	100	13 793	100	3 867
	1979	2 611	100	11 028	100	4 224

Källa: SLU, inst för virkeslära, rapport nr 119.

Tabell 9.3 Antal sågverk i drift med fördelning på län samt storleksklasser enligt 1979 års sågverksinventering^R
Number of producing sawmills in 1979

Län	Storleksklass, 1 000 m ³ årsproduktion 1979									Summa
	—0,1	0,1—	1—	2—	5—	10—	25—	50—	100—	
Nbtn	102	58	1	4	7	9	4	2	2	189
Vbtn	111	62	3	8	6	12	10	2	—	214
Jmtl	140	58	3	5	4	7	2	—	—	219
Vnrl	73	31	2	8	5	5	4	3	1	132
Gävl	52	32	5	3	7	8	1	5	4	117
Kopp	54	39	7	11	7	12	7	2	—	139
Vrml	66	32	4	6	4	9	7	—	3	131
Öreb	37	30	6	3	1	1	1	3	1	83
Vstm	22	15	—	3	1	1	1	2	1	46
Upps	38	22	1	—	1	2	1	1	1	67
Sthm	46	16	—	2	3	—	—	—	—	67
Södm	46	16	1	2	2	5	2	2	—	76
Östg	89	34	1	1	6	9	1	1	1	143
Skbg	25	32	3	2	5	3	4	1	—	75
Älvs	61	69	5	16	3	9	3	2	1	169
Jkpg	52	59	11	11	19	14	11	—	—	177
Kron	14	16	4	10	10	12	3	1	—	70
Kalm	22	33	6	13	11	19	9	1	1	115
Götl	37	33	2	—	—	2	—	—	—	74
Gtbg	48	23	—	2	—	1	—	—	—	74
Hall	37	37	3	7	5	9	1	—	1	100
Blek	12	9	1	1	—	5	3	—	—	31
Kris	24	20	9	14	9	8	—	—	—	84
Malm	5	7	1	4	1	1	—	—	—	19
Hela landet	1 213	783	79	136	117	163	75	28	17	2 611

^R Reviderade uppgifter.

Källa: SLU, inst för virkeslära, Rapport nr 119.

Tabell 9.4 Produktion av sågat barrvirke med fördelning på län samt storleksklasser enligt 1979 års sågverksinventering^R
Production of sawn softwood in 1979

Län	Storleksklass, 1 000 m ³ årsproduktion 1979									Summa
	—0,1	0,1—	1—	2—	5—	10—	25—	50—	100—	
	1 000 m ³									
Nbtt	3,3	20,5	1,0	12,7	47,8	166,2	116,7	152,9	246,3	767,4
Vbtt	3,5	20,2	4,2	29,0	37,6	210,5	342,6	151,6	—	799,2
Jmtl	4,2	13,2	4,2	16,1	28,5	108,2	67,8	—	—	242,2
Vnrl	2,2	10,0	2,3	21,4	40,6	90,5	136,5	207,4	216,4	727,3
Gäv1	2,1	8,6	4,1	5,5	55,8	113,0	35,0	354,6	67,2	1 185,9
Kopp	2,1	11,4	9,5	29,6	49,1	198,4	231,0	191,7	—	722,8
Vrml	2,1	9,1	4,1	22,8	21,8	171,9	216,9	—	387,5	836,2
Öreb	1,1	8,8	5,8	9,1	9,6	11,9	32,7	201,6	223,0	503,6
Vstm	0,8	3,2	—	13,3	6,7	17,9	26,1	145,9	114,4	328,3
Upps	1,1	8,2	1,0	—	9,5	24,9	39,1	71,9	165,2	320,9
Sthm	1,4	3,1	—	6,2	16,8	—	—	—	—	27,5
Södm	1,3	4,1	—	6,7	14,9	63,5	64,3	118,5	—	273,3
Östg	2,6	8,2	1,4	—	39,8	154,5	32,1	80,7	158,0	477,3
Skbg	0,8	10,7	2,3	4,7	26,0	45,4	122,7	69,0	—	281,6
Älvs	1,8	25,9	5,7	52,6	20,8	134,1	91,6	142,1	139,0	613,6
Jkpg	1,9	17,5	14,8	30,3	126,7	263,7	334,5	—	—	789,4
Kron	0,4	5,4	5,2	27,9	74,2	192,6	106,8	50,0	—	462,5
Kalm	0,6	7,4	7,8	30,2	76,8	277,6	289,6	—	102,0	859,8
Gotl	1,4	9,0	3,0	—	—	20,1	—	—	—	33,5
Gtbg	1,3	7,6	—	2,7	—	19,0	—	—	—	30,6
Hall	1,4	12,5	2,0	18,5	31,1	123,6	25,2	—	106,4	320,7
Blek	0,4	3,7	2,0	2,0	—	70,8	91,1	—	—	170,0
Kris	0,8	3,9	12,4	33,3	44,8	129,4	—	—	—	224,6
Malm	0,2	2,0	0,8	5,5	9,5	11,9	—	—	—	29,9
Hela landet	38,8	234,2	94,7	380,1	788,4	2 619,6	2 402,3	2 004,6	2 465,4	11 028,2

^R Reviderade uppgifter.

Källa: SLU, inst för virkeslära, Rapport nr 119.

Tabell 9.5 Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1979 per län samt för hela landet 1965—1979
 Production of sawn and planed goods and chips in 1979. Per county and for the entire country 1965—1979

Län och landsdel	Sågade trävaror av barrträd ¹		Sågade trävaror av lövträd ²		Hyvlade trävaror ³	Hack och flis ⁴	
	I industristatistiken ingående arb.ställen	Vid samtliga sågar (beräkn)	I industristatistiken ingående arb.ställen	Vid samtliga sågar (beräkn)		För bränsleändamål	För massatillverkn o dyl
	1 000 m ³					1 000 m ³ s	
Nbtn	697,3	767,4	—	0,6	190,9	2,0	1 387,5
Vbtn	829,7	799,2	0,8	1,2	306,3	—	1 632,5
Jmtl	220,2	242,2	—	0,2	44,6	21,7	476,9
Vnrl	703,3	727,3	—	—	76,4	—	1 716,3
Gävl	1 146,1	1 185,9	6,4	9,5	184,6	—	3 032,2
Kopp	665,3	722,8	3,2	6,7	141,9	0,4	1 277,2
Vrml	844,8	836,2	12,0	17,2	111,5	3,6	1 825,7
Öreb	557,8	503,6	1,8	5,4	92,3	0,8	1 205,1
Vstm	314,9	328,3	—	1,3	103,7	—	532,3
Upps	313,1	320,9	—	0,3	100,3	—	641,6
Sthm	18,9	27,5	—	1,1	33,9	—	31,5
Södm	255,8	273,3	—	2,3	65,2	1,0	531,9
Östg	469,0	477,3	4,7	8,4	62,3	30,7	722,6
Skbg	265,2	281,6	4,5	9,6	79,9	—	560,0
Älvs	583,6	613,6	4,1	8,6	215,6	2,4	1 072,5
Jkpg	727,6	789,4	4,0	15,4	454,5	14,0	2 225,5
Kron	448,9	462,5	0,0	1,6	151,2	—	673,9
Kalm	736,2	859,8	29,2	46,5	318,2	9,7	1 314,0
Gotl	25,2	33,5	—	0,2	11,3	—	140,2
Gtbg	21,1	30,6	—	3,4	54,1	—	39,3
Hall	303,8	320,7	2,5	7,3	58,6	—	536,6
Blek	142,3	170,0	0,0	3,3	39,6	11,1	256,0
Kris	196,5	224,6	27,7	44,7	87,7	16,3	326,4
Malm	28,0	29,9	10,4	11,4	9,3	1,2	274,3
Norrland	3 596,7	3 722,0	7,3	11,6	802,8	23,6	8 245,3
Svealand	2 970,6	3 012,6	17,0	34,3	648,8	5,8	6 045,1
Götaland	3 947,4	4 293,6	87,3	160,5	1 542,4	85,4	8 141,1
Hela landet	10 514,8	11 028,2	111,6	206,4	2 994,0	114,8	22 431,6
1978	10 199,9	10 884,9	122,7	319,6	2 751,8	98,9	21 578,5
1977	10 030,4	10 637,3	117,6	289,0	2 590,4	129,8	21 079,2
1976	10 390,2	11 021,1	122,2	305,0	2 579,9	105,2	22 001,4
1975	9 886,7	10 663,7	147,9	300,4	2 285,8	281,1	2 072,9
1970	11 043,7	12 126,5	126,2	227,4	2 262,4	161,2	1 722,8
1965	8 888,9	10 058,4	133,0	213,0	1 883,3	159,0	1 056,1

¹ Stat nr 44.05.101/108, 44.07.001.² 44.05.410/999, 44.07.009.³ 44.13.⁴ 44.01.9009, 44.09.100.

För historisk trend se tabell 4.29 i Skogsstatistisk årsbok 1977.

Källa: SOS Industri 1979.

Tabell 9.6 Produktion av flis och biprodukter vid sågverksindustrin.
Production of chips and miscellaneous wood residues at sawmills

År	Hack eller flis		Ribb- och bakaved			Såg- och hyvelspån		
	För massa- tillverkn o d	För bränsle- ändamål m m	För massa-, board- eller spånskive- tillverkn	För bränsle- ändamål m m	Utan använd- ning	För massa-, board- eller spånskive- tillverkn	För bränsle- ändamål m m	Utan an- vänd- ning
	1 000 m ³ s		1 000 m ³ t			1 000 m ³ s		
1960	6 399	852	392	1 126	..		4 949	
1961	6 919	586	456	935	..		5 305	
1962	7 448	429	659	732	..		5 477	
1963	7 976	365	700	629	..		5 634	
1964	9 306	312	764	561	..		6 304	
1965	10 561	159	842	426	13	913	5 330	278
1966	10 884	173	756	327	9	1 417	4 830	282
1967	12 193	155	777	272	8	1 640	4 825	290
1968	13 754	166	793	213	8	1 994	4 764	348
1969	15 586	110	680	223	5	2 620	4 670	305
1970	17 228	161	598	183	6	2 961	4 588	373
1971	19 855	209	591	263	8	3 366	4 324	328
1972	21 266	232	345	236	11	3 688	4 130	355
1973	23 984	292	379	191	13	4 084	4 779	318
1974	24 624	365	286	107	9	4 110	4 534	213
1975	20 729	281	225	108	17	3 369	3 921	97
1976	22 001	105	222	93	12	3 920	2 528	53
1977	^R 21 079	130	^R 132	^R 53	2	4 010	^R 1 880	..
1978	21 578	99	143	^R 29	—	4 129	^R 1 981	..
1979	22 432	115	68	23	—	4 356	2 187	..

^R Reviderad uppgift.

Källa: SOS Industri.

Tabell 9.7 Sågverk integrerade med vidareförädling per storleksklass och typ av förädling 1979
Sawmills integrated with wood-processing per size class and kind of processing in 1979

Förädlings- slag	Antal verk resp volym (1 000 m ³)	Storleksklass efter årsproduktion i 1 000 m ³							Summa
		1—	2—	5—	10—	25—	50—	100—	
Hyvling	St	30	73	66	101	60	14	6	350
	Vol	20,6	112,6	162,5	660,3	787,1	251,0	100,3	2 094,30
Finger- skarvning	St	—	3	2	13	19	4	2	43
	Vol	—	0,1	3,2	46,5	93,5	25,9	13,1	182,09
Exaktkapning	St	4	10	11	36	23	5	3	92
	Vol	5,5	4,0	11,0	81,0	90,3	11,4	9,4	212,62
Bygg- och huskomp	St	3	10	11	22	12	1	2	61
	Vol	0,2	5,8	16,6	105,0	127,7	8,0	20,8	284,13
Emballage	St	9	17	9	21	13	3	1	73
	Vol	8,4	22,1	8,9	116,8	34,8	35,2	1,0	227,2
Impreg- nering	St	10	19	14	32	20	5	3	103
	Vol	4,5	6,3	5,3	41,3	43,3	7,2	9,0	116,9
Annat förädling	St	4	14	9	23	12	4	2	68
	Vol	4,0	31,0	31,4	89,0	93,8	31,8	7,4	288,4

Källa: SLU, inst för virkeslära, rapport 119.

Tabell 9.8 Produktion av tryckimpregnerat virke 1970—1980
 Production of wood, pressure-treated with preservative agents 1970—1980

Sortiment	1970	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
	I 000 m ³ f							
Sliprar	23	35	51	55	37	39	30	39
Varav med vattenlösliga preparat	1	3	3	2	1	2	1	1
Stolpar	66	91	83	85	95	102	97	82
Varav med vattenlösliga preparat	29	45	43	43	46	45	47	41
Sågade varor inkl stängselstolpar	205	341	321	307	287	290	316	340
Varav med vattenlösliga preparat	192	332	309	298	277	272	285	295
Summa	294	467	455	447	419	431	443	461
Varav med vattenlösliga preparat	222	380	355	343	324	319	333	337

Källa: Svenska Träskyddsinstitutet.

Tabell 9.9 Produktion av pappersmassa 1960—1980 samt andel för avsalu
 Production of woodpulp 1960—1980 and the percentage market pulp

Kvalitet	Produktion					Produktion av massa för avsalu i procent av totalproduktion				
	1960	1970	1975	1979 ¹	1980 ¹	1960	1970	1975	1979 ¹	1980 ¹
	I 000 ton					Procent				
Mekanisk	1 085	1 558	1 636	1 981	1 950	45	31	24	25	23
Halvkemisk	63	310	292	348	328	19	14	12	4	4
Dissolving	475	349	316	196	122	99	92	100	100	100
Sulfat										
Blekt	672	864	673	613	531	87	93	83	72	73
Oblekt	778	606	602	405	390	70	58	55	29	30
Sulfat										
Blekt	699	2 309	2 822	3 168	3 089	92	93	93	69	68
Oblekt	1 228	2 114	2 078	2 372	2 279	67	42	39	19	18
Totalt	4 998	8 109	8 419	9 083	8 713	71	62	60	43	41

¹ Enl Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen.

Källa: SOS Industri.

Tabell 9.10 Produktion av pappersmassa länsvis år 1979
 Production of wood-pulp in 1979 per county

Län	Pappersmassa (torrtänkt vikt)					Summa
	Slipmassa (47.01.10)	Dissolving- massa (47.01.25)	Sulfatmassa (47.01.30, 40)	Sulfitmassa (47.01.50, 60)	Halvkemisk massa (47.01.20)	
1 000 ton						
Nbtt	—	—	699	—	27	726
Vbtt	212	—	211	84	—	507
Jmtl	—	—	—	19	—	19
Vnrl	355	28	1 169	321	10	1 883
Gäv	—	52	1 068	111	—	1 231
Kopp	301	—	—	47	—	348
Vrml	135	87	710	29	145	1 106
Öreb	36	—	221	—	—	257
Vstm	—	—	—	—	—	—
Upps	—	—	396	—	—	396
Sthm	303	—	—	98	—	401
Södm	—	—	—	—	—	—
Östg	246	—	203	—	65	514
Skbg	—	—	—	—	57	57
Älvs	106	—	43	36	—	185
Jkpg	—	—	92	—	10	102
Kron	8	—	40	57	—	105
Kalm	—	—	148	—	—	148
Gotl	—	—	—	—	—	—
Gtbg	30	—	—	2	—	32
Hall	215	—	263	128	—	606
Blek	19	—	322	—	—	341
Kris	—	—	—	238	38	276
Malm	—	—	—	—	—	—
Norrland	567	80	3 147	534	37	4 365
Svealand	775	87	1 327	174	145	2 508
Götaland	624	—	1 112	460	171	2 367
Hela landet	1 966	167	5 586	1 168	353	9 240
1978	1 741	209	5 117	1 068	351	8 486

Källa: SOS Industri 1979.

Tabell 9.11 Produktionskapacitet för pappersmassa 1980—1985
Pulp production capacity 1980—1985

Kvalitet	1980	1981	1982	1983	1984	1985
	I 000 ton					
Mekanisk	1 745	1 670	1 600	1 545	1 510	1 515
Termomekanisk	815	740	815	1 105	1 255	1 305
Halvkemisk	430	295	275	265	270	270
Dissolving	145	165	85	85	85	85
Sulfit						
Blekt	660	675	590	580	580	550
Oblekt	485	495	450	360	230	230
Sulfat						
Blekt	3 595	3 770	3 820	3 780	3 840	3 870
Oblekt	2 730	2 765	2 810	2 740	2 745	2 745
Totalt	10 605	10 575	10 445	10 460	10 515	10 570

Källa: FAO.

Tabell 9.12 Produktionskapacitet för papper och papp 1980—1985
Paper- and paperboard production capacity 1980—1985

Kvalitet	1980	1981	1982	1983	1984	1985
	I 000 ton					
Tidningspapper	1 825	1 825	1 845	1 810	1 865	1 950
Annat tryck- och skrivpapper	1 165	1 185	1 230	1 350	1 400	1 405
Annat papper och papp	4 225	4 180	4 160	4 360	4 470	4 515
Varav						
Kraft-liner	1 115	1 160	1 170	1 210	1 235	1 250
Kraftpapper	1 120	1 165	1 020	1 095	1 135	1 150
Falsk kartong o dyl	595	555	570	580	610	620
Totalt	7 215	7 190	7 235	7 520	7 735	7 870

Källa: FAO.

Tabell 9.13 Produktion av papper och papp år 1979 vid pappersbruk och pappfabriker länsvis samt år 1978 utan uppdelning på län
 Production of paper and paperboard in paper mills and paperboard factories by county in 1979. Only total production in 1978

Län och landsdel	Tidningspapper ¹	Annat tryck- o skrivpapper ej kriterat ²	Annat papper o papp ej vidare bearbetat (inkl kraftpapper) ³	Annat papper eller papp ⁴	Summa
1 000 ton					
Nbtn	—	—	718	—	718
Vbtn	—	24	277	—	301
Jmtl	—	—	—	—	—
Vnrl	325	259	233	5	822
Gävl	—	—	274	230	504
Köpp	322	56	53	104	535
Vrml	—	—	761	27	788
Öreb	—	—	66	37	103
Vstrm	—	—	—	—	—
Upps	—	—	—	—	—
Sthm	350	89	6	—	445
Södm	—	—	—	—	—
Östg	182	92	293	91	658
Skbg	—	—	74	31	105
Älvs	—	—	70	229	299
Jkpg	—	—	69	36	105
Kron	—	28	108	25	161
Kalm	—	2	46	58	106
Gotl	—	—	—	—	—
Gtbg	—	74	25	60	159
Hall	338	—	6	—	344
Blek	—	—	52	—	52
Kris	—	96	42	9	147
Malm	—	—	—	—	—
Norrland	325	283	1 502	235	2 345
Svealand	672	145	886	168	1 871
Götaland	520	292	785	539	2 136
Hela landet	1 517	720	3 173	942	6 352
1978	1 282	661	2 888	898	5 729

¹ 48.01.11.

² 48.01.17—21.

³ 48.01.22—90.

⁴ 48.02—48.07 (exkl 48.05 enkelwell och 48.07.909).

Källa: SOS Industri 1979.

Tabell 9.14 Produktion av träfiberskivor och spånskivor 1960—1980
Production of wallboard and particleboard 1960—1980

År	Träfiberskivor			Spånskivor	
	Hårda ¹	Porösa ¹	Summa ¹	Se not 1	Se not 2
	1 000 ton			1 000 m ³	
1960	544	70	614	43	74
1965	643	98	741	105	172
1970	627	91	718	233	389
1975	464	78	542	610	929
1976	498	88	586	710	1 090
1977	442	82	524	786	1 184
1978	413	78	491	820	1 255
1979	412	73	485	804	1 235
1980	317	57	374	778	1 193

¹ Enligt SCB.

² Enligt Svenska Spånskiveföreningen.

Källa: Statistiska centralbyrån, SOS Industri samt Svenska Spånskiveföreningen.

Tabell 9.15 Förbrukning av returpapper och returpapp vid tillverkning av papper och papp 1980¹ samt förbrukning, export och import sedan 1950²
Consumption of wastepaper and paperboard at paper- and paperboardmills 1980 and consumption, export and import from 1950

Kvalitet	Förbruk-	Export	Import
	ning		
	1 000 ton		
Blandat returpapper	20
Tryckeriretur	9
Kartongretur	10
Well- och solidpappretur	290
Returkraftpapper	7
Tidn, tidskrifter och telefonkataloger	295
Övrigt returpapper	42
Summa förbrukning 1980	673	83	205
.. 1979	634	80	164
.. 1978	539	96	88
.. 1977	482	102	81
.. 1976	434	93	63
.. 1975	311	78	51
.. 1970	259	91	20
.. 1965	197	86	8
.. 1960	165	69	4
.. 1955	140	51	2
.. 1950	67	60	0

¹ Källa: Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen.

² Källa: SCB, Industri/Utrikeshandel.

10 Skogsprodukternas utnyttjande

10.1 Utrikeshandel

Underlaget till uppgifterna i tabellerna 10.1–10.8 samt figurerna 10.1–10.2 om den svenska exporten och importen av vissa skogs- och skogsindustriprodukter har hämtats ur SCBs utrikeshandelsstatistik samt Svenska Trävaruexportföreningens årsredogörelse. SCBs statistik bygger på uppgifter som insamlas genom tullverket i samband med varornas in- och utförsel och följer beträffande omfattning och avgränsning i huvudsak den av Tullsamarbetsrådet i Bryssel utgivna CCC-nomenklaturen (Customs Cooperation Council Nomenclature, CCCN). Närmare redogörelse för redovisningsprinciperna lämnas i årsboken SOS Utrikeshandel 1976 del II.

Exportprisutvecklingen på vissa skogs- och skogsindustriprodukter redovisas i kapitel 11, Produktpriser.

Under 1973 började det frihandelsavtal, som Sverige i juli 1972 undertecknade med Europeiska Gemenskapen (EG), att tillämpas. Tullarna på papper och papp, utom tidningspapper, till den ursprungliga EG-marknaden har reducerats från nivån 12% 1973 till 6% 1979-01-01, en tullsats som gällt även under 1980. Genom att uppställda leveransramar inte utnyttjats under åren har antalet med tull belagda pappers- och pappvaror reducerats från 16, då avtalet trädde i kraft, till hälften.

Till skillnad från 1979 – som på grund av det goda avsättningsläget för pappersindustrin i Västeuropa utmärktes av en friktionsfri tillämpning av frihandelsavtalet – har 1980 kännetecknats av växande spänningar. Detta har gjort sig särskilt gällande för områdena tryckpapper och kartong, där krav restes på tillämpning av avtalets skyddsregler.

Den utlösande orsaken var att efterfrågan började mattas i början av sommaren. Detta

föranledde ett par medlemsländer att begära utlösning av tredjelandstull mot importen från bla Sverige och Finland. Bakom kraven på plafondtull för träfritt tryckpapper låg också önskan att demonstrera missnöjet med planerna i Norden på expansion av tryckpapperskapaciteten.

EG beslutade därför att från oktober belägga importen av träfritt tryckpapper från Sverige och Finland med tredjelandstull. Senare belades importen av bestruken kartong från Sverige och Österrike med tredjelandstull. För övriga plafonder – som också genombrutits under året – har något tullpåslag inte föreslagits.

Vid ingången av 1981 togs ytterligare ett steg mot avvecklingen 1984 av EGs tullar mot frihandelsanslutna EFTA-medlemmar. Tullsatserna reducerades då till 4 procent.

Trävarumarknaden under 1980 kom att präglas av stora skillnader mellan i stort sett första och andra halvåret. Den konjunkturförbättring som inträtt under 1979 gjorde sig gällande även under första halvåret 1980, men under andra halvåret drabbades trävarumarknaden i full utsträckning av den ekonomiska recessionen i Västeuropa. Byggaktiviteten försämrades i praktiskt taget alla västeuropeiska importländer och detsamma gällde den svenska hemmamarknaden. Eftersom större delen av 1980 års produktion sålts till betydligt förbättrade priser, uppnådde sågverken i allmänhet goda ekonomiska resultat för år 1980.

De svenska sågverken förlorade emellertid betydande marknadsandelar under 1980, främst till Kanada och Finland. Den svenska marknadsandelen på de västeuropeiska huvudmarknaderna minskade från 26 procent 1979 till 23 procent 1980. Detta är den lägsta marknadsandel som noterats sedan 1965 och Sverige förlorade sin plats som huvudleverantör till

Västeuropa. Den övertogs av Finland, som för fjärde året i rad kunde öka sin marknadsandel.

10.2 Inhemsk tillgång

I detta avsnitt redovisas inte alla slag av producerade skogsindustriprodukter utan endast de som har större omfattning och som det finns tillgängliga uppgifter för.

Med inhemsk tillgång avses här produktionen minus export men plus import (tab 10.9). Av den sålunda beräknade tillgången är inte hela volymen avsedd för direkt konsumtion utan en viss del produceras för lagerhållning. Uppgifter över lagerkvantiteterna vid respektive årsslut har inte funnits tillgängliga för alla varuslag. Dock kan lagervolymen betraktas som en potentiell tillgång. Då det gäller massaindustrins produktion är den till stor del integrerad med vidareförädling inom landet varför marknaden endast har tillgång till själva avsaluproduktionen. Den inhemska tillgången av massa består därför av avsaluproduktionen minus export och plus import.

Bakgrundsmaterialet har huvudsakligen hämtats från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik utom när det gäller produktionsuppgifterna för år 1980 då underlaget erhållits från respektive branschorganisation. Detta medför en viss osäkerhet i uppgifterna för detta år då en viss diskrepans mellan dessa källor kan finnas i omfattningen av respektive varuslag.

10.3 Källhänvisningar

Industri del 1 och 2. SCB.

Månadsstatistik över utrikeshandeln. SM serie H.

Produktionsstatistik m.m. Svenska Plywood-föreningen.

Produktionsstatistik m.m. Svenska Spånskive-föreningen.

Trävaruåret 1980. Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningen.

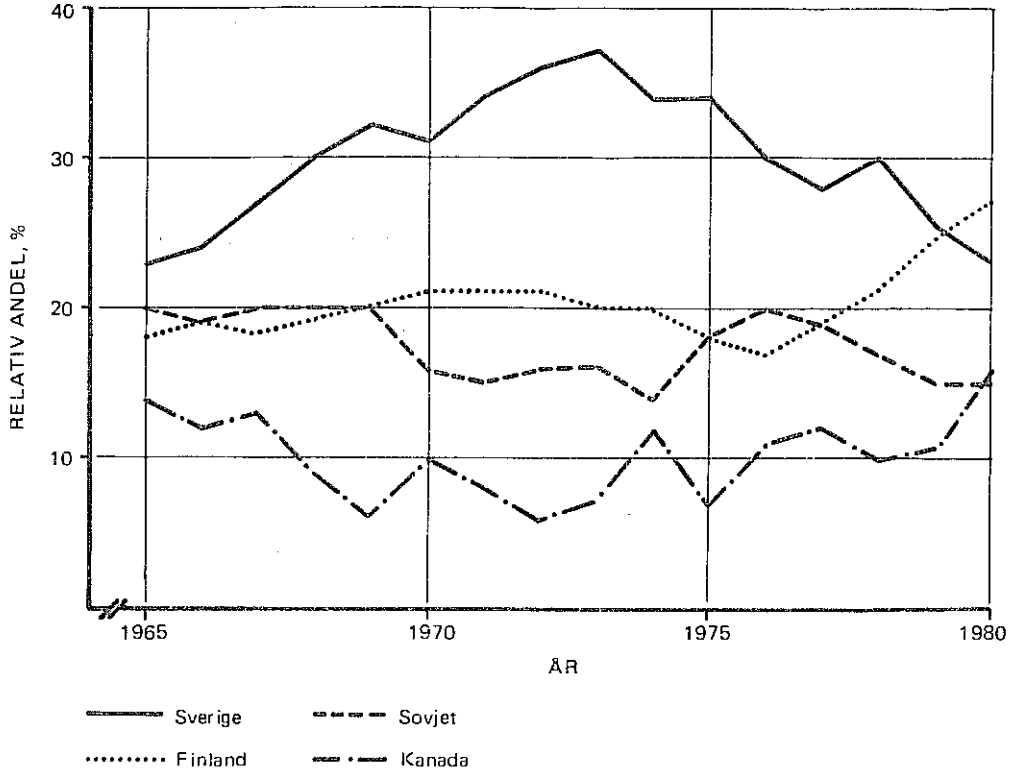
Utrikeshandel del 1 och 2. SCB.

Verksamhetsberättelse 1980. Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen.

Figur 10.1

Sveriges, Finlands, Sovjetunionens och Kanadas relativa andelar av exporten av sågade och hyvlade barrträvaror till vissa västeuropeiska importländer 1965–1980.

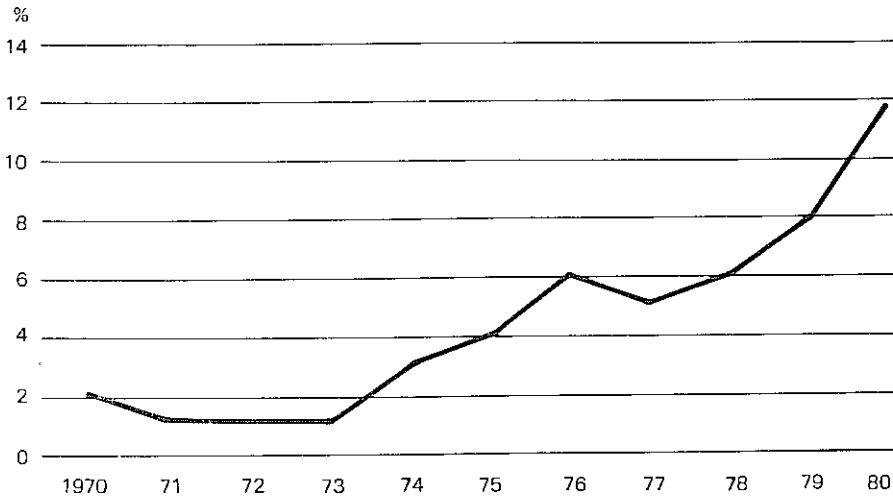
Sweden's, Finland's, the Soviet union's and Canada's shares of the export of sawn and planned soft wood to some west European import countries in 1965–1980.

Källa: Svenska Trävaruexportförbundet

Figur 10.2

Utomeuropeiska marknadens andel av den svenska barrträvaruexporten 1970–1980.
Non-european markets share of the Swedish export of sawn softwood 1970–1980.

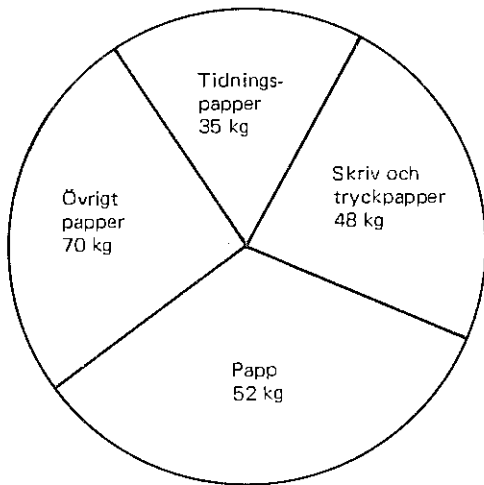

Källa: Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningen.

Fig 10.3

Per capita konsumtionen av papper och papp i Sverige fördelad på produkttyper.

Per capita consumption of paper and paperboard in Sweden.

Total förbrukning av papper och papp per capita i Sverige

1980	205 kg
1979	213 kg
1978	203 kg
1977	195 kg
1976	202 kg
1975	195 kg
1974	212 kg

Källa: Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen (SCPF)

Tabell 10.1 Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1975—1979 och 1980

Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1975—1979 and 1980

Bryssel	Sortiment	Mått- enhet	1975—79	1980	1975—79	1980
			Kvantitet i 000-tal		Värde i 000 kr	
44.01—02	Brännved och träkol inkl sågsån	m ³ s m ³ f	78,3 954,3	109,2 600,0	5 480,9 128 539,2	7 208 87 205
44.03.60	Massaved	m ³ f	203,7	161,9	41 308,4	37 823
44.03.10	Sågtimmer och fanérstock av barrträd	m ³ f	14,0	31,0	2 993,0	5 139
44.03.3—4	Sågtimmer och fanérstock av lövträd	m ³ f	1 224,4	848,7	198 504,0	173 641
44.03	Rundvirke och grovt kanthugget virke	m ³ f	697,4	723,8	39 873,3	46 766
44.09.10	Massafilis	m ³ s	6 343,1	5 888,0	3 908 753,1	5 421 554
44.05.10	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ	m ³	206,7	153,3	106 271,2	117 538
44.05.101	Därav: bjälkar och sparrar	m ³	59,1	16,2	18 488,0	20 245
44.05.4, 9 .13.10, 90	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ	m ³	6 405,9	5 914,4	3 928 556,0	5 446 488
44.05, 07, 13 44.14—16	Sågade och hyvlade trävaror Fanér, kryssfanér och fanérat trä	m ³	21,4	14,7	64 259,6	79 068
44.11	Byggnadsplattor	ton	248,6	177,7	228 246,6	265 121
44.11.1	Därav: hårda träfiberplattor	ton	220,2	155,8	193 412,1	226 479
44.18.001	Spånplattor	ton	301,6	294,5	241 895,3	314 296
47.02	Pappersavfall o dyl	ton	90,0	83,2	44 028,1	62 788
47.01.10	Slipmassa av trä	ton ¹	334,9	372,8	336 720,2	481 246
47.01.20	Halvkemisk massa	ton ¹	18,7	21,5	22 451,9	31 151
47.01.250	Dissolvingmassa	ton ¹	179,5	81,2	368 687,5	215 429
47.01.30—40	Sulfatmassa	ton ¹	2 432,8	2 233,8	3 891 914,1	4 595 954
47.01.40	Därav: blekt	ton ¹	1 977,0	1 858,2	3 267 769,0	3 890 770
47.01.50—60	Sulfitmassa	ton ¹	461,5	342,4	723 815,1	687 374
47.01.60	Därav: blekt	ton ¹	333,6	236,1	535 371,2	488 572
47.01	Pappersmassa	ton ¹	3 427,4	3 051,7	3 543 588,8	6 011 154
48.01.11	Tidningspapper	ton	981,1	1 238,4	1 658 369,5	2 525 404
48.01.17—21 .07.31	Annat tryck- och skrivpapper	ton	396,9	509,8	923 148,8	1 591 988
48.01—08 .11	Annat papper och papp	ton	2 476,9	2 874,9	4 864 896,0	7 325 307
(utom ovan- stående nr)		ton	2 476,9	2 874,9	4 864 896,0	7 325 307
48.01—08 .11	Papper och papp totalt	ton	3 845,8	4 623,1	7 446 414,3	11 442 699

¹ Torrtränsikt vikt.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.2 Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1975—1979 och 1980
Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1975—1979 and 1980

Brussels	Sortiment	Mått- enhet	1975—79	1980	1975—79	1980
			Kvantitet 1 000-tal	Värde 1 000 kr	Värde 1 000 kr	
44.01—02	Brännved och träkol inkl sågspån	m ³ s	203,3	263,8	8 966,0	18 963
44.03.60	Massaved	m ³ f	1 989,4	2 540,9	306 765,5	546 148
44.03.10	Sågtimmer och fanérstock					
.04.20	av barrträd	m ³ f	521,3	548,6	122 828,4	158 516
44.03.3—4	Sågtimmer och fanérstock					
.04.90	av lövträd	m ³ f	23,4	17,9	18 973,0	19 741
44.03—04	Rundvirke och grovt kanthugget virke	m ³ f	2 550,1	3 112,6	454 759,6	726 219
44.09.10	Massafis	m ³ s	1 424,7	2 984,6	97 395,6	267 164
44.05.10	Sågade och hyvlade trävaror					
.13.20	av barrträ	m ³	144,2	248,5	100 465,0	203 627
44.05.101	Därav: bjälkar och sparrar	m ³	3,6	0,8	1 634,4	507
44.05.4, 9	Sågade och hyvlade trävaror					
.13.10, 90	av lövträ	m ³	88,3	80,3	107 669,8	171 548
44.05.07, 13	Sågade och hyvlade trävaror	m ³	243,0	333,9	215 316,7	379 073
44.14—16	Fanér, kryssfänér och fanérat trä	ton	68,9	87,3	264 849,6	414 917
44.11	Byggnadsplattor	ton	4,4	6,4	4 084,4	9 511
44.11.1	Därav: hårda träfiberplattor	ton	4,1	6,2	3 365,3	8 739
44.18.001	Spånplattor	ton	28,6	30,5	32 134,8	46 578
47.02	Pappersavfall o dyl	ton	90,3	205,5	36 710,8	113 408
47.01	Pappersmassa	ton ¹	24,5	50,9	39 998,7	104 166
48.01.17—21	Tryck- och skrivpapper utom					
.07.31, 802	tidningspapper	ton	25,0	32,5	78 730,4	130 146
48.01—08	Annat papper och papp					
.11						
(utom ovan- stående nr)		ton	127,3	147,8	467 179,0	699 532
48.01—08	Papper och papp totalt	ton	152,3	180,3	545 910,3	829 698
.11						

¹ Torrtänkt vikt.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.3 Sveriges export av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på importländer 1979 och 1980
Sweden's exports of certain roundwood and forest industry products by country of destination in 1979 and 1980

Bryssel	Sortiment	Importland	Mått- enhet	Export			
				1979		1980	
				Kvantitet 1 000-tal		Värde 1 000 kr	
44.03.60	Massaved	Norge	m ³ f	545,4	556,9	74 488,5	81 058
		Finland	m ³ f	14,5	41,8	1 746,0	5 887
		Danmark	m ³ f	2,0	0,5	210,0	65
		Övriga	m ³ f	0,0	0,8	47,7	195
		Samtliga	m ³ f	562,0	600,0	76 492,2	87 205
44.03.10	Sågtimmer och fanérstock av barrträd	Norge	m ³ f	180,3	142,9	37 079,9	29 997
		Västtyskland	m ³ f	11,9	11,1	4 394,7	4 043
		Danmark	m ³ f	6,0	5,1	2 237,5	2 582
		Övriga	m ³ f	2,9	2,8	1 060,4	1 201
		Samtliga	m ³ f	201,1	161,9	44 772,5	37 823
44.03.3, 4	Sågtimmer och fanérstock av lövträd	Danmark	m ³ f	4,4	25,9	591,5	4 193
		Norge	m ³ f	2,9	4,1	385,3	569
		Libanon	m ³ f	0,6	0,2	198,0	73
		Övriga	m ³ f	7,0	0,8	1 046,2	304
		Samtliga	m ³ f	14,9	31,0	2 221,0	5 139
44.09.10	Massafflis	Norge	m ³ s	679,1	714,7	40 038,3	46 227
		Danmark	m ³ s	0,0	8,9	1,9	494
		Övriga	m ³ s	0,0	0,2	0,8	45
		Samtliga	m ³ s	679,1	723,8	40 041,0	46 766
44.05.10 .13.20	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ	Storbritannien	m ³	1 543,6	985,3	1 053 794,9	861 849
		Västtyskland	m ³	969,5	904,5	803 128,0	928 616
		Nederländerna	m ³	937,6	803,7	644 853,7	674 026
		Danmark	m ³	841,9	605,7	626 655,2	544 131
		Frankrike	m ³	649,8	479,9	467 503,0	429 392
		Övriga	m ³	1 980,3	2 108,9	1 512 470,7	1 983 540
		Samtliga	m ³	6 922,7	5 888,0	5 108 405,5	5 421 554
44.14—16	Fanér, kryssfanér och fanerat trä	Norge	ton	7,1	5,4	29 861,1	27 319
		Finland	ton	1,4	1,4	10 320,6	10 983
		Västtyskland	ton	1,9	1,2	7 231,8	6 835
		Övriga	ton	9,6	6,7	36 280,6	33 931
		Samtliga	ton	20,0	14,7	83 694,1	79 068
44.18.001	Spånplattor	Storbritannien	ton	172,5	132,6	153 335,0	143 691
		Danmark	ton	60,7	57,6	58 167,3	57 510
		Norge	ton	47,7	45,8	50 558,9	52 264
		Övriga	ton	63,6	58,5	49 001,3	6 083
		Samtliga	ton	344,5	294,5	311 062,5	314 296
44.11	Byggnadsplattor	Storbritannien	ton	77,6	47,8	93 763,7	77 730
		Västtyskland	ton	39,3	30,3	39 145,0	43 720
		Nederländerna	ton	29,1	26,4	26 567,3	34 383
		Övriga	ton	96,6	73,2	101 994,5	109 288
		Samtliga	ton	242,6	177,7	261 470,5	265 121
47.01	Pappersmassa	Västtyskland	ton ¹	650,6	613,0	1 089 448,6	1 242 320
		Storbritannien	ton ¹	549,6	419,6	835 282,4	772 299
		Frankrike	ton ¹	431,6	418,3	724 846,4	848 116
		Italien	ton ¹	381,3	224,7	604 583,6	638 631
		Nederländerna	ton ¹	272,2	197,6	431 030,5	373 177
		Övriga	ton ¹	1 234,1	1 178,5	2 040 324,6	2 136 611
		Samtliga	ton ¹	3 519,4	3 051,7	5 725 516,1	6 011 154

Bryssel	Sortiment	Importland	Mått- enhet	Export			
				1979		1980	
				Kvantitet	1 000-tal	Värde 1 000 kr	1980
47.01.10 .20	Därav: Slipmassa av trä inkl halv- kemisk massa	Storbritannien	ton ¹	116,1	92,9	117 467,4	116 551
		Italien	ton ¹	54,9	52,2	61 484,4	68 743
		Japan	ton ¹	66,9	46,4	70 463,8	54 065
		Övriga	ton ¹	217,8	202,8	245 343,9	273 038
		Samtliga	ton ¹	455,7	394,3	494 759,5	512 397
47.01.250	Dissolving- massa	Nederländerna	ton ¹	19,0	12,9	43 217,3	34 574
		Sovjetunionen	ton ¹	13,5	12,4	29 326,7	33 488
		Västtyskland	ton ¹	21,4	10,8	45 890,9	28 621
		Övriga	ton ¹	119,2	45,1	246 980,7	118 746
		Samtliga	ton ¹	173,1	81,2	365 415,6	215 429
47.01.30 .40	Sulfatmassa annan än dissolving- massa	Västtyskland	ton ¹	534,7	516,8	911 173,3	1 069 253
		Frankrike	ton ¹	333,6	334,8	570 155,2	696 114
		Storbritannien	ton ¹	358,0	282,4	585 553,8	561 093
		Övriga	ton ¹	1 245,4	1 099,8	2 101 671,4	2 269 494
		Samtliga	ton ¹	2 471,7	2 233,8	4 168 553,7	4 595 954
47.01.50 .60	Sulfitmassa annan än dissolving- massa	Frankrike	ton ¹	60,8	52,9	101 927,5	106 468
		Västtyskland	ton ¹	45,9	41,7	77 392,1	85 012
		Storbritannien	ton ¹	46,9	34,9	75 889,9	69 730
		Övriga	ton ¹	265,3	212,9	441 577,8	426 164
		Samtliga	ton ¹	418,9	342,4	696 787,3	687 374
48.01.11	Tidningspapper	Västtyskland	ton	301,3	329,7	644 483,7	734 777
		Storbritannien	ton	189,9	179,9	373 959,4	378 204
		Nederländerna	ton	118,9	123,6	254 571,3	267 601
		Övriga	ton	630,3	605,2	1 037 671,5	1 144 822
		Samtliga	ton	1 240,4	1 238,4	2 310 685,9	2 525 404
48.01.17—21 .07.31 1974 1974	Annat tryck- och skrivpapper	Storbritannien	ton	113,0	83,7	315 985,4	281 848
		Västtyskland	ton	58,2	54,2	156 213,0	157 461
		Danmark	ton	49,2	45,2	142 389,0	147 303
		Övriga	ton	303,7	326,7	822 635,2	1 005 376
		Samtliga	ton	524,1	509,8	1 437 222,6	1 591 988
48.01—08 .11 (utom ovan- stående nr)	Annat papper och papp	Storbritannien	ton	596,3	509,1	1 330 230,6	1 316 533
		Västtyskland	ton	468,2	454,0	985 463,5	1 085 518
		Frankrike	ton	374,5	376,4	689 056,0	829 150
		Övriga	ton	1 589,5	1 535,4	3 578 223,1	4 094 106
		Samtliga	ton	3 028,8	2 874,9	6 582 973,2	7 325 307

¹ Torrtränsikt vikt.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.4 Sveriges import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på exportländer 1979 och 1980
 Sweden's imports of certain roundwood and forest industry products by country of destination in 1979 and 1980

Bryssel	Sortiment	Exportland	Mått- enhet	Import			
				1979	1980	1979	1980
				Kvantitet 1 000-tal		Värde 1 000 kr	
44.03.60	Massaved	Finland	m ³ f	450,7	681,4	80 215,7	142 387
		Norge	m ³ f	375,2	466,8	63 016,9	90 254
		Polen	m ³ f	383,2	397,6	63 814,5	85 269
		Övriga	m ³ f	699,1	995,1	108 413,5	228 238
		Samtliga	m ³ f	1 908,2	2 540,9	315 460,6	546 148
44.03.10 .04.20	Sågtimmer och fanérstock av barrträd	Finland	m ³ f	216,2	279,9	54 662,8	78 366
		Norge	m ³ f	241,3	204,1	59 411,7	55 526
		Sovjetunionen	m ³ f	80,1	62,5	21 319,0	23 834
		Övriga	m ³ f	16,2	2,1	4 360,4	790
		Samtliga	m ³ f	553,8	548,6	139 753,9	158 516
44.09.10	Massaflis	USA	m ³ s	962,3	1 521,0	86 638,2	152 107
		Finland	m ³ s	211,6	674,5	12 753,7	57 516
		Norge	m ³ s	337,4	407,7	20 058,0	29 030
		Övriga	m ³ s	359,2	381,4	23 527,0	28 511
		Samtliga	m ³ s	1 870,5	2 984,6	142 976,9	267 164
44.05.10 .13.20	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ	Finland	m ³	183,5	189,9	134 574,8	158 637
		Norge	m ³	20,0	21,4	12 558,9	16 402
		Sovjetunionen	m ³	11,3	15,3	4 854,8	9 704
		Övriga	m ³	6,2	21,9	8 102,2	21 884
		Samtliga	m ³	221,0	248,5	160 090,7	203 627
44.14—16	Fanér, kryss- fanér och fanerat trä	Finland	ton	40,0	41,0	159 631,5	195 064
		Sovjetunionen	ton	11,0	9,9	19 066,8	21 862
		Kanada	ton	2,0	6,3	6 689,3	18 388
		Övriga	ton	28,9	30,1	171 911,0	179 603
		Samtliga	ton	81,9	87,3	357 298,6	414 917
47.02	Pappersavfall och pappers- makulatur	Västtyskland	ton	65,9	71,8	29 313,4	41 406
		Danmark	ton	44,2	43,6	18 680,4	22 115
		Storbritannien	ton	14,3	35,0	8 143,9	21 179
		Övriga	ton	39,2	55,1	18 383,1	28 708
		Samtliga	ton	163,6	205,5	74 520,8	113 408
47.01	Pappersmassa	Norge	ton ¹	19,0	15,9	32 518,1	29 881
		Finland	ton ¹	12,5	11,4	19 472,0	22 841
		Brasilien	ton ¹	4,8	7,9	8 387,2	16 149
		Övriga	ton ¹	7,2	15,7	16 452,2	35 295
		Samtliga	ton ¹	43,5	50,9	76 829,5	104 166
48.01—08 .11	Papper och papp	Finland	ton	78,6	85,9	242 042,1	314 778
		Västtyskland	ton	17,9	21,6	87 341,6	119 136
		Norge	ton	23,1	21,5	57 539,1	63 953
		Övriga	ton	47,1	51,3	288 014,0	331 831
		Samtliga	ton	166,7	180,3	674 936,8	829 698

¹ Torrträ vikt.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.5 Sveriges export och import av rundvirke 1951—1980
Sweden's export and import of roundwood in 1951—1980

År	Sågtimmer och fanérstock				Massaved		Övrigt rundvirke		Summa	
	Barr		Löv		Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp
	Exp	Imp	Exp	Imp						
	1 000 m ³ ub per år									
1951—55	70	320	5	37	438	475	526	1	1 039	833
1956—60	144	224	22	45	598	319	248	—	1 012	588
1961—65	214	107	12	41	1 030	627	14	—	1 270	775
1966—70	405	31	24	39	2 456	349	114	1	2 999	420
1971—75	317	124	28	34	2 276	1 065	79	1	2 700	1 224
1976—80	197	620	16	24	615	1 913	53	12	1 002	2 568
1980	162	549	31	18	600	2 541	56	4	849	3 112

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.6 Sveriges export av papper och papp 1961—1980
Sweden's export of paper and paperboard in 1961—1980

År	Papper och papp				Summa papper och papp
	Tidningspapper	Annat tryck- och skrivpapper	Kraftpapper och kraftpapp	Annat papper och papp	
1961—65	429	146	701	384	1 660
1966—70	536	243	1 036	608	2 423
1971—75	839	335	1 380	806	3 360
1976—80	1 045	443	1 716	986	4 189
1980	1 238	510	1 825	1 050	4 623

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.7 Sveriges export av massa 1951—1980
Sweden's export of wood pulp in 1951—1980

År	Mekanisk, halvskemisk massa	Sulfitmassa			Summa	Sulfatmassa			Summa massa
		Oblekt	Blekt	Dissolving		Oblekt	Blekt	Summa	
1951—55	324	472	239	334	1 045	405	293	698	2 067
1956—60	393	448	412	359	1 219	507	476	983	2 595
1961—65	416	366	570	371	1 307	540	861	1 401	3 124
1966—70	404	285	637	324	1 246	521	1 471	1 992	3 642
1971—75	398	231	518	245	994	603	1 938	2 541	3 933
1976—80	377	116	321	165	601	442	1 970	2 412	3 390
1980	394	106	236	81	423	376	1 858	2 234	3 052

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.8 Sveriges sammanlagda export- och importvärden av skogs- och skogsindustriprodukter respektive andelar av utrikes-handeln. Medeltal år 1961—1976 samt år 1978—1980

Sweden's added export and import values of wood and wood industry products and shares of foreign trade respectively. Average for the years 1961—1976 and total values for the year 1978—1980

Sortiment	1961/70				1971/76				1978				1979				1980			
	Exp		Imp		Exp		Imp		Exp		Imp		Exp		Imp		Exp		Imp	
	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%
Rundvirke ¹	169		57		241		348		166		249		156		478		174		726	
Massaflis	4		9		34		32		43		74		40		143		47		267	
Sågade och hyv- lade trävaror ²	1 323		86		3 255		155		4 400		227		5 131		300		5 446		379	
Fanérskivor ³	14		75		58		204		77		287		64		357		79		415	
Massa	2 200		7		4 798		30		5 168		32		5 726		77		6 011		104	
Papper och papp	1 821		110		5 250		437		8 343		566		10 331		675		11 443		830	
Träfiberskivor	180		2		224		4		236		3		261		5		265		9	
Spånskivor	19		11		160		28		282		31		311		45		314		47	
Returpapper	22		2		41		20		51		30		47		75		63		113	
Summa	5 752	26	359	2	14 061	21	1 258	2	18 766	19	1 499	2	22 067	19	2 155	2	23 842	18	2 890	2
Hela utrikes- handeln	22 112		23 280		67 650		68 214		98 205		92 718		118 147		122 952		130 777		141 332	

¹ Inkl brännved och "träavfall" (sågspån m m).

² Inkl sliprar och lådamnen.

³ Inkl plywood och lamellträ.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.9 Inhemsk tillgång av vissa skogsindustriprodukter åren 1960—1980
Domestic supply of certain forest industry products in 1960—1980

År	Sågade och hyvlade barrträ- varor 1 000 m ³	Träfiber- skivor 1 000 ton	Spån- skivor	Fanér och plywood	Massa	Papper och papp
1960	3 595	197	37	53	645	915
1965	4 972	349	97	82	1 156	1 303
1970	5 259	331	208	103	1 299	1 588
1975	5 404	331	398	106	1 879	1 706
1976	4 582	309	473	114	1 533	1 776
1977	4 701	270	503	108	1 035	1 499
1978	4 230	249	496	113	-85	1 505
1979	^R 4 280	244	514	^R 105	437	1 654
1980 ^P	5 435	261	531	109	597	1 739

^R Reviderade uppgifter.

^P Preliminär uppgift.

Källa: SOS Industri och SOS Utrikeshandel samt respektive branschorganisation.

11 Priser

11.1 Råvarupriser

Varje år förhandlar skogsbrukets och skogsindustrins intresseorganisationer om virkespriserna fränsett rotpostpriserna. Förhandlingarna mynnar normalt ut i områdesvisa prisuppgörelser för resp sortiment. Dessa centralt avtalade priser blir därefter normgivande för merparten av säsongens virkesaffärer.

Vid förhandlingarna representeras säljarsidan av representanter för berörda skogsägareföreningar och Sveriges Skogsägares Riksförbund. Massindustrin uppträder som köparpart antingen genom fast organiserade virkesföreningar eller i andra samarbetsformer utan någon permanent organisation. Inom prisområdena I och II verksamma bolagsägda sågverksföretag är även anslutna till virkesföreningarna och uppträder således även som köparpart vid prisförhandlingarna för sågtimmer. Inom övriga delar av landet representeras köparsidan antingen av de lokala sågverksföreningarna och Föreningen Sågverkens Biprodukter (SÅBI) – en frivillig regional sammanslutning av enskilda sågverk – eller enbart av delegationer från de lokala organisationerna.

Separata prisförhandlingar förs dessutom mellan domänverket som säljare och AB Statens Skogsindustrier, virkesföreningarna och enskilda sågverksföretag som köpare.

För beräkning av pris-indexserier har skogsstyrelsen på uppdrag av statistiska centralbyrån genomfört en undersökning rörande rundvirkets prisutveckling under avverknings-säsongerna 1968/69–1978/79. Som grund för beräkningen av sågtimmerpriserna ligger de olika prisområdesöverenskommelserna för tall och gran av o/s- och V-kvalitet fördelade på fyra och två diameterklasser för tall- resp gran-sågtimmer. Sågtimmers kvalitetsfördelning har bestämts med ledning av uppgifter erhållna

från virkesmättningsföreningar, domänverket, skogsägareföreningar, sågverksföreningar och privata företag. I tabell 11.6 redovisas erhållna indextal för priser på sågtimmer av tall och gran samt de båda trädslagen sammantagna inom landsdelar och riket som helhet. För massaveden finns varje trädslag redovisat för sig och även trädslagen sammanvägda. Jämförelser mellan olika landsdelar bör undvikas med hänsyn till att överenskommen leveransplats och prissättningsställe varierar mellan olika delar av landet.

I figur 11.2 redovisas leveranspriser och relativa priser (enligt konsumentprisindex) för klass I massaved av obarkad tall, gran och björk under säsongerna 1964/65–1980/81 inom prisområde III–V.

Vid omräkning av priserna för barmassaved inom prisområdena III–V som to m 1972/73 angetts i kr per m³ har genomgående tillämpats 68-procentig relativ fastvolym.

Sågverksflis m m

Överenskommelser om priser på sågverksflis träffas årligen mellan sågverkens och den masatillverkande skogsindustrins intresseorganisationer. Inom södra Sverige – omfattande i huvudsak prisområde V – träffas dessa överenskommelser vanligtvis mellan SÅBI och Sydsvenska Virkesföreningen. I tabell 11.4 redovisas de flispriser fritt sågverk som nämnda organisationer träffat för avverknings-säsongerna 1967/68–1980/81. Vid omvandling av priserna från m³s till m³f har tillämpats omförings-talet 0,37.

Priset för sågspån fritt sågverk var för kalenderåret 1980 25 kr/m³s och för 1981 30 kr/m³s enligt SÅBI. Motsvarande pris för kutterspån var 1980 110 kr/m³s och för 1981 165 kr/m³s.

Rotposter

Rotposternas sammansättning och medelpriser framgår av tabell 11.7 som är en sammanställning av material insamlat av skogsvårdsstyrelserna. Rotpostpriserna kan dock uppvisa betydande variationer varför man bör använda tabell 11.7 med försiktighet.

11.2 Produktpriser

I tabellerna 11.8–11.9 redovisas exportpriser för de viktigaste skogs- och skogsindustriprodukterna. Underlaget till tabellerna har hämtats ur statistiska centralbyråns publikationer, Allmän månadsstatistik samt Månadsstatistik över utrikeshandeln, vars statistik bygger på uppgifter som samlas in av tullverket i sam-

band med att varorna förtullas respektive kontrolleras för export.

Med exportpris avses det värde till vilket godset är sålt av exportören, inberäknat oinkostnader för försäkring och transport av godset till landets gräns, dvs fritt gränsen eller fob utförselhamn.

11.3 Källhänvisningar

Allmän månadsstatistik. SCB.

Månadsstatistik över utrikeshandeln. SM serie H.

Skogsägareföreningarnas prislistor för respektive avverkningssäsong.

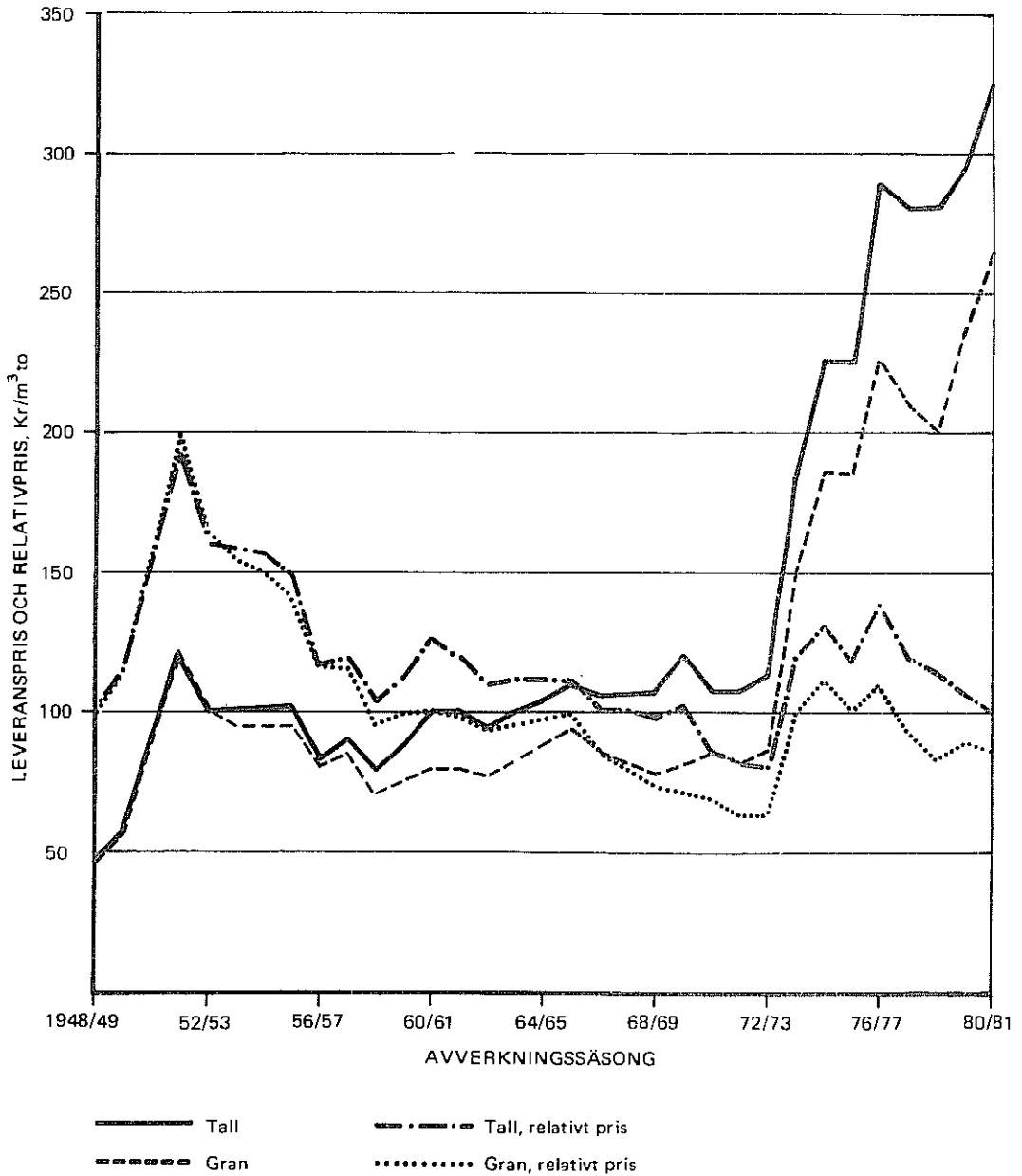
Stickprovsundersökning. Skogsstyrelsen.

SÅBIs prislistor.

Figur 11.1

Prisutveckling för sågtimmer av tall och gran, 20 cm OS-kvalitet i Kopparbergs län säsongerna 1948/49–1980/81. Leveranspriser i kr/m³ to och den relativa prisutvecklingen i fast penningvärde (enligt konsumentprisindex)

The price trend for sawtimber for pine and spruce, 20 cm OS-quality in Kopparberg's county 1948/49–1980/81. Delivery prices in Sw Cr/m³ to and the relative price trend at fixed prices (consumer price index)

Källa: Skogsstyrelsen

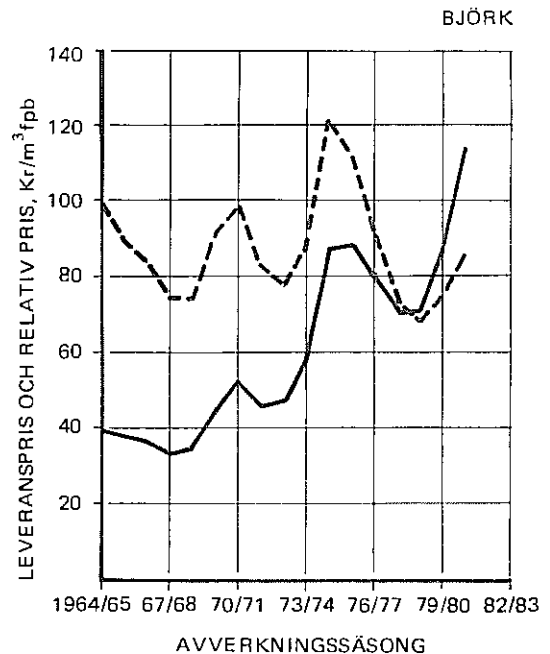
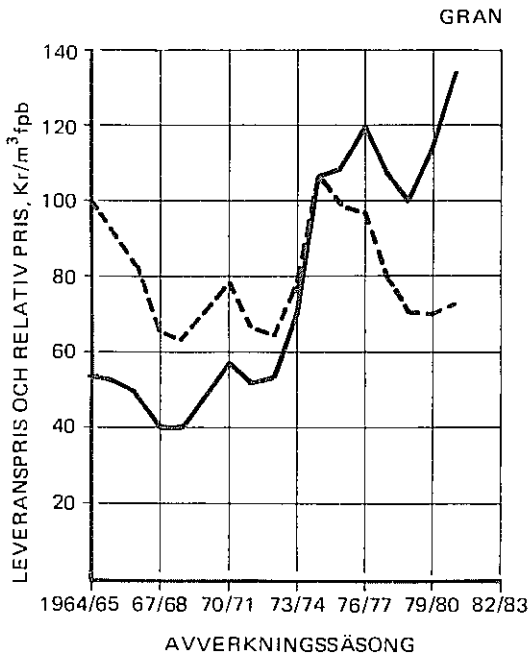
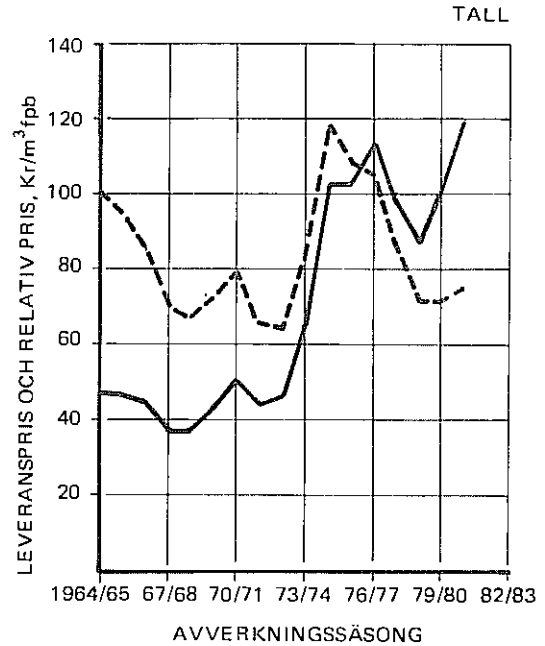
Figur 11.2

Prisutvecklingen för massaved av tall, gran och björk. Priserna avser 3 meters obarkad ved av klass I kvalitet i prisområde III-V under säsongerna 1964/65–1980/81.

Leveranspriser i kr/m^3 fpb och den relativa prisutvecklingen i fast penningvärde (enligt konsumentprisindex)

The price trend for pulpwood of pine, spruce and birch. The prices are on 3 meters unbarked wood and finest quality in price region III-V during the cutting seasons 1964/65–1980/81. Delivering prices in Sw Cr/m³ fpb and the relative price trend at fixed prices (consumer price index)

----- Relativ pris
 ————— Leveranspris

Tabell 11.1 Av virkesmarknadens parter — undantaget domänverket — överenskomna priser på obarkat sågtimmer under avverkningssäsongen 1980/81. Priset anges vid leverans fritt bilväg
Prices of unbarked coniferous timber agreed upon by the parties of the timber market — except for the Swedish Forest Service. Felling season 1980/81. Prices are given for delivery at motor road

Prisområde	Trädslag	Medellängd, dm	Bruttopriser i kr per m ³ to, o/s-kvalitet, för olika toppdiameterklasser												Prisavdrag för V- och VI-kvalitet och pristillägg för kvalitet special (S) i procent av o/s-priset ¹		
			12—	13—	14—	15—	16—	18—	20—	22—	24—	26—	28—	30+	V	VI	S
Torneälven-Ljungan	tall	46—48	—	—	232	246	259	282	311	330	345	359	369	378	² 25	—	30
	gran	46—48	—	—	—	—	229	246	264	274	279	284	289	294	² 20	—	—
Hälsingland, Härjedalen, Gästrikland och Dalarna	tall	46	—	230	255	255	285	305	325	340	350	360	370	370	² 35	² 50	² 25
	gran	46	—	200	215	215	230	245	265	280	290	300	310	320	² 15	² 40	—
Värmland, Örebro, Skaraborg, Bohuslän och Dalsland	tall	46	255	255	275	275	295	315	340	360	375	380	385	385	² 30	² 45	² 25
	gran	46	235	235	245	245	260	275	290	305	315	320	325	325	² 20	² 35	—
Västmanland, Uppsala, Stockholm, Södermanland och Gotland	tall	46	240	240	270	270	285	300	315	330	340	345	350	350	² 30	² 40	² 35
	gran	46	205	205	230	230	240	250	260	270	280	285	290	290	² 15	² 30	—
Östergötland, Småland, södra	tall	-81-02-15	40	220	220	245	245	285	330	380	420	440	455	470	² 20	² 50	² 25
	tall	81-02-16-	40	190	190	210	210	250	285	325	360	380	390	395	400	² 20	² 50
Älvsborg, Halland och Blekinge	gran	-81-02-15	43	220	220	245	245	280	315	350	375	395	405	410	² 10	² 45	—
	gran	81-02-16-	43	190	190	210	210	240	270	300	325	340	345	350	² 10	² 45	—
Kristianstad och Malmöhus	tall		40	270	270	295	295	335	375	405	430	455	480	480	² 20	² 50	² 10
	gran ³		43	270	270	290	290	310	330	350	370	380	390	390	0	40	—

¹ Procentsatserna för V- och VI-kvalitet avser toppdiameterklass 22 cm för normalsågtimmer och toppdiameterklass 24 cm för specialsågtimmer.

² Procentsatserna varierar mellan olika toppdiameterklasser.

³ Enhetspris för o/s- och V-kvalitet.

Källa: Skogsägareföreningarnas prislister.

Tabell 11.2 Leveranspremier för sågtimmer för respektive skogsägareförening avverkningssäsongen 1980/81

Delivery-premium on saw-timber for the different forest owners' associations in the felling season 1980/81

Skogsägareförening	Tid	Kr/m ³ to
Skånes Skogsägare Södra	—	—
Skogsägarna	800801—801115	25
	801116—810115	10
Vänerskog	800801—810115	20
Mälarskog	800801—801031	30
	801101—810115	15
Mellanskog	800801—810109	25
Norrskog	800801—810116	12:50

Källa: Skogsägareföreningarnas prislistor.

Tabell 11.3 Leveranspremier för massaved för respektive skogsägareförening avverkningssäsongen 1980/81

Delivery-premium on pulp-wood for the different forest owners' associations in the felling season 1980/81

Skogsägareförening	Tid	Kr/m ³ f
Skånes Skogsägare	800801—801015	25
	801016—810115	15
Södra Skogsägarna	800801—801115	15
	801116—810115	7:50
Vänerskog	barr 800801—801031	20
	barr 801101—810131	13
	löv 800801—801031	15
	löv 801101—810131	5
Mälarskog	barr 800801—810115	20
	barr 810116—810228	10
	löv 800801—801031	15
	löv 801101—810115	5
Mellanskog	800801—810116	15
Norrskog	800801—810116	9

Källa: Skogsägareföreningarnas prislistor.

Tabell 11.4 Pris¹ på sågverksflis 1967/68—1980/81
Price on chips 1967/68—1980/81

Säsong	Kr/m ³ f	Säsong	Kr/m ³ f	Säsong	Kr/m ³ f
1967/68	48:—	1972/73	63:—	1977/78	125:—
1968/69	48:—	1973/74	89:—	1978/79	122:—
1969/70	56:—	1974/75	130:—	1979/80	143:—
1970/71	65:—	1975/76	130:—	1980/81	168:—
1971/72	58:—	1976/77	150:—		

¹ Fritt sågverk.

Källa: SÅBI.

Tabell 11.5 Priser för massaved under avverkningssäsongerna 1969/70—1980/81.
Kronor per m³f pb av 3 meters längd, fritt bilväg (gäller ej prisområde 1)

Prices of pulpwood. Felling seasons 1969/70—1980/81. Prices per m³f, delivery at motor road

Prisområde	Avverkningssäsong. Kvalitetsklass. Barkningsgrad							
	69/70 I Ob	74/75 I Ob	78/79 I Ob	79/80 I Ob	80/81 I Ob	80/81 II Ob	80/81 I Hb	80/81 II Hb
	Tall							
I ¹	50:15	103:—	108:—	119:—	140:—	—	145:20	—
II ²	54:70	111:40	87:—	99:—	³ 125:—	³ 113:—	—	—
III	43:20	102:—	88:—	100:—	125:—	113:—	—	—
IV	43:95	102:—	87:—	100:—	115:—	104:—	145:—	134:—
V ⁴	43:95	102:—	87:—	101:50	121:—	109:—	151:—	139:—
	Gran							
I ¹	51:55	104:50	108:—	119:—	140:—	—	145:20	—
II ²	59:65	116:20	91:—	103:—	³ 125:—	³ 113:—	—	—
III	49:25	106:—	100:—	114:—	139:—	125:—	—	—
IV	49:25	106:—	100:—	114:—	130:—	117:—	160:—	147:—
V ⁴	48:50	106:—	100:—	115:50	135:—	122:—	165:—	152:—
	Björk							
I ¹	50:80	89:—	79:—	95:—	122:—	—	—	—
II ²	30:45	100:20	69:—	85:—	³ 111:—	³ 100:—	—	—
III	48:20	87:—	70:—	86:—	111:—	100:—	—	—
IV	48:20	87:—	70:—	86:—	110:—	99:—	—	—
V ⁴	48:20	88:—	70:—	90:—	115:—	104:—	145:—	134:—

¹ Priset uttryckt i kr/m³f ub, fritt E4. Fast traktavdrag per km för transporter till E4. Fallande längd. Ingen kvalitetsuppdelning.

² Före 1978/79 är priset uttryckt i kr/m³f mi ub, fritt fabrik. Dock är priset för björk för säsongen 1969/70 uttryckt i kr/m³t, fritt fabrik.

³ Min. längd 32 dm.

⁴ Fr o m 1970/71 är det garantipriser.

Källa: Skogsägareföreningarnas prislister.

Tabell 11.6 Indextal för priser på barrsågtimmer och massaved avverkningssåsongerna 1969/70—1980/81. 1968 = basår
Priceindex for sawtimber and pulpwood 1969/70—1980/81. 1968 = 100

<i>Barrsågtimmer</i>														
Landsdel	Fäll							Gran						
	75	76	77	78	79	80	81	75	76	77	78	79	80	81
Norrland	231	216	257	262	250	268	323	234	226	288	273	246	282	342
Svealand	237	237	312	292	263	281	323	245	245	336	305	270	322	368
Götaland	244	275	327	309	283	321	392	249	283	328	321	303	356	450
Hela landet	236	241	295	285	264	289	345	244	259	322	306	280	326	401
Fäll och Gran														
Landsdel	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81		
Norrland	115	118	114	124	197	232	219	268	265	247	272	329		
Svealand	108	111	109	116	192	241	238	321	295	266	299	343		
Götaland	111	116	112	126	241	246	278	325	314	292	339	423		
Hela landet	111	115	112	122	212	240	248	306	294	272	306	371		
<i>Massaved</i>														
Landsdel	Fäll							Gran						
	75	76	77	78	79	80	81	75	76	77	78	79	80	81
Norrland	235	252	286	245	236	261	339	231	248	282	245	229	252	327
Svealand	169	273	299	256	232	267	322	261	270	299	267	251	287	338
Götaland	263	266	292	247	223	259	309	259	267	296	266	251	289	338
Hela landet	247	258	288	245	228	258	321	245	258	290	256	241	266	327
<i>Björk</i>														
Landsdel	75	76	77	78	79	80	81							
Norrland	203	208	220	170	182	202	296							
Svealand	268	269	256	218	218	273	349							
Götaland	267	267	257	218	218	279	358							
Hela landet	240	243	240	198	208	247	333							
<i>All massaved</i>														
Landsdel	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81		
Norrland	113	130	117	118	155	230	246	278	238	227	247	326		
Svealand	119	142	126	128	176	265	269	292	254	237	271	327		
Götaland	120	141	125	133	175	262	268	289	251	235	274	329		
Hela landet	116	135	121	124	164	245	256	282	244	230	257	323		
<i>Barrsågtimmer och massaved</i>														
Landsdel	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81		
Norrland	114	125	116	120	171	231	238	277	253	237	263	332		
Svealand	113	124	116	121	185	257	243	290	260	238	293	343		
Götaland	114	125	117	129	218	257	278	317	297	279	321	396		
Hela landet	113	125	116	123	188	242	252	294	269	252	291	358		

Källa: Skogsstyrelsen

Tabell 11.7 Sammansättning, medelpris m m för stämplingsposter sålda på rot från privat-skogar avverkningssäsongen 1980/81

Composition, average prices obtained etc of standing timber on private forests in the cutting year 1980/81

Län eller landsdel	Under-sökt antal rotför-säljningar	I medeltal per rotförsäljning										Medel-körväg i terrängen	Betalt pris/ m ³ sk
		Antal träd	Virkesvolym					Medelvolym/träd					
			M ³ sk			Fördelning		Tall	Gran	Löv	Samtl		
			Tall	Gran	Löv	Procent	M ³ sk						
Nbnt lappm	47	5 159	749	58	30	12	0,20	0,12	0,08	0,15	1,0	94,32	
kustl	81	3 828	605	62	23	15	0,23	0,12	0,09	0,16	0,8	108,17	
Vbnt lappm	65	6 405	1 249	22	72	6	0,34	0,19	0,09	0,20	0,8	89,07	
kustl	86	4 177	676	42	46	12	0,22	0,15	0,09	0,16	0,6	121,62	
Jmtl	94	7 791	1 554	18	77	6	0,24	0,20	0,13	0,20	0,8	106,46	
Vnrl	82	5 218	1 152	18	76	5	0,35	0,21	0,15	0,22	0,7	115,50	
Gävl	67	3 206	711	30	58	12	0,39	0,19	0,15	0,22	0,5	132,23	
Kopp	90	4 891	1 087	39	57	4	0,27	0,20	0,17	0,22	0,5	159,77	
Vrml	70	2 727	835	25	68	7	0,46	0,28	0,23	0,31	0,6	158,99	
Öreb	57	1 868	608	31	57	12	0,57	0,30	0,19	0,33	0,4	173,41	
Vstm	36	2 032	551	37	50	13	0,40	0,23	0,20	0,27	0,6	165,79	
Upps	27	1 892	769	39	52	9	0,66	0,35	0,23	0,41	0,4	170,35	
Sthn	21	2 088	661	22	57	21	0,55	0,34	0,19	0,32	0,4	147,88	
Södm	28	2 095	857	33	54	13	0,60	0,39	0,25	0,41	0,3	199,04	
Östg	50	1 728	660	37	55	8	0,55	0,36	0,19	0,38	0,4	201,19	
Skbg	42	1 583	654	39	53	8	0,67	0,37	0,20	0,41	0,4	202,40	
Älvs	80	1 714	614	21	71	7	0,45	0,37	0,19	0,36	0,4	201,77	
Jkpg	68	920	371	23	71	6	0,49	0,41	0,20	0,40	0,3	199,29	
Kron	69	1 233	457	29	66	5	0,50	0,37	0,16	0,37	0,3	202,52	
Kalm	65	1 551	594	48	47	5	0,57	0,31	0,20	0,38	0,4	213,88	
Gotl	29	1 307	338	72	25	3	0,31	0,19	0,13	0,26	0,4	178,65	
Gtbg	30	1 497	453	21	70	9	0,36	0,32	0,16	0,30	0,4	160,63	
Hall	25	603	340	44	52	4	0,66	0,50	0,21	0,52	0,2	226,10	
Blek	25	1 554	527	15	73	12	0,44	0,38	0,18	0,34	0,3	197,12	
Kris	41	917	435	21	71	8	0,64	0,51	0,22	0,47	0,2	183,69	
Malm	10	637	309	0	86	14	0,54	0,46	0,57	0,48	0,3	174,94	
Norrland	522	4 221	980	30	62	8	0,26	0,19	0,11	0,19	0,8	108,82	
Svealand	329	2 931	819	33	58	9	0,38	0,26	0,21	0,28	0,5	165,50	
Götaland	534	1 347	506	32	61	7	0,50	0,37	0,19	0,38	0,3	200,64	
Hela landet	1 385	3 167	759	31	61	8	0,33	0,23	0,14	0,24	0,5	146,95	
1979/80	1 355	3 108	740	33	59	8	0,33	0,22	0,15	0,24	0,5	121,27	
1978/79	1 174	2 657	639	35	57	8	0,40	0,24	0,15	0,27	0,5	102,15	
1977/78	1 332	3 070	707	33	60	7	0,31	0,22	0,14	0,23	0,5	100,25	
1976/77	1 437	3 245	709	30	61	9	0,30	0,21	0,12	0,22	0,5	121,04	
1975/76	1 348	3 812	822	30	62	8	0,28	0,21	0,13	0,22	0,6	87,89	
1974/75	1 425	4 644	1 021	31	60	9	0,36	0,27	0,18	0,22	0,6	75,16	
1973/74	1 520	4 029	1 070	36	59	5	0,34	0,25	0,15	0,27	0,5	54,89	
1972/73	1 448	3 681	998	38	57	5	0,33	0,26	0,15	0,27	0,6	35,23	
1971/72	1 287	3 734	949	36	58	6	0,31	0,25	0,14	0,25	0,5	29,31	
1970/71	1 406	4 464	1 058	33	60	7	0,34	0,27	0,16	0,28	0,5	31,69	
1969/70	1 367	3 754	912	38	57	5	0,34	0,27	0,17	0,29	0,7	30,18	

Källa: Skogsstyrelsen, stickprovundersökning.

Tabell 11.8 Exportpriser på rundvirke och sågade barrträvaror under åren 1960—1980 samt månadsvis åren 1980 o. 1981

Export prices of roundwood and coniferous sawn timber in 1960—1980 and per month in 1980 and 1981

År	Sågtimmer och fanérstock av barrträd	Massaved			Sågade barrträvaror ^{1, 2}				Sågade o hyvlade barrträvaror Medelexportpris Hela volymen
		Tall	Gran	Löv	Furu 63×175 mm		Gran 63×175 mm		
					o/s	V	o/s	V	
	Kr per m ³ f				Kr per m ³				
1960	137	61	66	54	273	213	228	204	214
1965	113	65	72	54	292	248	262	241	254
1970	91	58	66	55	327	258	279	244	256
1975	152	117	121	105	688	575	550	450	496
1976	186	139	147	98	662	563	572	452	546
1977	216	145	160	96	797	647	670	552	628
1978	232	135	155	96	823	645	680	556	644
1979	223	125	143	107	894	682	723	619	738
1980	240	143	152	127	1 075	871	863	777	921
1980									
Jan	235	127	130	114	1 075	871	863	777	836
Feb	242	128	136	128	1 104	908	962	881	869
Mar	226	134	132	121	1 122	930	966	882	901
Apr	210	154	155	121	1 122	930	966	882	897
Maj	245	128	149	113	1 126	945	966	882	940
Jun	243	133	149	129	1 126	960	966	882	843
Jul	231	136	148	124	1 126	960	966	882	921
Aug	269	126	146	147	1 150	960	969	882	942
Sep	238	141	180	120	1 150	964	983	882	978
Okt	217	134	160	122	1 150	964	983	882	990
Nov	227	178	165	129	1 140	955	968	882	996
Dec	240	169	167	141	1 140	955	968	880	973
1981									
Jan	259	149	163	93	1 144	958	965	880	1 000
Feb	284	155	166	131	1 143	954	965	880	1 007
Mar	272	155	169	139	1 143	955	965	880	980
Apr	280	162	187	127	1 148	955	965	880	977
Maj	357	175	168	131	1 147	948	922	760	962
Jun	207	180	173	137	1 145	948	850	739	955

¹ Avser medelpriser för tecknade kontrakt.

² Fr o m 1971 anges årets första månadsnotering som prisnotering för helåret.

Källa: SOS, SM H.

Tabell 11.9 Exportpriser på massa, papper och papp åren 1960—1980 samt månadsvis åren 1980 och 1981
 Export prices of wood pulp, paper and paperboard in 1960—1980 and per month in 1980 and 1981

År	Massa						Tidnings- papper ²	Annat tryck- och skriv- papper ³	Kraft- papper och kraft- papp ⁴
	Mekanisk massa torr ¹	Sulfit			Sulfat				
		Blekt	Oblekt	Oblekt	Blekt	Oblekt			
Kr per ton torrtänt vikt						Kr per ton			
1960	343	845	717	568	725	541	687	1 106	912
1965	376	883	734	606	734	589	680	982	861
1970	419	1 001	861	686	838	674	672	1 053	922
1975	1 062	2 233	1 783	1 605	1 772	1 550	1 520	2 090	1 805
1976	1 065	2 086	1 705	1 536	1 733	1 485	1 528	2 059	1 641
1977	976	2 015	1 524	1 482	1 631	1 222	1 698	2 142	1 544
1978	882	1 856	1 371	1 184	1 429	1 118	1 771	2 333	1 550
1979	1 080	2 112	1 731	1 487	1 722	1 531	1 865	2 736	1 805
1980	1 291	2 653	2 069	1 870	2 094	1 878	2 039	3 123	2 147
1980									
Jan	1 179	2 437	1 913	1 618	1 868	1 740	1 992	3 137	1 944
Feb	1 198	2 409	1 899	1 706	1 888	1 715	1 946	2 962	2 005
Mar	1 236	2 523	1 964	1 731	1 992	1 704	2 028	3 034	2 084
Apr	1 298	2 724	2 095	1 816	2 102	1 742	2 067	3 077	2 173
Maj	1 350	2 796	2 243	1 986	2 201	1 946	2 080	3 237	2 281
Jun	1 342	2 750	2 132	1 965	2 137	1 914	2 045	3 147	2 207
Jul	1 292	2 735	2 076	1 977	2 152	1 939	2 007	3 210	2 141
Aug	1 333	2 736	2 151	1 976	2 157	1 889	1 983	3 156	2 210
Sep	1 357	2 772	2 254	2 014	2 185	2 030	2 073	3 138	2 193
Okt	1 381	2 764	2 118	1 858	2 171	2 018	2 065	3 222	2 221
Nov	1 359	2 719	2 114	1 900	2 170	1 959	2 080	3 165	2 224
Dec	1 320	2 800	2 150	2 012	2 162	2 011	2 111	3 071	2 151
1981									
Jan	1 299	2 842	2 179	1 963	2 218	1 964	2 110	3 202	2 252
Feb	1 358	2 905	2 217	2 053	2 264	2 002	2 172	3 306	2 283
Mar	1 394	2 935	2 213	2 113	2 334	1 996	2 174	3 136	2 332
Apr	1 325	2 983	2 279	2 079	2 341	2 088	2 211	3 253	2 277
Maj	1 387	3 109	2 202	2 123	2 279	2 076	2 184	3 371	2 357
Jun	1 398	3 201	2 323	2 003	2 493	2 053	2 258	3 306	2 412

¹ Art nr 47.01.103.² Art nr 641.1.³ Art nr 641.2.⁴ Art nr 641.3.

Källa: SOS, SM H.

12 Sysselsättning

12.1 Förvärvsarbetande och arbetslösa

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel fem års intervall. I Skogsstatistisk årsbok 1978 redovisades uppgifter från undersökningen år 1975 om antal förvärvsarbetande i samtliga näringsgrenar och skogsbruket. Uppgifter från 1980 års folk- och bostadsräkning avses redovisas i nästa upplaga av Skogsstatistisk årsbok.

SCB har sedan januari 1970 utfört månatliga arbetskraftsundersökningar (se nedan) genom personintervjuer. Genom dessa erhålls information om antal förvärvsarbetande, arbetslösa m m inom olika näringsgrenar. I tabell 12.1 redovisas sysselsättningen i skogsbruk enligt arbetskraftsundersökningarna.

Arbetskraftsundersökningarnas innehåll och genomförande

Uppgifter inhämtas för varje intervjuperson om arbetsförhållanden m m under en viss mätvecka. Som förvärvsarbetande (sysselsatt) person avses den som, knuten till ett i Sverige beläget arbetsställe, under mätveckan utfört något arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande (sysselsatta) avses även medhjälpare familjemedlemmar som utan kontant lön under mätveckan arbetat minst 15 timmar.

Arbetskraftsundersökningarna genomförs som urvalsundersökningar. Urvalen är stratifierade på kön, civilstånd och län med olika urvalsfraktioner mellan de olika länen.

År 1980 intervjuades varje månad ungefär 22 000 personer. Tre separata urval används under varje kvartal. Urvalen förnyas med 1/8 vid varje intervjutillfälle (var tredje månad), vilket medför att uttagna personer intervjuas under sammanlagt två år.

Skattningar för helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Årsmedeltal baseras på de tolv månadsurvalen sammantagna. För årsmedeltalen 1980 var bortfallet 6,7%.

12.2 Arbetskraften i skogsbruket

SCB genomför årligen undersökningar av sysselsättningen inom skogsbruket. För storskogsbruket insamlas dessutom uppgifter för varje kvartal. I detta avsnitt redovisas årsuppgifter för 1980.

Undersökningspopulation

Till storskogsbruket räknas

- företag med minst 5 000 ha skog
- företag som saknar skog, men har minst 10 anställda i skogsarbete vid något tillfälle under året
- vissa företag med mindre än 5 000 ha skog, men med ett stort antal anställda i skogsarbete.

I det enskilda skogsbruket ingår samtliga företag med skog som inte tillhör storskogsbruket.

Uppgifter insamlas inte för företag med mindre än 10 anställda och utan egen skog, t ex vissa sågverk. Företag där skogsarbetet utförs av personal i beredskapsarbete, fångvårdsintagna och clever vid skogsbruksskolor ingår inte i undersökningen, eftersom dessa kategorier inte anses tillhöra den egentliga skogsarbetskraften.

Till skogsarbete räknas avverkningsarbete, skogsvårdsarbete och övrigt skogsarbete såsom virkesmätning, utsyning, stämpling, taxering, skogsvägarbete m m.

*Undersökningens genomförande**Metodbeskrivning*

All skog i riket finns registrerad i lantbrukets företagsregister.

Storskogsbruket omfattar 175 företag. Uppgifter insamlades 1980 från ca 145 av dessa.

Antalet enheter i det enskilda skogsbruket kan uppskattas till omkring 240 000.

Uppgifter insamlades 1980 från ett urval av ca 5 300 enheter i det enskilda skogsbruket. Vid urvalsdragningen har enheterna delats in i storleksklasser efter sin skogsmarksareal. Sannolikheten att komma med i urvalet var större för företag med stora skogsinnehav än för företag med mindre arealer.

Uppgiftsinsamling

Uppgifterna för 1980 samlades in genom en postenkät till uppgiftslämnarna i februari-mars 1981. Uppgifter begärdes endast om verksamhet i företagets egen regi.

Då produktionsförhållandena normalt skiljer sig mycket mellan företag inom storskogsbruket och det enskilda skogsbruket, skedde uppgiftsinsamlingen i delvis olika form i de båda delundersökningarna.

Bortfall

För storskogsbruket ingick uppgifter för samtliga tillfrågade företag. För det enskilda skogsbruket inkom uppgifter från 4 906 företag, vilket motsvarar ett bortfall om ca 8%.

*Definitioner**Befattningsgrupper (storskogsbruket)*

Indelningen bygger på skogsavtalens definitioner av befattningsgrupper eller arbetsvärderingsgrupper för yrkeskunnig personal. Vilka arbetsuppgifter som skall ligga till grund för indelningen har i förkortad form angivits på uppgiftsblanketten enligt följande.

*Yrkeskunniga**Befattningsgrupp 1*

Enklare skogsvård, tex plantering, plantsko-
learbeten, plantröjning och liknande huvudsakligen manuella arbeten.

Befattningsgrupp 2

Plantering med hacka eller borrh, stämpling, ap-

tering, dikning, maskinarbeten huvudsakligen med mindre maskiner vid arbeten i icke skogsterräng.

Befattningsgrupp 3

Upparbetning på avlägg, körning av traktor med vajerkran, maskinarbeten huvudsakligen med större maskiner i icke skogsterräng.

Befattningsgrupp 4

Huggning, körning med häst, vinschning, körning med terränggående skogsmaskin och annat avverkningsarbete.

*4.1 Huggare**4.2 Maskinförare**4.3 Övriga**Befattningsgrupp 5*

Särskilt kvalificerade arbeten, huvudsakligen av arbetsledande natur och som inte kan hänföras till grupp 1-4.

Ej yrkeskunniga

Ej yrkeskunniga, dvs minderåriga och 18-åringar som ej har skoglig grundutbildning, bl a tillfälligt anställda i skogsvårdsarbete med fri lönesättning.

Arbetsstillfälle

Som ett arbetsstillfälle redovisas en person som varit anställd i skogsarbete vid ett företag (exkl personal med enbart arbetsledande uppgifter). Man har ej kunnat följa individer som varit anställda vid flera företag under året och för dessa har alltså varje anställning räknats som ett arbetsstillfälle.

Familjemedlemmar (enskilda skogsbruket)

Skogsägarens maka/make, föräldrar samt hemmavarande barn. Om skogsägaren är en juridisk person (dödsbo, aktiebolag, stiftelse etc) redovisas samtliga sysselsatta under "övrig arbetskraft".

Övrig arbetskraft (enskilda skogsbruket)

Här inräknas fast och tillfälliganställda arbetare anställda av skogsägaren men inte skogsägareförenings eller rotpostköparens anställda. Hit räknas även skogsägarens syskon, mågar, sonhustrur, barnbarn och icke hemmavarande

barn (oavsett om lön utbetalas för det utförda arbetet eller ej).

Övrig arbetskraftsstatistik

Antal arbetsgivare (från 1979 antal arbetsställen) i skogsbruket finns redovisat i tabell 14.1. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten framgår av tabell 7.2.

12.3 Källhänvisningar

Arbetskraften i skogsbruket under 1980. SM serie Am 1981:32.

Arbetskraftsundersökningen. Årsmedeltal 1980. Råtabeller. SCB.

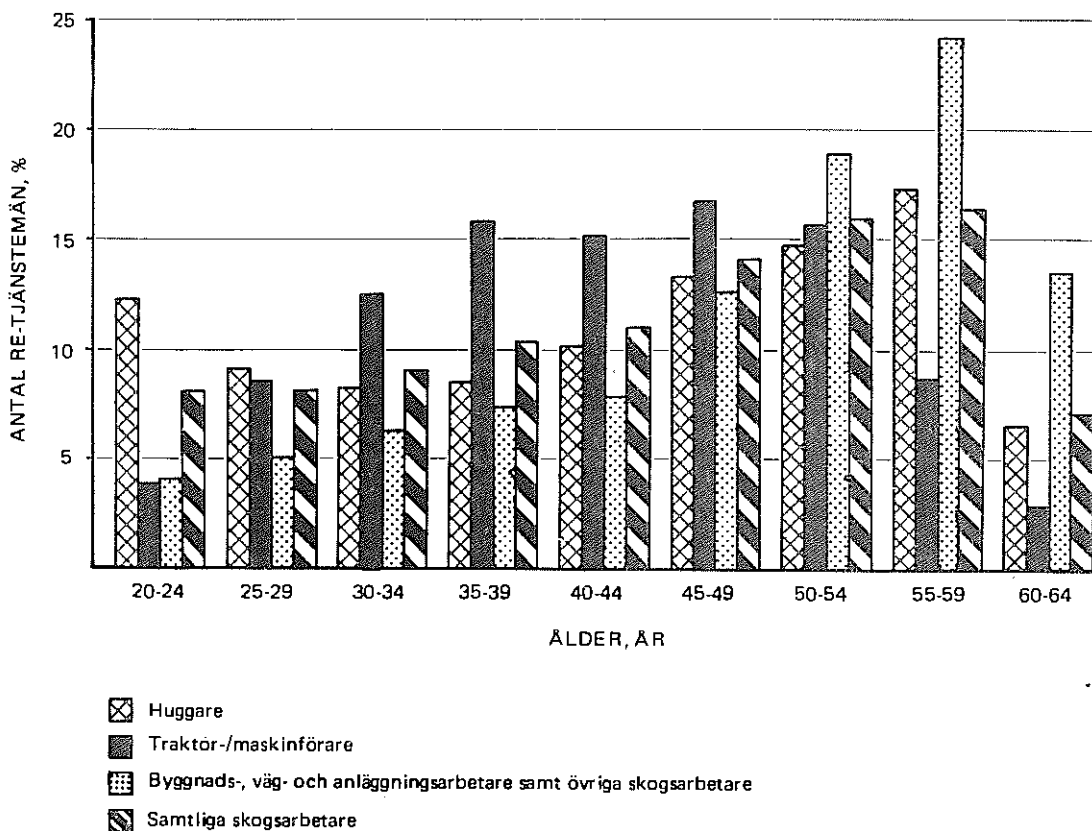
Industri 1979. SCB.

Personal- och lönestatistik 1980. Domänverket.

Figur 12.1

Åldersklassfördelningen vid domänverket efter arbetarkategorier 1980

Age distribution at the Forest Service by worker categories 1980

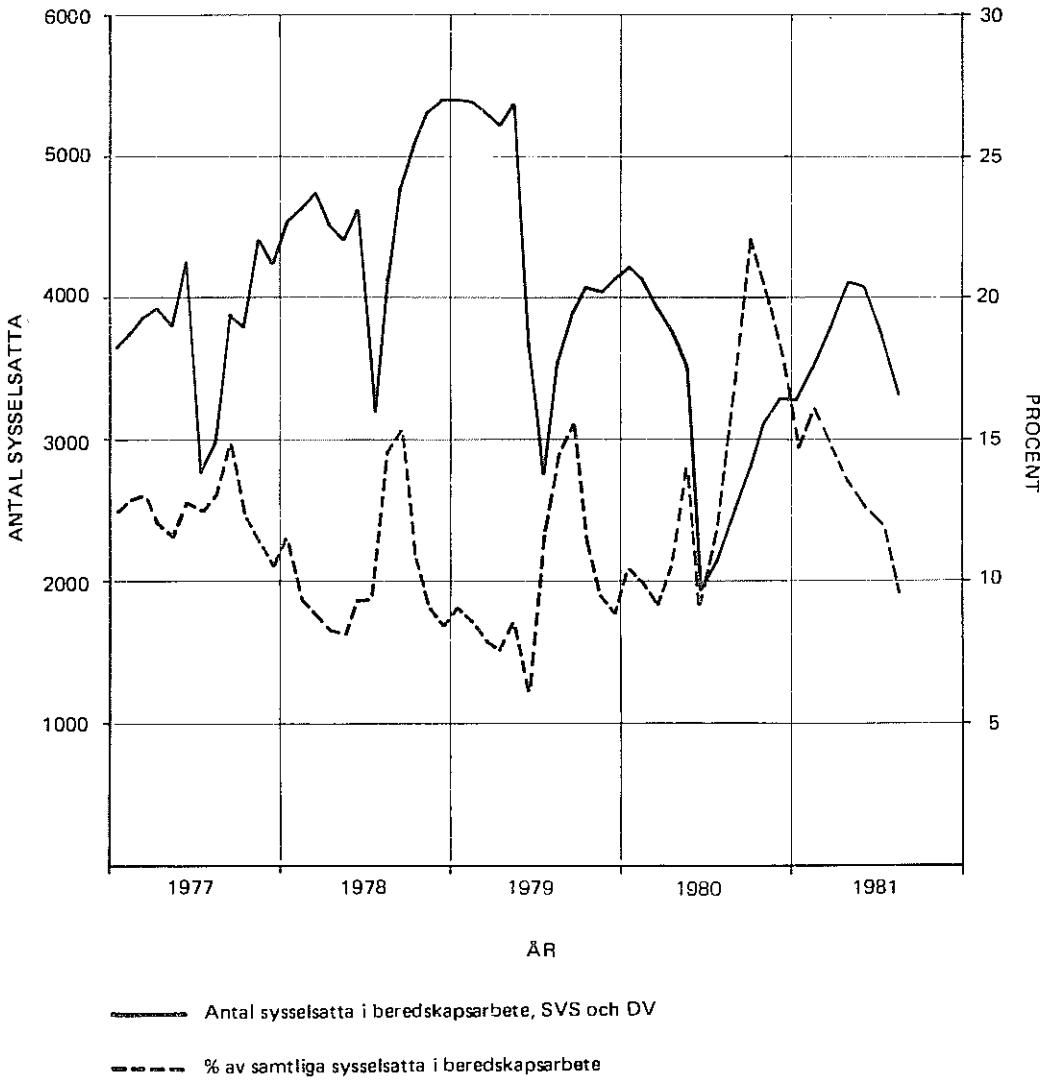

Källa: Domänverket

Figur 12.2

Antal sysselsatta i beredskapsarbeten under skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets ledning 1977–1981 samt deras procentuella andel av samtliga sysselsatta i beredskapsarbeten

Total number of relief workers conducted by the County Forestry Boards and the Forest Service 1977–1981 and their part of all relief workers

Källa: Domänverket och skogsstyrelsen

Tabell 12.1 Sysselsatta inom skogsbruk 1970—1980. Riksområden. 100-tal
 Occupation in forestry 1970—1980. County groups. Hundreds of employees

År	Riksområde								Summa
	AB	C, D, E, T, U	F, G, H, I	K, L, M	N, O, P, R	S, W, Y, Z X	AC, BD		
1970	24	176		116		173	77	112	658
1971	20	114	66	30	59	162	79	111	640
1972	18	91	61	35	58	141	79	98	579
1973	16	83	63	34	61	128	73	94	551
1974	13	67	62	25	51	111	57	93	479
1975	11	71	77	27	58	124	53	90	511
1976	15	75	74	25	63	129	81	89	551
1977	11	81	80	19	61	130	76	87	545
1978	7	82	69	20	68	142	76	95	560
1979	8	63	66	22	55	142	75	94	526
1980	13	65	66	23	46	138	66	78	495

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna, årsmedeltal resp år.

Tabell 12.2 Antal arbetstimmar (1 000-tal) i skogsarbete under 1972—1980
 Number of working-hours (1 000 hours) in forest work in 1972—1980

Län/ Skogsregion	Storskogs- bruket ¹	Enskilda skogs- bruket	Hela skogs- bruket
Nbtn	2 167	1 039	3 206
Vbtn	2 840	1 459	4 299
Jmtl	2 081	938	3 019
Vnrl	1 722	954	2 676
Gävl	2 442	1 091	3 533
Kopp	3 096	1 049	4 145
Vrml	2 256	1 925	4 181
Öreb	1 293	567	1 860
Vstm	787	640	1 427
Upps	775	532	1 307
Sthm	377	360	737
Södm	642	496	1 138
Östg	1 329	1 175	2 504
Skbg	518	843	1 361
Älvs	911	1 798	2 709
Jkpg	747	1 923	2 670
Kron	717	1 128	1 845
Kalm	758	1 861	1 845
Gotl	28	209	237
Gtbg	160	462	622
Hall	385	879	1 264
Blek	253	605	858
Kris	471	731	1 202
Malm	174	246	420
Skogsregion 1 (län A—R, T, U)	10 325	14 455	24 780
Skogsregion 2 (län S, W—Z)	11 597	5 957	17 554
Skogsregion 3 (län AC, BD)	5 007	2 498	7 505
Hela landet 1980	26 929	22 910	49 839
1979	28 313	24 416	52 729
1978	30 132	25 043	55 175
1977	32 407	24 176	56 583
1976	34 508	26 061	60 569
1975	32 036	26 298	58 334
1974	35 184	30 340	65 524
1973	35 296	27 370	62 666
1972	40 400	29 677	70 077

¹ Utgörs av 175 st enheter bestående av företag, skogsägareföreningar, domänverket, kommuner m m.

Källa: SOS SM Am 1981:32, tabell 1.

Tabell 12.3 Storskogsbruket¹. Antal arbetstimmar² (1 000-tal) i skogsarbete³ under 1980
 The large-scale forestry. Number of working-hours (1 000 hours) in forest work in 1980

Skogsregion	Befattningsgrupp (yrkeskunniga)					Ej yrkeskunniga	Allt skogsarbete	
	1	2	3	4				5
				Huggare	Maskinförare			
Skogsregion 1 (län A—R, T, U)	820	469	6 817	1 246	501	92	380	10 325
Skogsregion 2 (Län S, W—Z)	981	501	5 918	2 277	1 213	106	601	11 597
Skogsregion 3 (Län AC, BD)	159	282	2 664	970	318	35	579	5 007
Hela landet	1 960	1 252	15 399	4 493	2 032	233	1 560	26 929

¹ Utgörs av 175 st enheter bestående av företag, skogsägareföreningar, domänverket, kommuner m m.

² Inkl arbetstimmar som utförs av t ex jordbrukare som varit anställda som huggare eller förare med egen traktor.

³ Till skogsarbete räknas avverkningsarbete, skogsvårdsarbete och övrigt skogsarbete såsom virkesmätning, stämpling, taxering, skogsvägsarbete m m. Beträffande storskogsbruket hänförs till skogsarbete även byggnadsarbete (ej egentliga bostadsbyggen) samt flottningsförberedelser i skogsförvaltningens regi.

Källa: SOS SM Am 1981: 32, tabell 2 A.

Tabell 12.4 Enskilda skogsbruket¹. Antal arbetstimmar (1 000-tal) i skogsarbete under 1980
 Other private forestry. Number of working hours (1 000 hours) in forest work in 1980

Skogsregion	Avverkningsarbete		Skogsvårdsarbete	Övrigt skogsarbete	Allt skogsarbete
	Tillredningsarbete	Kortvägs-transport			
Skogsregion 1 (Län A—R, T, U)	8 298	2 315	3 211	631	14 455
Skogsregion 2 (Län S, W—Z)	3 469	841	1 469	178	5 957
Skogsregion 3 (Län AC, BD)	1 174	258	941	125	2 498
Hela landet	12 941	3 414	5 621	934	22 910
Därav arbete utfört av skogsägaren själv	8 639	2 490	3 879	614	15 622
Familjemedlemmar över 15 år	1 735	365	943	140	3 183
Övrig arbetskraft	2 564	558	798	182	4 102

¹ Samtliga företag med skog, vilka inte tillhör storskogsbruket. Antalet enheter uppgår till ca 240 000.

Källa: SOS SM Am 1981: 32, tabell 2 B.

Tabell 12.5 Antal arbetstillfällen¹ under 1980 fördelade efter ålder.
Heia skogsbruket
 Number of employments in 1980 by age.
 The whole forestry

Län/Skogsregion	Antal arbetstillfällen i åldersklasser					
	Högst 19	20—24	25—54	55—64	Minst 65	Alla åldrar
Nbtn	1 610	606	5 508	2 283	1 147	11 154
Vbtn	1 458	751	6 791	2 912	1 799	13 711
Jmtl	913	584	3 639	1 422	935	7 493
Vnrl	907	493	4 339	1 425	599	7 763
Gävl	938	492	4 316	1 191	983	7 920
Kopp	973	961	5 816	1 977	1 410	11 137
Vrml	572	700	6 665	3 081	1 747	12 765
Öreb	303	157	2 903	940	628	4 931
Vstm	202	374	2 173	829	331	3 909
Upps	498	324	1 920	1 260	467	4 469
Sthm	125	211	1 088	305	358	2 087
Södm	233	252	1 912	674	607	3 678
Östg	248	557	3 994	1 335	737	6 871
Skbg	434	759	3 539	1 672	1 064	7 468
Älvs	277	911	6 443	3 361	1 743	12 735
Jkpg	346	1 272	7 683	2 654	1 465	13 420
Kron	397	614	3 505	2 026	1 584	8 126
Kalm	523	482	5 297	1 847	1 337	9 486
Gotl	339	344	1 293	471	167	2 614
Gtbg	171	90	2 097	824	222	3 404
Hall	89	180	2 483	835	1 120	4 707
Blek	77	145	1 555	1 214	152	3 143
Kris	158	370	2 090	1 124	733	4 475
Malm	33	295	519	476	124	1 447
Skogsregion 1 (Län A—R, T, U)	4 453	7 337	50 494	21 847	12 839	96 970
Skogsregion 2 (Län S, W—Z)	4 303	3 230	24 775	9 096	5 674	47 078
Skogsregion 3 (Län AC, BD)	3 068	1 357	12 299	5 195	2 946	24 865
Heia landet	11 824	11 924	87 568	36 138	21 459	168 913

¹ Varje anställning räknas som ett arbetstillfälle.

Källa: SOS SM Am 1981:32.

Tabell 12.6 Antal arbetsställen inom skogsindustrin och arbetsställets genomsnittsstorlek under perioden 1950—1979
 Number of establishments in the Swedish wood-processing industry and average size of establishments 1950—1979

Industrityp/ SNI-kod	Antal arbetsställen					Antal sysselsatta/arbetsställe				
	1950 ¹	1960	1970 ²	1978	1979	1950 ¹	1960	1970 ²	1978	1979
Trävaruindustri										
Sågverk och hyvleri 331111	1 255	1 080	900	649	615	26	26	31	36	38
Impregneringsverk 331112	16	15	15	15	18	18
Låd- och plywood- fabriker 331191, 3312	117	81	90	73	71	28	34	41	48	51
Spånskiveindustri 331192	12	18	15	97	101	112
Möbelfabriker 3320	945	615	509	409	393	17	24	31	39	41
Andra snickeri- fabriker 33112, 3319	986	844	965	710	683	19	24	32	39	40
S:a trävaruindustri 33	3 501	2 736	2 492	1 874	1 792	20	25	32	39	40
Massa- och pappers- industri										
Träsliperier 341111	18	15	10	8	6	95	118	121	129	166
Cellulosafabriker 341112, 341113	54	53	39	29	29	346	399	393	471	471
Pappersbruk och pappfabriker 34112	74	71	65	65	62	295	396	433	510	538
Wallboardfabriker 34113	16	17	13	11	12	191	232	245	226	205
Papp- och pappers- varufabriker 3412, 3419	191	172	148	129	121	37	51	77	79	87
S:a massa- och pappersindustri 341	353	328	275	242	230	148	194	215	250	265

¹ För erhållande av jämförbarhet har följande justeringar gjorts av industristatistikens siffror. Till 1950 års siffror har fogats 351 träindustrier med 3 286 sysselsatta och 11 massa- och pappersindustrier med 149 sysselsatta vilka påträffades först i samband med 1951 års företagsräkning.

² Ny indelningsgrund, svensk näringsgrensindelning (SNI), infördes 1968.

Källa: SOS Industri för resp år.

13 Löner, avtal och sociala kostnader

13.1 Löner

Statistiken över skogsarbetarnas förtjänster utarbetas av domänverkets centralförvaltning (DV) för domänverkets skogsarbetare samt av Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet (SLA) för skogsarbetare anställda hos dess organisations medlemmar.

Lönestatistiken för år 1980 redovisas i Statistiska meddelanden Am 1981: 13 "Löner för skogsarbetare andra kvartalet 1980". Ersättning för egna motorsågs-kostnader ingår från 1971 inte i de redovisade förtjänsterna. Från 1972 skiljs i statistiken på manuellt, motormännligt och maskinellt arbete. Från 1974 beräknas och redovisas ej genomsnittliga timförtjänster för olika yrkesgrupper (tex huggare och traktorförare). I tabell 13.1 redovisas genomsnittliga timförtjänster för skogsarbetare, lantarbetare och vissa industriarbetare 1973–1980.

I tabell 13.2 redovisas den genomsnittliga timförtjänsten för skogsarbetare vid domänverket i olika delar av landet under åren 1971–1980. Domänverkets statistik avser alla kontinuerligt anställda skogsarbetare, dvs arbetare anställda att utföra arbete under "varje avtalsenlig dag under året". Underlaget till statistiken utgör för DVs del uppgifter för ca 4300 årsarbetare som avlönas enligt skogsavtalen.

SLA-materialet bygger på uppgifter från 36 större företag omfattande tillsammans ca 10 500 skogsarbetare.

13.2 Avtal

Förhandlingsuppställningens resultat för skogsarbetare för 1981 redovisas i tabell 13.3. Enligt överenskommelse baseras förhandlingarna på inkomstläget enligt lönestatistik för skogsavtalen och virkesmätning andra kvartalet 1980,

flottning, skiljeställen och flottläggning jan–aug 1980. Skogsavtalet är uppdelat i två delar, Norrbottensavtalet och Riksavtalet. En genomgripande förändring gjordes i Riksavtalet från september 1980 innebärande införandet av 3 lönealternativ, antingen fast månadslön eller 25 respektive 45 % rörlig del.

13.3 Sociala kostnader

De sk sociala kostnaderna utgör en inte oväsentlig del av lönekostnaderna. Dessa framgår av tabellerna 13.4 och 13.5, vars uppgifter erhållits från Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet. Procentsatserna baserar sig på en genomsnittsinkomst för helårsarbetande skogsarbetare.

I tabell 13.4 redovisas utvecklingen av de sociala kostnaderna från år 1963 till 1980.

I tabell 13.5 görs en uppdelning av de sociala kostnaderna och fördelning på lönen. I den första kolumnen framgår de generella kostnaderna, tillkomna genom lagstiftning eller avtal i procent av all kontant utbetald lön före avdrag för skatt. Den andra kolumnen avser motsvarande kostnader i procent av arbetspriser (= lön exkl semesterlön men inkl helgdagslön). Semesterlönen utgör 12 procent av avtalslönen. I tabellen har kostnaden angetts till 13,2 procent pga att semesterlön även beräknas på semesterlöngrundande frånvaro.

13.4 Källhänvisningar

Löneavtal. Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet.

Personal- och lönestatistik 1980. Domänverket.

Statistiska meddelanden serie Am 1981: 13, 16, 27.

Tabell 13.1 Genomsnittliga timförtjänster för skogsarbetare, lantarbetare och vissa industriarbetare 1973—1980. Kr

Average hourly earnings for forestry workers, farm workers and certain industrial workers 1973—1980. Sw. cr.

År	Skogsarbetare ¹			Lantarbetare ¹	Arbetare inom egentlig industri ²		
	DV	SA	SLA		Trävaruindustri	Massa-, pappers- och pappersvaruindustri	Totalt
1973	17,78	17,33	17,14	14,16	17,57	19,30	19,05
1974	19,37	19,05	19,27	15,95	19,90	22,55	21,32
1975	21,92	22,25	22,12	19,35	23,02	27,03	24,95
1976	26,62	.	³ 25,23	22,37	25,76	30,83	28,16
1977	27,18	.	26,58	24,93	27,84	32,77	30,40
1978	28,64	.	28,00	26,20	30,68	35,12	32,31
1979	30,01	.	29,46	28,26	33,68	40,00	36,01
1980	32,80	.	32,26	31,35	37,01	43,76	39,75

¹ Aekords-, tid- och helglön samt övertids- och ob-tillägg ingår. Semesterlön och övriga tillägg ingår ej.² Inkl övertids- och skifttillägg, helgdags-, semester-, permitteringslön och andra förmåner.³ Fr o m 1976 är SA och SLA sammanslagna till SLA (Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet).

Källa: SOS SM Am 1981: 13, 16, 27.

Tabell 13.2 Genomsnittliga timförtjänster i kronor¹ för tillsvidareanställda arbetstagare i skogsarbeten vid domänverket, 1971—1980

Average hourly earnings in Sw. cr. of forestry workers at the Swedish Forest Service in 1971—1980

År	Norra Sverige ²			Mellersta Sverige ²			Södra Sverige ²			Hela landet
	Motor-manuellt arbete	Maskinellt arbete	Samtliga arbeten ³	Motor-manuellt arbete	Maskinellt arbete	Samtliga arbeten ³	Motor-manuellt arbete	Maskinellt arbete	Samtliga arbeten ³	
1971	17,82	15,65	15,84	16,55	16,60	15,44	16,73	16,54	15,48	15,65
1972	18,67	15,98	16,85	17,81	17,20	16,79	17,03	16,47	15,93	16,48
1973	20,40	17,43	18,15	19,54	18,48	17,95	18,32	17,79	17,26	17,78
1974	21,58	19,28	19,63	20,69	19,99	19,22	20,28	19,37	19,06	19,37
1975 ⁴	24,16	22,51	22,52	23,70	23,05	22,29	23,51	22,88	22,42	22,45
1976 ⁴	25,72	24,63	25,07	25,77	25,62	25,14	25,12
1977 ⁴	27,23	25,96	26,49	27,23	27,01	26,63	26,59
1978 ⁴	28,79	27,39	27,92	28,40	28,40	27,91	27,91
1979 ⁴	29,45	29,65	29,46	30,46	30,29	30,16	29,98
1980 ⁴	30,54	30,88	30,83	31,51	32,08	31,78	31,54

¹ Exklusive övertids- och ob-tillägg och övriga tillägg och ersättningar.² Fr o m år 1976 avser under Norra Sverige redovisade uppgifter endast skogsarbeten enl Norrbottensavtalet och under Södra Sverige skogsarbeten enligt Riksavtalet.³ Manuellt arbete ingår.⁴ Exklusive helglön.

Källa: Domänverket.

Tabell 13.3 Löneavtal. Avtal om lönen enligt skogsavtalen 1980 och avtalshöjning 1981 inklusive 1980 års förtjänstutvecklingsgaranti

Agreement on wages 1980 and the raise for 1981 for forestry workers including guaranteed wage drift for 1980

Avtal	Procent av totala arbetstimmar	Inkomstläge 1980 Förtjänst kr/timme	Avtalshöjning 1981	
			Öre/timme	Procent
Skogsavtalen	89,2	32,17	186	5,8
Virkesmätning	8,0	32,64	184	5,6
Flottning	1,7	30,27	182	6,0
Skiljeställen	0,3	29,01	182	6,3
Flottläggning	0,8	35,79	182	5,1
Vägt lönegenomsnitt	100,0	32,19	186	5,8

Källa: Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet.

Tabell 13.4 Företagens sociala kostnader i procent av lönen 1963—1980
The social costs for employers in percent of the wage 1963—1980

Drivningsår	Procent av arbetspriser
1963/64	18,6
1964/65	19,1
1965/66	19,2
1966/67	19,2
1967/68	19,4
1968/69	20,4
1969/70	22,1
1970/71	23,4
1971	24,4
1972	24,7
1973	28,1
1974	35,3
1975	42,1
1976	44,5
1977	50,2
1978	53,9
1979	54,2
1980	55,4

Källa: Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet.

Tabell 13.5 Företagens sociala kostnader 1980¹
 The social costs for employers 1980

Lag/Avtal	Procent av kontant ut- betald lön inkl semes- terlön	Procent av arbets- priser exkl semester- lön
<i>Enligt lag</i>		
ATP	8,6	9,7
Sjukförsäkring	10,6	12,0
Folkpensionering	8,3	9,4
Delpensionsförsäkring	0,5	0,6
Arbetskadeförsäkring (inkl arbetarskydd)	0,7	0,8
Arbetslöshets- försäkring	0,4	0,5
Vuxenutbildning	0,25	0,3
Arbetsmarknads- utbildning	0,4	0,5
Lönegaranti	0,2	0,2
Barnomsorg	1,9	2,1
Allmän arbetsgivar- avgift	—	—
<i>Enligt avtal</i>		
Grupplivförsäkring (TGL) och Avgångs- bidrag (AGB)	0,64	0,7
Avtalsgruppsjuk- försäkring (AGS)	1,45	1,6
Särskild tilläggspension (STP)	2,85	3,2
Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)	0,42	0,5
Summa	37,2	42,2
Semesterlön	—	13,2
Summa inkl semes- terlön	37,2	55,4

¹ Procentsatserna baserar sig på genomsnittsinkomst för helårsarbetande skogsarbetare.

Källa: Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet.

14 Arbetsskador och arbetarskydd

14.1 Arbetsskadeförsäkringen

Nya bestämmelser för ersättning vid skador i arbetet gäller från och med den 1 juli 1977.

Alla löntagare är försäkrade för skador i arbetet genom lagen om arbetsskadeförsäkring. Egenföretagare och uppdragstagare är försäkrade, om de är bosatta i Sverige och tillhör ATP.

Den som skadas under militär-, civilförsvars- eller räddningstjänst kan få ersättning enligt lagen om statligt personskadeskydd. Det statliga personskyddet gäller också för den som vistas i anstalt, häkte m.m.

Vid skador som inträffat före 1 juli 1977 gäller lagen om yrkesskadeförsäkring och andra äldre bestämmelser.

14.2 Yrkesskadestatistik ersätts av arbetsskadestatistik

Från 1 januari 1979 ersattes yrkesskadestatistiken av ett informationssystem om arbetsskador (ISA). Arbetarskyddsstyrelsen är huvudman för systemet och producerar tillsammans med SCB årlig och kvartalsvis statistik baserat på systemet. Syftet är att skapa underlag för arbetarskyddets förebyggande arbete.

Den officiella arbetsskadestatistiken utformas enligt följande:

Kvartalsstatistik och preliminär årsstatistik som ger en översiktlig bild av skadeutvecklingen.

Officiell årsstatistik som förutom tabeller innehåller analyser och kommentarer. Den slutgiltiga årsstatistiken för 1979 beräknas utkomma under vintern år 1982.

Statistiken gäller arbetsskador som inträffat under 1979 och anmälts till försäkringskassan.

Arbetsskadebegreppet

Statistiken gäller arbetsolycksfall och arbetssjukdomar som uppkommit som följd av skadlig inverkan i arbetet. Även olycksfall vid färd till eller från arbetet ingår. Normalt finns bara arbetsolyckor som lett till sjukskrivning med. Tandskador oberoende av sjukskrivningstid ingår i kvartalsstatistikens tabeller.

Kvalitetet och jämförbarhet

Jämförelser med tidigare yrkesskadestatistik är svåra att göra. Dels har tidigare ingen kvartalsstatistik publicerats, dels har lagstiftningen ändrats. Vidare bör påpekas att den näringsgrensindelning som användes i yrkesskadestatistiken inte överensstämmer helt med den som nu används i arbetsskadestatistiken (SNI).

På grund av att anmälningsblanketterna ibland är bristfälligt ifyllda omöjliggörs en fullständig och korrekt kodning. Vidare gäller att eftersom detta är en statistik med helt nya indelningsgrunder och kodningsregler kan vissa felaktigheter ha uppstått i kodningen. Vissa typer av fel upptäcks vid maskinella kontroller, varefter de rättas. Andra fel upptäcks vid maskinell bestämning av huvudsaklig händelse och huvudsaklig yttre faktor.

I 2,7% av fallen kan inte huvudsaklig yttre faktor anges därför att kodningen inte är konsekvent. Samma förhållande gäller för huvudsaklig händelse i 3,3% av fallen. Även dessa fel rättas i efterhand och kommer att vara korrigerade till årsstatistiken.

14.3 Arbetsskador i skogsarbete inom privatskogsbruket 1980

Olycksfall redovisade genom arbetsskadeanmälningar

Under andra halvåret 1977 anmäldes 374, un-

der 1978 830, under 1979 693 och under 1980 871 arbetsskador till yrkesinspektionerna. Tyvärr har olyckorna i Jönköpings län bortfallit för 1979, så det totala antalet arbetsskador för 1979 skall vara större. Under 1978 anmäldes 69 yrkesskador bland självverksamma skogsägare i Jönköpings län. Med tillägg för olyckorna i Jönköpings län kan det totala antalet arbetsskador bland självverksamma skogsägare uppskattas till ca 760.

Vid jämförelse mellan arbetstagare (se statistik sammanställd av Föreningen Skogsbrukets Arbetarskydd, FSA) och självverksamma skogsägare föreligger inga större skillnader i arbetsskadornas typ och fördelning – förutom andelen olyckor under transportarbete. Bland de självverksamma skogsägarna är ca 30% transportolyckor medan andelen transportolyckor bland arbetstagare under de senaste åren rört sig kring 8%.

Denna statistik visar, i likhet med annan statistik om arbetsskador i skogsbruk, vikten av att använda säkra arbetsmetoder, skyddsutrustning och riktiga redskap. När det gäller skyddsutrustning skall särskilt betydelsen av att använda benskydd och skyddsstövlar med greppsäker sula framhållas. Av motorsågningsskadorna drabbar drygt 60% ben/fot och av det totala antalet skador beror ca 17% på halkning.

Ensamarbete är fortfarande mycket vanligt

bland de självverksamma. Av angivna fall inträffade ca 67% av olyckorna under ensamarbete.

Faktaruta: Arbetsskador, arbetsskadornas fördelning samt dödsfall bland självverksamma skogsägare

Typ av arbete	1978–1980		Dödsfall 1973–1980
	Procent	Antal	
Huggningsarbete	59	508	41
Transportarbete	29	252	34
Skogsvårdsarbete	6	46	1
Övrigt ¹	6	65	1
Summa	100	871	77

¹ I gruppen Övrigt ingår bl.a. reparation av maskiner, virkesmätning, stämpling, skogsvägs- och dikningsarbeten och vissa arbeten hemma på gården med skoglig anknytning.

14.4 Källhänvisningar

Arbetsskador 1979. SCB.

Arbetsskador i skogsarbete bland självverksamma skogsägare. R-information Lk 4.6. Skogsstyrelsen.

Arbetsskador i skogsarbete 1979. Skogs- och jordbrukssektionen (TBS). Arbetarskyddsstyrelsen.

Yrkesskador. Riksförsäkringsverket.

Tabell 14.1 Antal arbetstimmar samt arbetsolycksfall¹ i skogsbruket 1973—1979.
 Number of working-hours and number of occupational accidents in forestry work 1973—1979.

Näringsgren ²	År	Antal arbetsgivare (fr o m 1979 arbetsställen)	1 000 arbetstimmar	Arbetsolycksfall		Medelfantal sjukersättningsdagar per skada	Antal skador per 1 miljon arbetstimmar
				Samtl fall	Därav dödsfall		
Skogsvård	1973	264	11 584	607	—	24	52,4
	1974	314	10 567	433	—	24	41,0
	1975	446	9 909	392	—	21	39,6
	1976	422	10 273	^R 404	—	23	39,3
	1977	450	10 120	430	—	20	42,5
	1978 ³		10 712	608	—	24	56,8
	1979	610	9 245	365	1	26	39,5
Skogsavverkning och flottning	1973	11 355	60 914	3 257	7	26	53,5
	1974	8 559	61 509	3 528	10	28	57,4
	1975	10 438	55 891	3 222	9	27	57,6
	1976	9 062	56 227	^R 2 821	6	25	50,2
	1977	7 217	52 614	2 802	4	28	53,9
	1978 ³		52 267	2 716	3	28	52,0
	1979	5 885	45 690	2 114	3	23	46,3
Skogsbruk, totalt	1973	11 619	72 498	3 864	7	26	53,2
	1974	8 873	72 076	3 961	10	28	55,0
	1975	10 884	65 800	3 614	9	27	54,9
	1976	9 484	66 500	^R 3 225	6	25	48,5
	1977	7 667	62 734	3 232	4	27	45,9
	1978 ³		62 979	3 324	4	28	52,3
	1979	6 495	54 935	2 479	3	23	45,1
Samtliga näringsgrenar	1973	280 224	5 699 320	106 689	180	22	18,7
	1974	267 616	5 713 865	115 722	223	23	20,3
	1975	271 780	5 735 269	115 423	190	22	20,1
	1976	260 373	5 792 031	^R 113 142	144	22	18,9
	1977	252 446	5 789 941	120 623	85	24	19,1
	1978 ³		5 711 756	129 611	169	24	22,7
	1979	256 332	5 131 421	112 880	135	20	22,0

¹ S k färdolycksfall ingår inte.

² Fr o m 1960 registreras arbetsgivaren endast inom en näringsgren och arbetsgivarens huvudsakliga verksamhet avgör näringsgrenstillhörigheten. Olycksfall, som drabbat den i privatskogsbruket lejda arbetskraften, t ex i samband med avverkningsarbeten, redovisas därför huvudsakligen under jordbruk och boskapsskötsel. Olycksfall som drabbat kontorspersonal anställd hos arbetsgivare hänförd till t ex näringsgrenen "Skogsavverkning" ingår emellertid fr o m 1960 också bland skogsavverkningens arbetsolycksfall.

³ Uppgift om antal arbetsgivare saknas.

^R Uppgiften reviderad.

Källa: Riksförsäkringsverket, SOS Yrkesskador; SCB, Arbetskadorna 1979.

Tabell 14.2 Antal arbetsskador och dödsfall fördelade på arbetsmoment åren 1977—1980, kategori arbetstagare
 Number of industrial injuries and deaths distributed on different working operations 1977—1980, employed workers

Arbetsmoment	Antal				Procent 1980	Därav antal dödsfall			
	1977	1978	1979	1980		1977	1978	1979	1980
Huggningsarbete	2 401	2 490	2 241	2 197	70,8	5	3	3	6
Fällning	773	789	707	766	24,7	3	3	2	5
Kvistning	470	451	380	376	17,1	1	—	—	—
Kapning	122	141	139	122	3,9	1	—	—	1
Brossling	397	415	406	317	10,2	—	—	—	—
Förflyttning	193	230	165	225	7,3	—	—	—	—
Övrigt och ej angivet	446	464	444	391	12,6	—	—	1	—
Transport	317	270	219	207	6,7	2	1	2	—
Virkestransport med traktor	218	195	173	166	5,3	2	1	2	—
Virkestransport med häst	23	12	10	17	0,6	—	—	—	—
Virkestransport med lastbil	7	19	12	5	0,2	—	—	—	—
Flottning och flottläggning	69	44	24	19	0,6	—	—	—	—
Övrigt arbete	859	965	753	696	22,5	—	4	1	1
Processorarbete, maskinkvistning, maskinbarkning m m	41	61	39	48	1,6	—	—	1	—
Virkesmätning, tillsynsstämpling	201	206	114	77	2,5	—	1	—	—
Vägarbete, flottledsbyggnad	27	24	19	17	0,5	—	1	—	—
Skogsvårdsarbete, naturvård m m	429	491	390	356	11,5	—	1	—	—
Underhåll och reparation av maskiner	161	183	190	198	6,4	—	1	—	1
Summa arbetsolycksfall	3 577	3 725	3 213	3 100	100,0	7	8	6	7
Yrkessjukdomar	417	470	295	277		—	—	—	—
Färd till och från arbetet	55	71	55	49		—	—	—	1
Totalt	4 049	4 266	3 563	3 426		7	8	6	8

¹ 9 olyckor med häst och 8 olyckor med snöskoter.

Källa: Yrkesinspektionens och skogsstyrelsens statistik över arbetsskador.

Tabell 14.3 Antal anmälda arbetsolyckor efter yrke och huvudsaklig skadad kroppsdel 1979. Arbetstagare
 Number of occupational accidents by occupation and main part of body injured, 1979. Employees

Yrke	Huvudsaklig skadad kroppsdel, procentuell fördelning												Summa arbets- olyckor Antal	
	Huvud, ansikte	Ögon	Hals, nacke	Rygg utom nacke	Axel, arm	Hand, handed	Fingrar	Bröst	Buk, bäcken	Höft- led, ben, knä	Fot, fotled	Tår		Hela eller större delar av kroppen
Skogsarbete	8	8	2	16	8	8	9	6	1	22	11	1	0	2 911
Samtliga yrken	6	6	1	13	8	12	24	3	1	10	13	3	1	113 292

Källa: Arbets-skador 1979, SOS SM HS 1981: 7.

Tabell 14.4 Antal transportolyckor bland självverksamma skogsägare 1978—1980

Number of transportation accidents among self-working forest owners 1978—1980

Arbetsmoment	1978		1979		1980		Totalt 1978—1980	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Av- och påstigning	9	3,8	12	5,8	8	3,2	29	4,2
Lastning, vinschning	79	33,2	57	27,7	111	44,0	246	35,3
Handlastning	35	14,7	44	21,4	13	5,2	92	13,2
Körning	31	13,0	29	14,1	22	8,7	82	11,8
Fastkörning, losstagning	6	2,5	3	1,4	4	1,6	13	1,9
Avlastning	42	17,7	12	5,8	35	13,9	89	12,8
Övrig ¹	17	7,1	20	9,7	23	9,1	61	8,7
Ofullständigt beskrivet	19	8,0	29	14,1	36	14,3	84	12,1
Summa ²	238	100,0	206	100,0	252	100,0	696	100,0

¹ I gruppen "Övrigt" ingår bl a "förberedelser för körning samt rekognosering" och "förankring av last och uppbjörning".

² För 1978 ingår 11 olyckor med häst, för 1979 18 olyckor med häst och 7 olyckor med skoter samt för 1980 23 olyckor med häst.

Källa: Skogsstyrelsen (bearbetning av yrkesinspektionens material).

15 Skogsbrukets ekonomi

Ägarförhållanden och andra frågor om skogsbrukets struktur berörs i avsnitt 3. Skogsvårdens arealmässiga omfattning, inkl dikning, behandlas i avsnitt 5 med tillhörande tabeller medan bilvägsbyggandet och skogsbrukets transporter redovisas i avsnitt 7.

15.1 Investeringar och underhåll

Den årliga omfattningen av underhålls- och förbättringsåtgärder inom skogsbruket har sedan 1951 beräknats av skogsstyrelsen. Tillförlitligheten i dessa beräkningar är helt beroende av säkerheten i de statistikkällor som utnyttjas. I detta avseende finns stora skillnader mellan olika ägarkategorier. Uppgifterna från domänverket, SISU-anslutna bolag samt vissa övriga allmänna skogar bygger på egen inlämnad statistik och måste anses som relativt säkra. För privatskogsbruket saknas en samlad bild av dessa kostnaders verkliga omfattning. De har därför skattats med ledning av dels skogsvårdsstyrelsens uppgifter om arealen återväxtåtgärder och övriga förbättringsåtgärder på privatskog, dels å-priser för respektive åtgärd med hjälp av domänverkets och skogsbolagens redovisade kostnader för motsvarande åtgärder. Kostnaderna för dikning och vägbyggnad har beräknats med ledning av skogsvårdsstyrelsernas kalkylerade kostnader framtagna i samband med planläggning och projektering av bidragsföretag. De årliga löpande underhållskostnaderna för privatskogsbrukets diken och vägar har däremot endast kunnat uppskattas på tämligen osäkra grunder eftersom aktuell statistik saknas över såväl beståndet av skogsbilvägar och diken som å-priser för underhållet. Även om de redovisade uppgifterna om investeringar och underhållskostnader i skogsbruket är osäkra i vissa avseenden torde de ge rätt god

belysning av såväl storleksordning som utveckling mellan olika år. Uppgifter om nuläge och hittillsvarande utveckling när det gäller investeringar (exkl maskininvesteringar) och underhållskostnader åren 1979 och 1980 samt femårsmedeltal för perioderna 1966–1970 och 1971–1975 redovisas i tabell 15.1.

Skogsbrukets investeringar delas i nationalräkenskaperna in i tre delar, avseende maskiner, byggnader och skogsvårdsåtgärder. Investeringar i byggnader avser till den helt övervägande delen nybyggnad och förbättring av skogsbilvägnätet.

Hyggesrensning, markberedning inkl hyggesbränning, skogsodling, gödsling och dikning räknas som investeringar i skogsvård. Av dessa åtgärder svarade skogsodlingen år 1980 för ca 60 procent och gödslingen för ca 15 procent av investeringsbeloppet. Röjning och lövbekämpning räknas som underhållsåtgärder i detta sammanhang.

I samband med 1980 års långtidsutredning har Forskningsstiftelsen Skogsarbeten bla bedömt maskininvesteringarna i skogsbruket. Enligt detta underlag beräknas maskininvesteringarna år 1979 till ca 40 procent av det totala beloppet för maskiner och skogsvårdsåtgärder sammantagna.

15.2 Avverkningskostnader

I tabell 15.2 redovisas genomsnittliga avverkningskostnader för säsongerna 1970/71–1979/80 med en uppdelning av landet i olika områden. Från och med avverkningsåret 1978/79 har riket indelats i fyra regioner i stället för de tidigare fem områdena. Uppgifter för tidigare säsonger från 1965/66 återfinns i tabell 70 i Skogsstatistisk årsbok 1976.

Kostnaderna har beräknats av skogsstyrel-

sen på basis av kostnaderna inom privatskogsbruket, vilka uppskattats av skogsvårdsstyrelserna, samt uppgifter från skogsbolagen. Uppgifterna har vägts samman med hänsyn till andelen av avverkningen inom respektive redovisningsområde enligt riksskogstaxeringens stubbinventering. I tabell 15.2 redovisas två värden för säsongen 1977/78. Då beräkningsunderlaget delvis ändrats skall den ena uppgiften användas för jämförelse bakåt i tiden medan den andra utnyttjas för jämförelse fortsättningsvis.

Underlaget för beräkningarna är osäkert. Därför måste de uppgifter som redovisas i tabellen, betraktas som grova medeltal för kostnaderna inom varje redovisningsområde. Stora variationer förekommer beroende på olika avverkningsmetoder, körningsavstånd och terrängbeskaffenhet, huggningssvårigheter och kvantitetsuttag per hektar och avverkningsstrakt. Kostnadsuppdelning på gallring och slutavverkning är inte möjlig med ledning av tillgängligt material. Dock utgör gallringsandelen i materialet 26 % för säsongen 1979/80.

Lönekostnaderna och de till lönerna knutna sociala kostnaderna svarar för en inte oväsentlig del av de direkta drivningskostnaderna. I kapitel 13 behandlas löneförhållanden och sociala kostnader inom skogsbruket utförligt.

15.3 Produktionsvärde och rånettovärde

Skogsbrukets bruttoproduktionsvärde omfattar värdet av alla de varor och tjänster som produceras inom skogsbruket, taget i vid bemärkelse. I bruttoproduktionsvärdet inräknas således förutom avverkningarnas värde inklusive julgransproduktion även värdet av flottningsarbete och övriga transporter till uppsamlingsplats, investeringar utom byggnadsinvesteringar, reparationer i egen regi och plockning av bär och svamp. Den ojämförligt största posten i produktionsvärdet utgörs av avverkningarnas värde, som regelmässigt svarar för mer än 90 % av bruttoproduktionsvärdet.

Förädlingsvärdet är det värde som återstår sedan bruttoproduktionsvärdet reducerats med kostnader för insatsvaror och tjänster från and-

ra sektorer än skogsbruket samt justerats med nettot av indirekta skatter och subventioner. Förädlingsvärdets andel av bruttoproduktionsvärdet förändras över tiden som en följd av förskjutningar mellan å ena sidan insatsen av arbete och kapital och å andra sidan insatsen av varor och tjänster i produktionen. För skogsbrukets del har förädlingsvärdets andel av produktionsvärdet under senare år varit ca 85 %. Andelen varierar något bla beroende på virkesuttagets storlek och sortimentssammansättning.

Avverkningarnas bruttovärde definieras som värdet av det gagnvirke och den brännved som avverkas under ett drivningsår. Detta värde är således som regel mindre än skogsbrukets bruttoproduktionsvärde. De avverkade volymerna av sågtimmer och massaved värderas enligt gällande prislistor som vägts samman till riksgenomsnitt. Brännveden åsätts samma värde som björkmassaved. Värdet av övrigt virke (lövsågtimmer, stolpar etc) relateras till barrsågtimmerpriset. I beräkningen av bruttovärdet tas även hänsyn till rotposter och leveranspremier genom ett schablonmässigt tillägg.

Rånettovärdet är det värde som återstår sedan avverkningarnas bruttovärde minskats med avverkningskostnaderna. Rånettovärdet påverkas således dels av priserna på rundvirke, dels av avverkningskostnaderna. I tabell 15.2 redovisas avverkningens storlek, bruttovärde och rånettovärde. I figur 15.1 visas brutto- och rånettovärdets utveckling sedan 1949/50.

De uppgifter som ligger till grund för värdeberäkningarna i tabell 15.3 är i de flesta fall osäkra. Uppgifterna måste därför användas med försiktighet. De speglar bättre utvecklingen över tiden än värdenas absoluta nivå.

15.4 Skogens taxerande värde

Värdet på skogsmark och växande skog (=skogsbrukvärde) bestäms vid de allmänna fastighetstaxeringarna. Nio sådana har förekommit sedan 1928 och en ny omgång genomförs 1981.

Värderingsmetoden är i stort sett oförändrad sedan 1957. Den innebär att värdenivån är knu-

ten till ett salu- eller marknadsvärde och att differentieringen mellan fastigheter sker med ledning av skogens avkastningsvärde.

Värdeutfallet vid fastighetstaxering är starkt beroende av den skattepolitiska syn som läggs på värderingen. Detta har i praktiken inneburit att den åsatta värdenivån genomgående har legat avsevärt under marknadsvärdet.

1981 års allmänna fastighetstaxering siktar till en värdenivå som svarar mot 67,5 procent av marknadsvärdet. Denna nivå väntas ligga kring 56 miljarder kronor för det totala skogsbruksvärdet. I 1975 års fastighetstaxering blev motsvarande värde 20,6 miljarder kronor.

I Skogsstatistisk årsbok 1976, avsnitt A III redovisas den i 1975 års fastighetstaxering tillämpade värderingsmetoden. I tabellerna 23 och 24 i samma årgång av årsboken redovisas dels länsvisa värden på skogsmark och växande skog från de två senaste fastighetstaxeringarna, dels jämförelser mellan skogsbruksvärdena vid de allmänna fastighetstaxeringarna från 1938.

Den vid 1981 års fastighetstaxering tillämpade värderingsmodellen finns beskriven i Skattenytt nr 7–8 1980. (Särtryck kan erhållas från skogsstyrelsens prognosavdelning.) Modellen innebär grovt att avkastningsvärden beräknas och nivåjusteras till 67,5% av marknadsvärdet. Avkastningsvärdena utgör grunden för värdedifferentiering mellan fastigheter. Värdenivån relateras till marknadsnivån inom områden som är någorlunda homogena ur värdesynpunkt (värdeområden). Modellen leder fram till ett tabellverk för varje värdeområde med ingång efter faktorerna godhetsklass, kostnadsklass, barrskogsförråd, grovskogsprocent, lövskogsförråd (impedimentklass).

Arbetet med värderingsmodellen (tabellverket) har utförts i följande steg.

- (1) Avverkningsberäkning
- (2) Kostnads- och intäktsberäkning
- (3) Nuvärdeberäkning av simulerade skogsfastigheter
- (4) Framställning av riktvärdetabeller

Avverkningsberäkningen, dvs beräkningen av "normal" avverkning, utfördes för varje län. Detta skulle ge kunskap om volymproduktions- och avverkningsmöjligheterna på fastig-

heter med olika utseende.

Kostnads- och intäktsberäkning (steg 2) innebär en värdesättning av de åtgärder och virkesuttag som förutsattes i avverkningsberäkningarna.

I steg 3 utnyttjades resultaten från steg 2 för att beräkna avkastningsvärden för skog i olika åldersklasser. Med hjälp av dessa värden beräknades värden för ett större antal simulerade fastigheter. Dessa är så uppbyggda att de sammantaget speglar dels genomsnittsförhållandena i länet, dels de variationer som förekommer däri.

Riktvärdetabeller (steg 4) anger värden med utgång från de faktorer (godhetsklass, grovskogsprocent osv) som nämnts ovan. De är utformade så att de ger den önskade marknadsvärdenivån om de tillämpas på de simulerande fastigheterna enligt steg 3. Om de fyller det kravet, skall de ge ungefär samma utfall om de tillämpas på alla fastigheter i länet.

Vid sidan om riktvärdetabellerna har områdesanvisningar fastställts för 321 områden i landet. De anger medelförhållanden i området i fråga och utnyttjas som hjälpmedel vid deklarationen och vid granskningen av deklarationen.

Den åsyftade marknadsvärdeanpassningen har erhållits dels genom en anpassning av räntefoten vid avkastningsberäkningen i steg 3 ovan, dels genom justeringen i steg 4 från avkastningsvärde till riktvärde.

15.5 Statligt stöd till skogsbruket

Det direkta statliga stödet till skogsbruket innebär i huvudsak att medel ställs till skogsägarnas förfogande genom bidrag. Statens stöd utgår emellertid även i indirekt form genom bl a anslag till forskning, utveckling, undervisning, rådgivning och serviceverksamhet inom skogsbrukets område.

Statsbidrag utgår i direkt form till skogsvärdssåtgärder, till byggande av skogsvägar och åtgärder i samband med skadegörelse på skog, samt till skogsbruksplaner.

Staten lämnar bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket bl a återväxtåtgärder, röjning, dikning, gallring

i vissa fall och avverkning av tras- och restskog.

Statsbidrag utgår med olika belopp beroende på typ av åtgärd, landsdel och skogsägarkategori.

Omfattningen av det statliga stödet till skogsvård under budgetåret 1980/81 framgår av tabellerna 15.4–15.7.

Under perioden 1979-01-01–1980-06-30 har bidrag kunnat beviljas även för gallring i hela landet. Omfattningen av beviljade bidrag framgår av tabell 15.10. Bidraget har utgått till privata skogsägare dvs fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser.

Bidragets storlek har varit

- 800 kr per hektar inom den inre delen av stödområdet
- 600 kr per hektar inom den yttre delen av stödområdet
- 500 kr per hektar inom övriga delar av landet

Lägsta bidragsbelopp som utbetalats har varit 1 000 kr.

Under våren 1979 antogs nya riktlinjer för skogspolitiken. Däri ingår också delvis nya former för det statliga stödet.

Från och med 1980-01-01 utgår således statligt stöd till

- vissa skogsvårdsåtgärder
- åtgärder vid skada på skog
- skogsvägar
- skogsbruksplaner

Ekonomiskt stöd utgår i princip till alla markägarkategorier dock endast under vissa förutsättningar beträffande skogsvägar och avseende skogsbruksplaner endast till privata skogsägare.

Av bla regionalpolitiska skäl har man infört ett skogligt stödområde i norra delen av landet och Gotland. Här är bidraget högre och utgår för flera åtgärder än utanför. Stödområdet har en inre och en yttre zon.

Bidrag beräknas i allmänhet på beräknad sammanlagd kostnad för planläggning, utförande och eventuellt plantmaterial.

I fråga om återväxtåtgärder utgår bidraget som regel med fast belopp per utsatt planta. Bidraget utgår inte till kemisk lövbekämpning eller gödning.

Under ett övergångsskede fram till och med

1984-06-30 får högre bidrag beviljas till vissa åtgärder inom huvuddelen av stödområdet.

De nya bestämmelserna för beviljande av bidrag till skogsvägbyggnad innebar bla att kyrka och stat kom att lyda under skogsvårdslagen och blev därmed bidragsberättigade. Andra nyheter är att kostnadsfri planläggning av skogsbilvägar i vissa fall kan erhållas liksom att staten kan ikläda sig borgensansvar för lån till vägföretag. Stöd kan således utgå som byggnadsbidrag, kostnadsfri planläggning, lånegaranti eller vissa kombinationer av dessa. Nu liksom tidigare tillämpas generella bidragsprocentsatser för de olika vägklasserna beroende på om vägföretagen är belägna inom det skogliga stödområdet eller inte.

Grundläggande för att stöd skall kunna utgå är bla

- att vägen kan passas in i en lokal vägnätsplan
- att vägen är av väsentlig betydelse för skogstransporter och att nyttan av företaget beräknas motsvara kostnaderna för företaget
- att vägen får en godtagbar standard.

Byggande av vägar i tjälsäker standard inom områden som saknar sådana vägar skall prioriteras liksom vägbyggnadsföretag i södra Sverige som ersätter tidigare klass VI-vägar.

Under budgetåret 1980/81 har liksom tidigare år efterfrågan på bidragsmedel i hela landet klart överstigit tilldelade medel, i synnerhet i områden utanför det inre stödområdet.

Den länsvisa fördelningen av vägar som åtgärdats genom nybyggnad, ombyggnad eller större förbättringsarbeten, i skogsvårdsstyrelsernas verksamhet framgår av tabellerna 15.8 och 15.9. Se även under avsnitt 7.3. Lastbilstransporter och skogsbilvägar.

Den godkända totalkostnaden för av skogsvårdsstyrelserna bidragsbeviljade vägar under budgetåret uppgår till 108,6 milj kronor.

15.6 Källhänvisningar

Nilsson, N-E 1980. Taxering av skog vid 1981 års allmänna fastighetstaxering. Skattenytt nr 7–8 (särtryck).

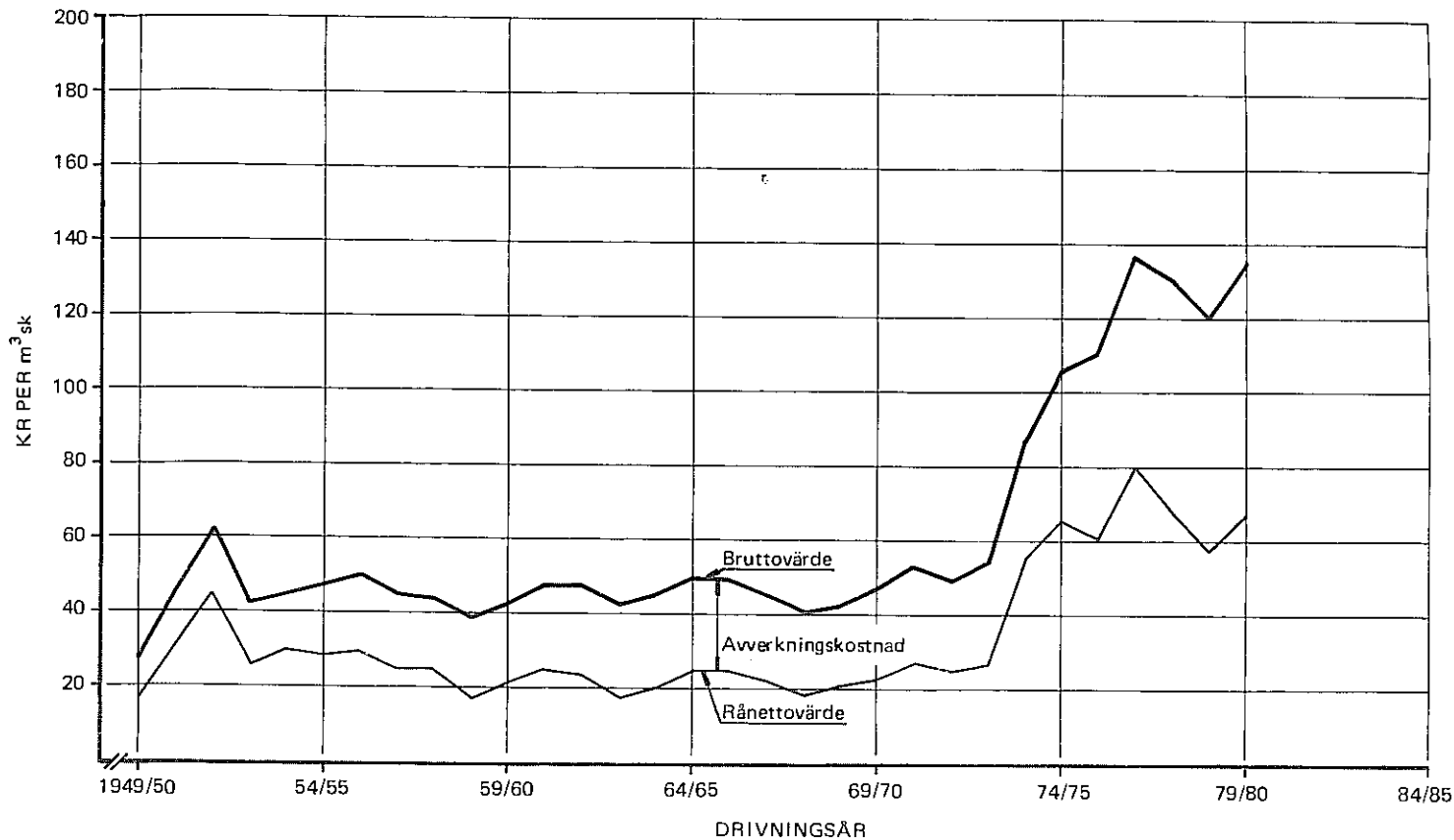
Regeringens propositioner 1978/79: 110 Rikt-

linjer för skogspolitiken m.m. 1978/79:112
Regionalpolitik.
Skogsbruket LU 80 Bilaga 1 (Ds E 1980:4).
Ekonomidepartementet.
Statistiska meddelanden, serie N.

Figur 15.1

De svenska avverkningsarnas beräknade brutto- och rånettovärden drivningsåren 1949/50–1979/80.

Estimated gross and stumpage values in Sweden during the felling seasons 1949/50–1979/80.

Tabell 15.1 Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1966—1980. Hela riket¹
Investments and maintenance costs in Swedish forestry in 1966—1980. Entire country

Åtgärdskategori	Årsmedeltal		1978	1979 ^R	1980
	1966-1970	1971-1975			
Hyggesrensning					
Areal i 1 000 ha	216	225	205	160	155
Kostnader i 1 000 kr	16 644	26 047	54 500	54 800	48 200
Kr/ha i medeltal	77	116	266	343	311
Markberedning (inkl hyggesbränning)					
Areal i 1 000 ha	76	109	190	147	157
Kostnader i 1 000 kr	8 028	15 744	57 000	58 500	69 100
Kr/ha i medeltal	106	145	300	398	440
Skogsodling (sådd och plantering)					
Areal i 1 000 ha	142	170	178	170	173
Kostnader i 1 000 kr	69 460	119 548	292 300	348 700	317 000
Kr/ha i medeltal	489	705	1 642	2 051	1 822
Röjning i plant- och ungskog (underhållskostnad)					
Areal i 1 000 ha	234	248	256	202	221
Kostnad i 1 000 kr	29 646	62 421	141 300	139 000	151 800
Kr/ha i medeltal	127	252	552	688	684
Summa skogsvårdsåtgärder enligt ovan					
Areal i 1 000 ha	668	751	830	679	707
Kostnad i 1 000 kr	123 778	223 710	545 100	601 000	586 100
Kr/ha i medeltal	185	298	657	885	829
Skogsgödsling					
Areal i 1 000 ha	—	133	136	133	163
Kostnader i 1 000 kr	—	35 876	62 200	61 300	78 700
Kr/ha i medeltal	—	270	457	461	483
Skogsdiken					
Nydikning i km	2 749	4 143	5 097	5 675	6 270
Kostnad i 1 000 kr	4 949	9 659	9 200	14 300	27 400
Kr/meter i medeltal	1,80	2,33	1,80	2,50	4,40
Underhåll i 1 000 kr	4 344	5 906	5 900	6 000	8 300
Skogsbilvägar					
Ny- och ombyggnad i km	3 491	3 000	2 794	2 874	3 625
Kostnad i 1 000 kr	76 747	86 267	158 700	179 600	192 000
Kr/meter i medeltal	21,98	28,75	56,80	62,50	53,00
Underhåll i 1 000 kr	39 993	43 026	50 700	55 100	71 500
Samtliga investerings- och underhålls- kostnader enligt ovan					
I milj kr	249,8	404,4	832	917	964
I kr/ha total skogsmark (räknad som 23,5 milj ha 1966—1970, 23,7 milj ha 1971 och 1972 samt 23,5 milj ha 1973—1980)	10,63	17,16	35,40	39,00	41,00

¹ Uppgifterna grundar sig på egen statistik ifråga om domänverket, ecklesiastika skogar och bolag. Betr
 övriga kategorier har bedömningar gjorts.

^R Uppgiften reviderad.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.2 Genomsnittliga avverkningskostnader¹ uttryckta i kr/m³sk för säsongerna 1970/71—1979/80 inom olika områden i landetFelling costs during the seasons 1970/71—1979/80. Average for regions in Sw cr/m³sk

Avverknings- säsong	Område 1	2	3	4	5	Hela landet
	Norrlands inland inkl Särna-Idre socknar	Mellersta och norra Norrlands kustland	Gävleborgs län, Dalarna exkl Särna-Idre socknar, Värmland	Övriga Svealand samt huvud- delen av Götaland	Skåne, Blekinge, Halland och Gotland	
1970/71	25:40	24:90	24:50	25:30	25:30	25:—
1971/72	28:80	27:10	25:50	25:20	27:90	26:20
1972/73	29:80	29:40	25:80	24:70	26:50	27:—
1973/74	32:80	34:—	29:30	28:60	31:50	31:—
1974/75	39:20	37:30	39:60	40:30	43:50	39:60
1975/76	49:60	50:—	46:70	49:40	55:30	49:20
1976/77	56:30	56:20	54:80	57:40	66:30	56:90
1977/78 ²	65:50	69:70	59:70	62:20	70:50	64:40
1977/78 ³	63:80	72:70	56:20	61:60	69:80	62:70
	Norra Norrland	Södra Norrland	Svealand	Götaland	Hela landet	Gallrings- andel %
1978/79	^R 75:—	^R 59:50	63:—	62:—	^R 63:—	21
1979/80	86:—	65:—	65:50	67:50	68:—	26

¹ Avser samtliga kostnader för virkets tillredning och transport i terrängen. Kostnader för lastbilstransporter ingår inte.² Siffrorna avsedda för jämförelse bakåt i tiden.³ Siffrorna avsedda för jämförelse framåt i tiden.^R Uppgiften reviderad.

Källa: Skogsstyrelsen. Sammanställning av uppgifter från skogsbolag och skogsvårdsstyrelser.

**Tabell 15.3 Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde drivnings-
åren 1965/66—1979/80**Estimated volume and value of annual fellings in Sweden during the felling
seasons 1965/66—1979/80

Värden och måttenheter	Medeltal 1965/66— 1969/70	Medeltal 1970/71— 1974/75	1976/77	1977/78	1978/79	1979/80
A. Avverkning, milj m ³ sk	63,7	70,8	54,4	54,0	55,0	56,5
B. Bruttovärde, milj kr	2 862	4 901	7 445	7 027	6 640	7 630
C. Rånnettovärde, milj kr	1 364	2 801	4 340	3 642	3 180	3 790
D. Kostnader ¹ , milj kr för						
a) återväxtåtgärder (hyggesrensning, markberedning, skogsod)	94	161	342	404	462	434
b) underhåll av vägar och diken samt röjning	77	111	195	198	200	232
c) nyinvestering i vägar och diken	82	96	111	168	182	219
d) skogsgödsling	—	36	79	62	62	79
Summa kostnader D	252	404	727	832	905	964
E. Återstående värde (C—D), milj kr	1 112	2 397	3 613	2 810	2 275	2 826
B. Bruttovärde, kr/m ³ sk	44,93	69,20	136,85	130,10	120,75	135,00
C. Rånnettovärde, kr/m ³ sk	21,41	39,60	79,80	67,45	57,80	67,00
D. Kostnader ¹ , kr/m ³ sk	3,96	5,70	13,40	15,40	16,45	16,60
E. Återstående värde (C—D), kr/m ³ sk	17,45	33,90	66,40	52,05	41,35	50,00
Återstående värde E i % av bruttovärde B	39	49	49	40	34	37

¹ Avser det kalenderår då drivningsåret slutar.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.4 Rambelopp för bidragsbeviljning budgetåren 1979/80—1981/82 enligt de bidragsbestämmelser som trädde i kraft 1980-01-01. 1 000 kr
 Maximum amounts for the making of grants in the budget years 1979/80—1981/82 according to the directions of grant 1980-01-01. 1 000 Sw Cr

Budgetår	Bidrag till skogsvård m m						Stöd till byggande av skogsvägar		Främjande av skogsvård	Klenvirkesstöd
	Skogsodlings- åtgärder på nedlagd jord- bruksmark	Åtgärder inom det skogliga stödområdet	Skogsodling efter avverk- ning av låg- producerande bestånd	Skogsdikning	Skogsbruks- planer	Översiktlig skogsinvente- ring	Inom inre zonen av stödområdet	Utanför inre zonen		
1979/80	2 250	44 500	15 000	4 000	1 000	5 000	7 750	10 000	—	—
1980/81	4 500	85 000	30 000	8 000	1 500	10 000	15 000	20 000	1 000	—
1981/82	—	120 000	30 000	8 000	3 500	12 800	13 000	17 000	6 000	40 000

Källa: Regeringens regleringsbrev.

**Tabell 15.5 Beviljade bidrag budgetåret 1980/81 ur anslaget
Bidrag till skogsvård**
State subsidies paid for silvicultural measures
during the budget year 1980/81

Län	Skogsodlingsåtgärder på nedlagd jord- bruksmark		Åtgärder inom det skogliga stödom- rådet		Skogsodling efter avverkning av låg- producerande bestånd	
	Areal	Stats- bidrag	Areal	Stats- bidrag	Areal	Stats- bidrag
	Ha	1 000 kr	Ha	1 000 kr	Ha	1 000 kr
Nbtt	14	24	34 186	31 673	4 066	6 985
Vbtt	126	195	25 899	22 259	2 576	4 500
Jmtl	11	16	16 162	15 775	2 555	5 051
Vnrl	27	45	3 701	3 753	968	2 120
Gävl	104	205	1 298	2 000	302	600
Kopp	86	180	2 674	2 391	1 696	3 295
Vrml	166	319	2 998	2 830	191	329
Öreb	143	277	—	—	—	—
Vstm	208	447	—	—	105	168
Upps	110	250	—	—	235	363
Sthm	81	154	—	—	65	105
Södm	172	445	—	—	109	200
Östg	292	655	—	—	219	347
Skbg	120	270	—	—	225	350
Älvs	177	370	—	—	164	289
Jkpg	230	510	—	—	311	531
Kron	168	385	—	—	189	343
Kalm	218	504	—	—	225	358
Gotl	19	40	971	969	92	139
Gtbg	66	144	—	—	39	67
Hall	80	190	—	—	244	420
Blek	145	320	—	—	187	316
Kris	84	220	—	—	257	459
Malm	36	84	—	—	24	48
Hela landet	2 883	6 249	87 889	81 650	15 044	27 383

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.6 Beviljade bidrag 1980/81 ur anslaget Bidrag till skogsvård, fördelade på län
 State subsidies to silviculture paid during the budget year 1980/81. Counties

Län	Skogsdikning		Skogsbruksplaner		Översiktlig skogsinventering	
	Båtnads-areal Ha	Stats- bidrag 1 000 kr	Areal Ha	Stats- bidrag 1 000 kr	Areal Ha	Stats- bidrag 1 000 kr
Nbtt	4 056	1 600	16 653	60	47 700	859
Vbtt	3 401	1 370	58 050	209	53 800	969
Jmtl	1 372	700	17 980	69	43 200	779
Vnrl	311	200	26 166	138	35 800	788
Gävi	1 669	800	18 000	161	24 300	535
Kopp	—	—	9 867	34	32 500	814
Vrml	438	250	29 002	148	27 500	607
Öreb	1 130	231	7 850	50	11 800	260
Vstm	265	150	8 560	72	10 600	233
Upps	382	140	6 091	65	9 400	207
Sthm	45	40	4 324	13	9 000	198
Södm	33	30	7 720	44	9 500	209
Östg	228	186	19 950	101	16 400	361
Skbg	171	100	6 300	76	10 500	233
Älvs	466	380	16 970	124	16 900	371
Jkpg	473	477	29 177	281	20 300	448
Kron	950	400	16 273	185	12 500	286
Kalm	113	110	19 623	121	20 700	456
Gotl	55	24	4 867	39	4 000	105
Gtbg	78	70	2 230	22	4 300	140
Hall	176	190	5 250	63	6 000	174
Blek	26	17	14 669	133	7 600	191
Kris	90	65	8 617	76	8 000	252
Malm	—	—	594	6	2 000	59
Hela landet	15 928	7 529	354 783	2 288	444 300	¹ 10 000

¹ I summan ingår 466 tkr utgörande gemensamma, ej ovan fördelade, kostnader.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.7 Beviljade bidrag 1980/81 ur anslaget Bidrag till skogsvård m m fördelat på åtgärd och ägarkategori

State subsidies paid for silvicultural measures during the budget year 1980/81 by measure and owner category

Åtgärder	Privata skogsägare		Övriga skogsägare		Totalt	
	Areal Ha	Bidrag 1 000 kr	Areal Ha	Bidrag 1 000 kr	Areal Ha	Bidrag 1 000 kr
Återväxtåtg på nedlagd jordbruksmark	2 643	5 782	250	498	2 893	6 280
Åtgärder på lågproducerande bestånd	9 320	18 291	5 724	9 092	15 044	27 383
Skogsdikning	12 313	6 704	3 615	1 069	15 928	7 773
Skogsbruksplaner	352 805	2 287	1 978	2	354 783	2 288
<i>Inom stödområdet</i>						
Återväxtåtgärder	13 239	22 313	21 998	30 487	35 237	52 800
Röjning	25 428	14 023	26 242	11 628	51 670	25 651
Gallring	36	49	22	16	58	64
Sork- och kaninskador	967	2 186	489	1 174	1 456	3 360
Summa	417 030	71 757	60 318	53 966	477 348	125 723

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.8 Bidragsbeviljade skogsvägföretag budgetåret 1980/81, fördelade på län. Anslaget Stöd till skogsvägbyggnad
 State subsidies paid for forest road construction during the budget year 1980/81 by county

Län	Stöd till skogsvägbyggnad					
	Utanför inre zon			Inom inre zon		
	Väglängd Km	Godk kostn 1 000 kr	Statsbidrag 1 000 kr	Väglängd Km	Godk kostn 1 000 kr	Statsbidrag 1 000 kr
Nbtn	18,6	1 182	600	138,3	8 315	5 300
Vbtn	69,4	4 241	2 495	125,2	9 342	7 205
Jmtl	93,0	7 816	5 230	147,9	11 586	7 925
Vnri	135,1	9 810	5 422	—	—	—
Gävl	126,3	8 996	5 000	—	—	—
Kopp	129,4	8 624	3 991	57,2	3 669	2 459
Vrml	60,0	6 059	3 002	—	—	—
Öreb	10,4	696	350	—	—	—
Vstm	16,8	1 318	400	—	—	—
Upps	19,0	1 653	825	—	—	—
Sthm	14,4	939	400	—	—	—
Södm	10,0	727	300	—	—	—
Östg	19,0	1 601	750	—	—	—
Skbg	2,8	190	95	—	—	—
Älvs	28,8	1 908	705	—	—	—
Jkpg	24,1	1 705	927	—	—	—
Kron	13,2	785	450	—	—	—
Kalm	12,6	1 013	533	—	—	—
Gotl	—	—	—	—	—	—
Gtbg	5,9	530	250	—	—	—
Häll	10,1	485	200	—	—	—
Blek	4,1	221	100	—	—	—
Kris	5,1	315	150	—	—	—
Malm	—	—	—	—	—	—
Provväg ¹	11,8	—	90	—	—	—
Hela landet	840,0	60 814	32 266	468,6	32 871	22 889

¹ Avser bidragsgivning till vägar på vilka vägtekniska försök utförts.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.9 Bidragsbeviljade skogsvägföretag budgetåret 1980/81, fördelade på län. Norrländska skogsproduktionsanslaget samt beredskapsmedel
 State subsidies to forest production in northern Sweden and relief employment used for forest road construction during the budget year 1980/81 by county

Län	Anslag								
	Norrländska skogsproduktionsanslaget			Beredskapsmedel					
	Väg-längd Km	Godk kostn 1 000 kr	Stats- bidrag 1 000 kr	Utanför inre zon			Inom inre zon		
Väg-längd Km				Godk kostn 1 000 kr	Stats- bidrag 1 000 kr	Väg-längd Km	Godk kostn 1 000 kr	Stats- bidrag 1 000 kr	
Nbtn	—	—	—	—	—	—	39,0	4 535	2 948
Vbtn	4,3	266	107	34,9	2 802	1 401	57,1	4 663	2 986
Jmtl	11,3	800	314	—	—	—	—	—	—
Vnrl	—	—	—	6,8	608	304	—	—	—
Vrml	—	—	—	12,0	1 250	625	—	—	—
Hela landet	15,6	1 066	420	53,7	4 660	2 330	96,1	9 198	5 934

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.10 Tillfälligt statsbidrag till gallring beviljat under perioden 1 jan 1979—30 juni 1980
 Temporary state subsidies paid for thinning during the period January 1st 1979—June 30th 1980

Län och landsdel	Bidrag 1 000 kr	Areal ha	Antal beviljade företag
Nbtt	4 917,3	6 935	1 130
Vbtt	7 919,7	11 714	2 453
Jmtl	4 192,1	5 240	985
Vnrl	2 671,5	4 147	892
Gävl	5 646,1	9 426	1 768
Kopp	4 712,4	7 974	1 551
Vrml	4 477,8	8 633	1 823
Öreb	3 282,6	6 565	1 151
Vstm	2 885,9	5 772	1 197
Upps	1 773,9	3 548	716
Sthm	1 557,4	3 130	437
Södm	3 060,0	6 120	860
Östg	6 287,6	12 573	2 293
Skbg	3 277,4	6 555	1 189
Älvs	7 175,1	14 350	2 832
Jkpg	8 895,8	17 792	3 853
Kron	7 718,1	15 436	3 342
Kalm	7 208,0	14 792	3 037
Gotl	732,6	1 387	298
Gtbg	1 233,6	2 467	534
Hall	4 070,2	8 140	1 613
Blek	3 686,2	7 372	1 578
Kris	5 163,8	10 328	1 805
Mälm	1 614,3	3 229	345
Norrland	25 346,7	37 462	7 228
Svealand	21 750,0	41 742	7 735
Götaland	57 062,7	114 421	22 719
Hela landet	104 159,4	193 625	37 682

Källa: Skogsstyrelsen.

16 Skogsindustrins ekonomi

16.1 Skogsindustrins omfattning och struktur

Skogsindustrins omfattning och storlek redovisas i avsnitt 3.3 och i avsnitt 9 samt i tabell 12.6. I tabellerna 9.1, 9.2 och 9.3 redovisas antalet sågverk resp massa- och fiberskivefabriker. Underlaget till tabellerna är den årliga industristatistiken, som SCB publicerar. De branscher, som har ett betydande antal arbetsställen med färre än fem anställda, är underrepresenterade i industristatistiken.

Genom de intermittenta sågverksinventeringarna söker man överbrygga vissa av industristatistikens brister vad gäller täckningen av sågverksbeståndet. Under 1980 har en ny sågverksinventering genomförts. Delar av resultatet från den redovisas i kapitel 9.

16.2 Investeringar och underhållskostnader

I tabell 16.1 redovisas skogsindustrins investeringar i byggnader och anläggningar samt i maskiner och inventarier. Dessa uppgifter, liksom uppgifterna i tabell 16.2 om reparations- och underhållskostnader, har hämtats ur SCBs företagsstatistik. I Statistiska meddelandet F 1981:2.3 redovisas insamlingsmetoder och investeringsundersökningarnas kvalitet m m.

16.3 Sysselsättning

Sysselsättningen år 1979 inom skogsindustrin och dess delbranscher redovisas i tabell 16.3. Av tabellen framgår även förädlingsvärdet uppdelat på delbranscher. Tabell 12.6 redovisar även sysselsättningen i skogsindustrin. Tabellernas källa är industristatistiken. Det innebär att endast arbetsställen med i medeltal mer än fem anställda ingår i redovisningen, vilket

medför att bli ett stort antal små sågverk faller utanför redovisningen.

Som jämförelse till uppgifterna i tabell 16.3 kan nämnas att enligt arbetskraftsundersökningarna år 1979 var 89 600 personer sysselsatta i trävaruindustri (90 300 år 1980) och 64 700 i massa-, pappers- och pappersvaruindustri (67 000 år 1980). För den senare branschen är industristatistikens täckning så gott som fullständig vad gäller antalet sysselsatta.

Arbetskraftsundersökningarnas metod och uppläggning redovisas i kapitel 12. Andra källor för sysselsättningsuppgifter är nationalräkenskaperna och centrala företagsregistret (CFR) som båda handhas av statistiska centralbyrån.

I Arbetsmarknadsstatistisk årsbok, som utges av statistiska centralbyrån redovisas förutom sysselsättningsuppgifter även ett stort antal uppgifter om förhållandena på arbetsmarknaden.

De senaste årens konjunkturförhållanden har också lett till att antalet nedläggningar inom skogsindustrin ökat. I tabell 16.4 redovisas varsel om nedläggningar inom skogsindustrin inkl grafisk industri under perioden 1960–1980 och det antal sysselsatta som berörts av varslen.

16.4 Statligt stöd till skogsindustrin

Utformningen av det statliga regionalpolitiska stödet förändrades på många väsentliga punkter i och med riksdagens beslut om den framtida regionalpolitiken i juni 1979.

Det regionalpolitiska stödet kan utgå till näringslivet i form av lokaliseringsstöd, utbildningsstöd, sysselsättningsstöd och offertstöd. Flyttningsstöd kan utgå till flyttande arbetskraft.

Till nyheterna i stödhanseende hör dels att kommunerna i vissa delar av landet kan få stöd till bla uppförande av industrilokaler, dels att stödområdet ändrats på ett genomgripande sätt så att det nu utgörs av sex områden med differentierade stödregler. Bestämmelserna för stödet finns reglerade i förordningen (SFS 1979:632) om regionalpolitiskt stöd.

I tabell 16.6 redovisas hur mycket lokaliseringstöd som utgått till skogsindustri och all tillverkningsindustri under åren 1975–1980.

16.5 Råvaruförbrukning

Den fysiska fördelningen av skogsindustrins rundvirkes- och flisförbrukning redovisas i figur 9.1. Förbrukningen av virkesråvara inom de enskilda branscherna inom skogsindustrin behandlas i kapitel 8.

År 1979 utgjorde enligt industristatistiken kostnaderna för rundvirke och flis 53% av de totala råvarukostnaderna inom massa- och pappersindustrin (SNI 3411). Motsvarande andel var 50% inom trämaterial- och byggnads-snickeri-industrin (SNI 3311).

16.6 Produktionskostnader

Produktionskostnaderna kan delas upp i kostnader för inköpta råvaror och tjänster, löner och kapitalkostnader. Råvaru- och lönekostnaderna är två stora poster. Råvarukostnaderna har berörts ovan.

Lönekostnadernas andel av saluvärdet är enligt industristatistiken lägre inom skogsindustrin än inom tillverkningsindustrin som helhet. Inom trävaruindustrin var andelen år 1979 ca 18% medan den inom massa- och pappersindustrin var 15%.

Kostnadsskillnaderna är stora mellan olika anläggningar inom samma bransch. Kostnadsstrukturen beror bla på anläggningens ålder, vilken påverkar behovet av avskrivningar och underhåll samt effektiviteten i råvaruutnyttjandet. Genomsnittligt sett är kapitalkostnadernas andel större i nyare anläggningar än i äldre. För driftskostnaderna är förhållandet omvänt.

I industriverkets höstrapporter 1977, 1978, 1979, 1980 och 1981 (SIND 1977:11, 1978:9,

1979:11, 1980:12 och 1981:4) och i verkets utredningar Sågverksindustri och skivindustri (SIND 1977:7) Den träbearbetande industrin (SIND 1977:1) samt i industridepartementets promemorior Träfiberskiveindustrin – förslag till framtida struktur (Ds I 1978:6) och Skogsindustrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter (Ds I 1979:5) liksom i industriverkets Hörneforsutredning (SIND PM 1981:15) redovisas detaljerade uppgifter om skogsindustrins kostnads- och konkurrensförhållanden.

16.7 Skogsindustrins lönsamhet

Skogsindustrins lönsamhet har under 1970-talet genomgått stora svängningar. I industridepartementets promemoria Skogsindustrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter (Ds I 1979:5) redovisas lönsamhetens variationer inom skogsindustrin.

Utvecklingen illustreras även av figur 16.1 som visar bruttomarginalens utveckling åren 1971–1979 inom större massa-, pappers- och pappersvaruföretag. Bruttomarginalen är mätt som rörelseresultatet exklusive bidrag före avskrivningar, finansiella intäkter och kostnader, bokslutsdispositioner och skatt i procent av omsättningen.

Förhållandet att bruttomarginalen är positiv innebär inte att företagen lämnar överskott. År 1980 var bruttomarginalen 13,4% för företag med minst 200 anställda inom massa-, pappers- och pappersvaruföretag. Inklusive bidrag från stat och kommun, exempelvis utbildnings- och transportstöd, var resultatet 13,4% av omsättningen. Efter avskrivningar hade det sjunkit till 8,6% och nettoresultatet, som inte omfattar extraordinära poster, bokslutsdispositioner eller skatt, var 5,1% av omsättningen.

Motsvarande tal för trävaruindustrin (SNI 33) var 6,8, 6,8, 4,4 och 1,9%.

16.8 Marknader för vissa av skogsindustrins produkter

Marknadsförhållandena för skogsindustrins produkter belyses bla av utvecklingen av den svenska exporten av dessa produkter till olika

länder och när det gäller den inhemska marknaden även av importutvecklingen.

I tabellerna 10.3 och 10.4 redovisas exporten och importen av vissa skogsindustriprodukter fördelat på destinations- och ursprungsländer. Därutöver redovisas, i figur 10.1, den svenska skogsindustrins andelar på olika viktiga marknader.

I industridepartementets promemoria Skogsindustrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter (Ds I 1979:5) lämnas också en beskrivning av marknadsförhållandena för de olika delbranscherna inom skogsindustrin.

I långtidsutredningen 1980 behandlas även betydelsen av skogsindustrins exportmöjligheter för den ekonomiska utvecklingen fram till mitten av 1980-talet.

16.9 Källhänvisningar

Arbetskraftsundersökningarna, råtabeller, SCB.

Arbetsmarknadsstatistisk årsbok, SCB.

Industri, del 1, SCB.

Industriutvecklingen i Sverige, SIND 1977:11, 1978:9, 1979:11, 1980:12, 1981:4, statens industriverk.

Långtidsutredningen 1980, SOU 1980:52.

Meddelanden från utredningsenheten, arbetsmarknadsstyrelsen.

SFS 1979:632.

Skogsindustrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter, DS I 1979:5, industridepartementet.

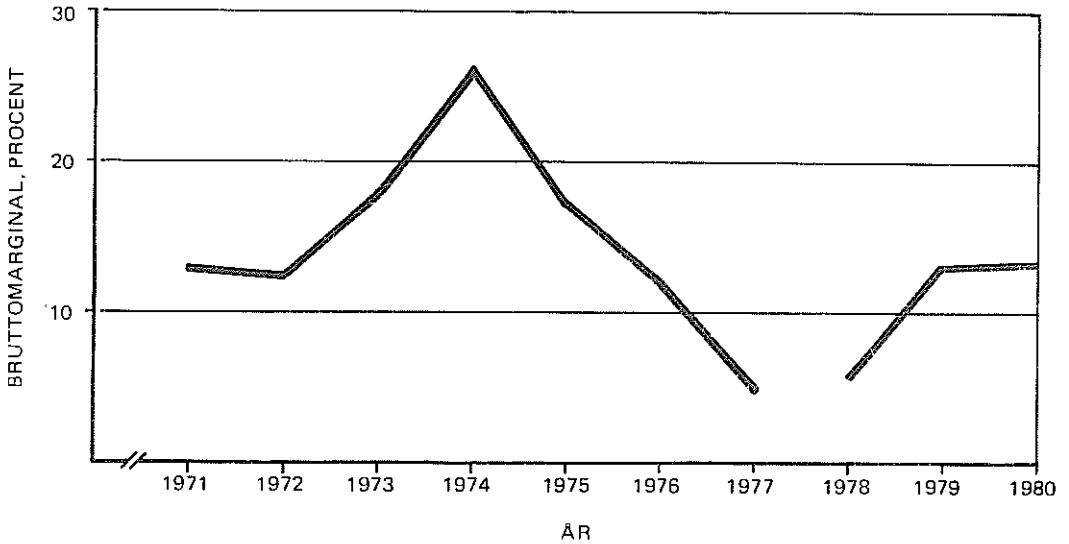
SM serierna F, I och N, SCB

Träfiberskiveindustrin, Ds I 1978:6, industridepartementet.

Figur 16.1

Bruttomarginalen¹ för företag med mer än 500 anställda² inom massa-, pappers-, och pappersvaru-
industri (SNI 341) 1971–1980

Gross margin for enterprises with more than 500 employees within pulp, paper and paper product
industries (SNI 341) 1971–1980

¹ Rörelseresultat exkl. bidrag före avskrivningar, finansiella intäkter och kostnader, bokslutsdispositioner och skatt i procent av omsättningen.

² Uppgiften avser fr o m 1978 företag med mer än 200 anställda.

Källa: SOS SM N och SM F.

Tabell 16.1 Investeringar inom skogsindustrin och hela den svenska industrin verkställda 1970 och 1975, 1977—1980 samt prognos 1981 och 1982. Löpande priser

Realized investments in 1970 and 1975, 1977—1980 and planned investments in 1981 and 1982 in forest industry and total manufacturing. Current prices. Mill Sw cr

Industrigren/ investeringsobjekt	Investeringar, milj kronor							
	1970	1975	1977	1978	1979	1980	1981 ^P	1982 ^P
Sågverk, hyvleri, träim- pregneringsverk								
Byggnader och anläggningar	52	244	153	99	120	205	153	90
Maskiner och inventarier	106	455	340	279	355	577	478	278
Totalt	158	699	493	378	475	782	631	368
Övrig trävaruindustri exkl möbelindustri								
Byggnader och anläggningar	63	161	160	130	97	183	135	47
Maskiner och inventarier	56	207	274	229	267	304	305	233
Totalt	119	368	434	359	364	487	440	280
Möbelindustri								
Byggnader och anläggningar	52	34	43	43	42	51	51	13
Maskiner och inventarier	40	62	90	94	82	90	91	73
Totalt	92	96	133	137	124	141	142	86
Massaindustri								
Byggnader och anläggningar	62	139	310	221	189	340	328	237
Maskiner och inventarier	375	660	898	829	778	1 113	1 274	742
Totalt	437	799	1 208	1 050	967	1 453	1 602	979
Pappers- och pappindustri								
Byggnader och anläggningar	158	220	194	130	96	138	206	102
Maskiner och inventarier	392	1 048	963	736	668	809	1 096	1 185
Totalt	550	1 268	1 157	866	764	947	1 302	1 287
Pappers- och pappvaruindustri								
Byggnader och anläggningar	47	58	119	15	15	24	40	16
Maskiner och inventarier	72	161	251	129	151	144	184	155
Totalt	119	219	370	144	166	168	224	171
Summa av industrigrenarna ovan								
Byggnader och anläggningar	434	856	979	638	559	941	913	505
Maskiner och inventarier	1 041	2 593	2 816	2 296	2 301	3 037	3 428	2 666
Totalt	1 475	3 449	3 795	2 934	2 860	3 691	4 341	3 171
Samtliga industrigrenar								
Byggnader och anläggningar	2 053	4 330	4 299	3 345	3 428	4 584	4 348	2 777
Maskiner och inventarier	4 807	10 029	10 262	9 435	10 723	13 778	14 709	12 591
Totalt	6 860	14 359	14 561	12 780	14 151	18 362	19 057	15 368

^P Prognos.

Källa: SOS, SM F 1981: 2.3.

Tabell 16.2 Underhålls- och reparationskostnader inom skogsindustri och grafisk industri 1965, 1970 och 1975—1980. Löpande priser
 Repair and maintenance costs in forest and printing industry 1965, 1970 and 1975—1980. Current prices. Mill Sw cr

Industrigren	Kostnader i milj kronor							
	1965	1970	1975	1976	1977	1978	1979	1980
Trävaru-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt grafisk industri	580	766	1 559	1 805	1 803	1 896	2 296	2 562
Samtliga industrigrenar	2 425	3 424	6 451	7 304	7 303	7 635	8 669	9 692

Källa: SOS, SM F 1981: 2.3.

Tabell 16.3 Skogsindustrins delbranscher 1979
 Major branches of the forest industry 1979

SNI-kod	Bransch	Antal		Andel av sysselsättningen Procent	Förädlingsvärde	
		Arbetsställen	Sysselsatta		Mkr	Andel Procent
33111	Sågverk, hyvlerier, träimpregneringsverk	630	23 657	32,7	3 385	35,7
33112	Trähus- och byggn. snickerier	526	23 196	32,1	3 181	33,5
33119	Annan trämaterialindustri	43	4 307	6,0	603	6,4
3312	Träförpackningsindustri	43	994	1,4	109	1,1
3319	Övrig trävaruindustri	157	4 152	5,7	429	4,5
3320	Trämöbelvaruindustri	393	16 015	22,1	1 786	18,8
33	Trävaruindustri	1 792	72 321	100	9 493	100
34111	Massaindustri	35	14 643	24,0	2 591	26,0
34112	Pappers- och pappindustri	62	33 350	54,7	5 537	55,5
34113	Träfiberplattindustri	12	2 458	4,0	222	2,2
3412	Pappers- och pappförpackningsindustri	77	7 285	12,0	1 023	10,2
3419	Övrig pappers- och pappvaruindustri	44	3 206	5,3	606	6,1
341	Massa-, pappers- och pappersvaruindustri	230	60 942	100	9 979	100
33+341	Hela skogsindustrin	2 022	133 263		19 472	

Källa: SOS Industri 1979, del I, tabell 1 och 2.

**Tabell 16.4 Varslade nedläggningar inom skogsindustrin under perioden 1965—1980¹.
Antal varsel och därav berörda arbetstagare**
Closing-downs in the Swedish wood-processing industry in 1965—1980. Number
of advance notices and wage-earners concerned

		Medeltal för perioden		Årsvisa värden					
		1965— 1969	1970— 1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
Träindustri	antal arbetsställen	23	40	61	85	60	100	69	100
	antal berörda arbetstagare	658	1 171	1 760	1 905	1 780	2 683	1 285	2 551
Massa- och pappersin- dustri samt grafisk industri	antal arbetsställen	10	12	12	29	25	19	19	31
	antal berörda arbetstagare	1 054	669	240	964	1 280	1 111	914	1 492
Summa arbetsställen		32	51	73	114	85	119	88	131
Summa berörda arbetstagare		1 712	1 841	2 000	2 869	3 060	3 794	2 199	4 043

¹ Årsvisa värden för perioden 1960—1974 återfinns i Skogsstatistisk årsbok 1977, tabell 5.17.

Källa: Utredningsenheten, arbetsmarknadsstyrelsen.

Tabell 16.5 Statligt lokaliseringsstöd åren 1975—1980 till trä- och möbelindustri (SNI 33) samt massa-, pappers- och pappersvaruindustri (SNI 341) och tillverkningsindustri (SNI 3)
 Government localization assistance 1975—1980 to wood and wood product industries incl. furniture manufacturing, to pulp, paper and paperboard industries and to manufacturing industry

Bransch	År	Antal beslut	Nylokaliserade företag	Investeringskostnad		Bidrag och avskrädd lån	Lokaliseringslån	Lånegaranti	Beräknad sysselsättningsökning Personer
				Totalt	Därav byggn				
				i 000 kr					
Trä- och möbelindustri (SNI 33)	1975	42	4	100 424	51 444	13 445	40 760	50	438
	1976	37	5	136 407	74 552	15 558	61 386	600	333
	1977	42	7	146 190	72 254	24 618	64 444	2 600	444
	1978	54	7	193 192	91 286	21 333	101 108	4 100	379
	1979	41	13	100 932	46 185	19 174	48 630	700	223
	1980	50	9	153 702	64 390	44 264	79 361	—	246
Varav: sågverk, hyvlerier, träimpregneringsverk (SNI 33111)	1975	8	1	26 850	12 515	2 295	11 207	—	27
	1976	10	1	30 121	13 308	4 508	11 708	100	68
	1977	12	1	24 704	9 953	2 904	12 050	1 000	50
	1978	24	1	123 614	52 657	12 278	65 496	1 850	120
	1979	17	5	64 042	28 758	10 997	32 116	500	110
	1980	17	4	52 083	21 928	15 697	21 263	—	103
Massa-, pappers- och pappersvaruindustri (SNI 341)	1975	4	—	13 386	5 819	—	5 943	—	24
	1976	4	2	23 812	13 371	4 001	11 430	750	63
	1977	4	1	87 848	33 265	10 890	40 700	—	6
	1978	8	—	84 139	24 646	360	49 115	—	-245
	1979	7	—	153 402	31 132	5 250	64 286	—	-64
	1980	6	1	86 220	33 800	12 647	48 961	—	70
Varav: massa- och pappersindustri (SNI 3411)	1975	1	—	4 375	3 037	—	1 825	—	15
	1976	2	—	8 210	3 290	—	4 680	—	15
	1977	3	1	48 809	10 235	2 890	22 700	—	6
	1978	8	—	84 139	24 646	360	49 115	—	-245
	1979	7	—	153 402	31 132	5 250	64 286	—	-64
	1980	4	—	83 280	33 800	12 208	47 886	—	62
Tillverkningsindustri (SNI 3)	1975	217	41	728 935	349 368	71 176	319 672	3 760	3 089
	1976	200	37	830 516	438 678	93 441	335 078	6 275	2 684
	1977	214	43	1 331 412	592 795	144 150	631 150	10 308	2 960
	1978	183	36	1 078 932	311 844	56 337	441 810	6 755	791
	1979	211	48	1 264 082	414 234	110 870	564 625	3 814	1 654
	1980	309	67	1 178 221	452 338	190 009	598 729	—	2 896

Källa: Industridepartementets lokaliseringsstödsregister.

17 Skogsnäringens roll i samhällsekonomin

17.1 Utvecklingen under 1970-talet

Skogsnäringen har en betydande roll i den svenska ekonomin, inte bara i egenskap av producent för vidareförädling eller slutlig förbrukning inom landet eller för export utan också som inkomstkälla för ett stort antal sysselsatta.

Möjligheterna att ge en aktuell bild av skogsnäringens ekonomiska roll begränsas av aktualiteten i det tillgängliga statistiska underlaget. Beskrivningarna här baseras i stor utsträckning på nationalräkenskapernas redovisningar, som har 1980 som senaste redovisningsår, och detaljerad industristatistik, med 1979 som senaste redovisningsår.

Skogsnäringens betydelse för den svenska ekonomin framgår delvis av tabell 17.1, där uppgifter om produktions- och exportvärden i förhållande till BNP och totalexporten redovisas. Produktionsvärdets uppbyggnad inom skogsnäringen redovisas översiktligt i figur 17.1.

Nationalräkenskaperna har under 1980 reviderats för perioden 1970–1978. Uppgifter för vart och ett av åren under 1970-talet redovisas i Skoglig statistikinformation nr 445. Tabell 17.1 innehåller uppgifter för åren 1970, 1975 och 1977–1980.

Genom nationalräkenskapernas beskrivning av den svenska ekonomin erhåller man en bild av skogsnäringens direkta och indirekta betydelse för bla sysselsättningen. I sk input-output-tabeller redovisar i vilken omfattning olika sektorer levererar insatsvaror till varandra. Med hjälp av dessa tabeller kan man studera direkta och indirekta effekter av en produktionsförändring i en given sektor.

De senaste tillgängliga input-output-tabellerna avser år 1976. De utgör en framskrivning av SCBs input-output-tabeller för år 1975. År

1976 var ca 152 000 personer sysselsatta i skogsindustrin, dvs trävaru- samt massa- och pappersindustrierna (SNI 33 och 341). Den största leverantören av insatsvaror till skogsindustrin är givetvis skogsbruket, som detta år sysselsatte drygt 58 000 personer. De övriga stora underleverantörerna till skogsindustrin och till skogsbruket är sektorerna privata tjänster (ca 34 000 sysselsatta för skogsnäringens räkning år 1976), samfärdsel (ca 23 000), varuhandel (ca 20 000), verkstadsindustri (ca 18 000) och kemisk industri (ca 12 000). Övriga sektorer bidrar med ca 20 000 sysselsatta i insatsvaruproduktion. Sammanslaget var närmare 340 000 personer sysselsatta direkt eller indirekt i skogsnäringen detta år.

I den här beräkningen har förutsatts dels att de som arbetar med produktion av insatsvaror till skogsnäringen ligger på produktionsgenomsnittet när det gäller produktionsvärde per anställd inom resp sektor, dels att vi följer produktionen av insatsvaror ganska många steg tillbaka i produktionskedjan.

I en studie, utförd 1978 av institutet för industriell evolution, Indevo, har förutom skogsindustrins sysselsättningseffekter statens och kommunernas inkomstskatteintäkter av sysselsättningen beräknats. Sammanslaget uppgick de till ca 4,6 miljarder kr, varav drygt 3 miljarder tillföll kommunerna. De på detta sätt genererade skatteintäkterna motsvarade ca 4 % av statens inkomster från direkt beskattning år 1976 och ca 8 % av motsvarande intäkter för kommunerna.

Som framgår av avsnitt 10 exporteras en betydande del av skogsnäringens produkter. År 1980 var exportvärdet av dessa produkter ca 25,8 miljarder kr vilket var ca 20 % av landets totala exportvärde.

Av skogsindustrins produkter exporteras ca

50 %. Huvuddelen av de produkter som ej exporteras går till vidareförädling, huvudsakligen inom andra delar av skogsindustrin. Flödet av råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter inom skogsindustrin redovisas i figur 17.1. Av figuren framgår bla att av hela skogsindustrins produktionsvärde år 1979, drygt 51 miljarder kr, utgjorde förbrukningen av insatsvaror 33 miljarder kr och förädlingsvärdet 16,9 miljarder kr. Motsvarande tal för år 1980 var närmare 58 miljarder i produktionsvärde, 17,9 miljarder i förädlingsvärde och 38,5 miljarder i förbrukning.

17.2 Långtidsutredningen 1980

Långtidsutredningarna, som utarbetas inom ekonomidepartementet, är ett viktigt underlag för den ekonomiska politiken. Utredningarna genomförs som regel vart femte år med däremellan liggande revisioner. I december 1980 lades långtidsutredningen 1980 (LU 80) fram (SOU 1980: 52).

I utredningen presenterades dels två huvudalternativ för den ekonomiska utvecklingen i Sverige till mitten av 1980-talet, dels ytterligare tre utvecklingskalkyler. Till grund för kalkylerna ligger bla sektorsstudier, som för skogsbrukets del har utarbetats av skogsstyrelsen och Forskningsstiftelsen Skogsarbeten (Ds E 1980: 4) medan underlaget för industrisektorn har utarbetats av statens industriverk (Statens industriverk, höstrapporter 1979 och 1980, SIND 1979: 11, 1980: 12).

I Skogsstatistisk årsbok 1979 avsnitt 17.3 redovisades utredningens två huvudalternativ.

17.3 Virkesförsörjningsutredningen

I oktober 1980 överlämnade virkesförsörjningsutredningen sitt betänkande (SOU 1981: 81) Skogsindustrins virkesförsörjning till industridepartementet. Nedan redovisas en sammanfattning av utredningens förslag.

En grundläggande utgångspunkt för utredningen har varit de riktlinjer för skogspolitiken som riksdagen beslutade om 1979. Vidare har utredningen utgått från de beslut rörande den allmänna näringspolitiken som riksdagen anta-

git. Det innebär bla att skogsnäringen liksom andra näringsgrenar skall bidra till att uppfylla målen om full sysselsättning, ekonomisk tillväxt, balans i utrikeshandeln, regional balans samt god natur- och miljövård.

Virkesbalansen

Enligt utredningens beräkningar är det i stort sett balans mellan virkestillgång och virkesbehov vid ett genomsnittligt kapacitetsutnyttjande inom skogsindustrin. Detta förutsätter att det skogsskötselprogram som beräkningarna bygger på genomförs.

Skogsindustrins virkesbehov har sjunkit något under de senaste åren genom att nedläggningarna har varit större än tillkommande kapacitet. Vid början av 1981 uppgick virkesbehovet vid full kapacitetsutnyttjande till 63 milj m^3 ub vilket motsvarar en bruttoavverkning på ca 79 milj m^3 sk. Ett genomsnittligt kapacitetsutnyttjande på 85 % motsvarar en bruttoavverkning på ca 67 milj m^3 sk. Därtill kommer förbrukning av brännved.

Virkesförsörjningsutredningen har gjort omfattande beräkningar av de framtida avverkningsemöjligheterna. Beräkningarna är en vidareutveckling och uppdatering av de avverkningensberäkningar som 1973 års skogsutredning genomförde. Bla har hänsyn tagits till att avverkningarna under 1970-talet blev totalt sett ca 100 milj m^3 sk mindre än vad skogsutredningen förutsatte. Efter reduktion för tveksamma tillgångar beräknas den långsiktigt möjliga virkestillgången uppgå till omkring 70 milj m^3 sk, varav privatskogsbruket bör kunna svara för ca 40 milj m^3 sk och övriga ca 30 milj m^3 sk.

Medan det således i stort sett är balans mellan tillgång och efterfrågan på virke totalt sett råder ett visst underskott på barrträdsvirke och motsvarande överskott i fråga om lövträdsvirke. Den anpassning av industrin med hänsyn härtill som efterhand är nödvändig torde kunna ske inom ramen för skogsindustrins fortgående strukturomvandling.

Vid beräkningarna har genomgående förutsetts att den ökade förbrukningen av brännved inte kommer att inkräkta på de konventionella sortimenten.

Utredningen anser dock att intensiteten i skogsvården måste förbättras i förhållande till 1970-talet om den långsiktiga avverkningsnivån skall kunna upprätthållas.

Orsaker till de låga avverkningarna

Utredningens analys visar att det är en mängd olika faktorer som har samverkat på sådant sätt att avverkningsbenägenheten minskat bland skogsägarna.

Av grundläggande betydelse för virkesutbudet är utvecklingen av virkespriser och lönsamhet i skogsbruket.

Utredningen pekar också på att fastighets- och ägarstrukturen påverkar intensiteten i skogsbruket. Andelen pensionärer är hög och ungefär 1/3 av skogsägarna bor inte på fastigheten. Samägandet i form av dödsbon eller på annat sätt är utbrett. En stor del av skogsägarna är sysselsatta i andra näringar än jordbruk och skogsbruk.

Av detta följer att det ekonomiska beroendet av skog inte är så påtagligt för många skogsägare.

Genom den intervjuundersökning som utredningen låtit genomföra har bla framgått att mindre god kännedom om skogstillståndet på fastigheten kan ha varit orsaken till att vissa skogsägare inte avverkat mer.

Investeringarna i skogsvägar har vidare varit otillräckliga. Även brist på arbetskraft kan ha bromsat avverkningarna under senare år. Generellt sett råder obalans mellan sysselsättningsmöjligheterna i skogsbruket under barmarksperioden och under vintern.

Utredningens förslag

De åtgärder som bör vidtas för att öka avverkningsbenägenheten skall enligt utredningen uppfylla vissa kriterier. De bör inte rikta sig mot dem som någorlunda väl utnyttjar avverkningsmöjligheterna. Vidare bör de vara förenliga med en långsiktigt riktig skogsvårdspolitik tex när det gäller beståndsval och jämnhet i avverkningarna. Slutligen bör åtgärderna vara enkla att administrera.

Utredningen föreslår åtgärder på tre olika områden, nämligen beträffande skogsvårdslag-

stiftningen, det statliga stödet till skogsbruket samt skatter och avgifter.

Förslagen är i korthet följande:

- En föreskrift om avverkningssskyldighet förs in i skogsvårdslagen. Med stöd av bestämmelsen skall passiva skogsägare med låg eller ingen avverkning kunna förmås till aktivitet.
- Ett betydande antal mindre fastigheter undantas från tillämpningen av bestämmelsen om ransonerings av slutavverkningssskogen.
- Möjligheten att besluta om avverkning av mycket gammal skog som växer dåligt utvidgas genom en ändring av 6 § skogsvårdslagen.
- Ökat stöd till ett program för bättre skogar. Enligt skogsstyrelsens beräkningar är omfattningen av glesa och dåliga skogar betydande. Utredningen föreslår därför att statmakterna antar ett långsiktigt program för att ersätta dessa dåliga skogar med bättre skog.
- Statsbidragen till byggande av skogsvägar föreslås öka från 50 till 70 milj. kr.
- Ökade anslag till översiktliga skogsinventeringar och för statsbidrag till skogsbruksplaner.
- Förslag om förenkling av stödsystemet. Enhetlig stödområdesindelning föreslås liksom ett slopande av vissa gällande tidsbegränsningar.
- Utvidgad insättningsrätt på skogskonto. Uppskov med beskattningen medges för hela köpeskillingen för sålda rotposter och med 75 % av köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter.
- Förslag om rätt för överlåtaren att behålla skogskonto vid överlåtelse av fastigheten.
- Utvidgad avskrivningsrätt för skogsvägs-kostnader. Hela kostnaden får skrivas av på 10 år.
- Kostnaderna för all dikning som främjar skogsbruket får dras av omedelbart vid beräkningen av skogsbruksinkomster.
- Utredningen förordar också att egenavgifter skall tas ut endast på värdet av egen arbetsinsats.

17.4 Energi

Skogsnäringen har under senare år kommit att spela en allt större roll inom energiområdet. Inom skogsindustrin har man sedan länge utnyttjat virkesavfall, bark och lutar som bränsle. Tekniken att hantera och utnyttja dessa bränslen är väl utvecklad. Därför är det sannolikt att dessa bränslen kommer att vara den främsta energikällan bland bibränslena under det närmaste årtiondet.

Uppgifter om industrins utnyttjande av dessa bränslen åren 1979 och 1980 återfinns i SCBs energistatistik (SM E 1981:7.2).

Uppgifter om den småskaliga förbrukningen 1980 – i småhus och på jordbruksfastigheter – redovisas i SM E 1981:13.2. Härutöver har skogsstyrelsen under våren 1980 genomfört en intervjuundersökning i syfte att utröna tillvaratagandet inom privatskogsbruket av ved för bränsleändamål. Undersökningen har redovisats i en rapport från skogsstyrelsen, Eldning med helved och flis 1979. Se även tabell 8.12.

Vissa resultat från undersökningen redovisades även i tabellerna 7.8 och 7.9 i Skogsstatistisk årsbok 1979.

17.5 Källhänvisningar

Eldning med helved och flis 1979. Privatskogsbruket. 1980. Skogsstyrelsen.

Industri, SCB.

Långtidsutredningen 1980. SOU 1980:52.

Skogsbruket. Bilaga till LU 80. Ds E 1980:4. Ekonomidepartementet.

Skogsindustrins virkesförsörjning. SOU 1981:81.

Skogsnäringens betydelse i samhället. 1978. Indevö.

SM serierna E, F, I och N, SCB.

Utrikeshandel, SCB.

Ökad eldning med flis och ved. 1980. Skogsstyrelsen/statens industriverk.

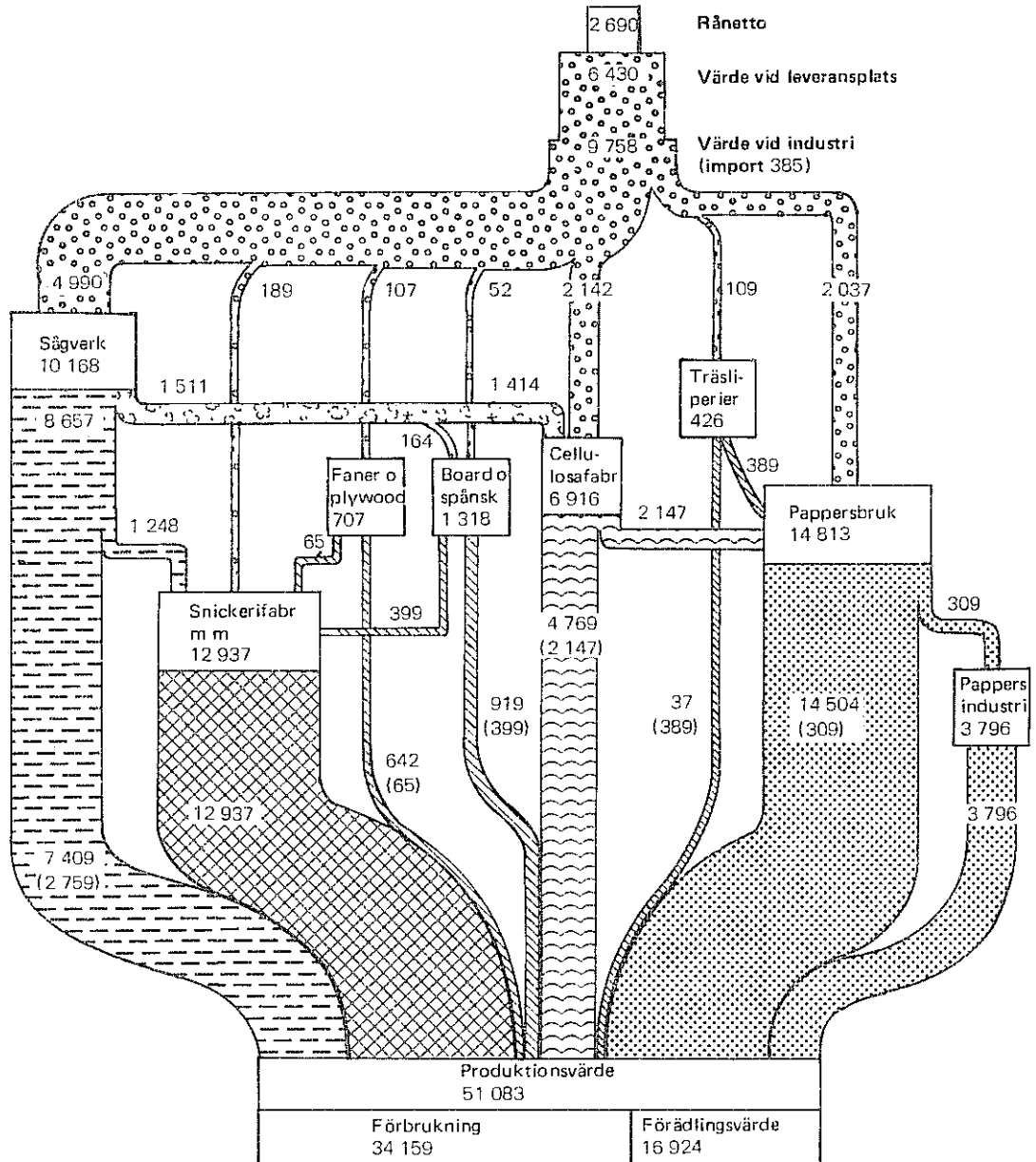
Ökad eldning med skogsråvara – möjligheter och konsekvenser. SIND PM 1980:2. Skogsstyrelsen/statens industriverk.

Figur 17.1

Den skogliga råvarans förädling i Sverige och produktionsvärdets uppbyggnad år 1979 (milj kr).

The processing of primary forest products in Sweden and the composition of the production value in 1979 (mill Sw Cr).

Anm: Värdena inom parentes avser levererade varor till annan del av skogsindustrin.

Tabell 17.1 Skogsnäringens utveckling 1970—1980¹. Värdeuppgifterna avser löpande priser
 Development of the forest industry sector in 1970—1980. Values are given at current prices

Värden och måttenheter	1970	1975	1977	1978	1979	1980
1 Årsavverkning ² , milj m ³ sk	70,6	67,5	54,4	54,0	55,0	56,5
2 a Produktionsvärde ³ för trä-, massa-, pappers- och pappindustri, milj kr	18 429	35 684	39 376	42 731	51 083	57 724
b Beräknat värde av brännved, husbehovsvirke m m samt rundvirke för export, milj kr	416	569	510	500	510	629
c Hela skogsnäringens totalvärde, milj kr	18 845	36 253	39 886	43 231	51 593	58 353
d Hela skogsnäringens beräknade värde per m ³ sk årsavverkning, kr/m ³ sk	267	537	733	801	938	1 033
3 a Rundvirkesförbrukning i landets industrier, milj m ³ sk	61,7	60,5	55,2	56,9	61,1	58,9
b Årsavverkning för förbrukning i landets industrier, m ³ sk	62,4	63,5	51,7	50,6	51,5	52,8
4 a Produktionsvärde ³ , milj kr	18 429	35 684	39 376	42 731	51 083	57 724
b Löpande förbrukning ⁴ , milj kr	10 833	21 301	26 148	28 456	32 971	38 529
c Reparationer och underhåll ⁴ , milj kr	417	824	955	971	1 188	1 328
d Förädlingsvärde ³ , milj kr	7 179	13 559	12 273	13 304	16 924	17 867
5 Produktionsvärde ³ i kr/m ³ sk						
a av industrin förbrukat rundvirke	299	590	713	751	836	980
b av årsavverkning avsedd för förbrukning	295	562	762	844	991	1 093
6 Förädlingsvärde ³ för						
a skogsbruk, trä-, massa-, pappers- och pappindustri (SNR 1200, 3410, 3420) i % av BNP ⁴	6,1	6,8	5,3	4,9	5,1	4,7
b trä-, massa-, pappers- och pappindustri (SNR 3410, 3420) i % av tillverkningsindustrins (SNR 3000) förädlingsvärde ³	16,6	17,0	14,1	14,5	16,2	15,9
7 a Exportvärde ⁵ , milj kr	8 408	15 285	17 583	20 146	23 798	25 775
b Exportvärde ⁵ i % av BNP ⁴	4,9	5,1	4,8	4,9	5,2	5,0
c Exportvärde ⁵ i % av totalt exportvärde	24	21	21	21	20	20

¹ Uppgifter för åren 1950—1969 redovisas i tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok.

² Uppgifterna om årsavverkningens storlek baseras på uppgifter om virkesförbrukningen under kalenderåret och hänför sig till avverkningssäsong, dvs till andra halvåret före och första halvåret av angivet kalenderår.

³ Till producentpris.

⁴ Till mottagarpris.

⁵ Avser varorna i kapitlen 44, 47 och 48 enligt utrikeshandelsstatistiken.

Källa: SCB, analystabeller ur nationalräkenskaperna (opublicerad)

SOS Utrikeshandel

SOS Industri

Skogsstyrelsen (traderna 1 och 3).

18 Internationella uppgifter

I de fall tabellinformationen ges under huvudrubrikerna I-länder, U-länder och Centralplanerade länder så används genomgående FNs ekonomiska länderklassificering (se kap 1). Ofta har dock vissa förenklingar gjorts.

I vissa fall ges information enbart för länder eller för de traditionella världsdelarna. Detta framgår alltid av sammanhanget.

18.1 Världens skogsresurser

I rapporten *World Forest Resources* (Nr 17 1974, Institutionen för skogstaxering, skogshögskolan) redovisas uppgifter om världens skogstillgångar i början av 1970-talet. Redovisningen bygger på resultat av en undersökning som utförts i samarbete med FAO.

Uppgifterna har insamlats genom frågeformulär, korrespondens, litteraturgenomgångar samt i viss mån resor. Mer eller mindre grova arealsiffror finns för samtliga länder. Uppgifter om virkesförråd är mera sällsynta. De regionala uppgifterna om virkesförråd har grovt skattats med hjälp av de spridda inventeringsuppgifter som finns tillgängliga.

En grov klassificering i tillförlitlighetsklassen visar att arealuppgifterna är relativt tillförlitliga för 46% av världens skogsmarksareal, relativt bristfälliga för 21% samt mycket bristfälliga för 33% av skogsmarksarealen. Uppgifter om skogsmarks- och planteringsarealer är mycket ofta överskattningar medan uppgifter om virkesförråd däremot ofta är underskattningar.

18.2 Världens virkesuttag

Uppgifter om virkesuttagets storlek i olika länder insamlas av FAO med frågeformulär och publiceras i *FAO Yearbook of Forest Products*.

Uppgifterna om avverkning är behäftade med stora fel. FAO får ofta inte in information från en del länder. FAO-sekretariatet gör då egna bedömningar. Uppskattningar av kvantiteten brännved är oftast endast kvalificerade gissningar.

18.3 Världens produktion av skogsindustriprodukter

De uppgifter som lämnas i detta avsnitt är hämtade från publikationerna "*FAO Yearbook of Forest Products 1979*", "*ECE Timber Bulletin for Europe 1980*" och "*Pulp and Paper International Annual Review 1981*". Uppgifter som lämnas för 1980 bör betraktas som preliminära.

Informationen om skogsindustriproduktionen har många fel. Speciellt ifråga om U-länderna är statistiken om sågverksproduktionen bristfällig. Helt naturligt är det svårt att få in fullständiga uppgifter från en mängd små och spridda enheter. Eftersom produktionen av massa och papper sker i stora enheter och är koncentrerad till I-länderna är den däremot rätt tillförlitlig.

18.4 Världshandeln med skogsprodukter

De uppgifter som lämnas i detta avsnitt är hämtade från publikationerna "*FAO Yearbook of Forest Products 1979*", "*Timber Bulletin for Europe 1980*" och "*Pulp and Paper International Annual Review 1981*", där ej annat anges.

18.5 Virkesbalanser och prognoser (för Europa)

ECE och FAO har i utredningen "*European Timber Trends and Prospects 1950–2000*"

lämnat reviderade uppgifter om de europeiska virkestillgångarnas utveckling fram till 1972–1974 samt prognoser för tillgången 1980, 1990 och 2000. Som bas för beräkningarna har lagts treårsmedeltalet för berörda uppgifter åren 1969–1971.

Den faktiska utvecklingen av Europas virkesbalans 1913–1972/74 och några av FAO/ECEs tidigare prognoser för utvecklingen fram till år 2000 redovisades i Skogsstatistisk årsbok 1977. Resultatet för dessa tidigare prognoser gavs i sk rundvirkesekvivalenter. Detta innebär dubbelräkning av de biprodukter som används i fiberindustrin. I den nya virkesbalansstudien har denna enhet övergetts. I stället ges resultatet för tre olika typer av produkter.

Grupp 1 produkter:

Sågat virke, plywood och fanér samt tillhörande råvaror sågtimmer.

Grupp 2 produkter:

Papper och papp, fiberplattor, spånplattor, spånplattor och dissolvingmassa samt de tillhörande råvarorna massaved, biprodukter av trä och avfallspapper.

Grupp 3 produkter:

Industriellt rundvirke samt brännved.

En detaljerad redovisning av FAO/ECEs senaste prognos gavs i Skogsstatistisk årsbok 1977. Tabell 18.8 innehåller en sammanfattning av de viktigaste uppgifterna. Om uppgifterna för tillgång och efterfrågan i den ursprungliga prognosen jämförs så ses att det är relativt god balans för produktgrupperna 1 och 3. För produktgrupp 2 däremot är efterfrågan avsevärt större än tillgången (minst 75 milj m³ rundvirke).

För att undersöka möjligheten att få balans mellan tillgång och efterfrågan har en del justeringar gjorts i de ursprungliga antagandena. Dessa inkluderar bl a möjligheten av bättre utnyttjande av virket i förädlingen, högre avverkning i Europa, högre import, lägre konsumtion pga stigande priser. En justerad uppsättning värden för konsumtion och tillgång visas längst ner i tabell 18.8.

FAO/ECEs tidigare prognoser har ofta underskattat den verkliga efterfrågan. Det hävdas nu ofta att ECE/FAOs senaste prognos kraftigt överskattar den framtida efterfrågan av skogsprodukter. Detta gäller framför allt grupp 2 produkter.

18.6 Källhänvisningar

- European Timber Trends and Prospects 1950 to 2000. 1976, ECE/FAO, Genève.
- Forest Products Prices 1960–1977. FAO Forestry Paper No. 13, 1979, Rom.
- Persson R, 1974. World Forest Resources Review of the world's forest resources in the early 1970:s. Rapport nr 17, Institutionen för skogstaxering, skogshögskolan, Stockholm.
- Pulp and Paper International Annual Review 1981.
- Timber Bulletin for Europe 1980. 1981, ECE/FAO.
- World Forest Products Statistics. A Ten-Year Summary 1946–1955. 1957, FAO.
- World Forest Products Statistics. A Ten-Year Summary 1954–1963. 1965, FAO.
- World Wood Annual Review 1980.
- Yearbook of Forest Products 1968–1979. 1980, FAO.

Tabell 18.1 Landareal, invånarantal, skogsodlingsareal samt virkesförråd i vissa länder, regioner samt hela världen i början av 1970-talet

Total land area, number of inhabitants, planted area and growing stock in the whole world, regions and certain countries in the early 1970's

Region och land	Landareal		Invånarantal 1980 ¹		Skogsmarksareal		Skogsodlad areal		Virkesförråd	
	Milj ha	Milj	Milj ha	Milj	Sluten skog ²	Öppen skogsmark ³	Under 1978	Totalt planterad	Sluten skog	Öppen skogsmark
							I 000 ha		I 000 milj m ³	
<i>I-länder</i>	3 276,0	⁶ 767,3	706	67	..
Kanada	997,6	24,0	322	1 200	..	17,8	..
USA	936,3	222,7	202	103	⁷ 881	18,3	..
Västeuropa	385,1	371,1	112	29	20 000	⁸ 2 850	9,2	0,7
Finland	33,7	4,8	18,7	3,7	⁸ 128	⁸ 2 850	1,4	..
Frankrike	54,7	53,6	13,0	..	³ 18	0,4	..
Italien	30,1	57,0	6,1	1,6	⁷	..	650	..	0,4	..
Jugoslavien	25,5	22,4	7,4	1,3	⁷ 2	..	⁷ 74	..	0,9	..
Norge	32,4	4,1	8,3	0,6	⁸ 29	..	677	..	0,5	..
Portugal	9,2	9,8	2,9	0,7	0,2	..
Spanien	50,5	37,4	14,3	13,2	⁷ 80	..	⁷ 2 704	..	0,4	..
Storbritannien	24,5	56,0	1,9	0,3	26	..	1 662	..	0,1	..
Sverige	45,0	8,3	23,6	3,9	⁷ 170	..	⁷ 4 450	..	2,2	..
Västtyskland	24,9	61,6	7,2	..	⁷ 70	..	1 200	..	1,0	..
Österrike	8,4	7,5	3,7	..	⁸ 5,5	0,7	..
Australien	768,7	14,6	37,9	99,8	38	..	694	..	1,1	..
Nya Zeeland	26,9	3,2	6,2	2,3	39	..	740	..	0,3	..
Japan	37,2	117,1	25,3	0	⁴ 211	..	8 868	..	1,9	..
Sydafrika	122,1	28,0	1,3	2,8	⁶ 22	..	1 098	..	0,1	..
<i>U-länder</i>	6 597,8	⁶ 2 028,7	1 100	800	10 000	..	150	26
Afrika	2 382,4	442,2	190	550	2 000	..	43	15
Zaire	234,5	26,5	90
Latinamerika	2 060,3	349,7	590	150	4 000	..	82	9
Argentina	276,7	27,9	7	32	⁷ 50	..	⁷ 600
Brasilien	851,2	120,0	240	80	⁸ 376	..	3 000
Chile	75,7	11,2	5	..	⁷ 72	..	⁷ 750
Mexico	202,6	60,0	30	..	⁷ 14	..	⁷ 66
Venezuela	91,2	16,5	48	..	⁴ 20	..	74
Främre Orienten	1 208,4	198,3	10	35	200	..	0,9	0,1
Fjärran Östern	857,2	1 164,3	270	50	4 000	..	23	1,5
Filippinerna	30,0	47,5	13	..	⁷ 55	2	..
Indonesien	190,4	143,0	85	..	941
Övriga	89,6	3,8	36	4	3	0,1
<i>Centralplanerade</i>	3 521,4	⁶ 1 307,3	916	85	..
Asien	1 179,3	997,0	125	8	..
Kina	959,7	900,0	80	..	⁷ 4 489	..	⁷ 128 000	..	6	..
Östeuropa	101,9	112,0	26	8	3,5	0,1
Polen	31,3	35,8	8,3	..	⁸ 94	..	⁸ 6 620	..	0,8	..
Rumänien	23,8	22,0	6,2	0	50	1,1	..
Tjeckoslovakien	12,8	15,3	4,5	..	⁷ 45	..	⁷ 4 493	..	0,7	..
Östtyskland	10,8	16,8	3,0	0,4	..
Sovjetunionen	2 240,2	260,0	765,4	..	1 323	..	16 000	..	73,3	5,6
Världen	13 395	4 248,8	2 700	1 000	100—150	..	300	50

¹ Beräknad folkmängd 1980 enligt Pulp and Paper International Annual Review 1981.² Skogar vilkas kronslutenhet överstiger 20%.³ Trädvegetation vars slutenhet understiger 20 % (savannskogar o dyl).⁴ 1976.⁵ 1974.⁶ 1977.⁷ 1979.⁸ 1980.

Not: Observera att några smärre justeringar har gjorts av originalsiffrorna. På mycket osäkra siffror har decimalsiffror undvikits.

Källa: Persson, R., 1974. World forest resources; World Wood Annual Review, July 1980. FAO Production Yearbook 1977.

Tabell 18.2 Virkesproduktion i regioner och vissa länder med betydande skogsavverkning 1979
Wood production in regions and certain countries with extensive logging in 1979

Region och land	Barrträd			Lövträd			Brännved	Summa
	Industri- ved totalt	Därav		Industri- ved totalt	Därav			
		Såg- timmer	Massa- ved ¹		Såg- timmer	Massa- ved ¹		
Milj m ³ f ub								
<i>I-länder</i>	610,4	408,0	184,1	164,5	71,4	77,6	53,3	828,2
Kanada	² 145,8	² 107,1	² 37,6	10,8	² 6,6	² 4,2	² 3,7	² 160,3
USA	² 258,0	² 180,0	70,6	73,2	² 32,5	² 34,5	² 14,2	² 345,3
Västeuropa	170,6	94,1	68,8	52,0	22,2	24,3	25,7	248,4
Finland	34,6	17,8	15,7	5,5	1,4	4,0	3,8	43,9
Frankrike	13,6	10,1	² 3,0	14,3	8,2	² 5,5	² 2,8	30,7
Italien	1,1	0,7	—	3,6	1,8	0,9	3,3	7,9
Jugoslavien	² 5,9	² 4,0	² 0,5	² 5,9	² 2,8	² 1,1	² 4,1	² 15,9
Norge	7,4	² 4,4	2,9	0,3	—	0,2	² 0,5	8,1
Portugal	² 6,2	² 3,7	² 2,2	² 1,4	² 0,3	² 1,0	² 0,6	² 8,1
Spanien	9,8	4,3	4,9	1,7	0,1	1,2	1,1	12,5
Storbritannien	2,7	1,7	² 0,8	1,3	1,0	0,2	² 0,1	4,2
Sverige	51,7	22,0	² 29,2	6,2	0,5	² 5,6	² 3,0	60,9
Västtyskland	19,3	12,6	5,8	7,8	3,6	3,1	² 1,8	28,9
Österrike	11,5	8,5	2,2	1,5	0,4	1,0	1,4	14,4
Australien	3,4	2,3	0,9	10,3	5,4	4,3	² 1,0	14,6
Nya Zeeland	² 8,1	² 4,7	² 2,9	² 0,6	² 0,5	² 0,1	² 0,3	² 9,0
Japan	² 20,2	² 17,2	² 2,0	² 11,9	² 3,9	² 7,6	1,6	² 33,7
Sydafrika	² 4,1	² 2,7	1,6	² 5,6	² 0,4	² 2,4	² 7,0	16,8
<i>U-länder</i>	50,8	35,8	12,1	176,5	123,4	11,8	1 138,6	1 365,9
Afrika	3,0	1,1	1,8	31,4	16,2	0,5	299,4	333,9
Nigeria	—	—	—	² 4,3	² 2,2	—	² 83,0	² 87,3
Tanzania	—	—	—	0,1	0,1	—	² 32,2	32,4
Zaire	—	—	—	² 2,2	² 0,3	—	² 7,8	² 10,0
Latinamerika	34,6	25,3	8,4	40,6	25,2	8,4	241,7	316,9
Argentina	² 0,6	—	² 0,6	² 3,0	² 1,0	² 1,4	² 3,5	² 7,2
Brasilien	² 19,0	² 16,3	² 2,2	² 23,8	² 13,3	² 6,4	² 141,6	² 184,3
Mexico	6,9	3,0	2,3	0,5	0,3	0,2	² 5,0	² 8,6
Venezuela	—	—	—	² 0,6	² 0,6	—	² 8,2	² 17,1
Främre Orienten	7,9	5,1	1,6	8,5	1,8	0,2	66,9	83,3
Fjärran Östern	5,2	4,0	0,3	94,3	78,6	2,6	525,0	624,4
Filippinerna	—	—	—	9,3	6,6	² 0,8	² 25,3	34,6
Indien	² 2,2	² 2,0	² 0,2	² 12,3	7,4	² 1,1	² 192,2	206,7
Indonesien	² 0,6	² 0,6	0,0	29,2	26,9	—	² 128,8	158,6
<i>Centralplanerade</i>	336,2	180,8	53,0	82,5	48,6	7,5	313,2	731,9
Asien	40,6	21,7	3,6	26,3	14,1	1,3	222,1	289,0
Kina	² 39,1	² 20,2	² 3,6	² 22,9	² 12,6	² 1,3	² 150,6	² 212,5
Östeuropa	43,9	25,7	10,7	24,3	12,7	6,2	13,3	81,5
Polen	15,7	9,2	3,7	3,2	1,7	0,9	1,4	20,3
Tjeckoslovakien	13,1	7,9	3,8	3,8	1,9	0,9	1,5	18,3
Östtyskland	6,4	² 3,0	² 1,1	1,9	² 0,7	² 0,9	0,5	11,3
Sovjetunionen	² 251,7	² 133,3	² 38,7	² 31,9	² 21,7	—	² 77,8	² 361,4
Världen 1979	997	625	249	423	243	97	³ 1 505	2 926
1978	^R 971	^R 615	^R 232	418	^R 242	^R 93	^R 1 474	^R 2 863
1977	^R 964	614	^R 224	^R 411	^R 238	^R 91	^R 1 445	^R 2 820
1975	^R 907	542	^R 237	374	^R 209	^R 86	^R 1 385	^R 2 667
1965	822	502	183	310	180	55	1 090	2 223
1955	706	442	193	222	148	29	874	1 802

¹ Inkluderar pitprops år 1955. För åren 1965, 1975, 1977, 1978 och 1979 uppgår världens totala produktion av pitprops till 44, 35, 34, 34 resp 34 milj m³.

² FAO-sekretariatets bedömning.

³ Därav barr 196 milj m³ och löv 1 309 milj m³.

⁴ Därav barr 194 milj m³ och löv 1 280 milj m³.

^R Reviderade uppgifter

Tabell 18.3 Produktion av sågat virke och skivprodukter i regioner och några betydande skogsländer 1979. (För vissa länder ges information för 1980)

Production of sawnwood and wood-based panels in regions and some countries with extensive forest industries in 1979 (for certain countries information is given for 1980)

Region och land	Sågat virke		Träfiber- skivor	Spån- skivor	Fanér ¹	Plywood
	Barr	Löv				
	1 000 m ³					
<i>I-länder</i>	202 272	41 010	11 673	30 405	2 098	30 680
Kanada ¹	43 645	² 1 164	^{R2} 867	^{R2} 1 279	³ 500	² 2 511
USA ¹	70 196	17 000	^{R2} 7 187	⁶ 100	..	³ 16 000
Västeuropa	53 671	12 348	2 812	20 044	1 218	2 758
Finland ¹	9 574	78	298	809	³ 14	639
Frankrike ¹	² 5 510	² 3 700	^{R2} 283	^{R2} 2 075	56	^{R2} 559
Italien ¹	² 960	² 1 293	² 180	² 1 500	441	² 410
Jugoslavien ¹	² 2 390	² 1 882	³ 99	² 726	230	^{R2} 194
Norge ¹	2 300	5	211	354	..	78
Portugal ¹	² 2 900	170	² 70	^{R2} 321	5	² 20
Spanien ¹	1 395	617	310	1 330	36	162
Storbritannien ¹	1 035	519	50	613	27	² 22
Sverige ¹	11 077	² 210	² 691	² 1 235	³ 13	^{R2} 92
Västtyskland ¹	8 442	1 992	³ 280	6 262	289	432
Österrike ¹	6 301	438	127	1 309	19	7
Australien	967	1 952	117	531	25	87
Nya Zeeland	³ 1 849	³ 34	³ 136	³ 121	14	42
Japan	³ 0 705	³ 8 162	³ 570	950	³ 300	8 400
Sydafrika	³ 1 398	³ 143	³ 69	³ 202	³ 33	³ 13
<i>U-länder</i>	17 715	34 834	1 269	1 849	1 592	6 574
Afrika	424	3 810	12	118	317	373
Etiopien	³ 75	³ 25	³ 8	³ 3	..	³ 3
Nigeria	..	³ 1 000	³ 2	³ 66
Tanzania	³ 20	47	3	6	..	4
Zaire	..	³ 90	..	³ 1	³ 9	³ 9
Latinamerika	11 175	11 475	987	1 105	263	1 331
Argentina	³ 20	³ 593	³ 68	³ 185	7	³ 47
Brasilien	³ 7 334	³ 6 736	³ 760	³ 550	³ 200	³ 762
Colombia	³ 30	947	17	³ 17	³ 4	52
Mexico	952	41	26	194	15	206
Venezuela	..	³ 349	³ 2	³ 35	..	³ 40
Främre Orienten	2 924	824	92	532	15	117
Fjärran Östern	3 153	18 500	177	94	984	4 735
Filippinerna	..	1 445	73	..	634	503
Indien	³ 1 050	³ 3 500	32	21	³ 28	180
Indonesien	..	³ 3 975	³ 1	³ 525
<i>Centralplanerade</i>	121 017	26 949	4 961	8 785	886	4 558
Asien	12 814	7 685	301	44	..	1 548
Kina	³ 12 090	³ 7 096	³ 301	³ 43	..	³ 1 527
Östeuropa	15 403	6 064	1 703	3 964	407	888
Polen	5 920	1 060	670	1 087	35	214
Rumänien ¹	2 129	2 464	311	992	³ 67	³ 301
Tjeckoslovakien ¹	3 991	785	224	592	72	283
Östtyskland ¹	1 762	^{R2} 443	^{R2} 274	^{R2} 766	³ 170	² 350
Sovjetunionen	³ 2 800	³ 13 200	³ 2 957	³ 4 777	³ 476	2 122
Världen	341 004	102 793	17 993	41 039	4 569	43 214

¹ 1980 års uppgifter enligt Timber Bulletin for Europe 1980 (ECE/FAO). Informationen för fanér gäller 1979 (ur FAO Yearbook of Forest Products 1979).

² 1979 års uppgifter enligt Timber Bulletin for Europe (ECE/FAO).

³ FAO-sekretariatets bedömning.

^R Reviderade uppgifter.

Källa: FAO Yearbook of Forest Products 1979, Timber Bulletin for Europe 1980.

Tabell 18.4 Produktion av massa och papper i vissa betydande producentländer år 1980
 Production of pulp and paper in some countries with extensive forest industries in 1980

Region och land	Massa				Papper och papp			
	Mekanisk	Halv-kemisk	Kemisk	Summa ¹	Tidnings-papper	Tryck- och skrivpapper	Papp	Summa
1 000 ton								
<i>I-länder</i> ²	22 575	6 819	71 701	105 862	21 405	33 412	..	137 165
Kanada	7 484	333	12 127	19 944	8 625	1 511	673	13 471
USA	4 154	3 668	38 046	45 868	4 239	13 807	10 893	56 764
<i>Västeuropa</i> ²	8 439	1 363	16 295	27 751	5 692	14 037	..	44 756
Finland	2 349	279	4 606	7 234	1 569	2 027	804	5 919
Frankrike	419	174	1 236	1 829	261	2 010	542	5 152
Italien	533	94	448	³ 1 075	277	1 799	1 211	4 935
Nederländerna	201	—	5	206	176	571	582	1 714
Norge	918	74	502	1 494	589	337	65	1 373
Portugal	—	—	865	865	—	98	—	525
Spanien	208	147	973	1 328	108	717	294	2 565
Storbritannien	164	88	34	286	361	963	..	3 793
Sverige	1 960	328	6 411	8 699	1 534	998	..	6 182
Västtyskland	1 148	73	775	1 996	606	2 797	280	7 498
Österrike	221	48	960	1 229	176	618	286	1 616
Australien	231	331	174	736	228	223	..	1 491
Japan	1 770	456	7 562	9 788	2 674	4 138	2 489	18 088
Nya Zeeland	578	137	432	1 147	333	32	88	684
Sydafrika	185	62	765	1 012	223	208	143	1 200
<i>U-länder</i> ²	704	251	4 259	7 450	860	2 939	..	11 262
Afrika ²	15	6	293	369	17	94	..	314
Kenya	—	20	..	61
Marocko	—	—	83	83	—	20	35	100
Swaziland	—	—	160	160	—	—	—	—
<i>Latinamerika</i> ²	374	226	3 424	4 843	397	1 595	..	6 664
Argentina	23	111	202	336	98	149	39	705
Brasilien	³ 315	³ 168	3 024	3 507	109	840	418	3 468
Chile	131	—	633	763	13	53	..	326
Colombia	—	31	179	210	—	80	..	372
Mexico	46	—	682	728	116	560	210	2 462
Venezuela	7	—	—	63	..	84	225	501
<i>Främre Orienten</i> ²	95	2	152	407	88	164	..	727
Turkiet	100	22	165	287	86	66	121	470
<i>Bortre Asien</i> ²	220	17	390	1 832	358	1 086	..	3 556
Filippinerna	44	171	82	58	..	334
Indien	48	590	450	1 088
Korea	137	—	—	186	249	303	285	1 693
<i>Centralplanerade</i> ²	3 328	617	9 739	19 315	3 080	4 445	..	22 359
Kina	3 800	³ 340	5 100
<i>Östeuropa</i>	681	267	2 108	3 534	371	952	..	5 331
Polen	161	76	584	821	91	199	244	1 277
Rumänien	750	100	..	180	840
Tjeckoslovakien	172	85	596	853	71	266	335	1 208
Östtyskland	172	—	514	686	114	192	397	1 237
Sovjetunionen	1 500	³ 9 000	1 500	1 250	3 600	8 900
<i>Världen 1980</i>	130 341	171 193
1979	26 607	7 687	85 699	^R 132 627	25 345	40 796	..	^R 170 786
1978	24 833	7 636	80 606	125 621	24 116	38 631	..	160 025
1975	22 473	6 869	68 587	109 418	20 957	29 234	..	132 257
1970	23 942	7 216	66 031	107 926	21 563	27 318	..	128 057
1965	21 753	4 793	48 750	84 421	17 019	19 602	..	97 619
1960	18 270	63 103	13 976	13 490	24 375	73 519
1950	12 180	35 510	8 685	7 635	14 310	42 600

¹ I summorna ingår även icke träbaserade massor. Totalt för 1979 var detta 8 milj ton.

² Uppgifter för 1979 ur FAO Yearbook of Forest Products.

³ PPI-sekretariatets bedömning.

^R Reviderade uppgifter.

Källa: Pulp and Paper International Annual Review 1981; FAO Yearbook of Forest Products 1979 och tidigare.

Tabell 18.5 Export och import av rundvirke och massaflis från regioner och länder med betydande rundvirkeshandel år 1980

Export and import of some roundwood assortments and chips in regions and countries with extensive roundwood trade in 1980

Land och region	Export				Import			
	Såg- och fanér-timmer		Massa-ved	Massa-flis, biprodukter	Såg- och fanér-timmer		Massa-ved	Massa-flis, biprodukter
	Barr	Löv			Barr	Löv		
	1 000 m ³ f							
<i>I-länder</i> ¹	21 378	2 667	7 427	15 877	29 469	31 676	15 455	16 193
Kanada	1 050	97	1 066	1 929
USA	³ 17 070	³ 583	³ 560	..	³ 536	³ 66	³ 438	..
Västeuropa ¹	2 397	2 050	5 928	2 378	4 546	8 976	13 122	3 658
Belgien o Luxemburg	341	193	120	76	17	376	2 491	570
Danmark	18	70	278	110	31	56	1	1
Finland	691	4	782	301	654	4	3 096	338
Frankrike	135	820	1 680	³ 495	115	1 780	596	³ 384
Italien	³ 5	³ 4	—	—	³ 1 214	³ 2 719	³ 1 360	³ 114
Jugoslavien	³ 4	³ 358	³ 326	—	³ 44	³ 105	³ 1 128	—
Nederländerna	³ 11	³ 174	29	291	371	³ 103
Norge	313	—	421	465	204	4	693	458
Schweiz	499	353	18	48	62	177	395	463
Spanien	6	4	120	15	25	788	615	—
Storbritannien	10	17	107	1	4	145	—	7
Sverige	³ 200	³ 15	³ 561	³ 305	³ 554	³ 21	³ 1 909	³ 807
Västtyskland	507	207	1 580	697	730	1 201	939	521
Österrike	314	207	171	..	1 084	1 093	1 515	..
Japan ¹	17	5	—	—	22 690	22 096	1 223	10 974
Nya Zeeland ¹	1 235	1	50	400	—	1	—	—
<i>U-länder</i> ¹	1 275	44 400	199	615	2 299	8 964	38	—
Afrika ¹	2	6 536	100	—	21	207	—	—
Elfenbenskusten ¹	—	3 199	—	—	—	—	—	—
Gabon ¹	—	⁴ 1 200	—	—	—	—	—	—
Latinamerika ¹	968	90	100	—	6	75	—	—
Fjärra Orienten ¹	1	5	—	—	151	71	36	—
Bortre Asien ¹	297	37 071	—	500	2 118	8 611	1	—
Filippinerna ¹	—	1 248	—	—	—	—	—	—
Indonesien ¹	257	⁴ 19 407	—	—	—	—	—	—
Sydkorea ¹	—	—	—	—	2 100	7 002	—	—
Malaysia ^{1,2}	16	⁴ 16 084	—	498	—	⁴ 25	—	—
<i>Centralplanerade</i> ¹	8 253	317	9 694	236	920	7 616	1 070	192
Kina ¹	⁴ 28	⁴ 9	—	—	⁴ 199	⁴ 7 209	—	⁴ 192
Östeuropa ¹	426	230	3 712	308	667	235	1 063	—
Polen	—	—	1 132	65	88	29	105	—
Rumänien	—	—	164	—	—	^{3,4} 83	⁴ —	—
Tjeckoslovakien	³ 765	³ 262	1 874	..	—	³ 83	2	..
Ungern	—	18	661	62	525	32	277	—
Östtyskland	⁴ 48	^{3,4} —	^{3,4} 169	..	^{3,4} —	^{3,4} 60	593	..
Sovjetunionen	³ 7 730	³ 75	³ 5 982	..	³ 52	³ 156	—	..
Världen ¹	30 906	47 384	17 319	18 525	32 687	48 256	16 563	16 386

¹ Siffror för 1979 ur FAO Yearbook of Forest Products 1979.

² Inkluderar Västmalaysia, Sabah, Sarawak.

³ Siffror för 1979 ur ECE Timber Bulletin for Europe 1980.

⁴ Sekretariatens bedömningar.

Källa: ECE Timber Bulletin for Europe, Jan-Dec 1980 (delvis reviderade siffror).

Tabell 18.6 Export och import av några skogsindustriprodukter i vissa regioner och länder år 1980

Export and import of some important forest industry products within certain regions and countries for the year 1980

Region och land	Sågat virke ¹				Massa ²		Träfiberskivor ¹		Spånskivor ¹		Papper o papp ²	
	Barr		Löv		Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp
	Exp	Imp	Exp	Imp								
	1 000 m ³				1 000 ton		1 000 m ³				1 000 ton	
<i>I-länder</i> ³	56 313	59 956	4 061	9 148	17 692	16 789	1 474	1 687	4 879	5 020	30 737	24 894
Kanada	28 966	..	305	700	7 243	140	93	..	⁵ 350	..	9 165	282
USA	4 700	22 700	900	873	3 452	3 652	⁵ 191	442	178	451	4 131	7 843
Västeuropa ³	20 346	27 271	2 863	6 841	7 336	10 616	1 122	1 144	4 647	4 496	17 394	15 165
Belgien –												
Luxemburg	126	1 032	99	489	143	392	47	78	1 164	111	480	986
Danmark	101	1 232	108	84	65	96	14	68	41	135	149	728
Finland	6 898	3	39	29	1 939	36	119	1	374	2	4 792	40
Frankrike	145	2 631	549	755	190	1 719	135	122	386	440	1 060	2 130
Italien	20	4 356	109	1 349	9	1 626	52	52	26	412	684	994
Jugoslavien	250	279	923	34	94	236	50	—	—	45	122	84
Nederländerna	86	2 430	131	660	16	624	32	120	77	547	897	1 384
Norge	428	363	1	61	374	188	60	8	62	79	1 043	167
Schweiz	67	432	82	94	28	294	18	29	247	84	249	399
Spanien	219	729	3	498	189	272	118	1	287	3	264	366
Storbritannien	4	5 983	24	579	28	1 588	17	316	41	1 280	466	3 510
Sverige	5 882	221	73	111	3 052	45	359	6	547	56	4 495	177
Västtyskland	445	4 505	354	987	110	2 446	46	300	660	971	1 709	3 771
Österrike	4 247	414	123	159	249	180	72	6	675	27	943	180
Australien ³	2	672	35	289	3	276	8	2	2	1	119	747
Japan ³	⁵ 7	⁵ 4 744	⁵ 60	⁵ 372	100	1 867	⁵ 6	—	⁵ 3	⁵ 4	655	323
Nya Zeeland ³	507	9	6	15	484	11	16	—	47	—	323	44
Sydafrika ³	⁵ 43	⁵ 9	⁵ 15	⁵ 120	323	142	⁵ 42	⁵ 1	⁵ 2	⁵ 2	139	253

Region och land	Sågat virke ¹				Massa ²		Träfiberskivor ¹		Spånskivor ¹		Papper o papp ²	
	Barr		Löv									
	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp
	1 000 m ³				1 000 ton		1 000 m ³				1 000 ton	
<i>U-länder</i> ³	2 389	5 656	7 910	3 580	1 190	1 775	218	194	105	185	505	4 959
Afrika ³	98	857	679	184	175	250	—	70	3	31	21	526
Elfenbenskusten ³	—	—	293	—	—	—	—	⁵ 1	⁵ 3	—	—	—
Ghana ³	—	—	54	—	—	—	—	⁵ 1	—	—	—	—
Nigeria ³	—	—	⁵ 1	—	—	⁵ 6	—	⁵ 27	—	⁵ 1	—	⁵ 140
Latinamerika ^{3,5}	1 694	2 155	475	542	1 014	603	193	9	30	51	322	1 828
Argentina ³	—	⁵ 319	⁵ 1	⁵ 63	—	126	⁵ 24	1	⁵ 1	—	15	243
Brasilien ³	146	—	80	311	775	66	147	—	3	—	174	202
Chile ³	1 039	—	42	—	436	1	21	—	2	—	84	54
Venezuela ³	⁵ 1	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	240
Främre Orienten ³	101	2 371	1	553	—	70	1	39	15	92	16	650
Bortre Asien ³	479	242	6 706	2 292	—	851	24	71	56	10	146	1 948
Filippinerna ³	—	—	915	⁵ 14	6	58	—	⁵ 1	—	—	—	123
Indonesien ³	⁵ 1	—	1 321	—	—	100	—	—	—	—	—	250
Sydkorea ³	472	⁵ 148	48	—	—	468	⁵ 1	—	53	—	153	21
Malaysia ^{3,4}	6	⁵ 1	2 856	⁵ 160	—	4	—	⁵ 24	⁵ 1	—	7	280
<i>Centralplanerade</i> ³	10 207	2 893	736	350	775	1 067	555	230	601	613	1 736	1 855
Kina ³	⁵ 28	⁵ 1	⁵ 178	⁵ 53	—	200	—	—	—	⁵ 40	⁵ 70	⁵ 600
Östeuropa ³	2 468	2 750	558	65	74	853	242	230	334	612	604	1 130
Polen	689	177	22	5	—	168	201	160	5	169	34	184
Rumänien	621	—	421	—	—	—	67	—	230	—	⁵ 160	⁵ 54
Tjeckoslovakien	1 044	107	70	—	⁵ 13	⁵ 112	33	22	1	73	⁵ 163	⁵ 131
Östtyskland	⁵ 28	⁵ 1 206	—	31	34	174	—	76	—	⁵ 180	176	317
Sovjetunionen	7 628	114	—	229	700	200	329	—	267	—	1 000	600
Världen ³	68 909	68 505	12 707	13 078	19 657	19 630	2 247	2 111	5 585	5 819	32 977	31 709

¹ Uppgifter för sågat virke, träfiberskivor och spånskivor ur Timber Bulletin for Europe 1980 och ur FAO Yearbook of Forest Products 1979.

² Uppgifter för massa och papper och papp ur Pulp and Paper International Annual Review 1981 och ur FAO Yearbook of Forest Products 1979.

³ Uppgifter för 1979 ur FAO Yearbook of Forest Products 1979.

⁴ Inkluderar Västmalaysia, Sabah, Sarawak (viss intern handel).

⁵ Sekretariatens bedömningar.

Källa: ECE Jan–Dec 1980. Timber Bulletin for Europe; FAO 1979. Yearbook of Forest Products 1979; Pulp and Paper International Annual Review 1981.

Tabell 18.7 Värdet i US\$ av export resp import av rundvirke och skogsindustriprodukter fördelade på regioner och viktiga handelsländer år 1979

The value in US\$ of export and import of roundwood and forest industry products distributed by regions and countries with extensive trade year 1979

Region och land	Rundvirke		Skogsindustriprodukter		Totalt skogsprodukter	
	Export ¹	Import ²	Export ¹	Import ²	Export ¹	Import ²
	Miljoner US \$					
<i>I-länder</i>	3 055	9 577	31 917	34 880	34 972	44 457
Kanada	⁴ 100	⁴ 75	8 051	511	⁴ 8 151	⁴ 586
USA	1 997	85	3 705	8 208	5 702	8 293
Västeuropa	774	2 411	19 169	23 326	19 943	25 737
Belgien—Luxemburg	53	143	710	1 362	763	1 505
Danmark	17	9	161	909	178	918
Finland	80	91	4 369	82	4 449	173
Frankrike	163	356	1 139	2 305	1 302	2 661
Italien	3	580	750	2 501	753	3 081
Jugoslavien	51	66	388	219	439	285
Nederländerna	25	73	826	2 391	851	2 464
Norge	30	50	781	358	811	408
Schweiz	58	50	285	636	343	686
Spanien	10	135	263	574	273	709
Storbritannien	11	60	659	5 567	670	5 627
Sverige	41	123	5 145	374	5 186	497
Västtyskland	142	430	1 826	5 005	1 968	5 435
Österrike	68	135	1 495	376	1 563	511
Australien	106	2	42	616	148	618
Nya Zeeland	66	1	302	61	368	62
Japan	8	6 977	508	1 896	516	8 873
Sydafrika	3	4	130	124	⁴ 133	128
<i>U-länder</i>	3 188	1 324	3 473	5 170	6 661	6 494
Afrika	626	41	266	652	892	693
Elfenbenskusten	⁴ 304	—	70	18	⁴ 374	18
Gabon	⁴ 86	..	24	—	110	—
Ghana	⁴ 11	—	17	19	⁴ 28	19
Nigeria	2	—	—	176	2	176
Latinamerika	50	17	908	1 452	958	1 469
Argentina	—	1	14	199	⁴ 14	200
Brasilien	2	6	425	217	427	223
Chile	31	..	311	..	342	..
Främre Orienten	1	106	36	1 243	37	1 349
Bortre Asien	2 471	1 159	2 249	1 803	4 720	2 962
Filippinerna	150	..	318	..	468	79
Indonesien	1 522	..	269	..	1 791	151
Sydkorea	..	1 009	..	217	597	1 226
Malaysia ³	700	3	472	126	1 172	129
<i>Centralplanerade</i>	1 068	567	2 935	1 944	4 003	2 511
Asien	28	429	425	104	453	533
Kina	⁴ 25	⁴ 428	419	92	⁴ 444	⁴ 520
Östeuropa	179	111	813	1 265	992	1 376
Polen	42	13	164	304	206	317
Rumänien	6	..	233	..	239	46
Tjeckoslovakien	84	6	234	156	318	162
Östtyskland	⁴ 10	⁴ 20	97	359	107	379
Sovjetunionen	860	27	1 698	575	2 558	602
Världen totalt	7 311	11 468	38 325	41 994	45 636	53 462

¹ f o b.² cif.³ Inkluderar Västmalaysia, Sabah och Sarawak.⁴ FAO-sekretariatets bedömning.

Källa: FAO Yearbook of Forest Products 1979.

Tabell 18.8 Europas konsumtion och tillgång på virke i olika produktgrupper. Den historiska utvecklingen från 1949—1951 till 1969—1971 samt prognoser för år 2000

European consumption and supply of forest products. Recapitulation of trends 1949—1951 to 1969—1971 and prognosis for the year 2000

Produktgrupp och år	Konsum- tion	Tillgång				
		Totalt	Europeisk avverkning	Bipro- dukter	Avfalls- papper	Netto- import
Milj m ³ rundvirke						
<i>Historisk utveckling</i>						
1949—51 Totalt ¹	302	302	294	5	..	-2
Grupp 1	107
Grupp 2	42
Grupp 3	160
1959—61 Grupp 1	134	133	118	—	—	15
Grupp 2	89	87	60	13	13	1
Grupp 3	129	129	129	—	—	—
1969—71 Grupp 1	168	170	144	—	—	26
Grupp 2	166	164	94	28	25	17
Grupp 3	99	99	99	—	—	1
<i>Ursprungliga prognoser²</i>						
<i>År 2000</i>						
Grupp 1 Låg	215	210	174	—	—	36
Hög	285	250	200	—	—	50
Grupp 2 Låg	565	385	171	65	100	49
Hög	735	490	200	90	135	65
Grupp 3 Låg	50	40	40	—	—	—
Hög	60	55	55	—	—	—
<i>Justerade prognoser</i>						
Grupp 1	240	240	195	—	—	45
Grupp 2	485	470	205	80	115	70
Grupp 3	55	55	55	—	—	—

¹ I rundvirkesekvivalenter.

² Tillväxtantagande om befolkning och BNP. Vid låg tillväxt stiger BNP/capita med 252 % mellan 1970 och 2000. Vid hög tillväxt stiger BNP/capita med 335 %.

Källa: ECE/FAO 1976, European Timber Trends and Prospects 1950 to 2000.

Tabell 18.9 Brännvedssituationen i utvecklingsländerna 1980 samt prognos för 2000
 The fuelwood situation in the developing countries in 1980 and prospect for 2000

Världsdel	Brännvedssituationen	Område	1980		2000	
			Invånare	Brännvedsbalans	Invånare	Brännvedsbalans
			Milj	Milj m ³	Milj	Milj m ³
Afrika (söder om Sahara)	Akut brist	Torra och halvtorra områden	13,1	-6	19	-10
		Bergstrakter och öar	35,7	-40	55	-70
	Underskott	Savanner	131,4	-66	215	-150
		Framtida underskott	Savanner	65	+45	112
	Tillfredsställande	Skogsarealer	36,5	+20	63	-5
Östasien	Akut brist	Skogsarealer	6,2	+50	9	+50
		Bergstrakter, Himalaya	29	-38	46	-60
	Underskott	Slätter, huvudsakligen vid Indus och Ganges i södra Asien	297	-90	487	-146
		Slätter och öar i Sydöstasien	412	-120	662	-265
	Framtida underskott	Andra områden med snabbt ökande folkmängd	148	+7	239	-48
Tillfredsställande	Korea	21	+8	29	+12	
Latin-amerika	Akut brist	Skogsarealer	129	+309	218	+283
		Högt belägna områden i Anderna	2	-2	3,5	-4
	Underskott	Torra områden i västra Sydamerika och tätbefolkade områden	16	-9	28	-15
		Framtida underskott	Befolkade halvtorra områden och delar av Anderna	143	-36	260
	Tillfredsställande	Mindre tätbefolkade subtropiska och tempererade områden	30	+36	50	+15
		Skogsrika områden	38	+260	64	186

Källa: Map of Fuelwood Situation in Developing Countries FAO 1981.

Ordförklaringar

Bonitet	Markens/ståndortens virkesproducerande förmåga, påverkas bla av geografiskt läge, klimat, geologi, jordmån, fuktighetsförhållanden, exposition och trädslag.
Brossling	Hopdragnig av virke i terräng.
Dissolvingmassa	Kemisk massa avsedd främst för framställning av kemiska konstfiberprodukter.
Fungicid	Ämne med förmåga att döda svampsporor och svampmycel.
Gallring	Beståndsvårdande utglesning av skog under tillva-ratagande av virke.
Halvkemisk massa	Massa i vilken fibrerna efter en inledande kemisk behandling, vanligen kokning, frilagts på mekanisk väg.
Herbucid	Ämne, oftast organisk förening, som även i låg kon-centration förmår hämma livsviktiga fysiologiska funktioner hos högre växter. Termen herbucid används numera ofta om ogräsbekämpningsmedel och lövbekämpningsmedel.
Huggningsklass	Klass av skogsbestånd med avseende på utveck-lingsgrad och den art av huggningsåtgärd som när-mast bör utföras.
Hyggesbränning	Reglerad bränning av hygge i föryngringsbefräm-jande syfte.
Hyggesrensning	Föryngringsbefrämjande åtgärd på hygge innebä-rande att kvarlämnade mindervärdiga träd och hind-rande buskvegetation dödas genom fällning eller på annat sätt.
Impediment	Mark ej lämplig för skogsproduktion eller jord-bruksproduktion. Här avses ägoslagen myr och berg (se definition i bilaga 2). I tidigare redovisning-ar tom Skogsstatistisk årsbok 1977 ingick även fjällbarrskog.
Insekticid	Ämne med insektsdödande förmåga.
Kemisk massa	Massa i vilken fibrerna frilagts på kemisk väg, vanli-gen genom kokning.
Markberedning	Bearbetning av marken på ett hygge så att mineral-jorden blottas fläckvis eller i stråk.
Mekanisk massa	Massa i vilken fibrerna frilagts uteslutande på me-kanisk väg.
Rotpost	Stämplingspost utsynad för försäljning på rot.
Röjning	Beståndsvårdande utglesning av skog ej avseende uttag av virke.
Skogsodling	Sådd eller plantering i fält.

Slutavverkning	Avverkning som innebär att produktionsprocessen för befintlig trädgeneration med undantag för eventuella fröträd avbryts.								
Sortimentsmetod	Drivningsmetod vid vilken de utnyttjade delarna av träden transporteras kapade i standardlängder eller fallande längder.								
Stammetod	Drivningsmetod vid vilken hela kvistade stammar transporteras ofta med toppen avkapad.								
Stubbinventering	Mätning och registrering av stubbar från avverkade träd för uppskattning av den avverkade volymen.								
Stämpling	Utväljande och utmärkande av träd för avverkning.								
Timmerkvaliteter	Sågtimmer av barrträd och sågade trävaror bedöms i sex kvaliteter enligt nedanstående schema: <table> <tr> <td><i>Normalsågtimmer</i></td> <td><i>Sågad vara</i></td> </tr> <tr> <td>osorterad (o/s)</td> <td>I–IV</td> </tr> <tr> <td>kvinta</td> <td>V</td> </tr> <tr> <td>utskott</td> <td>VI</td> </tr> </table>	<i>Normalsågtimmer</i>	<i>Sågad vara</i>	osorterad (o/s)	I–IV	kvinta	V	utskott	VI
<i>Normalsågtimmer</i>	<i>Sågad vara</i>								
osorterad (o/s)	I–IV								
kvinta	V								
utskott	VI								
Trädmetod	Drivningsmetod varvid fällda, okvistade träd förs-las kapade vid roten och ibland även i toppen.								
Virkesförråd	Den sammanlagda volymen mätt i skogskubikmeter av alla trädstammar som uppnått en höjd av minst 1,3 m och som står inom en angiven areal. Döda och vindfällda träd är medräknade. Ytterligare ordförklaringar ges i texten och i bilagorna 2 och 3.								

Definition av ägoslag enligt riksskogstaxeringen

Riksskogstaxeringen registrerar följande ägoslag:

Skogsmark

Myr

Berg och vissa impediment

Kraftledning

Diverse mark

Fjällbarrskog

Fjäll

Vägar och järnvägar

Inägor

Nationalparker, reservat, vissa skjutfält m m (endast landarealen)

De viktigaste ägoslagen definieras som följer:

Skogsmark

Mark som är lämplig för skogsproduktion och ej väsentligen utnyttjas för annat ändamål. Idealproduktionen är minst 1 m³ sk per hektar och år.

Till skogsmark förs även hagmark samt ej längre brukad åker och äng.

Myr

Med myr avses våta marker med torvbildande växtsamhällen, vilka vanligen är trädlösa eller endast glest trädbevuxna. Idealproduktionen är mindre än 1 m³ sk per hektar och år. I myr ingår bla mossar och kärr.

Berg och vissa impediment

Denna grupp omfattar bla berg i dagen, stenbunden mark med otillräcklig skogsproduktion samt vissa andra marker som ej utnyttjas för jordbruks- eller skogsproduktion. Till denna grupp förs tex klapperstensfält och gallstränder samt Ölands alvar. Idealproduktionen är mindre än 1 m³ sk per hektar och år.

Kraftledning på förutvarande skogsmark

Gator för elektriska ledningar med en bredd av minst 5 meter, där det tidigare ägoslaget utgjordes av skogsmark. Om bredden ej överstiger 5

meter förs de till omgivande eller angränsande ägoslag.

Diverse mark

Uppsamlingsgrupp för diverse marker som icke direkt används för jordbruks- eller skogsproduktion, exempelvis

– upplagsplatser

– grustag

– gruvöppningar

– torv- och dytag

– slalombackar

Diverse mark inom eller i gräns mot inägområden redovisas inte separat utan förs till "inägor".

Fjällbarrskog

Fjällbarrskogen bildar i regel en övergångszon mellan fjäll och skogsmark. Inom områden, där björk går upp mot kalfjället, kännetecknas fjällbarrskogen av att barrträden inte är ensamma eller har varit beståndsbildande; relativt täta grupper av barrskog kan dock förekomma. Björken är av subalpin typ. Örtrika typer med björk av mera ordinär stamform, men med gran av fjällskogstyp, hänförs till fjällbarrskog. I områden, där barrträd utan björk går upp mot kalfjället, kännetecknas fjällbarrskogen av att barrträden har upphört att vara beståndsbildande i den omfattningen, att de kan producera idealt 1 m³ sk per hektar och år.

Fjäll

Landområden ovan barrskogsgården – mestadels kala, men i nedan angivna fall även trädbevuxna.

Subalpin björk går upp mot kalfjället: Områden med enbart subalpin björk hänförs till fjäll. Även insprängda enstaka barrträd eller stubbar efter barrträd får förekomma. – Stubbar får ej utvisa att barrträd, om ej beståndsbildande, dock tidigare förekommit i större omfattning.

Barrträd går upp mot kalfjället: Endast enstaka halvt krypande buskar av gran eller tall får förekomma. Angående stubbar se ovan.

Vägar och järnvägar

Med väg avses permanent bilväg, dvs väg som under större delen av året är trafikerbar med tung lastbil. Till väg förs förutom vägbanan även den mark som åtgår för tex diken, skärningar och banketter samt mark där skogen avlägsnats i samband med siktröjning.

Med järnväg avses område för spårbunden trafik. I likhet med definitionen för väg avses i regel ett större område än själva banvallen. Sådant område är ofta inhägnat, vilket underlättar gränsdragningen mot omgivande ägoslag.

Vägar och järnvägar inom eller i gräns mot inägoområden förs till "inägor".

Inägor

Till inägor förs nedan beskrivna ägoslag.

1. Åker

All uppbruten mark, som är eller beräknas bli använd för odling av säd, rotfrukter, foderväxter, trädgårdsväxter m m.

2. Betesmark och äng

Mark som väsentligen utnyttjas för bete eller foderproduktion.

3. Inägobackar (gårdesbackar)

Uppsamlingsgrupp för marker inom eller intill ägoslagen enligt punkt 1–2 ovan, vilka på grund av belägenhet, olämplig beskaffenhet,

liten areal eller dylikt i regel ej kan användas för produktivt ändamål.

Hit förs, oberoende av om hägnader finns eller ej, även skogsmarksbälten, vilka med hänsyn till närliggande åker ej lämpligen kan utnyttjas för skogsproduktion.

4. Diverse inägor

Uppsamlingsgrupp för diverse markslag, som ej utnyttjas för jordbruksändamål tex tomt, samhälle, industriområde, flygfält samt militärt område ej hänförligt till skogsmark såsom vissa delar av övningsområdena och skjutfältens målområden. Vissa skjutfält förs dock i sin helhet till ägoslag NRS.

Nationalparker, reservat, skjutfält m m (NRS)

Uppsamlingsgrupp för nedanstående områdens landareal:

Nationalparker

Fridlysta områden (naturreservat och naturminnen)

Domänreservat

ESRO skjutfält (endast raketbasen)

Robotskjutfältet

Bofors skjutfält

Utö skjutfält

Vissa andra skjutfälts målområden

Storstockholm (varmed avses kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby samt del av Vaxholms kommun).

Definition av ägargrupper enligt riksskogstaxeringen

Vid riksskogstaxeringens redovisning av ägargrupper tillämpas följande avgränsningar.

Kronan

Kronoparker, statens utarrenderade jordbruksdomäners skogar, kronoholmar, kronolägenheter, kronoöverlopsmarker och oavmätta kronomarker eller med andra ord staten tillhöriga skogar, som står under domänverkets förvaltning och vars avkastning tillförs domänverkets fond.

Ecklesiastika ägare

Kyrkofondens, biskopslöneregleringsfondens och övriga ecklesiastika skogar.

Övriga allmänna ägare

Renbetesfjällens skogar, härads- och sockenallmänningar, allmänna inrättnings- och stif-

telsers skogar, skogar tillhörande lantbruksnämnder, skogar hörande till skogssällskapet, kommuners skogar, kronohemman med upplåten åborätt m.fl. Staten tillhöriga skogar, som förvaltas av annan myndighet än domänverket, såsom statens vattenfallsverk, fortifikationsförvaltningen m.fl.

Aktiebolag

Skogar tillhöriga aktiebolag (alltså bolag ställt på aktier och ej enkla bolag).

Privata ägare

Privatskogarna omfattar godsens skogar, bondehemmanens skogar, skogar tillhöriga bolag, som ej har karaktär av aktiebolag, samt sk kronohemman och krononybyggen i Norrbottens och Västerbottens län.

Summary

In most cases the data published in the Statistical Yearbook of Forestry 1980 refer to the year 1980 or felling season 1979/80. Very often time series are also given.

1 Introduction

The Statistical Yearbook of Forestry covers most forestry statistics of importance and its main purpose is to be a clear and easy accessible account of the existing statistics which are of importance for the knowledge of forestry.

To make it easier for our foreign readers the book besides this summary contains an English headline under the Swedish on each figure and table and a "List of terms" which is a translation of Swedish words used in the figures and tables.

The data presented in this yearbook are usually given for countries and larger areas. In certain cases data are given for price regions, felling costs regions, the regions of Timber Measurements Associations etc. The geographical divisions used are shown in fig 1.1–1.4. In the presentations of international statistics we use in most cases FAO's classification of countries into economic classes and regions.

2 The producers of forestry statistics

Data shown in this yearbook are mainly taken from surveys carried out at regular intervals by different authorities, organizations etc. Apart from such periodical surveys even special studies are utilized as a source of information in certain cases.

The most important producers of forestry statistics are the National Board of Forestry (and the County Forestry Boards), the National Forest Survey at the Swedish University of Agricultural Sciences, the National Central Bureau of Statistics, the Timber Measurement

Associations, the Floating Associations, the Logging Research Foundation and the Regional wood raw material councils.

The National Forest Survey

The National Forest Survey is an annual inventory covering the whole of Sweden. It is performed as a sampling survey with low sampling fraction. The aim of the inventory is to provide basic data for planning and control of the forest resource at a national and regional level and also to give basic data for forest research. The main task is therefore to collect, process and present data on the state and changes of the forest resource and of land use. The National Forest Survey is carried out by the Department of Forest Survey at the Swedish University of Agricultural Sciences.

The first survey started 1923 and proceeded countywise. Since 1953 the survey covers the whole country every year, the intention being that the compilation of results normally should be based on data from several years' survey.

As from 1973 the sample consists of about 25000 systematically distributed circular plots with a radius of 10 metre. All plots are visited in the field except for plots in the high mountains, on built up areas and similar. Main observations are

on all land: land use category, ownership category, growing stock, growth, recent fellings and tree properties.

on forest land: terrain conditions, vegetative cover, cutting class, age, site quality, silvicultural measures taken recently and ditto proposed, density, damages and regeneration status (in young stands).

Forest mapping and planning

Forest maps and management plans are a tool in the tactical planning (which activity at what

time and what place?) for single forest holdings. If aggregated they can be used even in more long term planning for larger areas, such as a civil district, provided that full coverage can be obtained. A main element in Swedish management plans is the delimitation of treatment units on maps on the scale of 1:10 000 or 1:20 000. Data collection is usually done by visual reconnaissance and with the help of aerial photographs.

Management plans of varying age do exist for almost all public and company forests and for a majority of private forests. From the year 1980 a rough standwise forest inventory, financed by the public, will be carried out in all private forests. The results of this inventory will mainly be used by the County Forestry Boards when implementing forest policy. The National Board of Forestry has taken responsibility to coordinate inventory and mapping work with the aim to facilitate an integrated use of the results of such work.

Table 2.1 shows the volume of mapping and planning work done during the period 1972–1980 for certain groups of enterprises.

3 Forest policy conditions

Ownership and size structure in forestry

The distribution of forest and unproductive land (swamps and bare rocks) into ownership categories is shown countywise in table 3.1 on the basis of the National Forest Survey 1976–1980. Public and company forests are usually in large holdings of more than 200 hectares of forest (table 3.2). Private forests belong to various size groups, 30 per cent of the area is in holdings with less than 50 hectares of forest. The connection between size of forest and size of arable land within one holding is shown in the 1977 edition of this yearbook (table 2.2). In this context forest owners are classified as pure forest owners if they own not more than 2.0 hectares of arable land and as farmers if they own more than 2.0 hectares of arable land. Available statistics show that pure forest owners live distant from their holdings to a greater extent than farmers do and that they are older than farmers.

Ownership and size structure in the forest industry

Table 3.3 gives information on ownership conditions in forest industry. Further information concerning size structure, regional distribution and employment within different branches of the forest industry is given in tables 9.1, 9.2, 9.3, 12.6 and 16.3. Main features are a continued concentration to fewer and bigger units and a decreasing number of employees in particular within the sawmilling branch. Major changes in ownership structure during the last years are mainly due to an increased governmental participation in the forest industry.

Public administration

A new forestry act went into effect on January 1, 1980 implying that all forests now are under the supervision of the National Board of Forestry with its regional organization. According to the previous regulation only private forests were under the supervision of the National Board of Forestry, while state and certain other public authorities executed the supervision of their own forests according to rules similar to the Forestry Act.

The National Board of Forestry, with its office in Jönköping, is a central administrative authority under the jurisdiction of the Ministry of Agriculture. It is responsible for the practical implementation of the forest policy established by the Government and the Parliament. Its work is carried out with the help of 24 County Forestry Boards.

The National Board has four departments as follows and a Unit for International Matters.

- Forestry Department
- Forecasting Department
- Extension Department
- Administrative Department

The County Forestry Boards have the following tasks

- Activities financed by public funds
- implementation of the Forestry Act
- administration of subsidies for silviculture, road construction etc.
- devising forest management plans
- participation in national planning

- extension services to forest owners and others
- information about forestry
 - Contractual services
- supplying seed and plants
- performing tasks for forest owners – marking standing timber, forest management plans etc.
- assistance to other public authorities – relief work, nature conservation etc.

The Swedish Forest Service is a profit-making organization which, under the Ministry of Industry, manages the majority of the State's possession of forest and farmland, i. e. about 18% of Sweden's forest area.

The National Board of Labour Protection and under its superintendence the Labour Inspectorate supervise the obedience of the Labour Welfare Act. The National Environment Protection Board supervises among other things the obedience of the Environmental Protection Act.

Forestry Education and Research

Table 3.4 gives an over all picture of the volume of forestry education provided by different bodies during the years 1978/79 and 1979/80. The various courses of forestry education are illustrated in figure 3.1.

Forestry education is provided at upper secondary schools, many of which having a two year (or one year) forestry course, at two Forest Institutes having three term forest technician courses, at the State College for Forest Engineers (1 1/2 years) and at the College of Forestry (about 4 1/2 years).

Forestry education is also provided by other organizations. Among those the County Forestry Boards are most important. They have a large activity of extension services mainly directed towards private forest owners and their employees.

Forest research is carried out at the College of Forestry, which is part of the Swedish University of Agricultural Sciences, and also by some other organizations such as the Institute for Forest Improvement, the Logging Research Foundation and the Swedish Forest Products Research Laboratory. The Swedish

Council for Forestry and Agricultural Research is an organization that provides financial support to research projects.

The College of Forestry has 15 departments at Uppsala, Umeå, Garpenberg and Stockholm. The State College for Forest Engineers at Skinnskatteberg and two Forest Institutes at Bispgården and Värnamo make up three additional departments. 80 per cent of the College's budget are used for research and development, 20 per cent for education.

Associations and organizations

A larger number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Sveriges Skogsvårdsförbund (the Swedish Forestry Association) is a non-profit-making association promoting forestry and silviculture. It does organize conferences and excursions and publish periodicals covering forestry topics.

Forest owner's associations have been established in order to promote the economic interest of the individual forest owners. In the country there are nine associations which all are united in Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (the National Federation of Swedish Forest Owners). Table 3.5 shows the number of members and the forest area covered for the different associations.

The private forest companies are united in Skogsindustriernas Samarbetsutskott (the Joint Committee of Swedish Forest Industries).

Laws and regulations

Laws and regulations of major significance are listed in section 3.7. Of particular interest is the new Forestry Act, in effect since January 1, 1980. It is part of new guidelines for forest policy, decided upon by the parliament in May 1979. The new guidelines including the Forestry Act are summarized in English in a pamphlet entitled "SWEDEN'S NEW FOREST POLICY". Corresponding summaries have been produced in German and French. The summaries can be obtained from the National Board of Forestry.

4 Forest and forest land

Data on the forest resource as to area, growing stock, number of trees and growth are shown in the tables 4.1–4.10. The information given has all been collected by the Swedish National Forest Survey, a systematic sampling survey covering the whole country with about 25 000 field sample plots every year.

Main features of the Swedish forest resource are:

- Forest covers 57 per cent of the total land area (table 4.1). This percentage has only varied between 55.5 and 57.3 since the first National Forest Survey 1923–1929.
- The age class distribution (table 4.2) is characterized by a general lack of forest in the age interval 20–80 years and a corresponding surplus of forest older than 100 years.
- Table 4.3 on the distribution of forest into cutting classes reveals that a remarkably large share of forest is mature for final felling.
- The growing stock of the whole country including dead and windthrown trees is estimated to be 2 522 million m³sk (stem volume from the stump to the tip of the tree, including bark), of which 95 per cent within forest. The growing stock has increased steadily since the 1920's from a level of 1 760 million m³sk. The increase has been particularly high for southern Sweden and for trees with a diameter above 25 cm. Since around 1965, however, the total growing stock is almost unchanged, except for a substantial increase of the volume of broadleaved trees during recent years.
- Annual growth (table 4.9 for forest and table 4.10 for all land use categories) is given as recorded growth and as growth adjusted to normal climate. Information on recorded growth is used e.g. for balance calculations covering a passed period, while adjusted growth is used e.g. for forecasts. Since the last growth estimation covering the period 1968–1972 total growth has risen very slightly while growth of broadleaved trees has risen by 25 per cent (recorded growth in forest).

5 Silviculture

Supply of seeds, silvicultural measures, ditching, fertilization and damage to the forest are covered in this section (tables 5.1–5.11 and figures 5.1–5.9).

Annual areas of final felling and of artificial regeneration are shown in figures 5.3 and 5.4 and can be compared to each other in figures 5.5 and 5.6. It is, however, still substantially lower in small-scale forestry than in large-scale forestry.

Statistics on silvicultural measures in established forest show a certain increase in the annual area subject to cleaning and a substantial decrease in the thinning activity, with a stabilization though during the seventies (figures 5.1, 5.2 and 5.5).

According to new restrictions it is from 1980 not permitted to use chemicals for cleaning.

Forest fertilization does occur almost exclusively in large-scale forestry. During 1980 the fertilization of forest area increased to about 160 000 ha (tables 5.7 and 5.8).

The most serious causes of damage in forestry in recent years have been bark beetles (fig 5.6) and moose damage on plants.

6 Logging operations, fellings and removals

Chapter six contains statistics and information about logging operations, fellings and removals within Swedish forestry.

Part 6.1 deals with the relation between certain terms such as gross and net felling, removal and consumption of wood. In part 6.2 the mechanization in cutting and off-road extraction is described within different ownergroups. The figures are based on investigations made by the Logging Research Foundation (covering large-scale forestry) and the Swedish University of Agricultural Sciences (small-scale forestry). Data showing the thinning clearcutting relation are provided by the annual stump enumerations carried out by the Swedish University of Agricultural Sciences.

Number of notified clearcutting areas per county and ownergroup are to be found in table 6.2 and part 6.3. Data are provided by the County Forestry Boards.

Figures about marking or assessing for cutting during the fiscal year 1980/81 can be found in part 6.4 and table 6.4. Only activities by personnel at the County Forestry Boards are covered in these figures.

Part 6.5 deals with fellings and removals within Swedish forestry. The annual gross fellings in Sweden are estimated by the University of Agricultural Sciences in Umeå and based on the stump enumerations, a low-percentage, systematic, sampling method (table 6.6–6.9). The annual net fellings are calculated by the National Board of Forestry and based on data about consumption of roundwood, changes in inventories and foreign trade balances. These figures about the annual net fellings are converted into gross fellings and shown in table 6.5. In diagram 6.2 the results from the two methods are comparable.

In part 6.6 figures are given about measurement and scaling of roundwood. Statistics from the eight independent wood measurement associations in Sweden are given about volumes and costs during the last seasons.

7 Timber transports

Roundwood and chips transported from forest to consuming industry go mainly by lorry, railway, river- or sea-floating. Figures are given about volumes transported on roads, rails, rivers and lakes along with available data about average costs and mean distances. Some data about sea-floating and forest road construction are also given in this part.

8 Inventories and consumption of forest products

Inventories of sawlogs, pulpwood and pulpchips are surveyed annually and the results are presented in part 8.2 and table 8.1. The end year level of 1980 was the lowest registered during the post-war-period.

Statistics about the industrial consumption of wood, given in part 8.3, are produced mainly by the National Central Bureau of Statistics (SCB) and the Regional Wood Raw Material Councils (Virkesråden), table 8.2–8.4 and 8.10–8.11.

During 1980 an investigation on capacity and

structure of the Swedish sawmill industry has been made by the University of Agricultural Sciences in Uppsala. Results from that investigation concerning the total sawlog consumption in 1979 can be found in table 8.6–8.9.

The annual requirements of roundwood in the Swedish forest industry at the 1980 capacity level is calculated in table 8.5. At 85 per cent operating rate the calculated needs of roundwood reached 56.6 milj m³ ub, of which 87 per cent softwood.

Part 8.4 deals with some restrictions on the expansion of the wood consuming industry due to the relation between forestry production and the industrial wood consumption in Sweden.

The volume of fuelwood, collected on private forest land, has recently been investigated by the National Board of Forestry. In part 8.5 and table 8.12 some results are given.

9 Forest industry production

Chapter nine contains figures and tables about the structure and production within branches and sub-branches of the wood consuming industry in Sweden. Most data are produced by the National Central Bureau of Statistics and some branch associations.

Section 9.1 contains information about the sawmill industry. Figures about the total number of mills distributed by region, county and size group during the period 1953–1979 can be found in tables 9.1–9.3. The figures are derived from the results of special investigations on the capacity and structure of the sawmill industry. The latest investigation has been made in 1980, focused on the situation in 1979.

In 1979 there were 2 611 sawmills producing 11.03 mill m³ sawn softwood, a decrease since 1973 when 3 567 mills produced 13.79 mill m³. The average production volume per mill was 4 224 m³ in 1979, a 357 m³ increase from 1973.

The average production yield was 49.9 per cent sawn softwood, 35.6 per cent woodchips and 9.9 per cent sawdust (diagrams 9.2–9.3).

More than 3 million m³ were further processed at the sawmills. About 350 mills planed 2.1 million m³ sawn goods in 1979, the most common wood processing (table 9.7).

Section 9.2 deals with prepressure treatment of

timber with preservative agents. Volumes of timber by product and type of agent (water soluble or not) are given in table 9.8.

Information about the production of veneer, plywood and blockboard can be found in part 9.3.

For the pulp industry production figures are given by county and grade in section 9.4 and in the tables 9.9–9.10. Total production volumes and the production of market pulp by grade as well as operating rates are described in the same section.

The pulp production capacity is not expected to change during the period 1980–1985, 10.6 mill metric ton per annum, while paper- and paperboard producers are expected to increase the capacity 9 per cent from the 7.2 million ton level (tables 9.11–9.12).

The wallboard and particle board industries are dealt with in section 9.5 and 9.6. Table 9.14 contains figures on volumes produced during the last years.

Figures concerning the production of paper and paperboard are given in section 9.7. Production volumes by county and grade can be found in table 9.13.

Section 9.8 deals with recycled paper and paperboard. Figures about volumes consumed in paper- and paperboard mills by grade along with import and export figures can be found in table 9.15 and diagram 9.4.

In section 9.9 a brief survey of the roundwood consumption and the forest industry production is given. The product flow is illustrated in diagram 9.1.

10 The consumption of forest products and forest industry products and foreign trade

Part 10.1 covers the Swedish foreign trade with forest products and forest industry products. Data are derived from statistics produced by the Customs Department and published by the National Central Bureau of Statistics.

The market shares of the Swedish sawmills on some west European markets have declined steadily since the peak level of 1973, diagram 10.1

Part 10.2 covers the domestic supply of forest industry products. Data are mainly derived

from statistics published by the National Central Bureau of Statistics. The domestic supply is defined as the forest industry production reduced by export but increased by import.

The per capita consumption of paper and paperboard in Sweden is still slightly about 200 kg/annum, diagram 10.3.

11 Prices

Part 11.1 deals with prices on the forestry raw products. The prices on timber, pulpwood and chips have been furnished by the forest owner's associations.

Data to part 11.2 are derived from statistical reports in the Serie U published by the National Central Bureau of Statistics. Export price is defined as the value to which the products are sold, including costs for insurance and transport to the border.

12 Employment

The general census of population and housing carried out by the National Central Bureau of Statistics at five years interval gives information about the total labour force in the country. Data from the 1980 census will be published in next edition of the Yearbook of Forest Statistics.

Since 1970 the National Central Bureau of Statistics publishes data from the Labour Force Surveys on number of employment, unemployment etc. within different branches. See table 12.1.

The National Central Bureau of Statistics also carries out surveys about the labour force in forestry. Separate surveys are made in large-scale forestry and other private forestry. The population of the large-scale forestry includes 175 enterprises. Those enterprises own about 50 per cent of the forest land in Sweden. Information from other private forestry has been collected from a sample of 5.300 enterprises.

Data has been collected on e.g. the number of working hours in different kinds of work, the number of employees by age and the number of permanent labour. See table 12.2–12.6.

13 Wages, collective wages agreements and social costs

Wage statistics of forestry workers are published by the National Central Bureau of Statistics. Data are prepared by the Swedish Forest Service and by the Swedish Employers Confederation. Results are shown in tables 13.1–13.5.

14 Occupational accidents and labour protection

Tables 14.1–14.4 give information about occupational accidents in forestry. From 1979 these statistics are published by the National Board of Occupational Safety and Health. These statistics are based on information from the employment injury insurance. Statistics on occupational accidents in forestry are also collected by the Board of Labour Protection. These statistics are based on reports to the Insurance Offices.

15 The economy of the forestry

The information in this chapter has been extracted from various statistical reports in the Series H, N and F published by the Central Bureau of Statistics. Data are also derived from the Swedish Forest Service and the private forest companies united in the Joint Committee of the Swedish Forest Industries. Figures on governmental grants and other assistance have been collected from the regulation messages published by the Government and from information issued by the National Board of Forestry. Costs of felling, production and stumpage values have been calculated by the Forecasting Department of the National Board of Forestry on the basis of figures collected from private and corporate forestry.

16 The economy of the forest industry

The information in the parts 16.1–16.3, 16.5–16.8 has been extracted from various statistical reports in the series F, I, N, the Yearbook of Labour Statistics and the Labour Force Survey issued by the National Central Bureau of Statistics. Figures concerning governmental grants and other assistance in part 16.4 have been collected from the Labour Market Board and the Ministry of Industry.

The National Board of Industry yearly publishes reports on the industrial development in Sweden. These reports and other studies, published by the Ministry of Industry, have also been used as sources of information.

17 The forest sector in the national economy

The main sources for this chapter have been calculations made by the Forecasting Department of the National Board of Forestry and input-output-studies published by the National Central Bureau of Statistics. Unpublished statistics concerning the forest industry have also been used in the preparation of figure 17.1.

In late 1981 the Roundwood Supply Commission published its report. This chapter includes a summary of the commission's proposals.

The National Economic Survey (LU 80) has also been used as a source of information.

Part 17.4 deals with the use of forest raw materials for fuel.

18 International statistics

The tables 18.1–18.9 presents an international statistical review, where most of the material is extracted from FAO and FAO/ECE-statistics.

List of terms

Letters Åå, Ää and Öö at end of list. The English terms give the meaning of the Swedish terms used in the tables and the graphs, but they are not always direct translations.

A		B	
AB	See Aktiebolag	Bakaved	Offent
Aktiebolag	Limited company	Bark (på bark)	Bark (incl bark)
Akut brist	Acute scarcity	Barr (-träd)	Conifers
Allmän (allm)	Public, general	Barrvirke	Softwood
Alm	Elmtree (Ulmus glabra)	Befattningsgrupp	Group of employees
Andel av	Part of	Befolkade	Populated
Andra (annan, annat)	Other	Bekämpningsmedel	Pesticides
Anläggningar	Establishments	Ben	Leg
Anmäld	Reported in advance	Beredskapsarbete	Relief work
Annan förädling	Other processing	Berg	Rock surface
Ansikte	Face	Bergstrakter	Mountainous areas
Anslag	Grant, allowance	Beräknat	Calculated
Anställd	Employee	Bespruta	Spray
Antal	Number (of)	Bevilja	Grant, approve
Användning	Utilization	Bidrag	Grants
Användningsområde	Here: Used for	Bilväg	Motorroad
Arbetspersonal	Workers	Biprodukter	Wood residues
Arbete	Work	Bjälkar, sparrar	Balks
Arbetsdagar	Working days, work days	Björk	Birch (Betula pubescens & B. verrucosa)
Arbetsgivare	Employer	Blandat returpapper	Mixed waste paper
Arbetsmarknadsutbildning	Education arranged by the National Labour Market Board	Blekt	Bleached
Arbetsmoment	Working operation	BNP	GDP (= Gross domestic product)
Arbetssskador	Occupational injuries	Bok	Beech (Fagus sylvatica)
Arbetspriser	Wages	Bolag	Company
Arbetsställen	Establishments	Bonitetsklass	Site class
Arbetsstagare	Wage-earners, employee	Bransch	Branch
Arbetstimmar	Working hours	Brossling	Piling
Areal	Area	Bruttoavverkning	Gross felling
Arm	Arm	Bruttomarginal	Gross margin
Ask	Ashtree (Fraxinus excel- sior)	Bruttopris	Gross price
Asp	Aspen (Populus tremula)	Bruttovärde	Gross value
Av	Of	Brännved	Fuelwood
Avfalls (-papper)	Waste (paper)	Brännvedsbalans	Fuelwood balance
Avsatt tillväxt	Recorded growth	Brännvedssituationen	The fuelwood situation
Avskräckningsmedel	Retellent agent	Bränsleändamål	Fuel use
Avtal	Agreement (on wages)	Bröst	Chest
Avverkning	Felling, logging	Budgetår	Fiscal year
Avverkningssäsong (-år)	Felling season	Buk	Abdomen
Axel	Shoulder	Bygg- och huskomponent	Building- and housecom- ponent
		Byggnader	Buildings
		Byggnadsplattor	Building boards

Byggnadssnickerier	Joinery products	Fastighetsplaner	Working plans for holdings
Båtudsareal	Affected area	Fastmark	Mineral soil
Bäcken	Pelvis	Fastvingeflyg	Fixed wing aircraft
C		Fiberplattor	Board
Cellulosafabrik	Chemical pulpmill	Fingerskarvning	Fingerjointing
Centralplanerade	Centrally planned (economies)	Fingrar	Fingers
D		Fjäll	High mountains
Del	Part	Fjällbarrskog	Subalpine woodland
Delar av	Parts of	Flis	Chips
Diameterklass	Diameter class	Flottled	Floatway
Dikeslängd	Length of ditches	Flottning	Floating
Dikningens omfattning	Extent of ditching	Flottningsarbete	Floating, driving
Dissolvingmassa	Dissolving pulp	Flottningskostnader	Floating costs
Diverse mark	Various land	Flyttningsersättning	Transfer allowance
Domänverket	Forest Service	Folkmängd	Population
Driftsekonomisk	Covering managerial economy	Forskning	Research
Därav	Of which	Forskningsstiftelsen	The Logging Research Foundation
Dödsbo	Estate of a deceased person	Skogsarbeten	Further training
Dödsfall	Fatal cases	Fortbildning	Phosphorus
E		Fosfor	Foot
Efter	After	Fot	Foot
Eget	Own	Fotled	Ankle
Ej	Not	Framtida underskott	Prospective deficit
Ej specificerat (angivet)	Unspecified	Framåt	Ahead
Ej vidare bearbetat	Not further processed	Fritt	Free
Ek	Oak (<i>Quercus robur</i> , <i>Q. petraea</i>)	Främjande av skogsvård	Promotion of silviculture
Elevdagar	School days	Frö	Seed
Elever	Students	Fungicider	Fungicides
Eller	Or	Furu	Pine
Emballage	Packing	Fysisk person	Natural person
Enheter	Units	Fällare, hunnare	Feller, skidder
Enkelt bolag	Ordinary partnership	Fällare, läggare	Feller, buncher
Enkätsvar	Questionnaire replies	Fällning	Felling
Enligt	According to	För	For
Enskild	Private	För hand	Manually
Exaktkapning	Exact crosscutting	Förbrukad	Consumed
Excl	Excluding	Förbrukning	Consumption
Exportland	Exporting country	Fördelade på	Distributed by
F		Fördelning	Of which, distribution
Fabrik	Factory, mill	Förening	Association
Fabriker i drift	Running mills	Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare	The Association of Forestry Employers
Faktiskt besprutad	Actually sprayed	Företag	Company, holding, undertaking
Faner	Veneer	Förmanskurs	Training course for foremen
Fanerskivor	Veneer sheets	Första gödsling	First time fertilization
Fanersstock	Veneer log	Försäljning	Sale
Fasta priser	Fixed prices	Förtjänst	Earnings
		Förvaltning	Management
		Förvaltningspersonal	Administrative personnel
		Förädling	Processing
		Förädlingsvärde	Value added

G		I	
Gallring	Thinning	I-länder	Developed market economies
Gallringsskog	Thinning stands	Impediment	Waste land or other non-productive land
Genomsnittlig	Average, mean	Importland	Country of destination
Godkänd	Accepted	Impregneringsverk	Manufacture of impregnated wood
Grafisk industri	Printing industry	Industri	Industry
Gran	Spruce (<i>Picea abies</i>)	Industrigren	Branch of industry
Gren	Branch	Industriproduktion	Industrial production
Griplastare	Grapple loader	Industrived	Industrial roundwood
Grovt kanthugget	Roughly squared	Ingående	Included
Grundutbildning	Basic education	Inklusive	Including
Grupp	Group (conc. tab. 18.8 see "produktgrupp")	Inkomst	Income
Gråal	Alder (<i>Alnus incana</i>)	Inmätt volym	Measured volume
Gräns	Border	Inom	Inside
Gymnasieskolor	Upper secondary schools	Insekt	Insect
Gödsling	Fertilizing	Insekticider	Insecticides
H		Integrerad	Integrated
Hack	Chips or chaff	Intensifierad	Intensified
Hals	Neck	Internleveranser	Internal deliveries
Halvkemisk	Semi-chemical	Inventeringstillfälle	Time of inventory
Halvtorra	Semi-arid, sub arid	Investeringar	Investments
Hand	Hand	Invånarantal	Number of inhabitants
Handled	Wrist	Invånare	Inhabitant
Hektar	Hectare	Inägor	Agricultural land
Hela	Whole	J	
Hela landet	The whole country	Jordbehandling	Treatment of soils
Helikopter	Helicopter	Jordbrukare	Farmer
Herbicider	Herbicides	Justerade	Adjusted
Historisk	Historical	Jägmästarutbildning (-linje)	Education of masters of science in forestry
Hjälplantering	Beeting up	Jämföra	Compare
Hos	Tab 5.10: For Feller	Järnväg	Railway
Huggare	Logging work	K	
Huggningsarbete	Logging work	Kalium	Potassium
Huggningsklass	Cutting class	Kalmark	Unstocked forest
Husbehovsvirke	Wood for domestic use	Kanin	Rabbit
Huvud	Head	Kapacitet	Capacity
Huvudsakligen	Mainly	Kapning	Cross cutting
Hyggesbränning	Controlled burning	Kartongretur	Waste paperboard
Hyggesrensning	Cleaning, pre-regeneration	Kemisk	Chemical
Hyggesstorlek	Size of clear-felled area	Klibbal	Alder (<i>Alnus glutinosa</i>)
Hyvelspån	Shavings	Klämbankslunnare	Clam-bunk skidder
Hyvlade trävaror	Planed sawnwood	Knä	Knee
Hyvleri	Planing mill	Kombineerade skogs- och jordbruksföretag	Here: Training course for farmers managing forest and agriculture jointly
Hårda	Hard	Kommun	Municipality
Häst	Horse	Konsumentprisindex	Consumer price index
Höftled	Hip-joint		
Hög	High		
Högst	Not more than		
Högt belägna	At high altitude		

Konsumtion	Consumption	Löv (-träd)	Broadleaved (trees)
Kontrakt	Contract	Lövbekämpning	Brush-spraying
Kortvägstransport	Extraction	Lövvirke	Hardwood
Kostnader	Costs		
Kottar	Cones	M	
Kraftpapp	Kraft paper board	Mark	Land
Kraftpapper	Kraft paper	Markberedning	Scarification
Kronan	The State (government)	Marknad	Market
Kronor	Swedish crowns	Maskin	Machine
Kryssfänor	Plywood	Maskinförare	Machine operator
Kurs	Training course	Maskinlära	Here: Training course for machine operators
Kvalitet	Quality, grade		
Kvantitet	Quantity	Massa	Pulp
Kvartal	Quarter of a year	Massaffis	Chips
Kvistare	Limber	Massaindustri	Pulp industry
Kvistare-kapare	Limber-slasher	Massatillverkning	Pulping
Kvistning	Limbing	Massaved	Pulpwood
Kväve	Nitrogen	Med	With
Kyrkan	The church	Medel (-tal)	Mean, average
Köpsågverk	Sawmill depending on bought raw material	Medlemmar	Members
		Mekanisk	Mechanical
Körning	Transport	Mellersta	Central
Körning med skogstrak- tor	Here: Tractor course	Mera än	More than
		Metod	Method
L		Milj (-oner)	Million (-s)
Lag	Law, act	Mindre	Less
Lager	Stock, inventory	Motormanuellt	Motor-manual
Lamellträ	Blockboard	Myr	Swamp
Land (länder)	Country	Månad	Month
Landareal	Land area	Måttenhet	Unit of measurement
Landsdel	Group of counties	Mängd	Quantity
Landsdelsgräns	Border of groups of counties	Mätmetod	Measurement method
		Mätplatstyp	Type of measurement place
Lantarbetare	Farm worker	Mätning	Measurement
Lastbil	Lorry	Möbelindustri	Manufacture of furniture
Lastning	Loading		
Leveransplats	Delivery place	N	
Lind	Limetree (<i>Tilia cordata</i> , <i>T. platyphylla</i>)	Nacke	Back of the head
		Nedlagd (industri)	Closed down (industry)
Lokaliseringslån	Localization loans	Nettoimport	Net import
Lådor	Boxes	Norra	Northern
Lådämnen	Boxboards	Nybyggnad av vägar	Completed roads (last year)
Låg	Low		
Lån	Loan	Nydikning	Completed ditches (last year)
Lånegaranti	Loan guarantee (secu- rity)	Nyinvestering	Investments
Län	County	Näringsgrenar	Branches of industry
Längd	Length		
Länsgräns	Border of county	O	
Länsdelsgräns	Border between parts of counties	Obarkat (Ob)	Unbarked
		Oblekt	Unbleached
Lönsamhet	Profitability	Och	And
Löpande (priser)	Current (prices)	Olika	Different

Olycksfall	Accident		particle
Omgödsling	Refertilizing		board, fi-
Omplantering	Replantation		breboard
Område	Region		and dis-
Områdesplan	Total forest area manage-		solving
	ment plan		pulp
Omslagspapper	Wrapping paper		grupp 3 = other in-
			dustrial
			wood used
			in the
			round and
			fuelwood
P			
Papp	Paperboard		
Papper	Paper		
Pappersavfall, pappers-	Waste paper		
makulatur		Produktion	Production, yield
Pappersbruk	Paper mill	Produktionslära	Knowledge of yield con-
Pappersindustri	Paper industry		ditions
Pappersmassa	Wood pulp	Produktionsvärde	Gross output
Pappersvaruindustri	Manufacture of paper	Produktslag	Kind of product
	products	Prognos	Forecast
Papper till förpackning	Packing paper	Pålar	Poles, piling, piles
Pappindustri	Paperboard industry		
Pappvaruindustri	Manufacture of card-	R	
	board products	Rambelopp	Upper limit amounts, ba-
P g a	Because of		sic general amount
Plantbehandling	Treatment of plants	Relativ	Relative
Planterad	Planted	Reparationer	Repairs
Plantering	Plantation	Returkraftpapper	Waste kraft paper
Plantor	Plants	Returpapper	Waste paper
Plantskog	Thicket stage	Reviderad	Revised
Plantskola	Nursery	Ribbved	Edgings
Porös board	Insulating board	Riket	The whole country
Preliminär	Preliminary	Riksområde	Group of counties
Preparandkurs	Preparatory course	Riksskogstaxeringen	National Forest Survey
Pris	Price	Rotförsäljningar	Sales of standing timber
Prisavdrag	Price reduction	Rundvirke	Roundwood
Prisområde	Price region	Rundvirkesförbrukning	Roundwood consump-
Prisområdesgräns	Border of region for		tion
	wood prices	Rygg utom nacke	Back except back of the
Pristillägg	Price additions		head
Privata	Private	Rådgivning	Extension service
Privata skogsägare och	Private forest owners and	Rånnettovärde	Gross revenue, crude net
deras föreningar	their associations	Råvarubehov	Raw material consump-
Privatskogar	Other private forests		tion
Procent	Per cent	Röjning	Precommercial thinning,
Procentuell	Percentage		cleaning
Producent	Producer	S	
Produkt	Product	Samma	Same
Produktgrupp	(in tab. 18.8) Product	Sammanlagd	Total
	group of which	Samtliga	All
	grupp 1 = sawnwood,	Savanner	Savannah areas
	plywood	Sjukersättningsdagar	Sickness benefit days
	and veneer	Självverksam	Self-working
	sheets	Skada	Injury damage
	grupp 2 = paper, pa-	Skador på skogen	Forest damages
	perboard,		

Skiljning	Sorting	Skogsvård	Forest management, silviculture
Skivor, skivprodukter	Wood based panels	Skogsvårdsarbeten	Regeneration work
Skog	Forest	Skogsvårdsstyrelser	County Forestry Boards
Skoglig	Forestry	Skogsvägsanslaget	Grants for road building
Skogsarbetare	Loggers and other forestry workers	Skogsägareföreningar	Forest Owners Associations
Skogsarealer	High forest areas	Skogsägareföreningsgräns	Border of the region covered by a forest owners' association
Skogsavverkning	Logging, felling	Skogsägargrupper	Category of forest owners
Skogsbilvägar	Forest roads	Skotare	Forwarder
Skogsbolag	Forest company	Skripapper	Writing paper
Skogsbruk	Forestry	Skäppmätning	Loose volume measuring
Skogsbrukslinje	Forestry line	Skördare	Harvester
Skogsbruksvärde	Value of forest land and growing stock	Slipmassa av trä	Mechanical wood pulp
Skogsdiken	Draining ditches	Sliprar	Sleepers, ties
Skogsekonomi	Forest economics	Slutavverkning	Final felling
Skogsgödsling	Soil fertilizing on forest land	Slutavverkningsskog	Forest mature for final felling
Skogshögskolan	The Swedish University of Agricultural Sciences, Faculty of Forestry	Sluten skog	Closed forest
Skogsindustri	Forest industry	Slätter	Plains
Skogsindustriprodukter	Forest industry products	Småskogsbruk	Small-scale forestry
Skogsinstitut	Forest Institute	Snabbt ökande	Fast-growing
Skogsmark	Forest land	Snickerifabriker	Manufactures of wooden articles
Skogsmarksareal	Area of forest	Snickerivaror	Joiner's work, joinery products
Skogsmarksinnehav	Forest area held	Snytbagge	Pine weevil (<i>Hylobius abietis</i>)
Skogsmaskin	Forest machine	Sork	Field mouse
Skogsmästarskolan	School for Forest Engineers	Sortering	Sorting
Skogsmästarutbildning (-linje)	Education of Forest Engineers (Senior Forest Rangers)	Sortimentsfördelning	Assortment
Skogsnäringen	The forestry sector	Sortimentsmetod	Assortment system
Skogs- och byggnadsarbetare med ryggbesvär	Workers with back injury	Spridningsmetod	Applications method
Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen	The Swedish Forestry and Agricultural Employers' Association	Spånskivor	Particle boards
Skogsodlad areal	Area artificially regenerated	Stam(-mar)	Stem(-s)
Skogsodling	Planting and sowing, artificial regeneration	Stammetod	Whole-stem system
Skogsprodukter	Forest products	Staten	The State
Skogsproduktion	Forest production, wood production	Statistik	Statistics
Skogsrika	With abundant forest resources	Statsbidrag	Government grants
Skogsskydd	Forest protection	Stockmätning	Total measurement of solid volume
Skogsstyrelsen	The National Board of Forestry	Stolpar	Posts
Skogsteknikerkurs (-linje)	Course for forestry technicians	Storlek	Size
		Stormskador	Storm damage
		Storskogsbruk	Large-scale forestry
		Stubbinventering	Stump enumeration
		Stängselstolpar	Fencing wood
		Större	Larger
		Substans	Agent
		Subtropiska	Subtropical
		Sulfatmassa	Sulphate pulp

Sulfitmassa	Sulphite pulp	Träfibermassa	Wood pulp
Summa	Total	Träfiberskivor	Fibreboards
Svenska	Swedish	Träförpackningsindustri	Wood-packing industry
Sydöstasien	South East Asia	Träimpregneringsverk	Wood preservation plant
Sysselsatta	Employed	Träindustrier	Wood industries
Sådd	Sowing	Träkol	Charcoal
Sågade trävaror (virke)	Sawnwood	Trämateriälandustri	Wood-material industry
Sågavfall	Saw mill waste	Trämöbelvaruindustri	Wood-furniture industry
Sågsåpån	Saw dust	Träsliperi	Wood pulp mill
Sågtimmer	Sawlogs	Träull	Wood wool
Sågverk	Sawmills	Trävaror	Wood products
Sågverksflis	Hogges chips	Trävaruindustri	Wood processing industries
Särskild	Special		
Säsong	Season	TS-mätning	Measurement by random samples, stacked volume and log samples
Söder (om)	South (of)		
Södra	Southern		
Sökt	Applicated	Tusental	Thousands
		Typ av	Type of
T		Tår	Toes
Tall	Pine (<i>Pinus sylvestris</i>)	Tättbefolkade	Densely populated
Tecknade	Signed		
Tempererade	Temperate	U	
Terränggående	Cross-country	UF-mätning	Counting and determining the solid volume by a sample of logs
Tidigare	Previous		
Tidningspapper	Newsprint	U-länder	Developing market economies
Tidskrift	Journal		
Till	To	Under 1980	During the year 1980
Tillfredsställande	Satisfactory	Under tidigare år	During previous years
Tillfällig	Temporary	Under året	During the year
Tillförsel	Supply	Underhåll	Maintenance
Tillgång	Supply	Underskott	Deficit
Tillredningsarbete	Primary conversion	Ungefärlig	Approximate
Tillsläppt	Admitted (transported)	Ungskog	Young stands
Tillverkning	Production	Universitet	University
Tillverkningsindustri	Manufacturing industries	Uppgiften	The figures
Tillväxt	Growth	Uppräkning	Counting of all logs
Tjocklek	Thickness	Uppskattning	Estimated
Torra	Dry, dead (trees)	Ursprungliga	Original
Torrtränt vikt	Air dry weight	Utbildning	Education
Torvmark	Peat land	Utbildningsanordnare	Organizing body of education
Totalt	Total		
Trafik	Traffic	Utveckling	Development, trend
Trafikerad längd	Used length		
Traktor	Tractor	V	
Transportarbete	Transport work	Varav	Of which
Travmätning	Stacked wood measuring, measurement of pile	Vattendomstols- och flodområde	Water Rights Court area and river basin
Tryck	Printing	Vattenlösliga	Water soluble
Tryckeriretur	Waste printing paper	Veckor	Weeks
Trä	Wood	Ved	Wood
Träd	Trees	Vedråvara	Wood raw material
Trädmetod	Whole tree method	Verk = Sågverk	Sawmill
Trädslag	Tree species	Verksam	Active

Verksamhet	Activity	Well- och solidpappretur	Waste of corrugated cardboard
VF-mätning	Weighing and determining the solid volume by a sample of logs		
		Y	
Vid	Around	Yrkeskunniga	Skilled
Vid industri	At industry	Yrkesmässig	Commercial
Vikt	Weight	Yrkessjukdomar	Occupational diseases
Vilt	Game		
Virke	Wood, log, timber	Å	
Virkesfångst	Here: Volume of wood cut per annum	Åker, åkermark	Arable land
Virkesförråd	Growing stock	Ålder	Age
Virkeslära	Wood technology, science of forest products	Åldersklass	Age class
Virkesmätning	Timber measurement association	År	Year
Virkesmätning	Timber measurement association	Årlig	Annual
Virkesuttag	Removal	Årsarbetare	Full-time workers
Volym	Volume	Årsavverkning	Annual fellings
Volymenhet	Volume unit	Årskurs	Grade
Väderkorrigerad tillväxt	Growth, adjusted to normal weather conditions	Årsmedeltal	Yearly average
		Åtgärder	Measures
Vägar	Roads	Åtgärdskategori	Silvicultural measure
Vägbyggnader	Roads constructions	Ä	
Vägning	Weighing	Ägare	Owner
Värde	Value	Ägarkategori (-grupp)	Ownership category
Världen	World	Ägoslag	Land-use category
Världsdel	Region of the world	Ö	
Västra	Western	Öar	Islands
		Ögon	Eyes
W		Ökad	Increased
Wallboard	Fibreboard	Öppen skogsmark	Open woodland
Wallboardindustri	Fibreboard industry	Östasien	Far East Asia
		Övrig (övr)	Other

Sakregister

A

Administrativa områden 21
 Adresser 22
 Aktiebolagsskogar 33
 Allmänna skogar 33
 Ammoniumnitrat 66
 Anmälda slutavverkningar 83
 Arbetarskydd 177
 Arbetarskyddsstyrelsen 34
 Arbetsgivare 37
 Arbetskraften 164
 Arbetskraftsundersökningar 164
 Arbetsskador 177
 Arbetsskadeförsäkringar 177
 Arbetstagare 37
 Arbetstillfälle 165
 Avskräckningsmedel 66
 Avtal 173
 Avverkningarnas bruttovärde 184
 Avverkningskostnader 183
 Avverkningskostnadsområden 21
 Avverkningsvolym 83

B

Barrsågstimrets ursprung 109
 Barrträdsfrö 64
 Befattningsgrupper 165
 Bekämpningsmedel 28
 Biobränsle 210
 Boende 30
 Bonitet 47
 Bonitetsklasser 46
 Branschorganisationer 29
 Bruttoavverkning 84
 Bruttonationalprodukt 207
 Brännved 110
 Byggnadslagen § 136 a 110
 Båttnadsareal 65

C

Centralplanerade länder 213

D

Dagsverksåtgången 82
 Dikning 65
 Domänverket 34
 Drivningsmetoder inom privatskogsbruket 82, 83
 storskogsbruket 82

E

ECE Timber Committee 37
 Energi 210
 Enskilda skogar 33
 Exportpriser 154

F

Fanerindustrin 123
 FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) 37
 Fartygstransporter 100
 Fastmark 66
 Fastighetsstorlek 33
 Fastighetstaxering 184
 Fel 30, 46
 Flispriser 153
 Flottleder 99
 Flottning 99
 Flottningsföreningar 21, 99
 Flygbesprutning 28, 65
 Flygplansspridning 66
 Folk- och bostadsräkning 33, 164
 Forskning 33, 35
 Forskningsstiftelsen Skogsarbeten 35
 Fosfor 66
 Frö 64
 Fröanskaffning 64
 Fröimport 64
 Fröplantager 64
 Främjande av skogsvård 36
 Fungicider 66
 Förbrukning av biprodukter 109
 Förbrukning av rundvirke 109
 Föreningar 33
 Förordningar 33

Förvärvskälla 33

Förädlingsvärdet 184, 199

G

Gallring 65
 Gallringsskog 47
 Genbankutredningen 64
 Granbarkborre 67
 Granfrö 64
 Gödsling 65

H

Handelsstatistik 28
 Havsflottning 100
 Helikopterspridning 66
 Herbicider 66
 Hjälpplantering 65
 Huggningsklass 46, 47
 Hyggesrensning 64
 Hyggesbränning 64
 Hyggesvila 67
 Hyvling 123

I

ILO (The International Labour Organization) 38
 I-länder 213
 Impediment 33
 Industristatistik 28
 Industristruktur 33
 Inrikes fartygstransporter 100
 Insekticider 66
 Insektsangrepp 66
 Insektsfällor 67
 Insektsskador 66
 Institutet för skogsförbättring 35
 Internationell statistik 21, 29
 Internationella publikationer 31
 Intresseorganisationer 29
 Investeringar 183, 199
 IUFRO (The International Union of Forestry Research Organizations) 38

J

Jägmästarlinje 35
 Järnvägstransporter 100

K

Kalmark 47
 Kalium 66
 Kemiska bekämpningsmedel 66
 Kemisk röjning 65
 Knäckesjuka 67
 Kontrolltaxering 30
 Kott 64
 Kutterspån 153
 Kvävegödsel 66

L

Lagar 33
 Lager av rundvirke och flis 109
 Lagtillsyn 27
 Landareal 46
 Lantbrukets företagsregister 28
 Lantbruksregistret 28
 Lantbruksräkningen 28, 33
 Lastbilstransporter 100
 Leveranspriser 153
 Långtidsutredningen 207
 Lönekostnader 200
 Löner 173
 Lövvegetation 66

M

Markberedning 64
 Maskininsatser 64
 Massaindustrin 33, 123
 Medelfel 40
 Mekaniseringsgrad 82
 Mekanisk röjning 65
 Miljövärd 38
 Märgborre 67

N

Nationalräkenskaper 207
 Naturvårdsinriktad skogsbruksplan 30
 Nettoavverkning 83

- Noggrannhet 30, 46
 Nordiska skogsunionen 37
- O**
 Offentlig administration 33
 Ogräsbekämpning 66
 Ollon 64
 Områdesindelningar 20
 Organisationer 33
- P**
 Pappersindustrin 33, 124
 Pappindustrin 124
 Plantproduktion 64
 Plantskolor 66
 Plantutlämning 64
 Plywoodindustrin 33, 123
 Priser 153
 Prisområden 21
 Produktion av
 lamellträ 123
 pappersmassa 124
 plywood 123
 Produktionsförmåga 47
 Produktionskostnader 200
 Produktionsvärde 184, 207
 Produktkontrollbyrå 35
 Produktkontrollnämnden
 28, 35
 Produktpriser 154
 Prognoser 213
- R**
 Regionalpolitiskt stöd 199
 Returpapper 125
 Riksskogstaxeringen 27,
 28, 46
 Riksskogstaxeringens b-
 stubbinventering 83
 Rotposter 154
 Rånnettovärde 184
 Råvarupriser 153
 Röjning 65
 Rörelseresultat 200
- S**
 Skoglig statistikinforma-
 tion 38
 Skogsbilvägar 27, 28
 Skogsbrand 66
 Skogsbranschrådet 35
 Skogsbrukets datacentral
 (SDC) 37
- Skogsbrukslinje 35
 Skogsbruksplaner 30
 Skogsbruksvärde 184
 Skogsgödsling 66
 Skogshygien 67
 Skogshögskolan 28, 35
 Skogsindelning 30
 Skogsindustriernas Samar-
 betsutskott (SISU) 36
 Skogsindustrin 33
 Skogsindustrins produk-
 tion 123
 Skogsinstitut 35
 Skogsmark 46
 Skogsmarksareal 46
 Skogsmästarlinje 35
 Skogsmästarskola 35
 Skogs- och jordbrukets
 forskningsbyrå 36
 Skogs- och Lantarbetsgi-
 varförbundet (SLA) 37
 Skogsodling 64
 Skogspolitik 27, 34
 Skogsprodukternas utnytt-
 jande 141
 Skogsstatistisk årsbok 20,
 27, 28
 Skogsstyrelsen 34
 Skogsstyrelsens prognos-
 avdelning 27
 Skogssällskapet 37
 Skogsteknikerlinje 35
 Skogsveckan 36
 Skogsvård 64
 Skogsvårdsåtgärder 64
 Skogsvårdskonsulenter 27
 Skogsvårdslagen 34, 38
 Skogsvårdsorganisationen
 27, 34
 Skogsvårdsstyrelser 34
 Skogsvårdsstyrelsernas
 årsredogörelser 28
 Skogsägareföreningar 21,
 36
 Slutavverkad areal 64
 Slutavverkningskog 47
 Snytbage 67
 Sociala kostnader 173
 Sorkskador 67
 SOS-publikationer 31
 Spånskiveindustrin 124
 Statens arbetsgivareverk
 37
- Statens naturvårdsverk 28,
 35
 Statens råd för skogs- och
 jordbruksforskning 36
 Statistiska centralbyrån
 (SCB) 27
 Statligt stöd 38
 Statsbidrag 100, 185
 Stats tjänstemannaförbun-
 det 37
 Storleksstruktur 33
 Strukturförhållanden 33
 Strukturförändringar 33
 Stubbinventering 64
 Stämpling 83
 Svampskador 66
 Svenska Skogsarbetarför-
 bundet (SSAF) 37
 Svensk skog 20, 27, 28
 Svenska Träforskningsin-
 stitutet (STFI) 36
 Sveriges Arbetares Cen-
 tralorganisation 37
 Sveriges Arbetsledarför-
 bund 37
 Sveriges Jägmästares- och
 Forstmästares Riksför-
 bund (SJFR) 37
 Sveriges lantbruksuniversi-
 tet 35
 Sveriges Skogstjänsteman-
 naförening 37
 Sveriges Skogsvårdsför-
 bund 36
 Sysselsättning 164, 199
 Systematiska fel 46
 Sågspån 153
 Sågutbytet 123
 Sågverksflis 153
 Sågverksinventering 109
 Sågverksnäringen 34
 Sågverksnäringens pro-
 duktion 123
 Söksystemet 20
- T**
 Tillväxt 46, 47
 Torvmark 66
 Torvmarksgödsling 66
 Traktorspridning 66
 Transportarbete 100
 Transportstatistik 28
 Tryckimpregnering 123
- Trädantal 46
 Träfiberråvara 33
 Träfiberskiveindustrin 124
 Trävaruindustrin 33
- U**
 U-länder 213
 Underhåll 183
 Underhållskostnader 199
 Ungskog 47
 Utbildning 33, 35
 Utrikeshandelsstatistik 28
- V**
 Vidareförädling 123
 Vildkanin 67
 Virkesbalanser 213
 Virkesbehovet 109
 Virkesförbrukning 29, 36
 Virkesförråd 46, 47
 Virkesförsörjningsutred-
 ningen 207
 Virkesmätning 38, 84
 Virkesmätningföreningar
 21, 37
 Virkesmätningsrådet 37
 Virkesråd 37, 109
 Vägar 38
 Värderingsmodell 185
 Världens produktion av
 skogsindustriprodukter
 213
 Världens skogsresurser
 213
 Världens virkesuttag 213
 Världshandeln med skogs-
 produkter 213
- Y**
 Yrkesinspektionen 34
 Yrkesskadeförsäkring 177
- Å**
 Åldersklasser 46
- Ä**
 Ägandeförhållanden 33
 Älgskador 67
- Ö**
 Översiktlig skogsinvente-
 ring 30

Skogsstatistisk årsbok ger en samlad redovisning av senast tillgängliga skogliga statistik med uppgifter om ägareförhållanden, administration, skogsmark och skog, skogsindustri, ekonomi och sysselsättning. Dessutom innehåller årsboken några beskrivande och analyserande avsnitt.

Faktaunderlaget kommer från ett stort antal undersökningar utförda av skogsstyrelsen såväl som andra myndigheter och organisationer. Förutom sifferuppgifter för län och större områden lämnas beskrivningar av undersökningarnas uppläggning, statistikens noggrannhet samt information om var utförligare redovisning återfinns. Redovisningen avser i stor utsträckning statistik som redovisas utförligare i andra publikationer men även statistik som endast publiceras i årsboken.